

14 / 2025

PRIS: 114,95
NORGES
BESTE
PC-BLAD

VI TESTER: Billig mobil
med genial alarmknapp

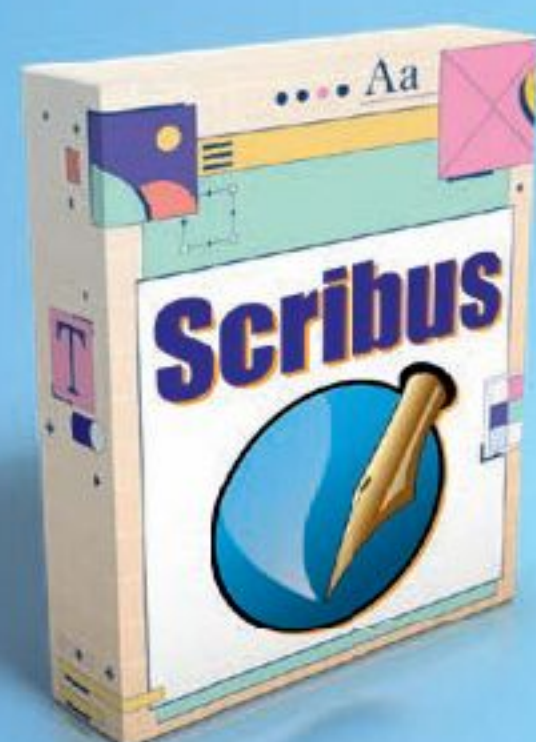

2535

KOMPUTER FOR ALLE

Her er de
NYESTE
teknologiene

KURS I SCRIBUS:

Lag flotte
plakater,
flyere og
invitasjoner

SIKKER PC:

Program-
oppdatering
på den enkle
måten

NYTT PROGRAM:

Sett opp
Windows
helt etter
egen smak

Det optimale valget av ny Windows-pc

Stor kjøpsveiledning: Velg en
pc som holder lengst mulig!

DYPDYKK I ARKIVET:

Enormt arkiv med gratis
film, musikk og bøker

DATAØKONOMI

BC 604 014 KR 114,95

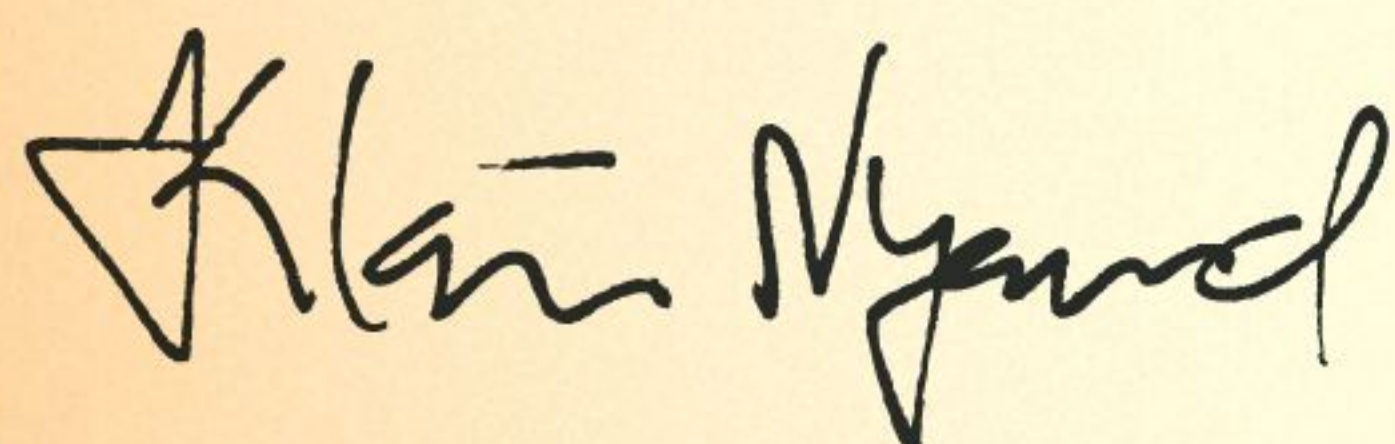
Like uoversiktlig som i gamle dager

Her om dagen syklet jeg forbi en vinyl- og plate-spillerbutikk der det i min og pc-ens yngre år lå en diger databutikk. Den gangen, altså en gang på 90-tallet, var det dit jeg dro for å kjøpe min første pc. Mest fordi jeg var så fascinert av cd-rom-leksikonet Encarta fra Microsoft, der man ikke bare kunne lese tekst, men også se videoklipp. Jeg trodde knapt **mine egne øyne** da jeg kunne se korte klipp fra amerikanske spillefilmer på min beskjedne 14-tommers-skjerm. En annen viktig grunn til å kjøpe pc var at kompisen min, Michael, hadde et fotball-spill liggende på en haug med disketter. Det åpnet også døren til en ny verden.

Problemet var at jeg ikke hadde peiling på hva jeg burde prioritere i den nye maskinen: Utvalget av ram, skjermkort, harddisker og prosessorer var svært uoversiktlig. Derfor tok jeg med meg en datakyndig kamerat til den nevnte databutikken, for ikke å være helt overlatt til meg selv i møtet med **entusiastiske selgere**.

Også i dag kan det være vrient å vite hva man bør prioritere i møtet med TPM 2.0, DDR5 og Wi-Fi 7, men du trenger ikke å be en datakyndig kamerat om hjelp. **Min gode kollega** Henning tok på seg oppgaven og har levert en komplett oversikt for oss som snart skal ha ny pc, men i den er verken Encarta eller cd-stasjon nevnt. Du finner den på side **12**.

Vennlig hilsen

Klaus Nygaard
Sjefredaktør

Verdens største arkiv

24 I snart 30 år har Internet Archive tatt vare på digitale minner og medier fra internett, slik at filene er sikret for ettertiden. Her ser du hvordan du får tilgang til samlingen av videoer, film og e-bøker.

Gi ideene nytt liv

34 Bli med fra start i vår nye serie om layoutprogrammet Scribus. I første leksjon lærer du å lage en innbydende flyer.

4 Dagens anbefalinger

Her får du oversikt over de beste programmene på komputer.no og ny inspirasjon til bruk av pc-en.

6 Nyheter

Denne gangen kan du blant annet lese om en helt ny sikkerhetsfunksjon i nettleseren Chrome.

12 Hva du bør se etter i en ny pc

Les om de tolv viktigste teknologiene du bør kjenne til neste gang du skal ha ny pc.

20 Programmer som yter sitt ypperste

Her får du et nytt superverketøy som gjør det lett å holde alle programmene oppdatert.

24 På oppdagelsesferd i nettarkivet

Vi viser vei gjennom de virtuelle korridorene i verdens største digitale bibliotek.

28 Test

Denne gangen har vi blant annet fått mulighet til å teste en ny og seniorvennlig mobil med innebygd alarmknapp.

34 Gjør virkelighet av gode ideer

I første del av den nye serien om programmet Scribus, lærer du om layout og trykksaker

42 En oppstramming av Windows

Et nytt verktøy gjør det enkelt å tilpasse innstillingene i Windows som ellers ligger spredt over hele operativsystemet.

48 Verdens beste videospiller

VLC er en kjent og kjær favoritt, fordi det ganske enkelt er et førsteklasses videoprogram.

50 Når programmet ikke lar seg installere

Har også du opplevd å komme til kort når du forsøker å installere visse programmer? Her får du seks effektive løsninger.

56 Spør oss

Denne gangen svarer ekspertene våre på tolv nye leerspørsmål i den tekniske brevkassen.

6 løsninger: Slik får du likevel installert

50

Har du problemer med å installere et program i Windows? Her får du effektive løsninger som hjelper deg videre.

Søk på hele maskinen

60

En leser finner ikke filer fra hele harddisken når han søker i Windows. Les ekspertenes løsning på Spør oss-sidene.

Les alle anmeldelsene på nettet

Er du i markedet etter nytt pc-utstyr bør du gjøre det til en vane å alltid starte letingen i testseksjonen på nettsiden vår.

Det kan være en krevende oppgave å finne det produktet som er best på nøyaktig det tidspunktet du er ute etter ny pc eller tilbehør.

På produsentenes hjemmesider avløses naturlig nok den ene høyt-

flyvende teksten om produktenes fortreffelighet av den andre. Bedre er det ikke i nettbutikkene, som også er ute etter å selge mest mulig. Så hvor går du for å få en uhildet og kvalifisert vurdering av tingene før du klikker på kjøpknappen?

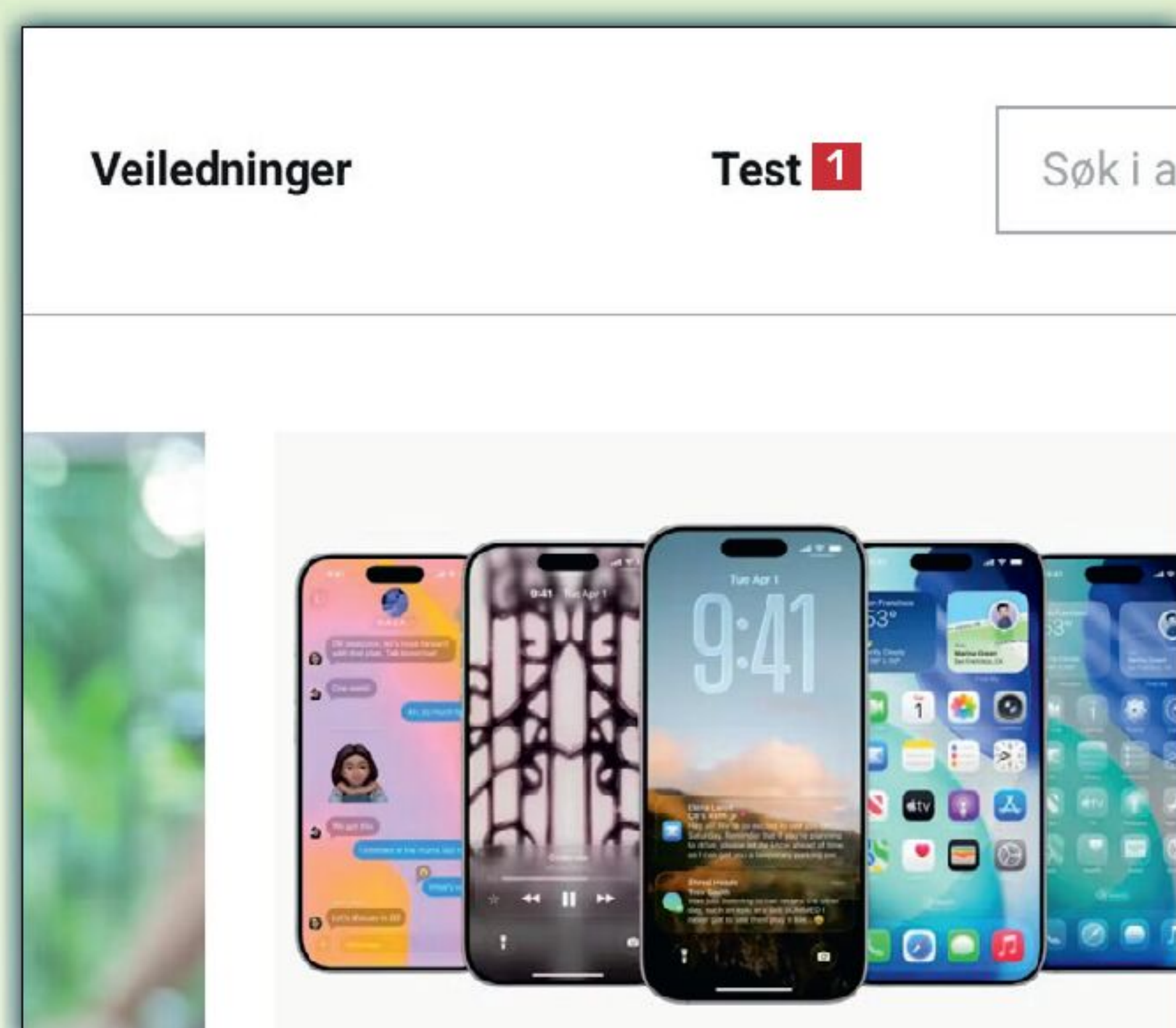
100 prosent nøytrale tester

Svaret er komputer.no. Der finner du nemlig alltid markedets skarpeste anmeldelser av alt utstyr du kan tenkes å ville koble til en pc,

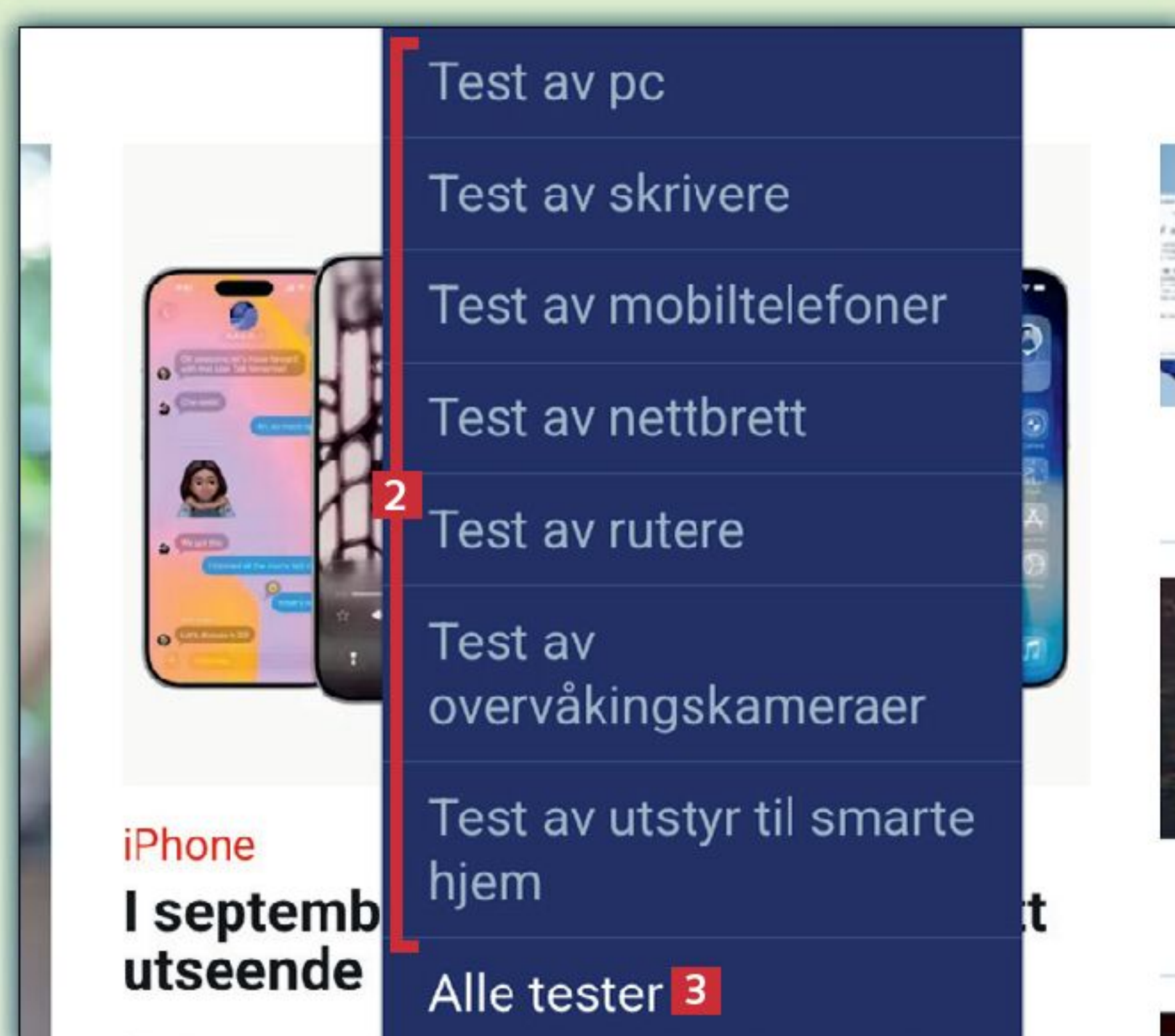
og vi tar ikke regi av verken annonsører eller produsenter når vi gir vår oppriktige vurdering av hvert enkelt produkt. Det gjør vi selvfølgelig først etter å ha testet det over lengre tid og under realistiske forhold, slik du som forbruker vil bruke det.

På hjemmesiden kan du gå rett til konklusjonen om det enkelte produktet, eller du kan finlese testkommentarer og spesifikasjoner, hvis du foretrekker det.

Her finner du testene på nettsiden

1 Åpne nettleseren og gå til komputer.no. Før musen opp til knappen **Test** **1** i menyen øverst på siden.

2 Der kan du klikke rett inn på den utstyrs-kategorien du vil lese anmeldelser i **2**. Du kan også klikke på **Alle tester** **3** for å se alle produkter.

3 Dermed kommer du til hovedoversikten for testkategorien. Klikk på det produktet **4** du vil lese vår vurdering av.

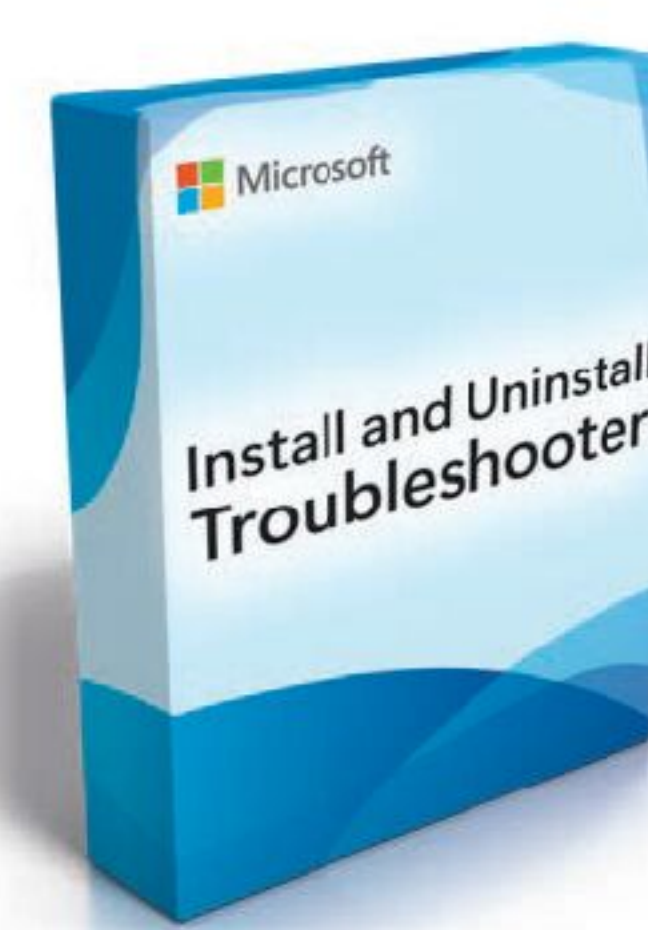
Nye programmer til nedlasting

Med dette bladet kan du også glede deg spesielt over de gode systemverktøyene **Bloatynosy** og **Uni-GetUI**. Dessuten kan du lage flotte trykksaker med layoutprogrammet **Scribus**.

Bloatynosy

Programmet gjør det mulig å tilpasse utseende og funksjoner i Windows.

Install and Uninstall Troubleshooter

Microsofts offisielle verktøy kan løse problemer med installasjoner.

En nykommer i sikkerhetspakken

Med denne utgaven skjer det en utskifting blant de faste programmene i **Komputer for alles sikkerhetspakke**.

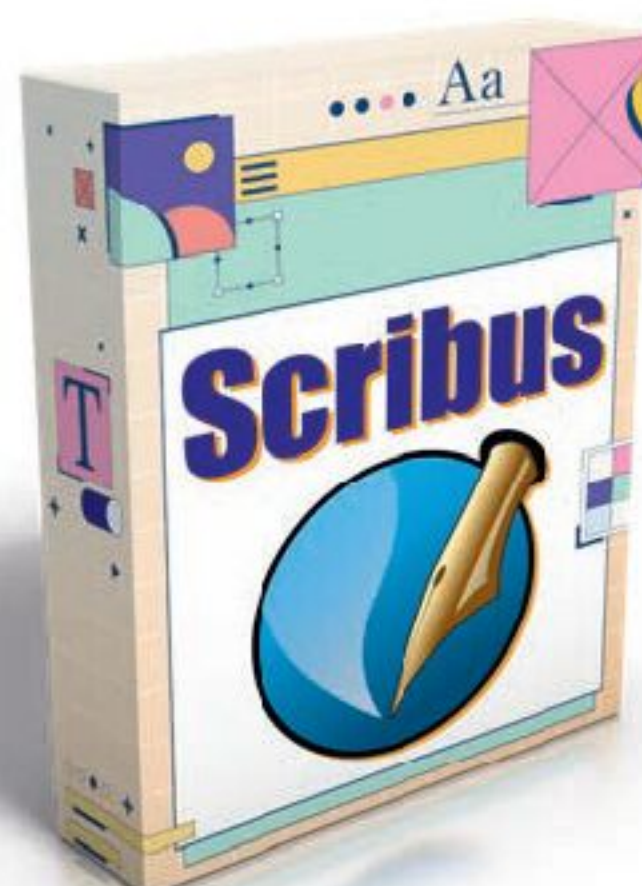
Sikkerhetspakken på nettsiden vår inneholder et komplett utvalg av de viktigste sikkerhetsprogrammene for Windows-maskinen. Det betyr ikke at pakken er spikret en gang for alle, og sammensetningen av programmer endres fortløpende. Målet er alltid at de skal gi størst mulig virkning med minst mulig plunder. Nå har tiden kommet til det programmet som brukes til å holde de andre programmene i Windows oppdatert.

Fjerner alle sårbarheter

Det kan finnes (og oppstår hele tiden nye) sikkerhetshull i alle installerte programmer på en pc. Derfor er gode oppdateringsrutiner en viktig del av sikkerheten ved at sårbarhetene elimineres når programmene oppdateres til nyeste versjon. Grunnen til at UniGetUI nå erstatter Patch My PC og UCheck, er at UniGetUI finner alle tilgjengelige oppdateringer. Det er dessuten på norsk og har en tidsriktig og selvforklarende brukerflate.

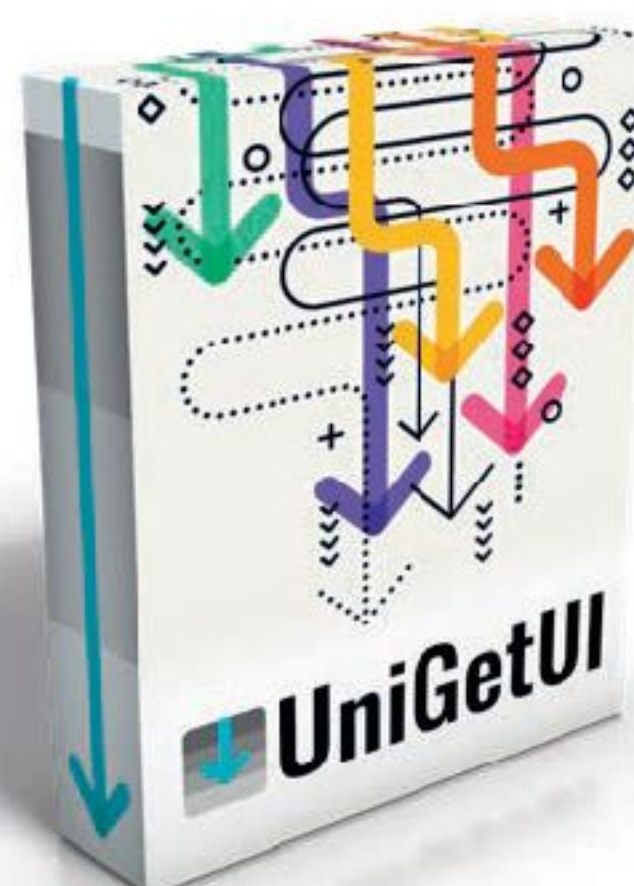

På **komputer.no** finner du grundige anmeldelser av mye forskjellig utstyr.

Scribus

Scribus er et komplett layoutprogram som blant annet kan brukes til å lage plakater og visittkort.

UniGetUI

Maskinen er langt sikrere hvis du lar dette verktøyet holde alle installerte programmer oppdatert.

VLC Media Player

VLC er en mediaspiller som viser alle vanlige videoformater du måtte ha liggende på maskinen.

Klar for en ny iPhone-opplevelse?

I meldingsappen kan du nå endre bakgrunnsbildet i samtaletråden.

Når du lytter til musikk i iOS 26, vises albumomslaget på hele skjermen.

Låseskjermen har fått en overhaling, og klokken kan gjøres svært stor og tydelig.

I iOS 26 har store deler av operativsystemet blitt glassaktig transparent.

Ikonene kan gjøres helt gjennomsiktige, hvis du ønsker det.

Det nye operativsystemet til iPhone gir mobilen et helt annerledes utseende og en rekke nye funksjoner.

≡ Tradisjonen tro inneholder høsten også en rekke nye triks og funksjoner til iPhone. I september lanserer Apple den nyeste versjonen av iOS. Høstens utgave av operativsystemet heter iOS 26 og byr på en rekke nyheter, som de du ser på

bildet over. En av dem er et nytt utseende som Apple kaller Liquid Glass, altså "flytende glass".

I praksis betyr det at mange elementer i operativsystemet nå får en eller annen form for gjennom-siktighet, slik at du kan "se

gjennom" elementene. En del av knappene og appmenyene blir for eksempel transparente, slik at du fortsatt ser hva som foregår bak dem, og de vil også reflektere og bryte lyset fra bakgrunnen.

Ifølge Apple skal dette gi færre distraksjoner og gjøre det lettere å fokusere på innholdet. Du kan lese mer om nyhetene i iOS26 på komputer.no/ios26

NÅR KOMMER iOS 26?

? Hvilke iPhone-modeller får det nye iOS 26, og når kan det installeres?

! Du får iOS26 hvis du har en iPhone 11 eller nyere. Det forventes at oppdateringen er klar for installering i løpet av september.

Knivskarp og lyssterk

Den nye Asus ProArt P16 er først og fremst beregnet på brukere som legger stor vekt på at skjermen viser et best mulig bilde. Det gjelder med andre ord både for deg som jobber med bildebehandling og videoredigering, og for deg som vil ha best mulig bilde når du ser film på maskinen.

Skjermen har et diagonalt mål på 16 tommer og oppløsning på 4K. Den er også av OLED-typen, som gir større fargedybde, høyere lysstyrke og bedre kontrast i bildene. I tillegg skal fargegjengivelsen være

Skjermen er berøringsfølsom og har en oppløsning på 3840 x 2400 piksler.

svært naturtro. Det er viktig hvis du jobber profesjonelt med bilder og vil være sikker på at fargene du ser på skjermen kommer til å gjengis korrekt også på andre enheter.

I tillegg er det selvsagt et stort pluss hvis du bare vil ha maksimalt utbytte av

ASUS PROART P16

Skjerm:..... 16 tommer
Ram: Opptil 64 GB
OS: Windows 11
Lagring: Opptil 8 TB
Pris: Fra 24 490 kr

filmer og serier, som får et spesielt godt bilde. Skjermen er dessuten berøringsfølsom, slik at du kan betjene den med fingrene, hvis du ønsker det.

Wikipedia dropper kunstig intelligens

Wikipedia vil ikke lenger lage korte, KI-generte sammendrag av de lange artiklene som finnes på tjenesten. Det skjer etter kritikk fra brukere som ikke synes at kunstig intelligens er i Wikipedias ånd og bryter mot hjemmesidens grunnleggende verdier. Den engelske Wikipedia-siden inneholder over syv millioner artikler.

Selvødeleggende spill fra OnePlus

Mobilprodusenten OnePlus har lansert spillet *BrainRot Blaster*, som skal motvirke såkalt doomsscrolling. Fenomenet blir stadig mer utbredt og betyr at man blar gjennom deprimerende og negativt innhold på nettet i en grad som ikke er bra for sinnets munterhet. *BrainRot Blaster* ble nylig presentert i forbindelse med lanseringen av OnePlus Nord 5.

Adobe med fotoapp til iPhone

Project Indigo er en ny app fra Adobe, som også står bak blant annet Photoshop. Indigo er en kameraapp som gir mobilfotografen flere avanserte muligheter. Appen er gratis, men forutsetter at du har en iPhone 12 eller nyere.

Microsoft-konsoll med Windows 11 og egen brukerflate for Xbox.

ROG XBOX ALLY X

OS: Windows 11
Ram: 24 GB
Skjerm: 7 tommer
Vekt: 715 gram
Pris: Ukjent

Microsoft med sin første bærbare spillkonsoll

Utvalget av bærbare spillkonsoller øker voldsomt for tiden. Det er ikke lenge siden vi skrev om Nintendo-konsollen Switch 2, og mange andre produsenter har også fått med seg at dette er et lukrativt marked. Blant dem er giganten Microsoft som nå

er aktuelle med den nye ROG Xbox Ally X, og den er resultatet av et samarbeid mellom Microsoft og Asus. Konsollen er også Microsofts første mobile spillkonsoll.

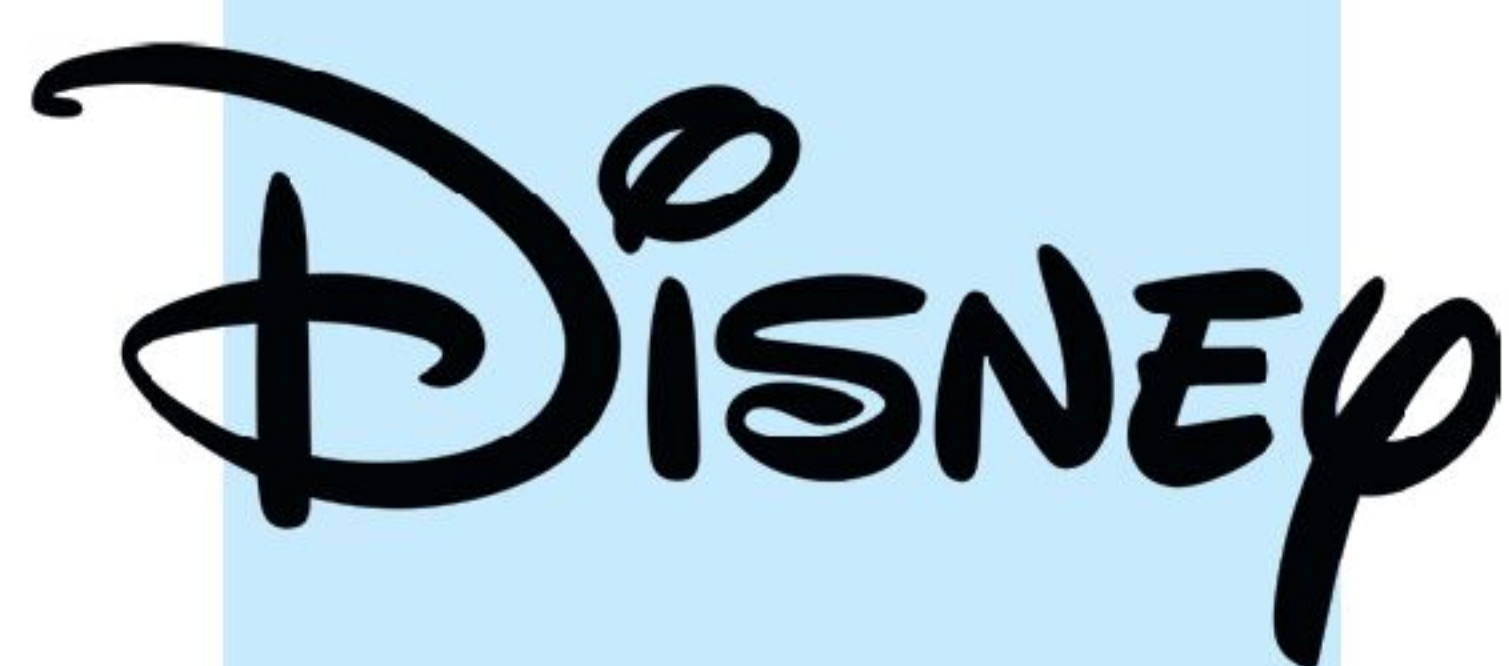
I bunn og grunn er det snakk om en bærbar pc med 24 GB ram, lagringsplass på

én terabyte og en kraftig prosessor fra AMD.

Konsollen vil være i stand til å kjøre spill fra Steam-plattformen, som mange kjenner fra Windows på andre maskiner. Den nye konsollen er trolig på markedet til årets julehandel.

YouTube straffer annonseblokkering

Vil du se en video på YouTube, må du pent smøre deg med tålmodighet til reklamen er over – med mindre du bruker en "adblocker" til å blokkere annonsene. Men nå slår tilsynelatende YouTube tilbake, og flere brukere rapporterer at de får svart skjerm i den tiden reklamen ellers ville tatt når blokkeringen er aktiv. Samtidig ser de en melding med et kobling til en side som forklarer hvordan man deaktiverer annonseblokkeringen.

Disney anklager KI-selskap for plagiat

Disney og Universal har saksøkt Midjourney, som står bak et populært verktøy til å lage bilder ved hjelp av KI. De to hevder at selskapet bryter mot opphavsretten ved å ha kopiert figurer fra blant annet Star Wars. I søksmålet krever Disney og Universal en ikke offentlig kjent økonomisk kompensasjon.

Støtte for lavere sirkulærmoms

En ny undersøkelse fra Norstat i regi av Forbrukerrådet viser at ni av ti ønsker lavere moms på ombruk og reparasjoner, og det er sterk støtte for dette på Stortinget. Flere EU-land har allerede redusert momsen på reparasjon som et ledd i den grønne omstillingen, og det er på høy tid at Norge følger etter.

Noen billigere?

≡ Det finnes dyre smarttelefoner, og det finnes billige. Nå har det også kommet veldig billige mobiler. Det er i sistnevnte kategori vi finner den nye Xiaomi Redmi A5.

Den kan bli din for bare 1131 kroner, som i skrivende stund er den laveste prisen vi finner på nettet. Det høres fristende ut, men la oss først se på spesifikasjonene: Prosessoren er en åttekjerners Unisoc T7250 fra 2024, som primært brukes til mel-

XIAOMI REDMI A5

Kamera:..... 32 MP
Skjerm:..... 6,88 tommer
OS:..... Android 15
Batteri:..... 5200mAh
Pris:..... 1131 kroner

lomklasse- og lavpris-telefoner. Mobilen har et arbeidsminne på tre gigabyte, og lagringen er på 64 GB med mulighet til å utvide ved hjelp av minnekort.

Det er altså ikke noe kraftverk av en mobil, men den er heller ikke håpløst utdatert før den er ute av butikken.

Den er dessuten utstyrt med Android Go, som er en nedjustert Android-versjon for litt enklere mobiler.

1 961 596 apper til iPhone

Antall apper i Apple App Store øker jevnt og trutt, og i dag finnes det nærmere to millioner å velge mellom i appbutikken til iPhone. Dermed kan det også være en utfordring å finne nøyaktig den appen du er på jakt etter. Apple App Store ble lansert for så lenge siden som i 2008.

Kilde: 2024 App Store Transparency Report

En høyttaler for all slags vær

≡ Er du ute etter en liten høyttaler som er lett å ta med? Da kan den nye SoundLink Micro fra Bose være et alternativ. Den er IP67-sertifisert, og det betyr at den er både støv- og vanntett. Du kan altså ta den med på

stranden eller hvor som helst ellers, og bruke den i all slags vær. Den kan også kobles trådløst sammen med andre Bose-høyttalere, slik at du enten kan få stereolyd eller spille samme musikk i flere rom eller soner.

Knappene på fronten gjør høyttaleren lett å styre.

BOSE SOUNDLINK MICRO

Lading:..... USB-C
Tilkobling:..... Bluetooth
Batteritid:..... Seks timer
Vanntett:..... Ja (IP67)
Pris:..... 1330 kroner

Pollenmåling i egen hage

I 2012 revolusjonerte det franske selskapet Netatmo tilværelsen for alle som er mer enn gjennomsnittlig opptatt av været. Da lanserte de nemlig en værstasjon som kunne kobles til Wi-Fi, og der en app gjorde det mulig å følge med på temperatur, luftfuktighet og forurensning, både ute og inne.

Nå har den populære modellen omsider blitt oppdatert med en ny versjon, som har fått navnet Netatmo Original 2. Generation. Den har dessuten fått flere nye sensorer som skal være et fint supplement til de eksisterende målemetodene.

I den oppdaterte versjonen av værstasjonen er det nå også mulig å måle det lokale nivået av ulike typer pollen fra gress, busker og trær. Det gir visse fordeler fremfor å hente denne informasjonen fra tjenester som yr.no eller pollenvarsel.no, som nødvendigvis må bli mer grovkornet og unøyaktig ettersom deres målestasjoner som regel befinner seg andre steder enn akkurat der

du bor. Hvis du for eksempel bor i et område med mange bjørketrær, store parker eller gressletter, så gir den nye værstasjonen mulighet til å få aktuelle og langt mer nøyaktige varsler på mobilen.

Som med de øvrige målingene fra værstasjonen, kan du se en logg og en graf som viser utviklingen over tid. Dermed kan du lett sammenligne dagens data med tidligere målinger. Med Netatmo Original 2. Generation får du dessuten en 24-timers UV-prognose og en analyse time for time.

Ifølge Netatmo er eldre utstyr fra første generasjon kompatibelt med den nye modellen.

NETATMO 2ND GENERATION

Materiale:..... Aluminium
Tilkobling:..... Wi-Fi
Virker med:..... iOS og Android
Batteritid:..... To år
Pris:..... 1939 kroner

Settet
 består av en
 innendørs- og
 en utendørs-
 modul.

Bruk mobilladeren til å lade AA-batteriene

I dag kan både datamaskiner, nettbrett, hodetelefoner og de fleste andre elektroniske enheter lades ved hjelp av en standard USB-C-lader.

Nå gjelder det også vanlige AA-batterier, som har en lei tendens til å slippe opp for strøm på de mest ubeleilige tidspunkter.

De nye Trust 4 x AA USB-C-batteriene har nemlig en USB-C-port i den ene enden av batteriet. Dermed kan du koble det direkte til laderen via en vanlig lade-

ledning og en ditto mobil-lader når fjernkontrollen eller den fjernstyrte lekebilen trenger strøm.

Ifølge produsenten holder batteriene til 800 ladesykluser før de begynner å miste kapasitet. Spenningen er på 1,5 volt, som vanlige AA-batterier. Dermed vil du heller ikke oppleve at apparater ikke får nok strøm, noe som kan være et problem med eldre oppladbare batterier, der spenningen er 1,2 volt. Batteriene er i salg når du leser dette.

Med den medfølgende kablen kan du lade opp alle de fire batteriene på én gang. Det er smart.

TRUST 4 X AA USB-C

Kapasitet:..... 1.700 mAh
Spenning:..... 1,5 volt
Ladetid:..... To timer
Lading via:..... USB-C
Pris:..... 446 kroner

Nesten perfekt kinostemning

≡ Det er noe eget ved å sette seg godt til rette i kinosalen og la seg forføre av det store bildet og den altoppslukende lyden.

Og selv om det aldri blir helt det samme når du setter på en film hjemme i sofæen som på kino, så kan

du ta visse grep for å komme litt nærmere den ekte kinoopplevelsen. Et av dem er Philips Hue Play Wall Washer-lampene.

De to lampene kan nemlig synkroniseres med tv-bildet, slik at fargene fra tv-en gjentas på veggen

rundt skjermen. Effekten gir en illusjon av at skjermen er større enn den virkelig er, og det skal ifølge produsenten gi en mer oppslukende opplevelse.

Forutsetningen for å bruke lampene på denne måten er at du allerede

har eller skaffer deg annet Philips Hue-utstyr, for eksempel en bridge, en HDMI sync box eller Sync TV-appen, avhengig av hva slags tv du har. Hue Play Wall Washer selges i sett med to lamper og fås i hvitt eller svart.

HUE PLAY WALL WASHER

Levetid:..... 25 000 timer
Virker med: iOS og Android
Høyde: 16 cm
Materiale:..... Aluminium
Pris: 4009 kroner

Et stort antall lysdioder gjør at lampen kan vise enhver farge.

Lampene kan synkroniseres i sanntid med film, musikk eller spill.

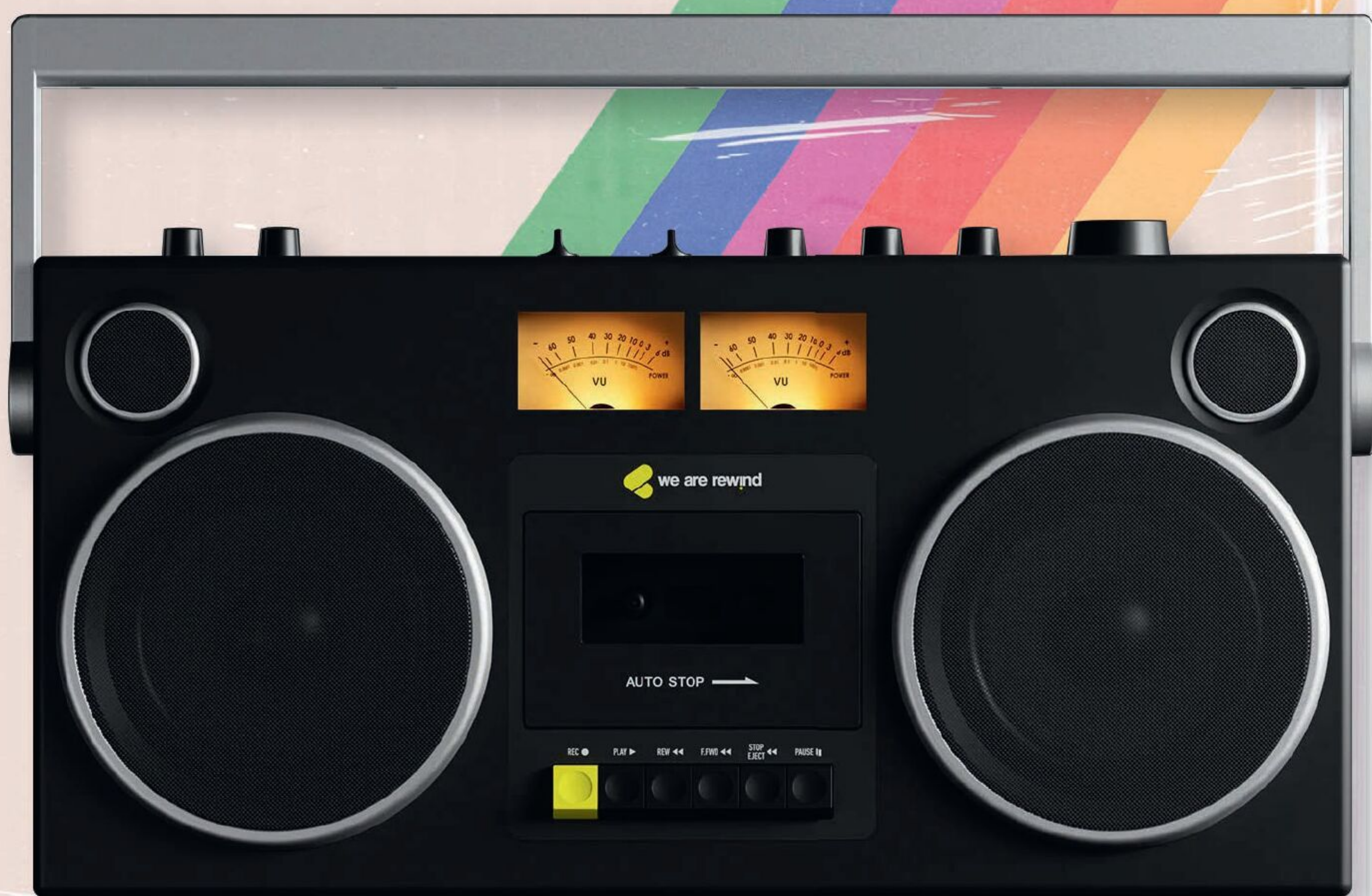
Nå er også kassetten tilbake

≡ Vi har tidligere skrevet om hvordan vinylplater har fått en renessanse de senere årene, og nå er det tegn som tyder på at det samme er i ferd med å skje med kassetten. Vi ser i hvert fall stadig flere apparater som kan spille av det gamle mediet, som ble utviklet i 1962.

Et av disse produktene er GB-001 fra selskapet We Are Rewind. Det er en kassettspiller inspirert av 80-tallets getto-blaster, og kan spille musikk både trådløst via Bluetooth og fra de gamle analoge kassettenes du fortsatt måtte ha liggende. GB-001 kommer for salg senere på året til en foreløpig ukjent pris.

WE ARE REWIND GB-001

Tilkobling: Bluetooth 5.4
Vekt: 6,8 kilo
Dimensjoner:... 50 x 25 x 18 cm
Batteritid:..... Opptil 15 timer
Pris: Ikke klar

Snart kan du igjen spille av de gamle kassettenes, men blir lyden bedre enn på 80-tallet?

OPPDATER NÅ:

Chrome får avansert sikkerhetsfunksjon

Chrome benytter nå kunstig intelligens til å oppdage svindel og farlige nettsider.

≡ Stadig flere lar seg lure av falske advarsler på nettet som får det til å se ut til at maskinen deres er rammet av virus. Svindelmetoden kalles gjerne "brukerstøttesvindel" og går ut på at svindlere skremmer deg til å tro at maskinen er utsatt for fare. Hensikten er å få deg til å betale for falsk brukerstøtte eller gi tilgang til maskinen og personlige data. Nå tar Google i bruk et nytt våpen i kampen mot svindlerne: I den nyeste versjonen av nettleseren Chrome er det

nemlig bygd inn kunstig intelligens som skal bidra til å finne og blokkere de farlige hjemmesidene.

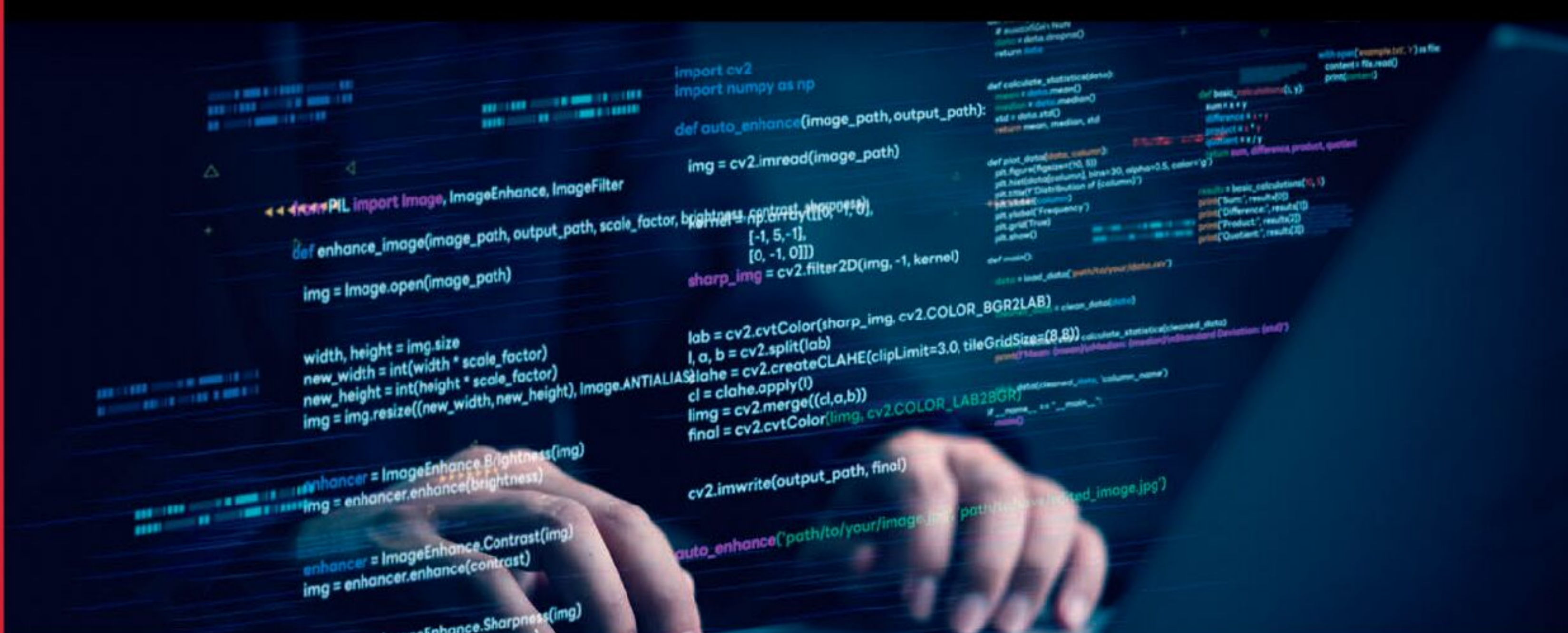
Den nye svindelbeskyttelsen benytter en KI-modell kalt Gemini Nano. Når du besøker en nettside, ser den etter indikasjoner på at det dreier seg om en svindelside. Det kan for eksempel være at siden prøver å ta kontroll over skjermen eller låse tastaturet. Hvis roboten fatter mistanke, analyserer den nettsiden og viser en tydelig advarsel.

Slik sikrer du deg:

Her ser hvordan den nye funksjonen aktiveres:

1. Åpne Google Chrome. Klikk på de tre prikkene øverst til høyre.
2. Velg **Innstillinger**.
3. Klikk på **Om Chrome**.
4. La Chrome oppdatere seg selv til versjon 136, hvis det ikke er gjort allerede.
5. Klikk på **Personvern og sikkerhet**.
6. Velg kategorien **Sikkerhet**.
7. Klikk i feltet **Økt beskyttelse**, slik at det settes en markering.

Verktøy deaktivere Windows Sikkerhet

Et nytt verktøy kan lure Windows til å slå av maskinens egen sikkerhet.

≡ Det er normalt at Windows slår av Windows Sikkerhet hvis du installerer et annet antivirusprogram. Det skjer for å unngå at det oppstår konflikter når to sikkerhetsprogrammer forsøker å beskytte maskinen samtidig. Et nytt verktøy kalt Defendnot, får imidlertid Windows til å tro

at det er installert et annet anti-virusprogram, selv om så ikke er tilfelle. Dermed blir operativsystemet lurt til å deaktivere sin egen sikkerhetsfunksjon. Programmet er et forskningsprosjekt, men også en påminnelse om hvor viktig det er å ha et godt antivirusprogram.

184 millioner

passord i én lekkasje

En gigantisk lekkasje av passord og annen følsom informasjon har kommet for dagen. Det er sikkerhetseksperter Jeremiah Fowler som har oppdaget en database med påloggingsinformasjon til over 180 millioner kontoer. Det er dessverre ikke mulig å bringe på det rene om også dine kontoopplysninger er del av den lekkede informasjonen. Det du kan gjøre, er å bytte passord med jevne mellomrom og bruke tofaktorautentisering der det er mulig.

Kilde: [websiteplanet.com](https://www.websiteplanet.com)

TEKNOLOGIENE I DIN NESTE PC:

Slik velger du det som er viktigst

Det er mange nye teknologier å forholde seg til i pc-modellene som selges akkurat nå. Derfor får du her en oversikt over hva du bør se etter når du kjøper ny maskin – slik at den holder lengst mulig.

Journalist
Henning Rasmussen

De fleste ser helst at en nyinnkjøpt pc er såpass fremtidssikret at den kan fungere som familiens digitale samlingspunkt i mange år fremover. Men hvordan vet man egentlig det? De fleste maskiner inneholder en harddisk, ram, skjermkort og en prosessor fra Intel eller AMD – pluss diverse tilbehør. Det er likevel stor forskjell på om

den er utstyrt med den nyeste prosessorgenerasjonen, DDR5-minne og et lynraskt Wi-Fi 7-kort – eller om den er basert på gårldagens standarder. Jo nyere teknologi det er i din neste pc, desto lenger vil du ha glede av den. Det er et viktig moment å ta hensyn til når man vurderer prisen.

Ofte er det lettest å finne eksakte detaljer om standarden på de innebygde teknologiene, som PCI Express og DDR5-ram, når det er snakk om en stasjonær pc eller enkeltkomponenter

for selvbygging. Ekspeditøren eller kundeservice bør likevel kunne svare på det meste også når det er snakk om en bærbar pc, og denne artikkelen kan fungere som sjekkliste.

Alt behøver ikke være det nyeste

En pc er satt sammen av mange komponenter, og hvis du insisterer på at alt den består av skal være fra den aller nyeste generasjonen, vil den bli ekstremt kostbar. Du vil også ha ganske få modeller å velge mellom.

Derfor er det mer realistisk å legge mest vekt på de komponentene som har størst betydning for deg og maskinens bruksområde. Her kan du lese mer om de viktigste teknologiene og standardene i 2025.

DE 6 VIKTIGSTE TEKNOLOGIENE

WINDOWS HELLO

Sikrere pålogging: Støtter den nye maskinen Windows Hello, betyr det at den har fingeravtrykksleser og/eller et nettkamera for biometrisk pålogging.

TPM 2.0 ELLER BEDRE

Obligatorisk: For å kunne kjøre Windows 11 må din neste pc ha sikkerhetsbrikken TPM 2.0, som krypterer passord og filer ved hjelp av Bitlocker.

WI-FI 6E ELLER WI-FI 7

Enda raskere trådløst nett: Wi-Fi 7 er den nyeste trådløse standarden. Den gir raskere overføringer og et helt nytt 6 GHz-frekvensbånd.

SIKRERE PÅLOGGING

HØYERE YTELSE

TILPASSET KI-FUNKSJONER

BEDRE SIKKERHET

RASKERE OPPSTART

RASKERE TILKOBLING

RASKERE KABLET NETTVERK

LENGRE BATTERITID

NY WI-FI-FREKVENNS

LYNRASKT ARBEIDSMINNE

BEDRE GRAFIKK

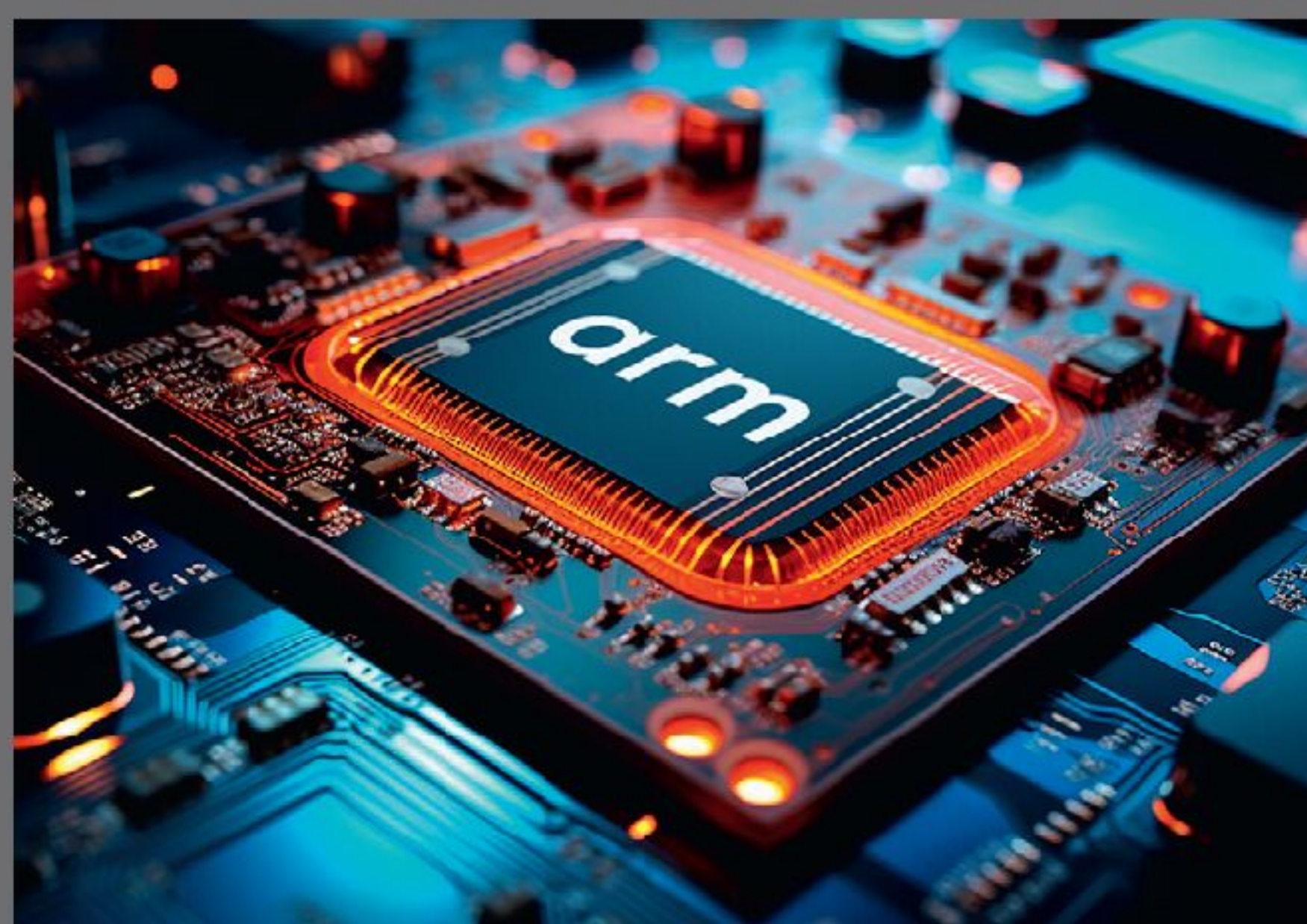
FREMTIDSSIKRET PROSESSOR

Her har du tolv fordeler i form av nye teknologier du kan se frem til i din neste pc.

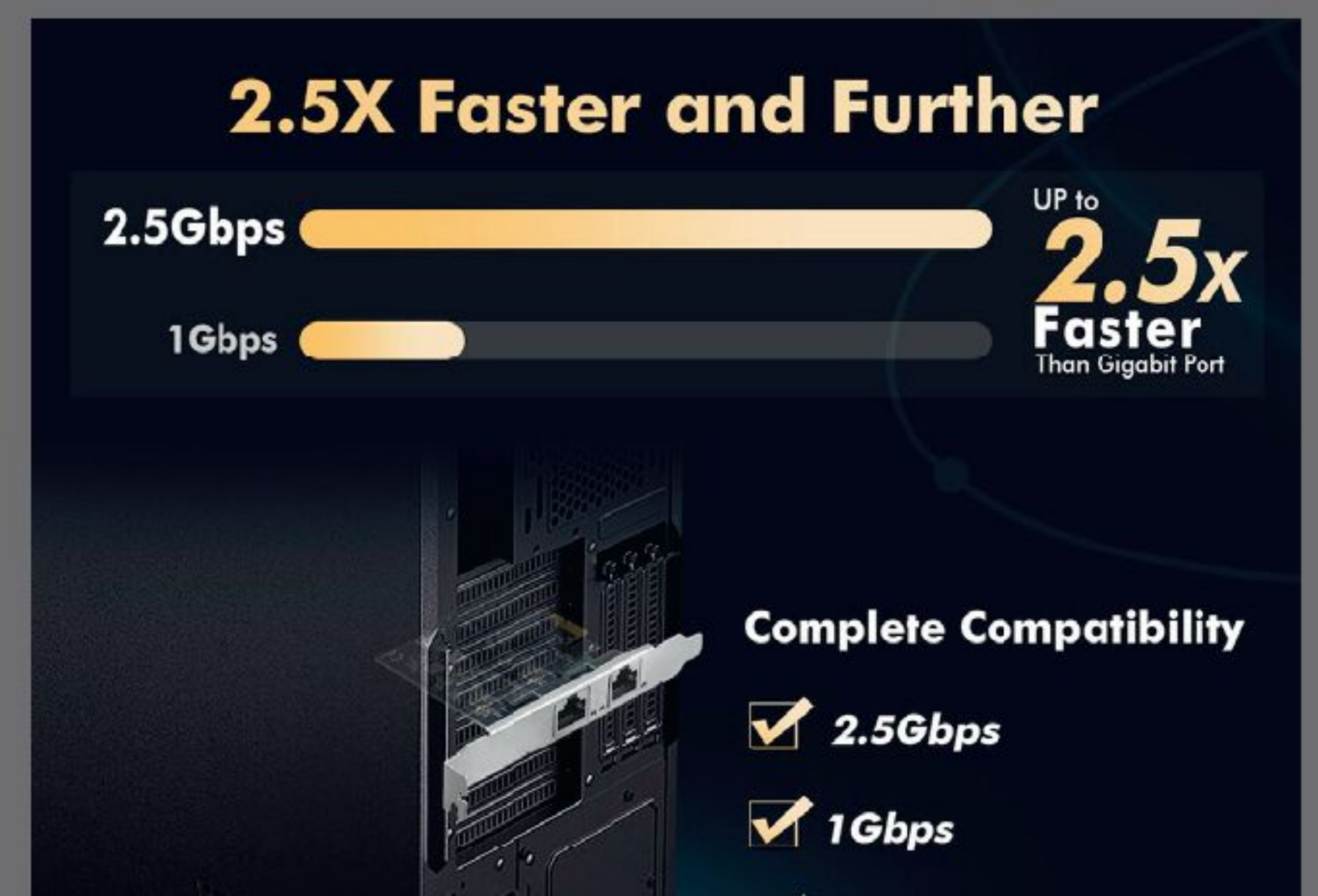
DDR5-MINNE

Lynrask ram: Den nye generasjonen heter DDR5. Den gir høyere overførings-hastigheter og generelt bedre effektivitet enn forrige generasjon.

ARM-BASERT PC

Ny prosessorarkitektur: Du kan velge mellom Windows 11 på en x86- eller en ARM-basert maskin. Sistnevnte gir blant annet lengre batteritid.

2,5 GBIT LAN-NETTVERK

Raskere kablet nettverk: Det gode gamle kabelnettverket er oppgradert fra 1000 til 2500 Mbit, og det er nyttig hvis du overfører store filer lokalt.

SE ETTER: WINDOWS HELLO

Pålogging med ansikt eller finger

Med Windows Hello kan du logge på med ansiktsgjenkjenning eller fingeravtrykk. Det er raskt, trygt og enkelt.

Har du problemer med å huske alle passordene til maskinen og tjenestene på nettet? Da vil du sette pris på Windows Hello.

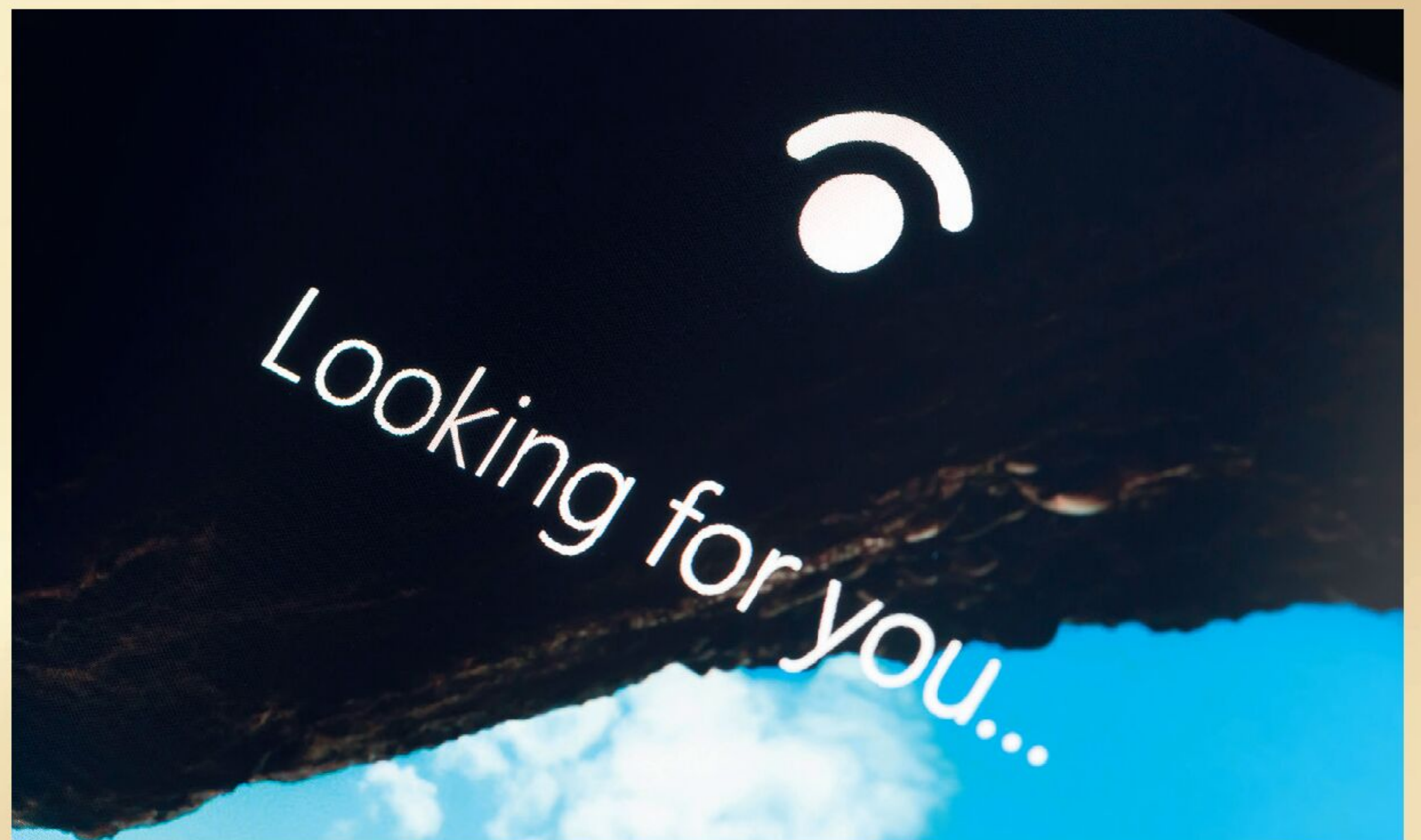
Det er en Windows-funksjon som gjør det mulig å logge på maskinen med ansiktsgjenkjenning, fingeravtrykk eller en PIN-kode du velger selv. Det sikreste er med andre ord de

biometriske mulighetene du får hvis maskinen har komponentene som skal til for sikker identifisering.

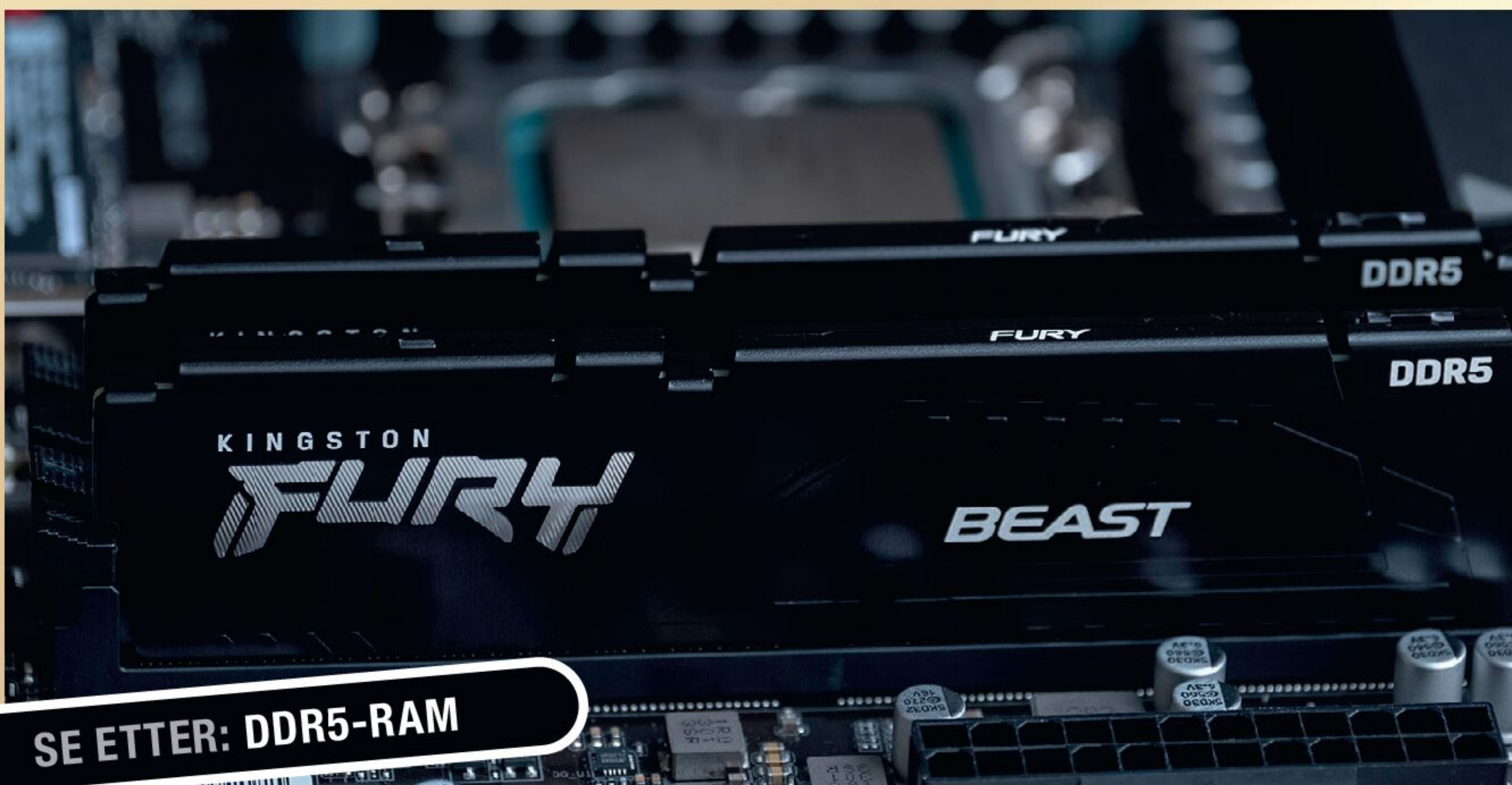
Du må ha riktig utstyr

Forutsetningen for å bruke Windows Hello er at maskinen har fingeravtrykksleser eller et kompatibelt kamera. Mange nyere bærbare har dette

innebygd, men det er også mulig å kjøpe en ekstern fingeravtrykksleser eller et ditto kamera som du kobler til. Du finner Windows Hello under Innstillinger og Kontoer i Windows. Der velger du også påloggingsmetoden du ønsker å bruke. Sjekk derfor om den nye maskinen er utstyrt med kamera eller fingeravtrykksleser.

Når du har aktivert Windows Hello, kan du logge på ved hjelp av ansiktsgjenkjenning – hvis maskinen har et kompatibelt nettkamera.

SE ETTER: DDR5-RAM

Din neste pc kan ha verdens raskeste ram

DDR5-minne er langt raskere enn forgjengeren. Det har betydning hvis du har planer om å bruke maskinen til ressurskrevende oppgaver.

DDR5 er navnet på den nyeste teknologien for ram-minne til datamaskiner og innebærer en vesentlig forbedring av maskinens hastighet og ytelse. Med en frekvens på 6400 Mhz er DDR5 dobbelt så raskt som den tidligere

Minnebrikkene sitter i sokler på hovedkortet, som er tilpasset enten DDR4- eller den nye DDR5-standarden.

DDR4-standarden, noe som også betyr at maskinen kan behandle flere oppgaver samtidig, uten at den blir vesentlig tregere. Det er svært nyttig hvis du kjører tunge oppgaver som videoredigering, grafikk og CAD-programmer, eller hvis du spiller.

Klar for fremtiden

DDR5 er også mer energieffektivt, slik at maskinen blir mer stabil og bruker mindre strøm. Du kan med andre ord få høyere ytelse samtidig som maskinen er mer effektiv og utvikler mindre varme. Dermed bruker den også mindre strøm på kjøling.

Når du skal kjøpe ny pc, bør du derfor vurdere om den høyere prisen for DDR5-teknologien kan rettferdiggjøres av at maskinen er bedre rustet for fremtiden. Prisforskjellen kan nemlig være på flere tusen kroner.

SE ETTER: WI-FI 6E ELLER 7

Gjør nettet enda raskere

Med Wi-Fi 6E og Wi-Fi 7 kan du koble deg til og ha glede av den høyere hastigheten på de nye trådløse nettverkene. Du får også færre forsinkelser og en mer stabil tilkobling.

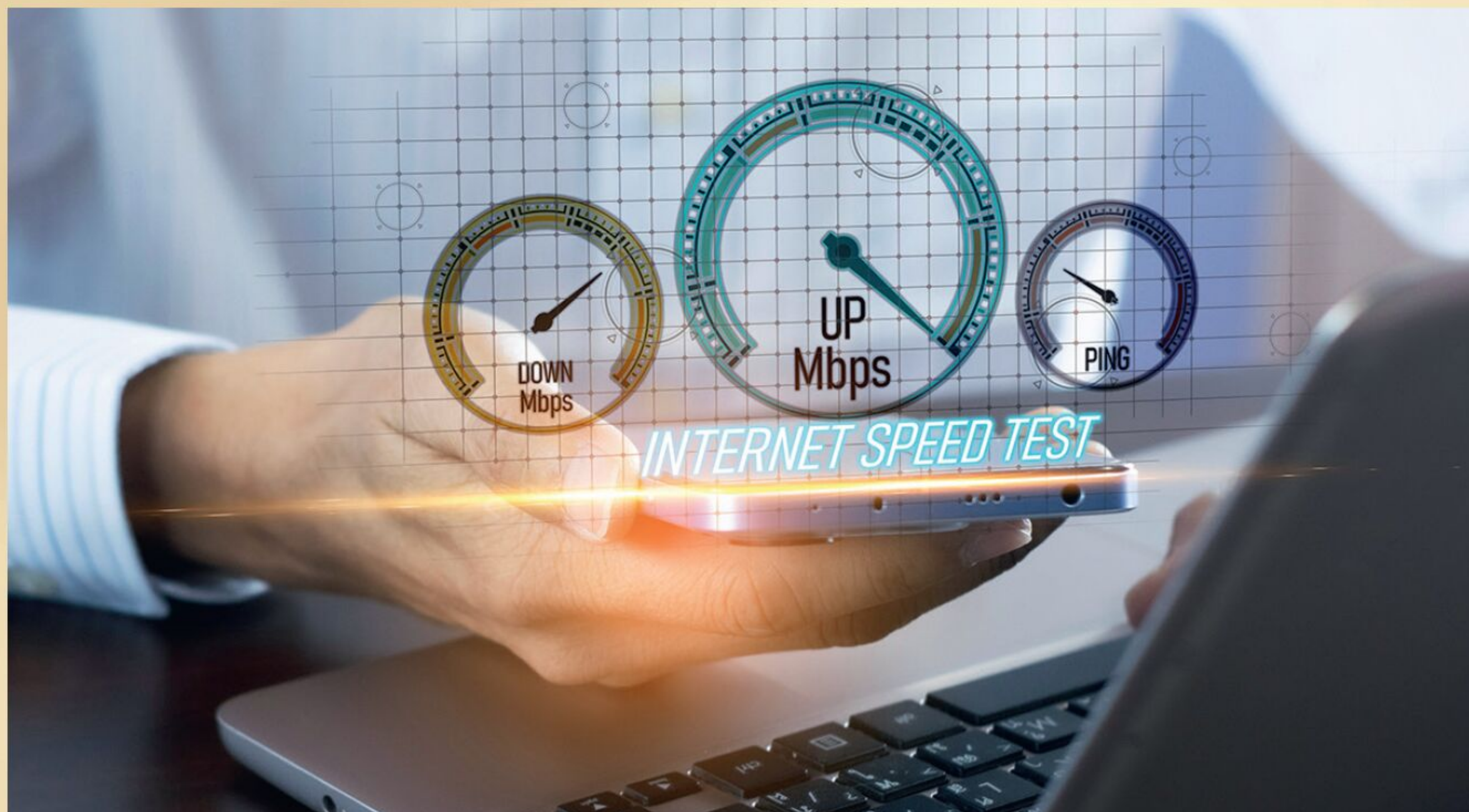
Wi-Fi 6E og Wi-Fi 7 er de nyeste standardene for trådløse nett, som er i ferd med å fase ut den eldre 802.11ax-standard. Om maskinen støtter de nye standardene, har betydning når du strømmet film, jobber hjemmefra eller spiller nettspill.

Fremsikret internett

Begge teknologiene utnytter det nye 6 GHz-båndet, som er mindre belastet enn 2,4 og 5 GHz. De er også bedre til å håndtere flere enheter samtidig – og det er viktig hvis du har mye utstyr som er koblet til nett-

verket på én gang. Wi-Fi 6E og Wi-Fi 7 er ikke bare raskere; de gir også mindre forsinkelser ved dataoverføring og en mer stabil tilkobling.

Har du også en ruter som støtter en av disse standardene, betyr det at du får et raskere og mer stabilt nett med færre utfall og tilkoblingsproblemer.

Har du en pc som støtter Wi-Fi 7 og en ruter som også støtter den nye standarden, får du et lynraskt nettverk med lang holdbarhet.

SE ETTER: TPM 2.0/3.0

Sørg for best mulig sikkerhet

Kjøper du ny pc, skal den være utstyrt med brikken TPM 2.0 eller nyere. Det gir høy sikkerhet og er et ufravikelig krav for å kunne kjøre Windows 11.

TPM står for "Trusted Platform Module" og er kort fortalt en liten krets som gjør maskinen sikrere. Den brukes til å lagre følsom informasjon som passord og krypteringsnøkler på en måte som gjør dem utilgjengelige for uved-

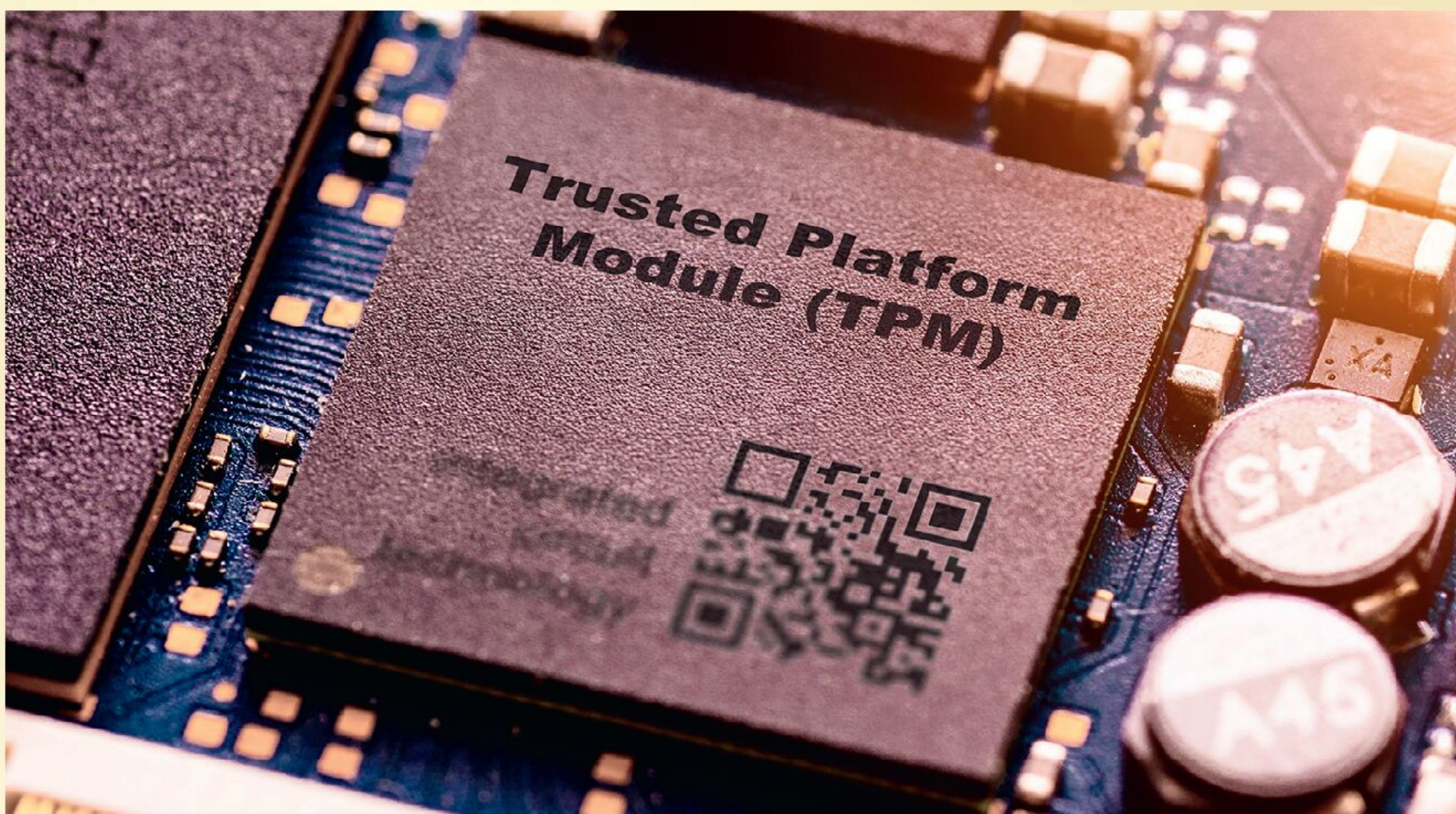
kommende – også hvis de har fysisk tilgang til selve maskinen.

Nødvendig for Windows 11

TPM 2.0 bidrar også til å sikre at maskinen ikke er infisert med ødeleggende skadevare ved å sjekke at alt går riktig for seg før Windows starter opp. Likeledes sjekker teknologien at det ikke er gjort endringer i maskinens komponenter før operativsystemet får klarsignal til å starte.

Microsoft krever at maskinen har TPM versjon 2.0 eller nyere for i det hele tatt å kunne kjøre Windows 11. Derfor har alle nye pc-er som selges med Windows 11, allerede TPM i versjon 2.0 eller 3.0.

TPM-brikken er ikke store saken, men er en forutsetning for at Windows 11 i det hele tatt kan installeres.

SE ETTER: ARM ELLER X86

Lang batteritid

I din neste pc kan du velge en såkalt ARM-prosessor i stedet for den velkjente x86. ARM-maskinen bruker mindre strøm, men har også ulemper.

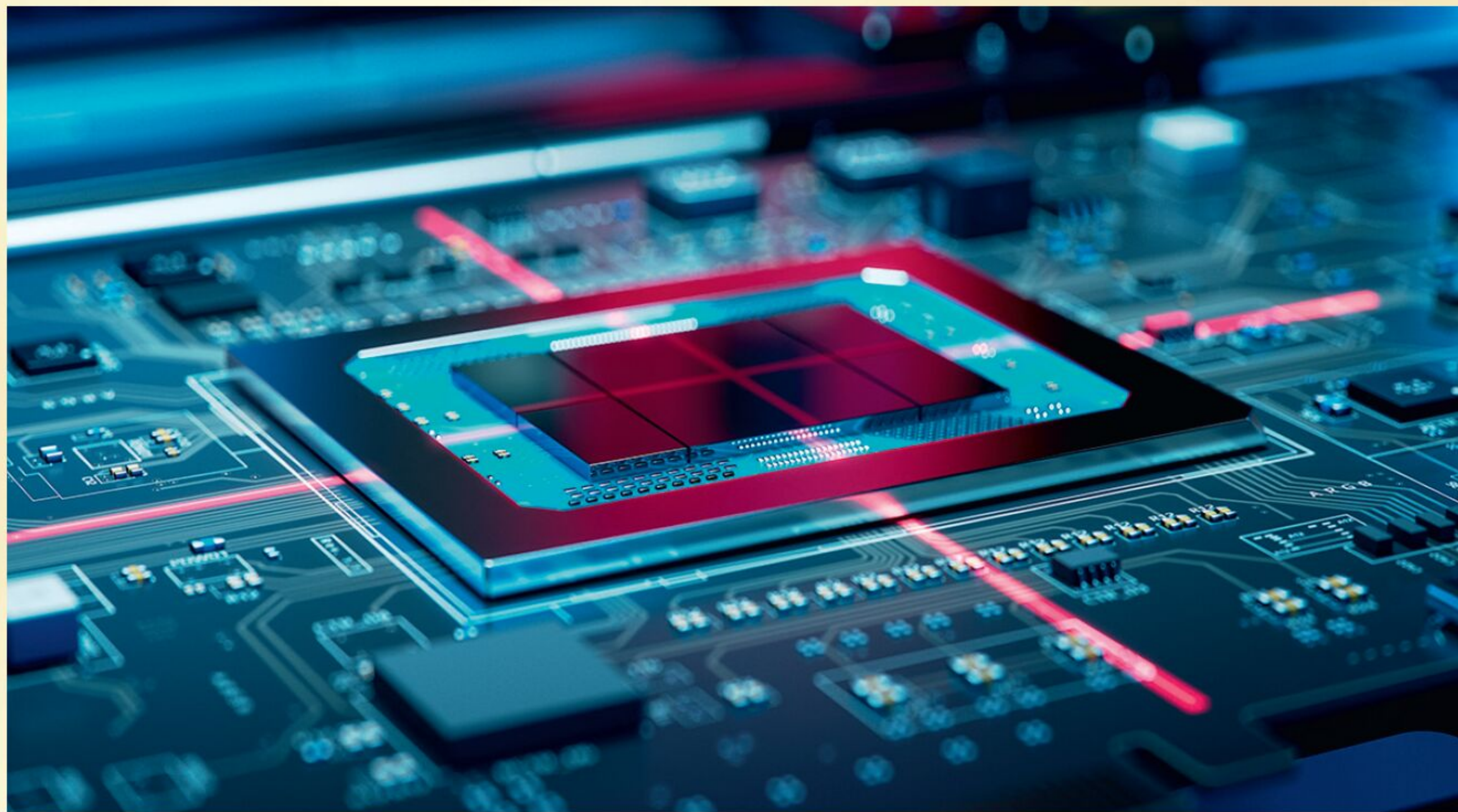
Når du kjøper ny pc med Windows 11, kan du velge om du vil ha en ARM- eller x86-prosessor, men det er ikke sikkert at ekspeditøren er i stand til å forklare de ganske vesentlige forskjellene på de to systemene.

ARM-baserte maskiner har lengre batteritid og lavere varmeutvikling. Ulempen er at du ikke kan installere og kjøre x86-programmer eller programmer fra komputer.no. Windows 11 kan riktignok emulere x86-programmer på en ARM-pc, men det er ingen optimal løsning.

Fungerer litt som mobilen

Derimot får du en rekke andre fordeler med ARM-baserte maskiner. De virker nemlig i grove trekk på samme måte som mobilen, som også er utstyrt med ARM-prosessor. Du behøver for eksempel aldri å slå av maskinen helt. Det finnes dessuten ARM-versjoner av de viktigste programmene, og de er også mer effektive.

En ARM-basert pc er fundamentalt annerledes skrudd sammen enn x86-maskinene vi kjenner fra før.

SE ETTER: 2,5 GBIT LAN

Raskere kablet nettverk

Mange nye pc-er støtter kablet nettverk på 2,5 Gbit. Det gir en raskere forbindelse til både lokale enheter og til internett.

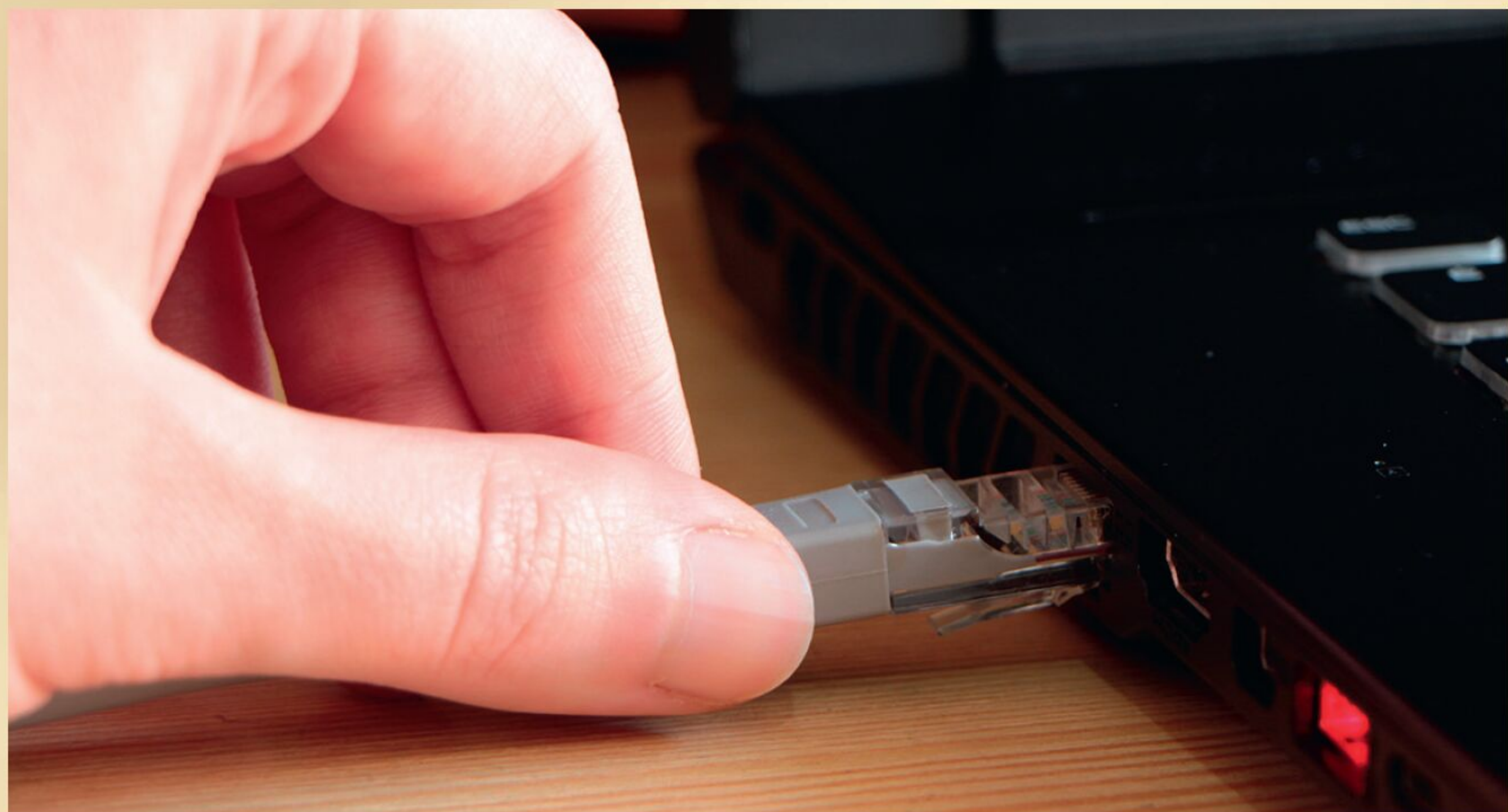
jobber med store filer, spiller nettspill eller bruker maskinen til strømming. Det gir en bedre opplevelse – særlig hvis du har raskt internett. Når du

kjøper ny pc, bør du derfor sjekke om den støtter 2,5 Gbit-nettverk. Foreløpig er det mer utbredt i stasjonære enn i bærbar maskiner.

Mange nye maskiner støtter 2,5 Gbit kablet nettverk, og det gjør sannsynligvis også din neste ruter. Det betyr at du kan overføre opptil 2500 Mbit i sekundet hvis du har internett via en fiberforbindelse som støtter det, eller har behov for å lagre filer på en NAS-enhet som er tilkoblet det lokale nettverket.

Klar for høyere hastighet

Den nye og over dobbelt så raske tilkoblingen gjør det mulig å overføre filer raskere, strømme høyoppløst video uten forsinkelser og i det hele tatt få en mer stabil tilkobling også når flere enheter er på nett. 2,5 Gbit-nettverk er ideelt hvis du

Hvis du fortsatt bruker kablet nettverk, vil økningen fra 1000 til 2500 megabit per sekund helt klart være merkbar.

SE ETTER: COPILOT+

Velg en pc med flere muligheter

De nye Copilot+-maskinene er utstyrt med en ny NPU-brikke beregnet på kunstig intelligens i Windows 11, men pc-typen har også sine ulemper.

Copilot+ er betegnelsen på maskiner med en NPU-prosessor (Neural Processing Unit) som gjør pc-en raskere og smartere, ikke minst med tanke på de nye KI-funksjonene i Windows 11. Det gir mye raskere stemmegjenkjenning, bildebehandling basert på kunstig intelligens og en rekke nye Windows-funksjoner som blant annet

gjør det enkelt å bla bakover gjennom tidligere aktiviteter med den mye omtalte Recall-funksjonen.

Fordeler og ulemper

Den nye KI-versjonen av Windows 11 har imidlertid også visse ulemper, fordi Copilot+-maskiner som regel er basert på ARM-prosessorer i stedet

for x86, som trolig finnes i din nåværende pc. Det gir utfordringer med eldre x86-programmer som du har kjøpt eller lastet ned fra for eksempel komputer.no. Windows 11 kan riktignok emulere de gamle programmene, men med lavere ytelse og betydelige kompatibilitetsproblemer, så det er ikke noe vi anbefaler.

De nye Copilot+-modellene er ofte basert på prosessorer med ARM-arkitektur, og det kan gi utfordringer med å kjøre eldre programmer.

SE ETTER: NVME PÅ 512 GB

En mye raskere lagringsenhet

Den nye NVMe-lagringen gjør at Windows starter vesentlig raskere og gir langt høyere ytelse enn tradisjonelle harddisker og SSDer.

Lagringsteknologien har gjennomgått en fenomenal utvikling de siste tiårene, og i dag er de små NVMe-enhetene i ferd med å ta helt over for de gamle SATA-baserte SSDene og de mekaniske "snurrediskene". De nyere og fysiske

NVMe-enheten, som her ses midt i bildet med teksten 980 PRO, er både mindre og mye raskere enn både mekaniske harddisker og SATA-basert SSD.

mindre NVMe-enhetene både leser og skriver mye raskere. Det reduserer oppstartstiden for Windows og gir en generelt bedre opplevelse når du åpner filer og programmer.

Har maskinen NVMe-lagring?

I butikken finner du spesifikasjonene på emballasjen eller i produktbeskrivelsen. Se etter "M.2 NVMe SSD" eller lignende, eller spør ekspeditøren hvis du er i tvil om modellen er utstyrt med den raske lagringen.

Vi anbefaler at du velger en pc med minst 512 GB lagring, slik at du er sikker på å ha plass til både Windows, installerte programmer og alle dine egne filer. Windows 11 blir hele tiden større, og derfor er du også bedre rustet for fremtiden hvis det ikke er snaut med lagringsplass allerede når maskinen er ny.

SE ETTER: CPU-SERIEN

Er din pc klar for fremtiden?

En moderne prosessor gir høyere ytelse og er også en viktig fremtidssikring. Windows 11 stiller nemlig stadig strengere krav til prosessoren.

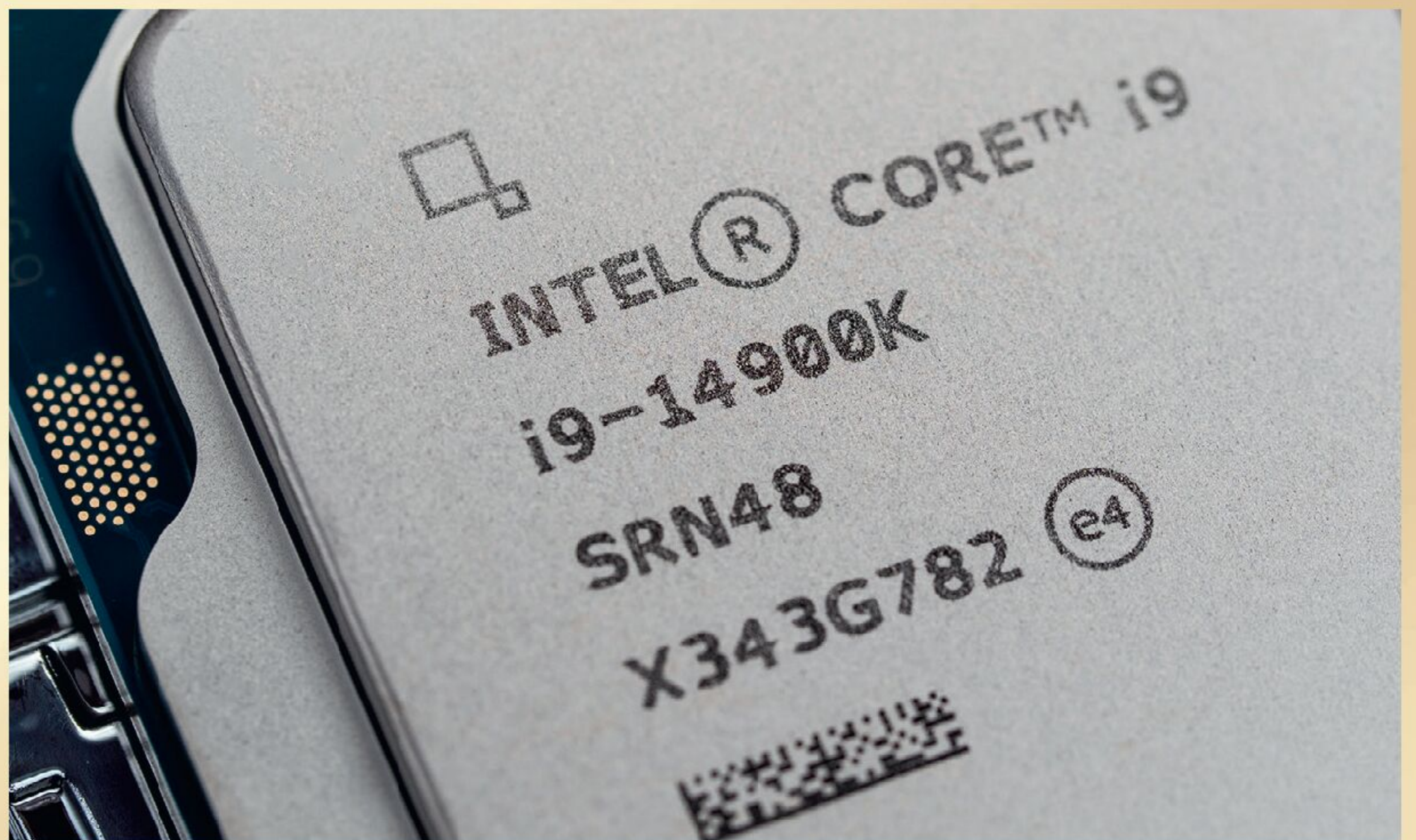
Din neste pc skal helst ha en prosessor fra en av de nyeste generasjonene. Er prosessoren i maskinen du ser på fra Intel, kan den for eksempel hete Core i5, i7 eller i9 og tilhøre 13., 14. eller 15. generasjon. Står det ikke i beskrivelsen, viser de første tallene på Intels CPU-modeller alltid generasjonen, slik at for eksempel i7-12700K

stammer fra selskapets 12. generasjon. Har den nye maskinen en AMD-prosessor, kan du sjekke om den er stammer fra Ryzen 5000-serien eller den nyeste Ryzen 7000-serien.

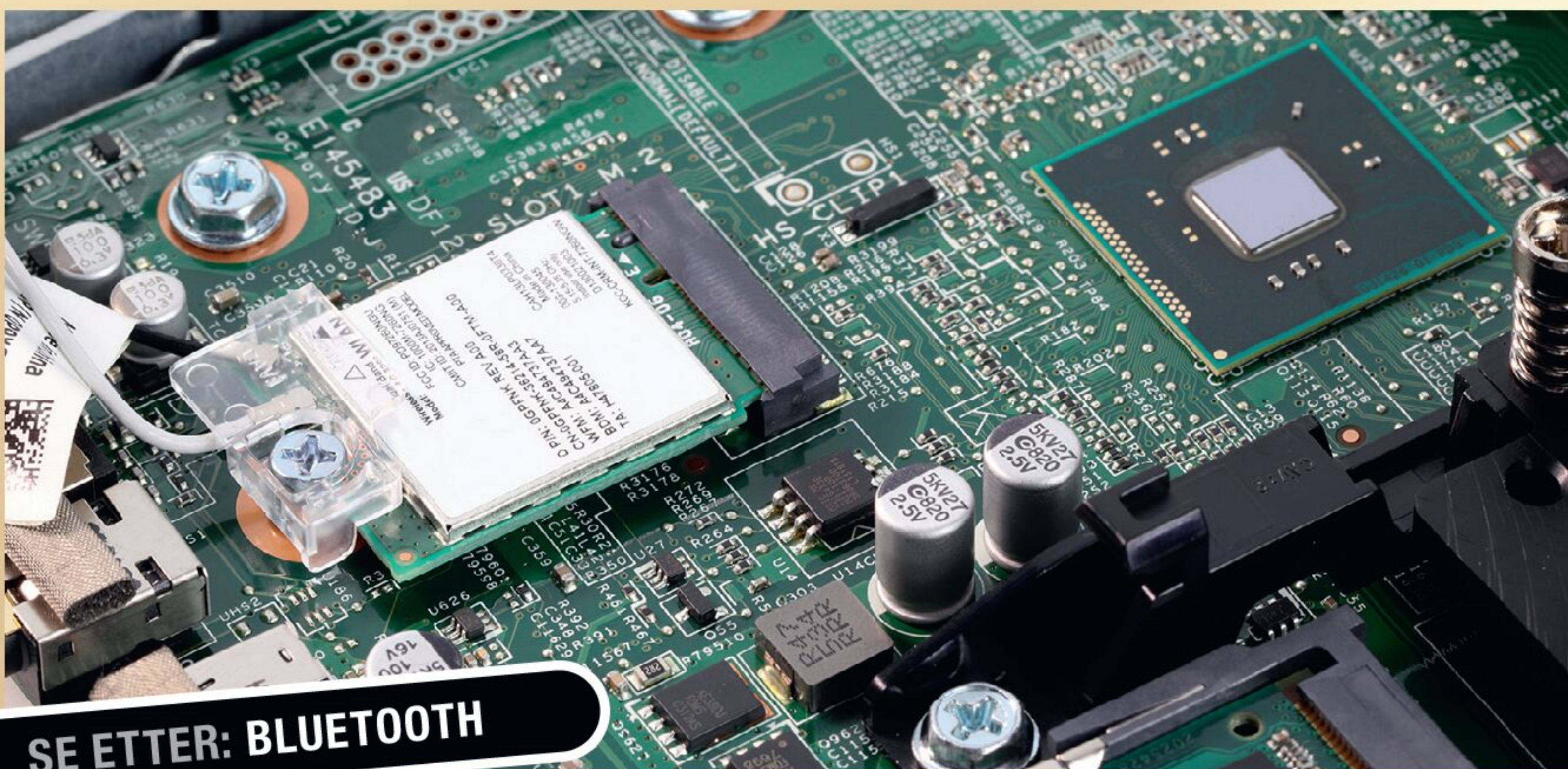
Nyere er alltid bedre

Windows 11 krever at prosessoren minst er fra Intels 8. generasjon eller

en tilsvarende AMD-prosessor som Ryzen 2000-serien for at det overhodet skal være mulig å installere operativsystemet. Det er også høyst sannsynlig at disse kravene blir enda strengere i tiden fremover. Derfor bør du alltid være i forkant og velge en av de aller nyeste prosessormodellene når du kjøper ny pc.

Modellnavnet på Intel-prosessorer avslører hvilken generasjon modellen tilhører. Her viser i9-14900K at den er fra 14. generasjon.

SE ETTER: BLUETOOTH

Bedre tilkobling av alt tilbehør

De nyeste versjonene av Bluetooth-teknologien gir større rekkevidde og raskere dataoverføring når de kobles til kompatibelt utstyr.

Den trådløse Bluetooth-teknologien brukes til å koble tastaturer, mus, hodesett og annet til datamaskinen. Derfor kan det helt klart lønne seg å passe på at den nye maskinen støtter den nyeste Bluetooth-generasjonen.

Bluetooth er som regel integrert i Wi-Fi-brikken, og derfor er det også sammenheng mellom hvilken generasjon av Wi-Fi og Bluetooth maskinen støtter.

I praksis bør du derfor sjekke om pc-en støtter Bluetooth-versjon 5.2 eller høyere før du handler ny pc. De nyere versjonene av teknologien gir nemlig betydelige forbedringer, særlig når det gjelder hastighet, rekkevidde og muligheten for tilkobling av flere enheter samtidig.

Fordeler ved nyere Bluetooth

Bluetooth 5.2 gjør det mulig å koble til flere enheter på én gang. Det er en klar fordel hvis du bruker flere trådløse enheter som mus, tastatur eller hodesett samtidig. Overføringshastigheten er også økt til 2 megabit per sekund, og med en rekkevidde på opptil 240 meter ved fri sikt, er du sikker på å få en stabil forbindelse. Dessuten har teknologien bedre strømstyring, slik at batteritiden til (den bærbare) pc-en blir lengre.

SE ETTER: PCI EXPRESS

Flere filer på motorveien

Den nyeste generasjonen av PCI Express gir raskere dataoverføring og høyere ytelse – men det gjelder å velge riktig.

Data flyter i forskjellige spor kalt PCI Express på maskinens hovedkort, og standarden finnes i forskjellige versjoner. Den nye maskinen skal helst støtte en av de nyeste generasjonene, fordi det også har betydning for minnehastigheten og hastigheten på internlagring og grafikk. De nyeste versjonene av PCI Express heter PCIe 4.0 og 5.0.

Fordeler ved den nyeste PCIe

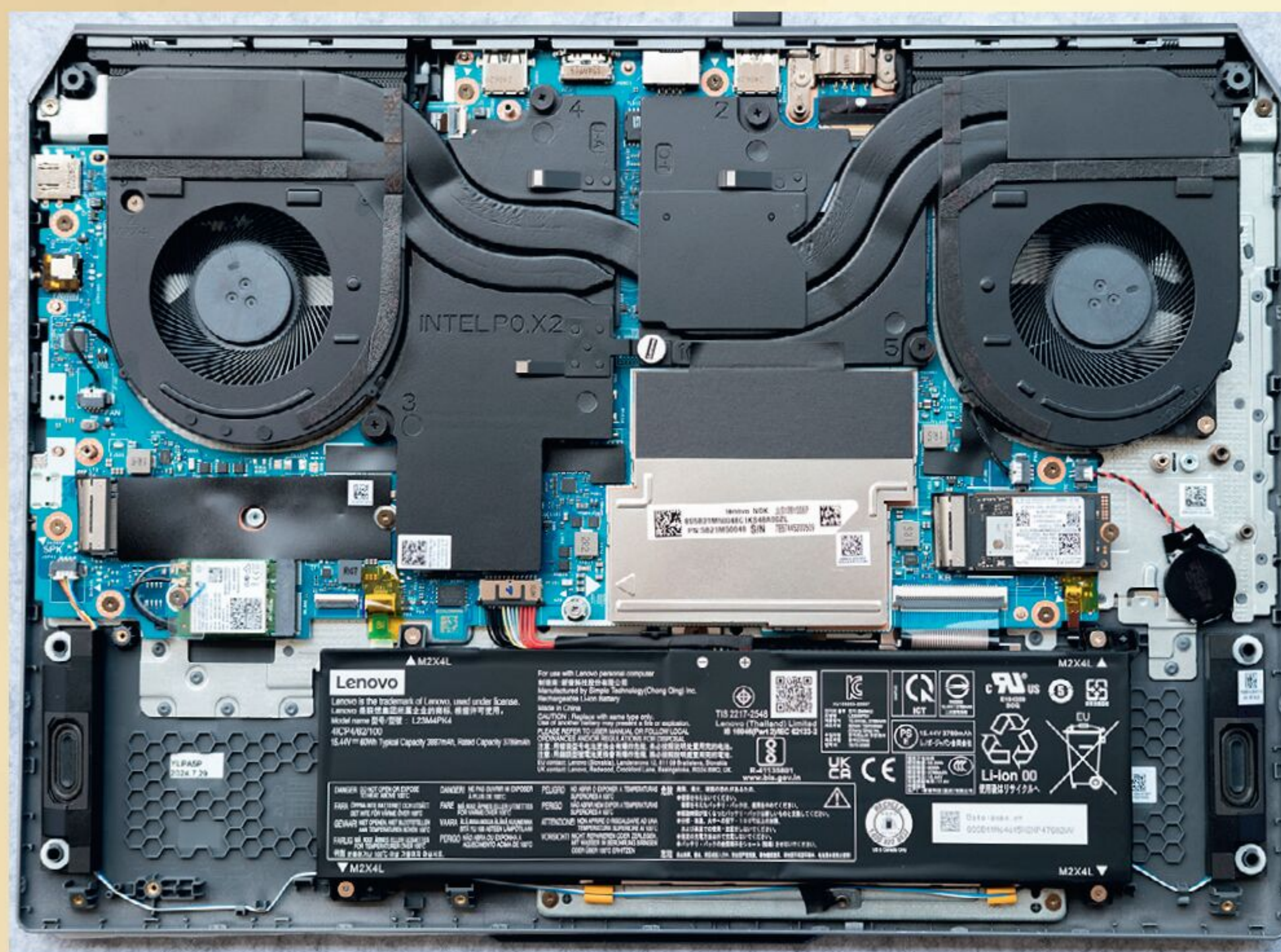
Dessverre oppgis ikke alltid denne informasjonen når man ser på en ny bærbar. Derimot er den nesten alltid et salgsargument for stasjonære

maskiner eller hovedkort som selges separat. Hvis også øvrige komponenter støtter den nye standarden, gir PCIe 4.0 og 5.0 opptil dobbelt så rask dataoverføring som PCIe 3.0. Det betyr raskere start av Windows, bed-

re spillopplevelser og høyere ytelse i krevende programmer. Du vil også få vesentlig bedre ytelse hvis du arbeider med store filer eller kjører grafikk-tunge oppgaver. De nyeste og raskeste NVMe-enhetene som finnes i

butikkene i dag, forutsetter da også versjon 5.0 av PCI Express for at du skal få fullt utbytte av den høye hastigheten.

Alle data passerer PCI Express, som er maskinens grunnleggende infrastruktur.

SE ETTER: DIRECTX 12

Krevende grafikkprogrammer

Et skjermkort med DirectX 12 gir bedre spillopplevelser og er en god fremtidssikring av din neste datamaskin.

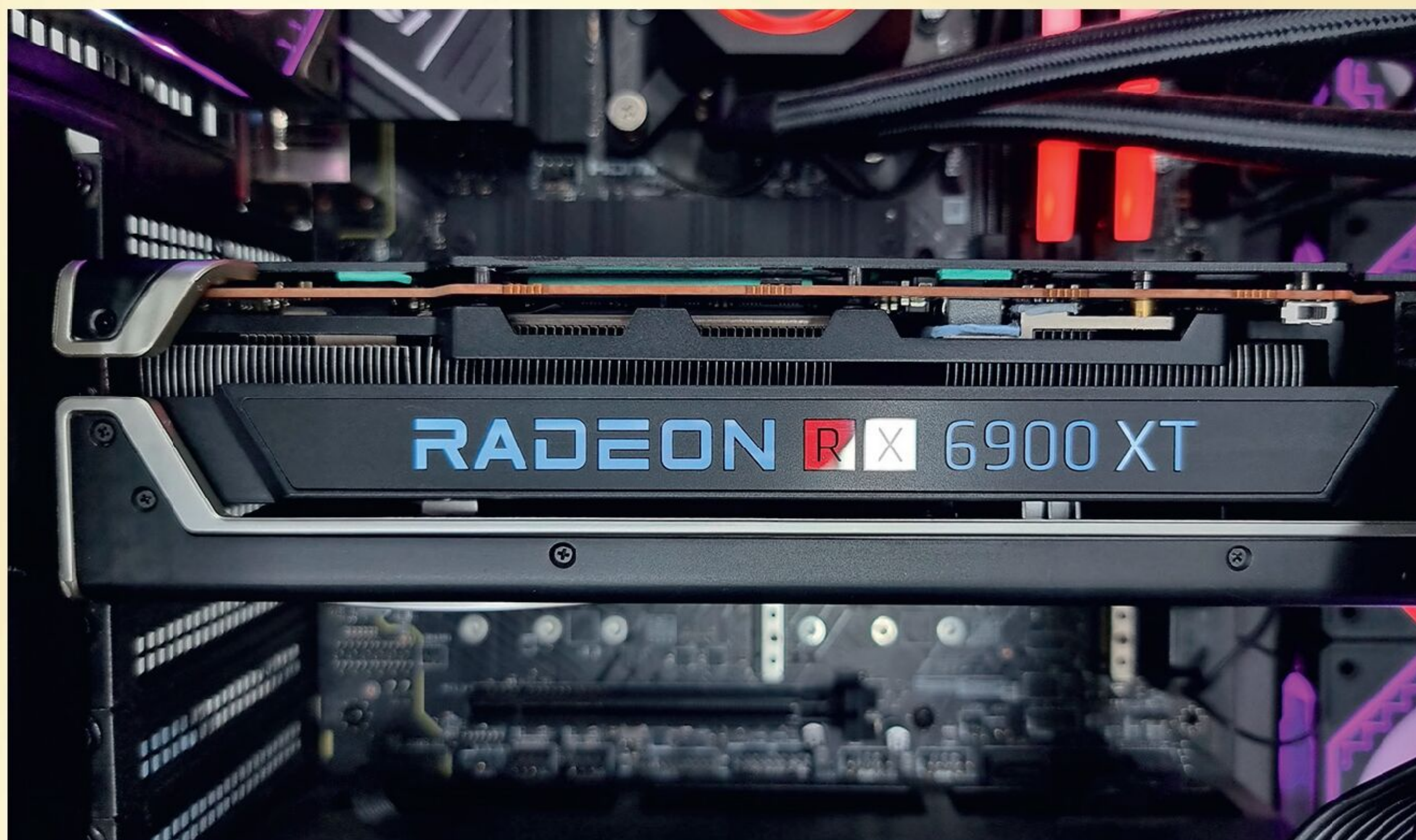
De fleste nyere pc-er har et integrert skjermkort som støtter DirectX 12-teknologien. DirectX 12 gir høyere ytelse, bedre grafikk og gjør det mulig å utnytte de nyeste funksjonene i

både spill og grafikkprogrammer. Med et DirectX 12-kompatibelt skjermkort kan du få et jevnere og mer detaljert bilde, ikke minst i nyere spill og programmer med krevende grafikk.

Fremtidssikring

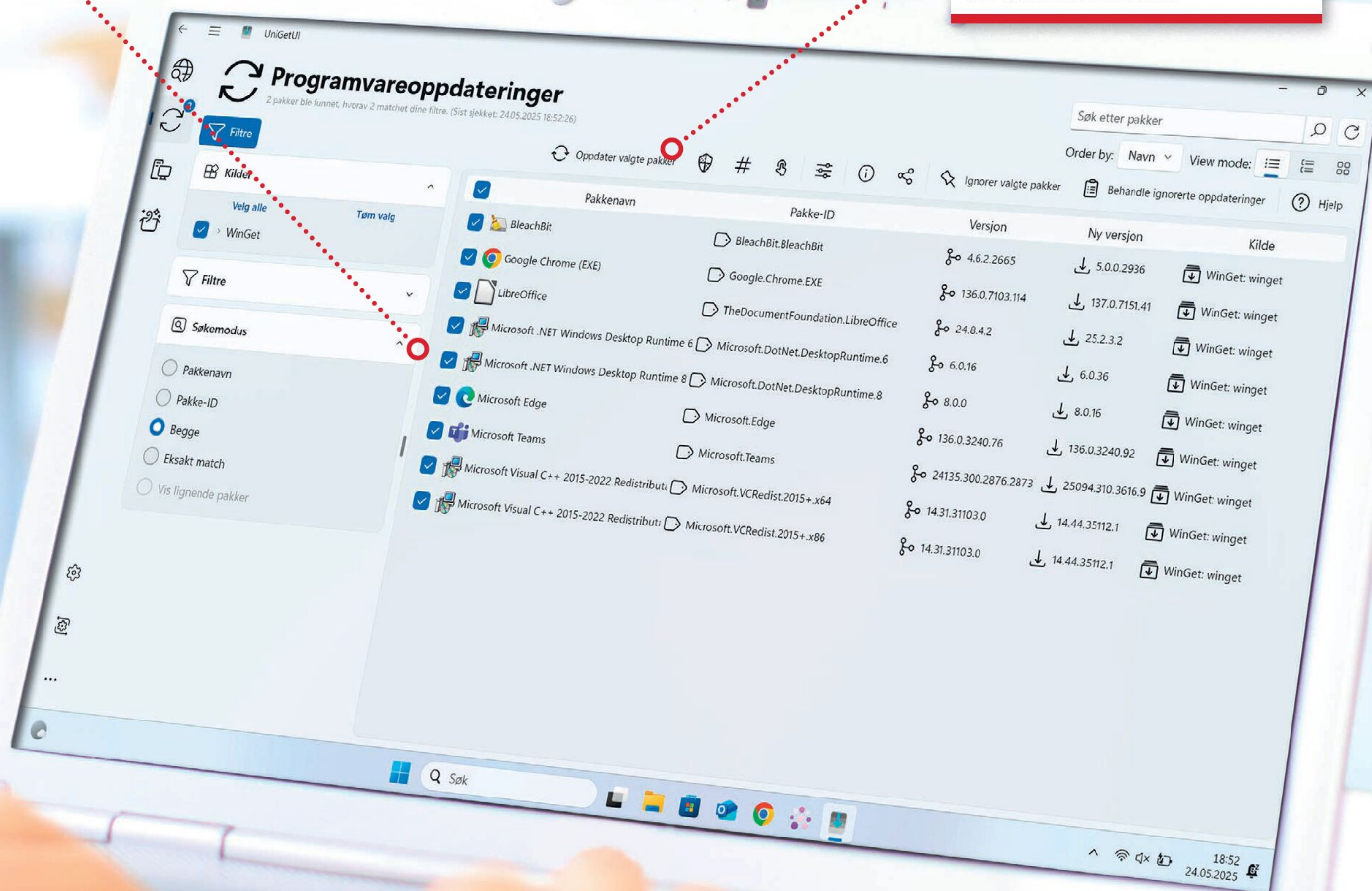
Mange nye spill og programmer krever DirectX 12 for å fungere optimalt, og nye versjoner av Windows 11 vil også bli langt bedre til å utnytte alle de grafiske mulighetene som er tilgjengelige med DirectX 12. Velger du en pc med et skjermkort som støtter de nye mulighetene, står du bedre rustet for fremtiden og kan være trygg på at den nye maskinen ikke blir utdatert med det første.

På en stasjonær pc er det forholdsvis enkelt å oppgradere skjermkortet. Det er det ikke på en bærbar.

UniGetUI viser en liste over alle installerte programmer.

Ett klikk er alt som skal til for å oppdatere alle installerte programmer, slik at de ikke lenger er utdaterte og utgjør en sikkerhetsrisiko.

UniGetUI ser raskt om det finnes nyere versjoner av programmene dine.

Derfor er det viktig å holde programmene oppdatert

Det er mange gode grunner til å holde et våkent øye med installerte programmer og sørge for å få på plass nye og forbedrede versjoner etter hvert som de blir tilgjengelige.

• Mye høyere sikkerhet

Oppdaterte programmer er sikre programmer. Utdaterte versjoner vil etter hvert utvikle sikkerhets hull, som hackere kan utnytte til å ta kontroll over maskinen.

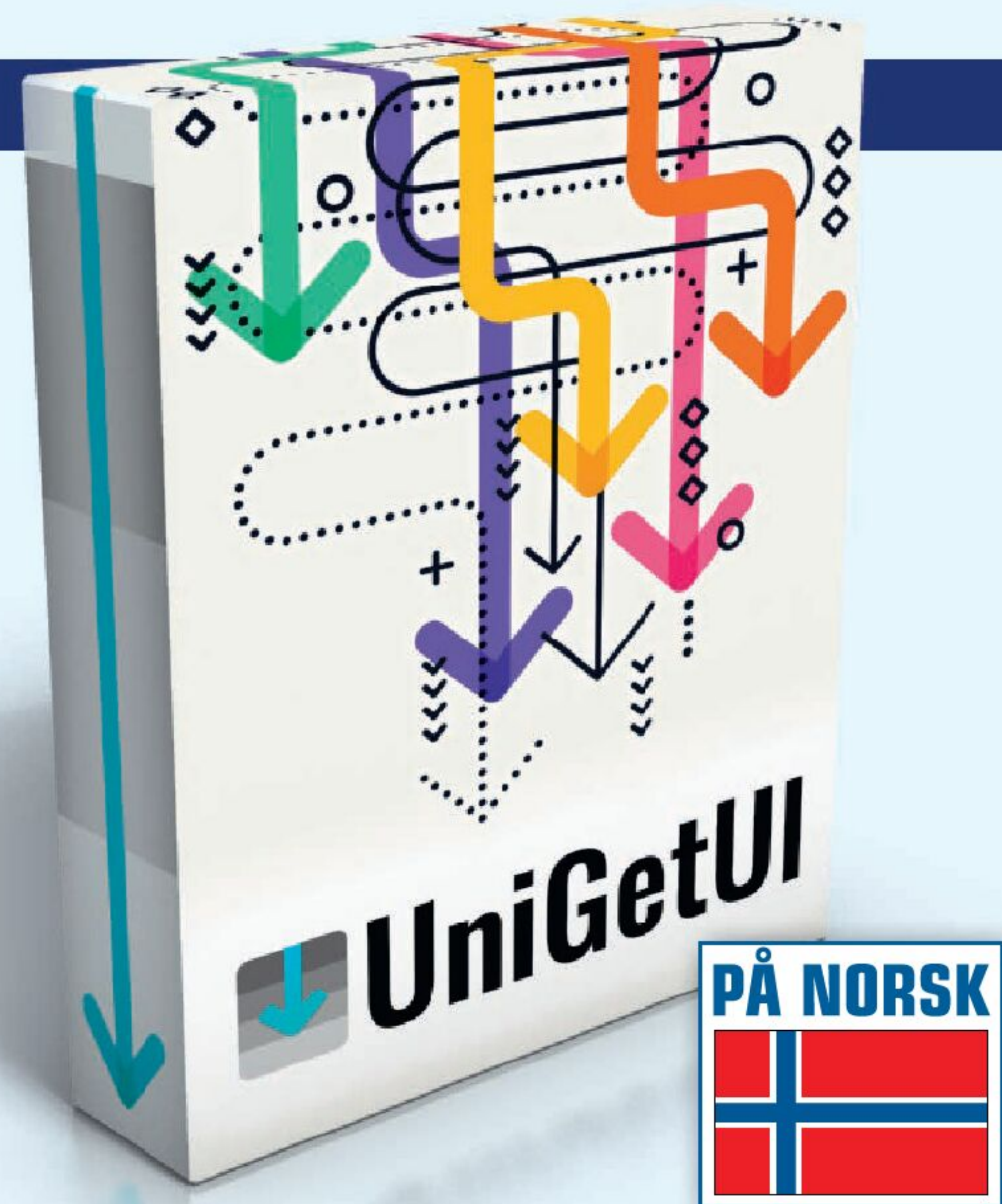
• Nye og forbedrede funksjoner

Når du oppdaterer et program, får du ofte også en versjon med bedre funksjoner. På den måten er du sikker på å få fullt utbytte av alt programvaren har å by på.

• Unngå feilmeldinger og trøbbel i Windows

Er det eldre programvare på maskinen, fungerer de ofte dårlig sammen med Windows og andre programmer. Derfor gir oppdaterte versjoner færre feil på maskinen.

Nytt program i sikkerhetspakken

OPPDATERTE PROGRAMMER GIR EN SIKKER PC:

Kunsten å holde programmer i form

Nå har det blitt enda lettere å oppdatere de mange programmene på maskinen, uten at det tar unødige mye tid. UniGetUI gjør også maskinen sikrere.

Journalist
Steffen Nielsen

For en del år tilbake var det ikke uvanlig å benytte det samme programmet, altså nøyaktig den samme versjonen, i et helt tiår eller enda lenger. Programmet fungerte jo like fint i Windows XP og Windows Vista som i Windows 7, og derfor vurderte man kun unntaksvis å gjøre noe så avansert som å oppdatere et program. Hvorfor reparere noe som virker?

I dag er situasjonen mer dynamisk. Det skyldes først og fremst at alle pc-

programmer har konstant tilgang til internett. Det betyr dessverre også økt sårbarhet, og selv harmløse programmer som en pdf-leser eller et tekstbehandlingsprogram kan under uheldige omstendigheter bli som en åpen dør for hackere som vil ha tilgang til din og min pc.

Sunn konkurranse

Det er imidlertid ikke bare sikkerhets-hull som tettes når programmene på maskinen oppdateres til nyeste versjon. Økt konkurranse gjør også at programutviklerne hele tiden prøver å forbedre programmene med nye

funksjoner som gjør at de skiller seg fra konkurrentene. Det er på alle måter av det gode for oss sluttbrukere, men det er også en potensielt tidkrevende oppgave hvis vi hele tiden må følge med på utviklingen av alle programmene og laste ned nye versjoner fra forskjellige nettsider.

All oppdatering på ett sted

Det er heldigvis ikke nødvendig, hvis du bruker programmet UniGetUI. Det klarer nemlig å oppdatere samtlige installerte programmer.

UniGetUI er et nytt program i Komputert for alles sikkerhetspakke, der det erstatter Patch My PC, som er et lignende program. Det nye er enklere i bruk og til og med på norsk. Du finner UniGetUI og de øvrige sikkerhetsprogrammene på:

komputer.no/sikkerhetspakke

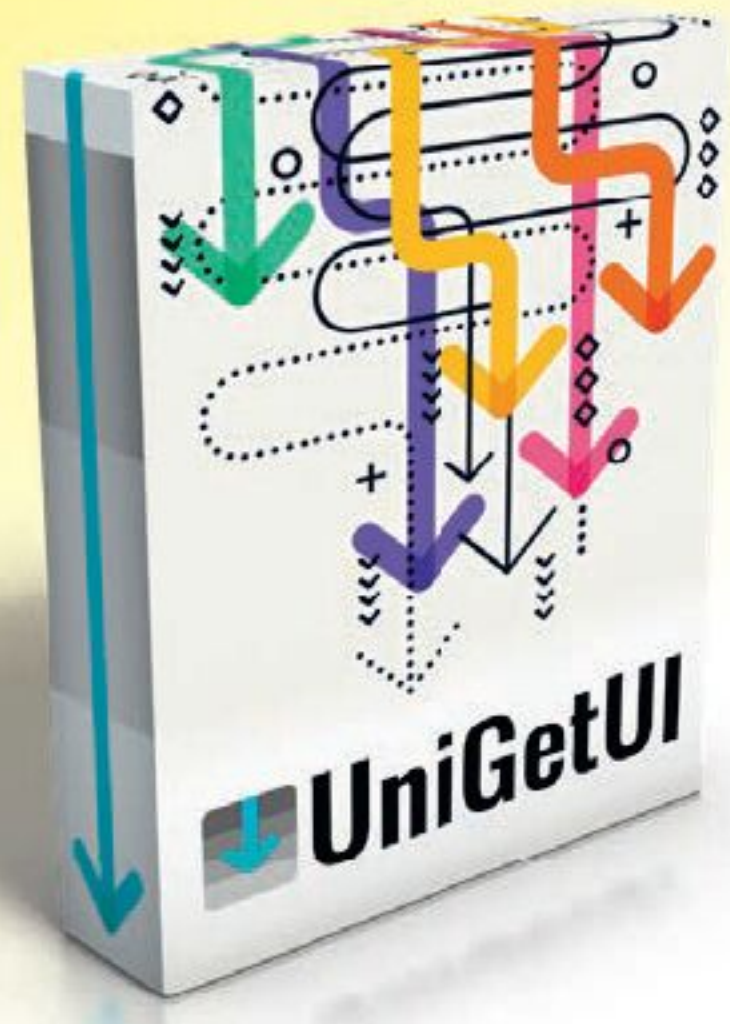
UniGetUI

UniGetUI sørger for at samtlige installerte programmer er oppdatert til den nyeste og sikreste versjonen.

Språk
Norsk

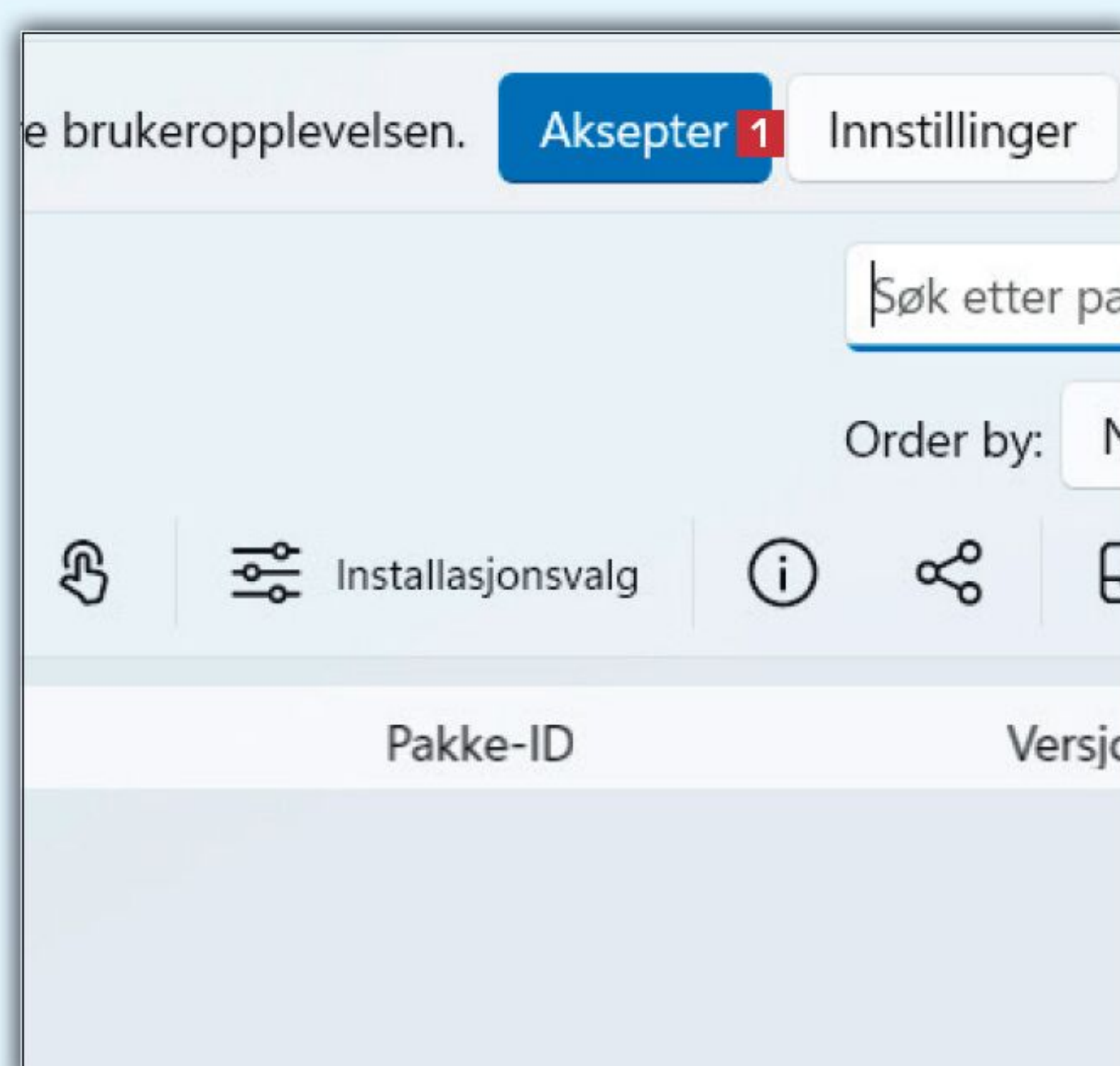
Virker med
Windows 10 og 11

Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2514

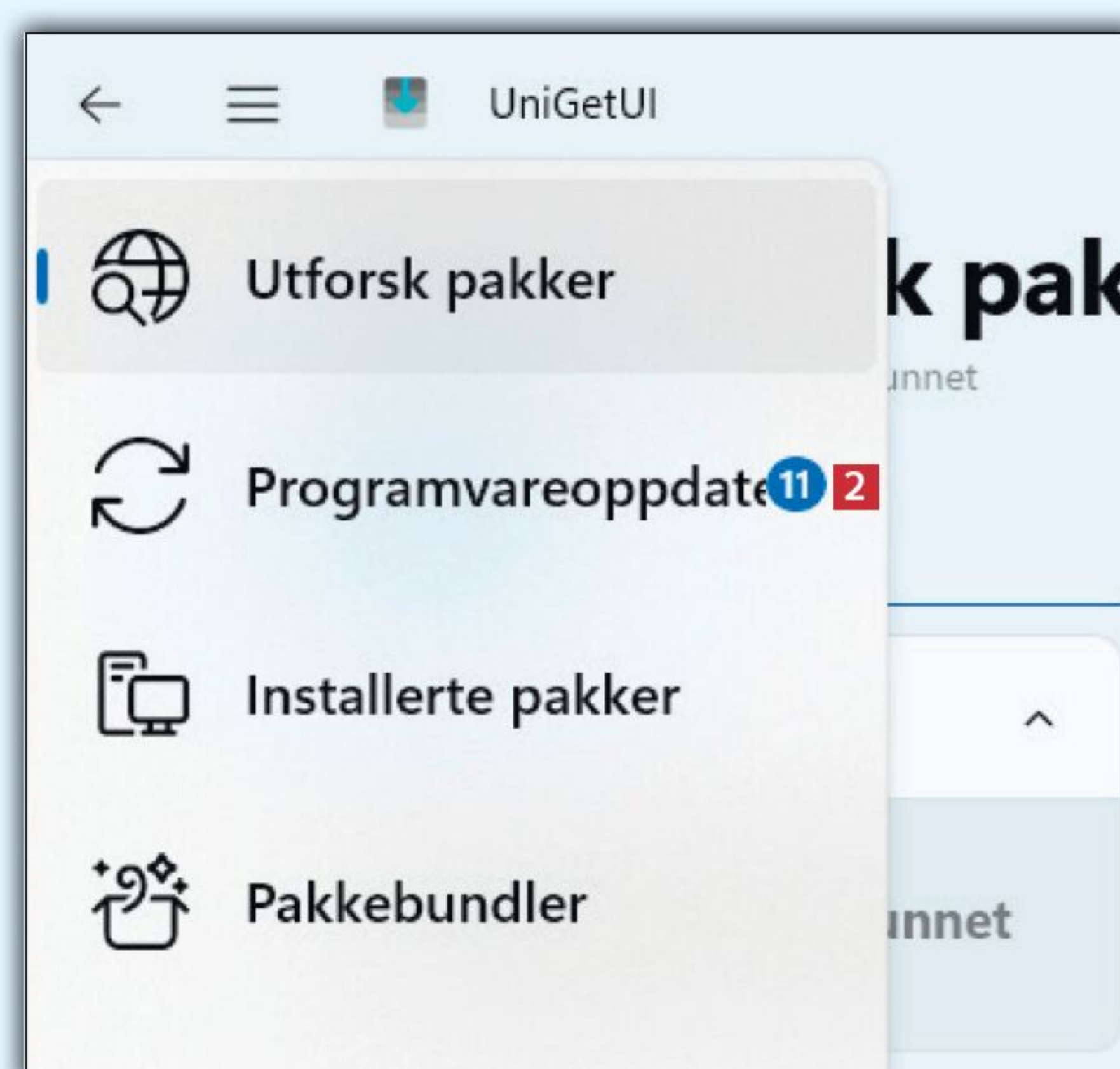

Slik oppdaterer du pc-programmene

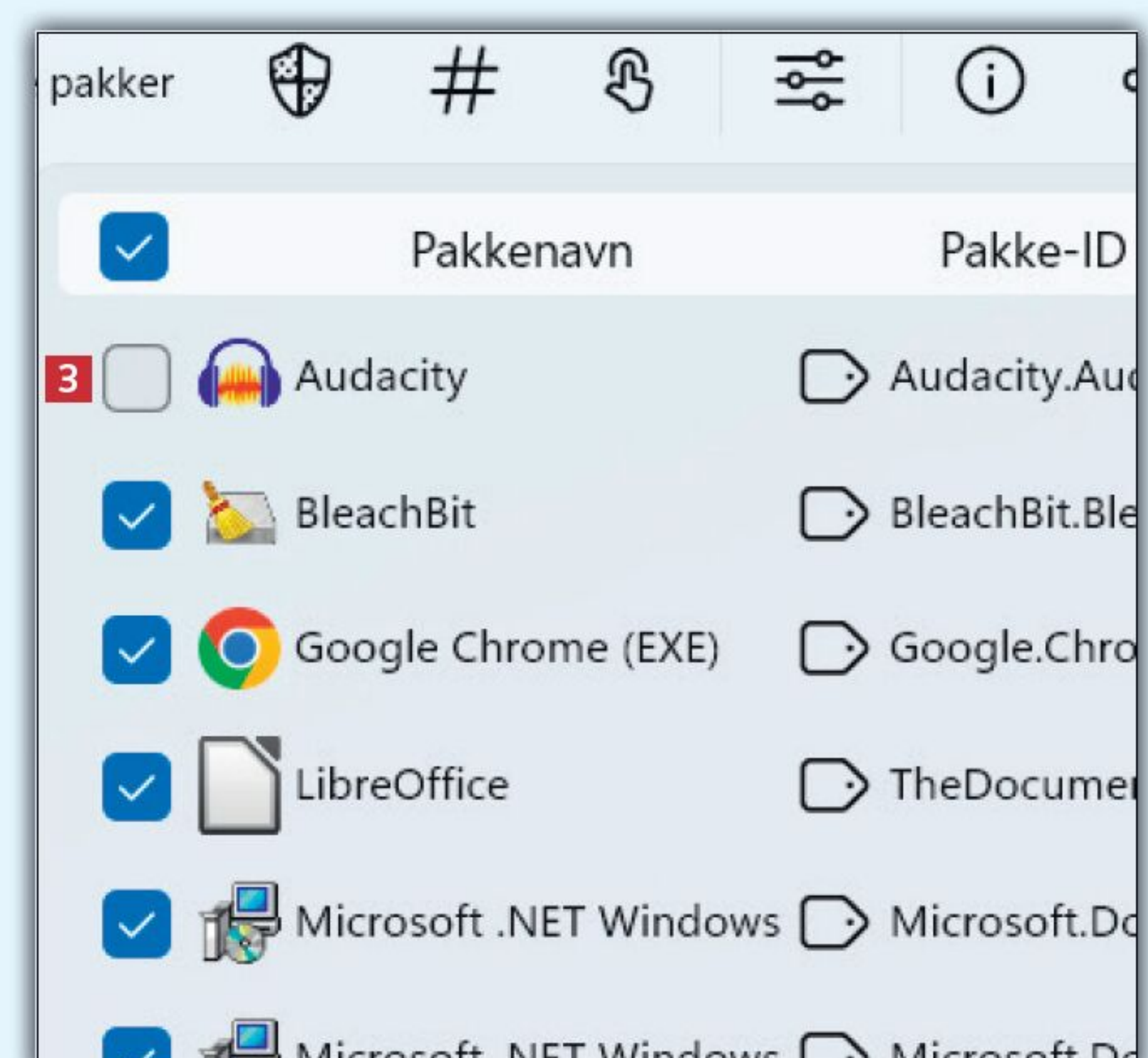
Den første gangen du kjører UniGetUI, gjennomføres en sjekk av maskinen der du ser hvilke programmer som er utdatert. Deretter lar du UniGetUI ta seg av selve oppdateringsprosessen.

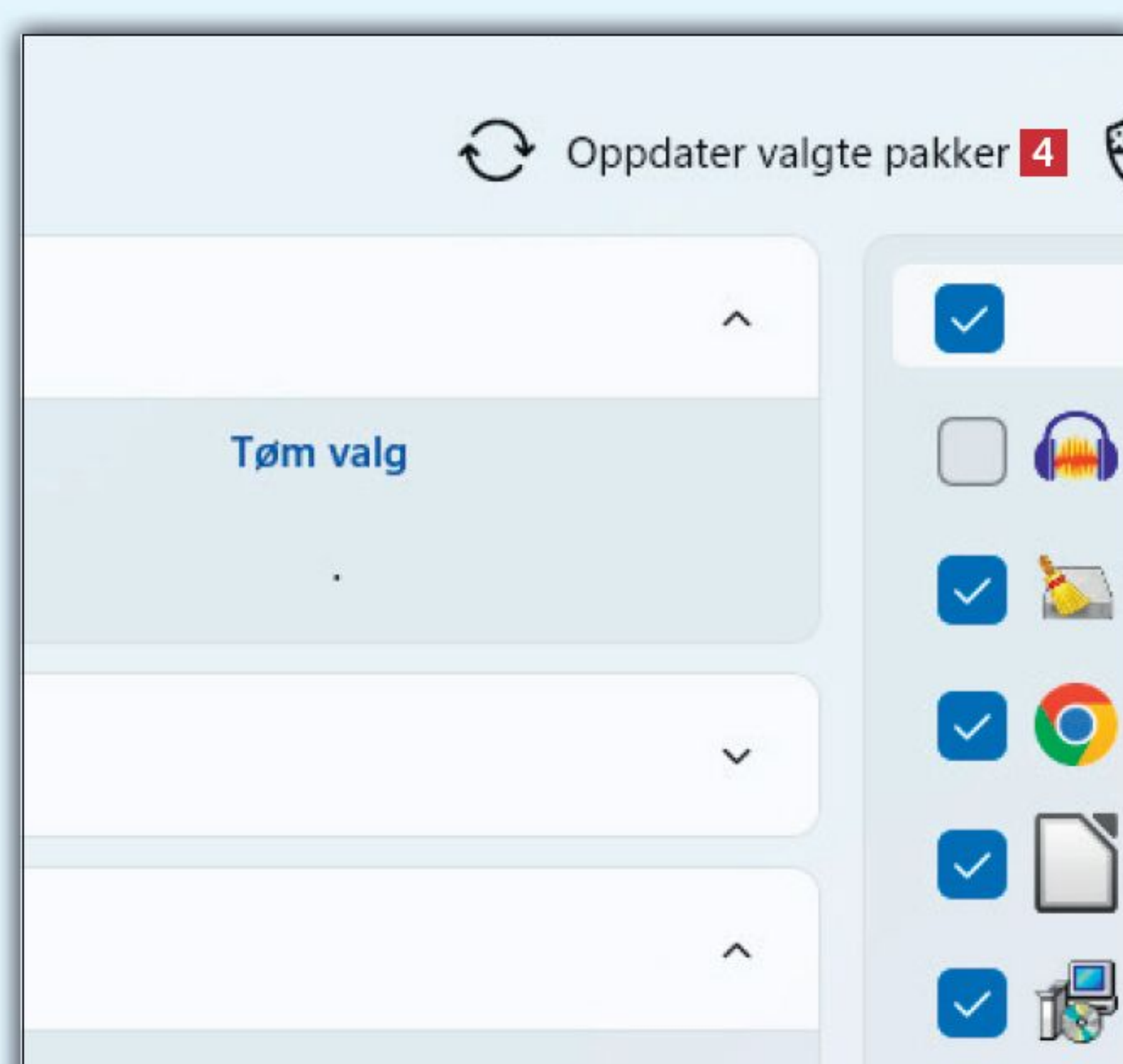
1 Last ned og installer programmet. Den første gangen det åpnes, klikker du på **Aksepter** **1**.

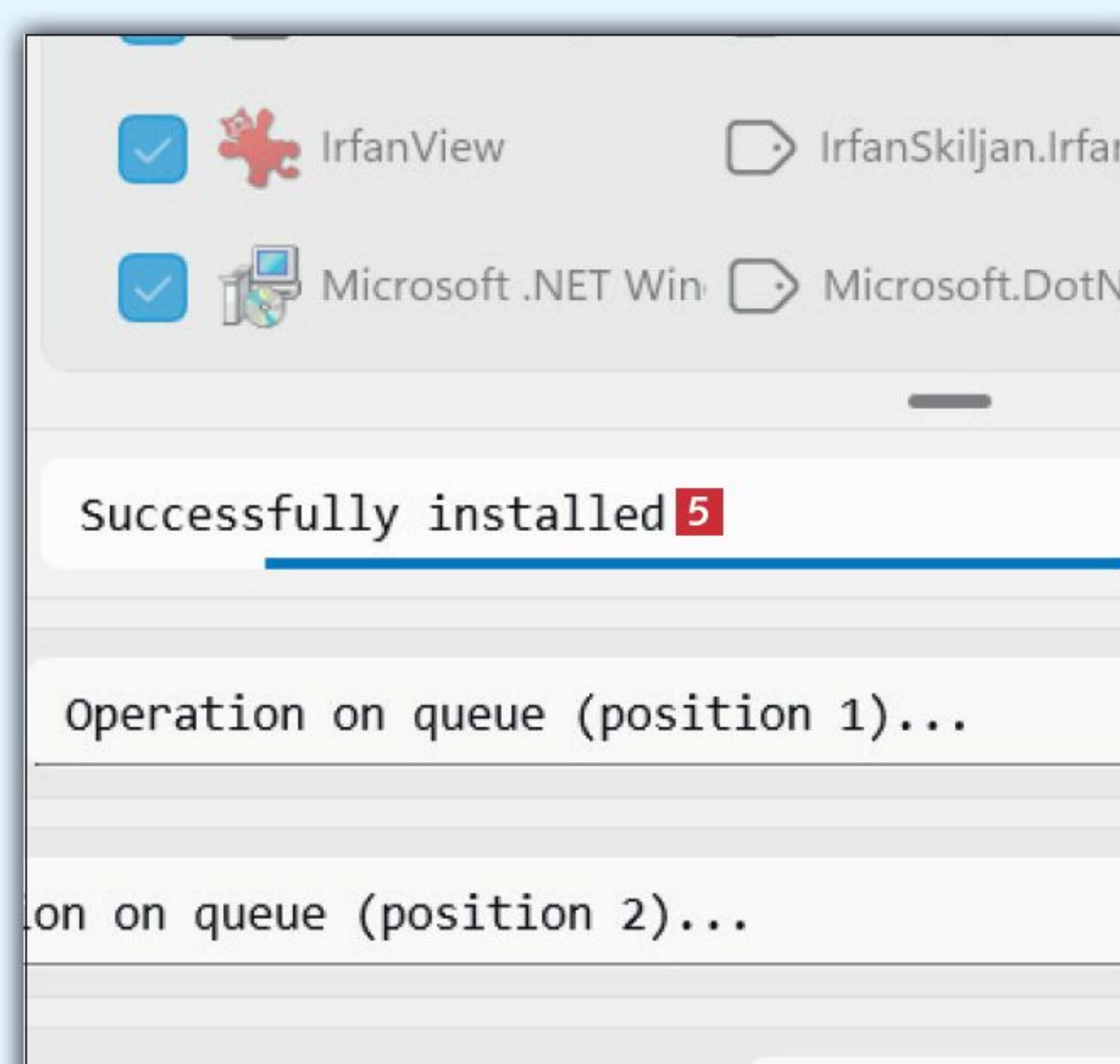
2 Velg **Programvareoppdatering** **2** til venstre i vinduet.

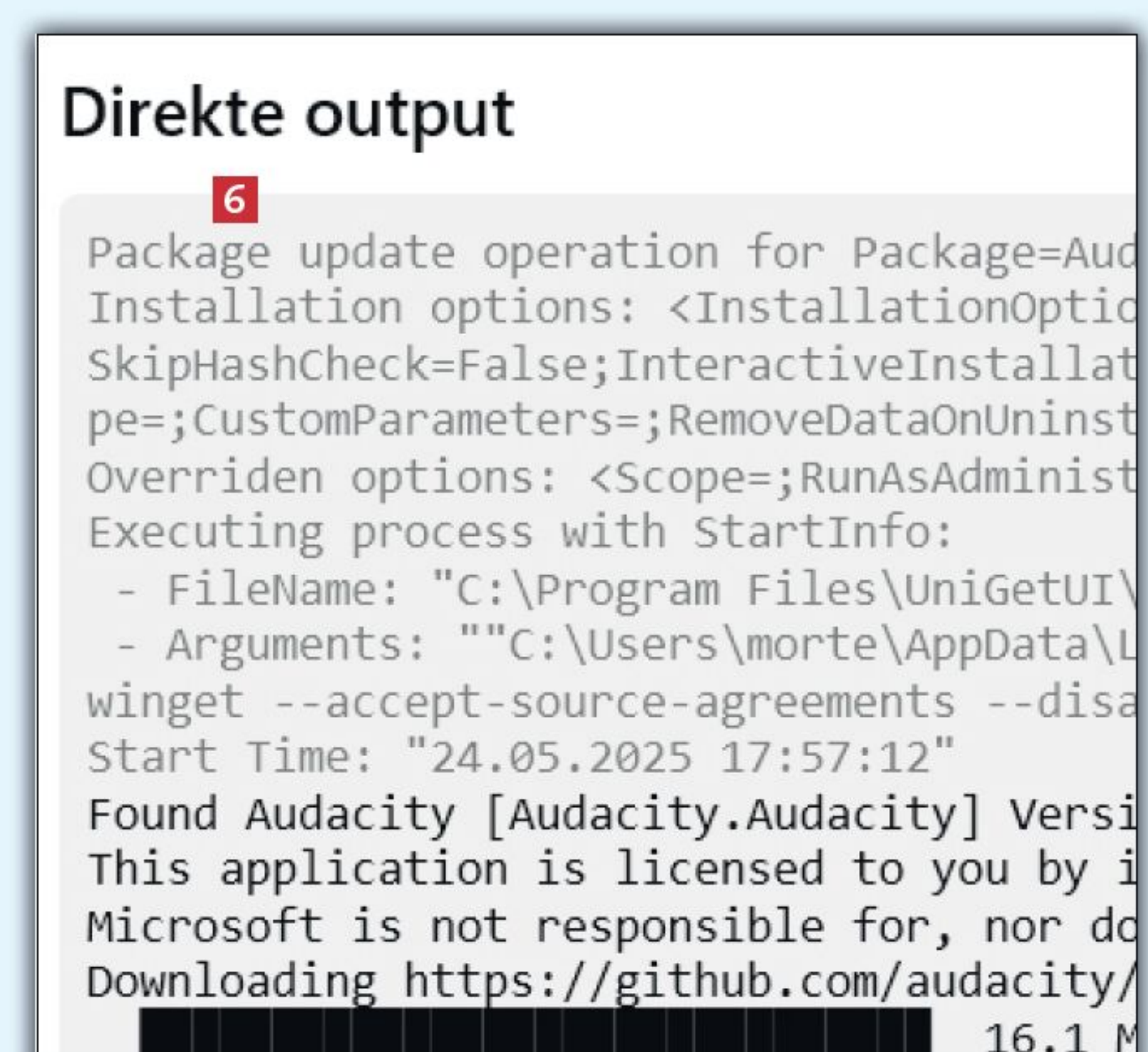
3 En liste med oppdateringer vises. Er det en av dem du ikke vil installere, fjerner du markeringen **3**.

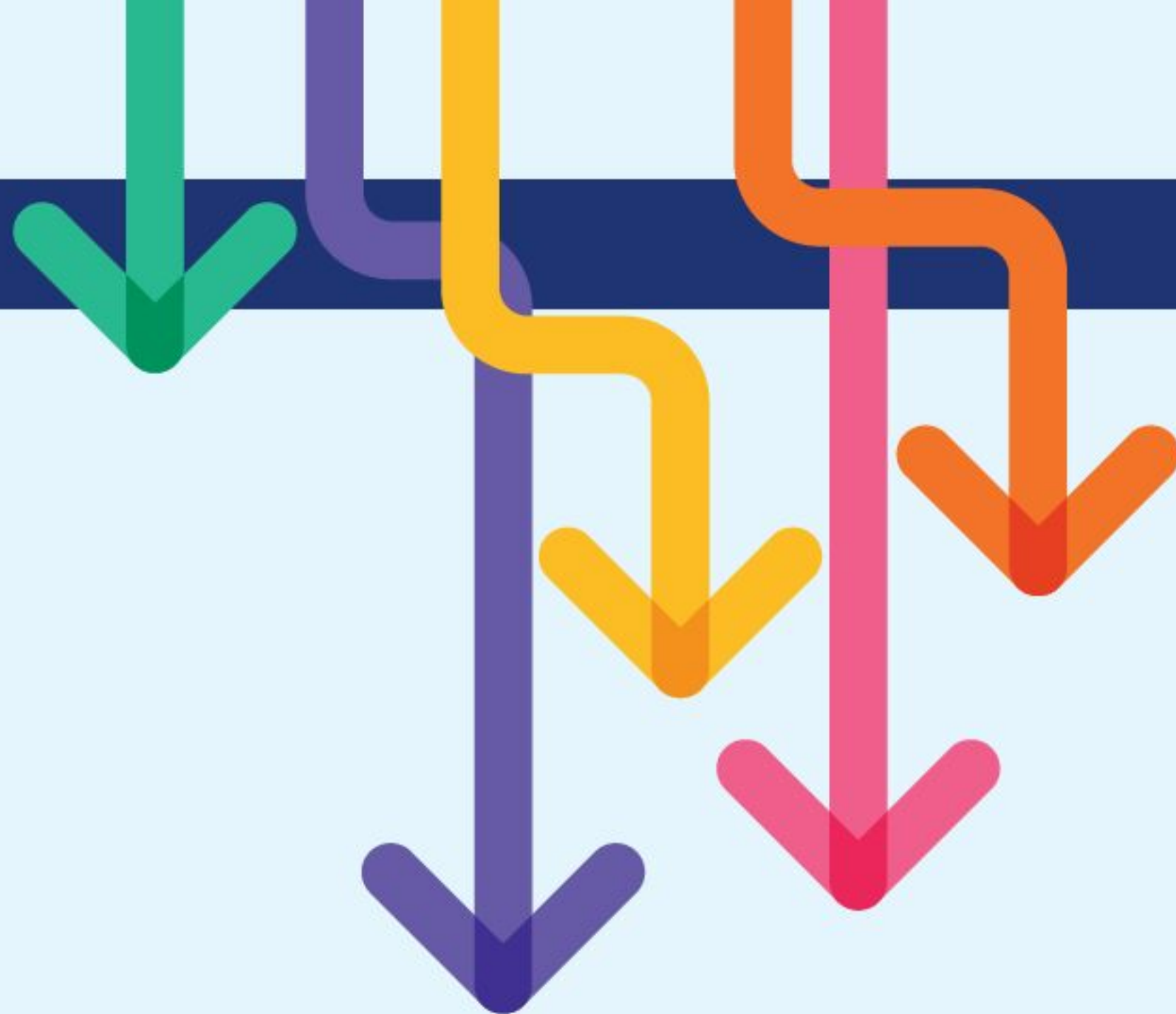
4 Velg **Oppdater valgte pakker** **4** øverst i vinduet.

5 Nå går UniGetUI systematisk i gang med å oppdatere de valgte programmene **5**.

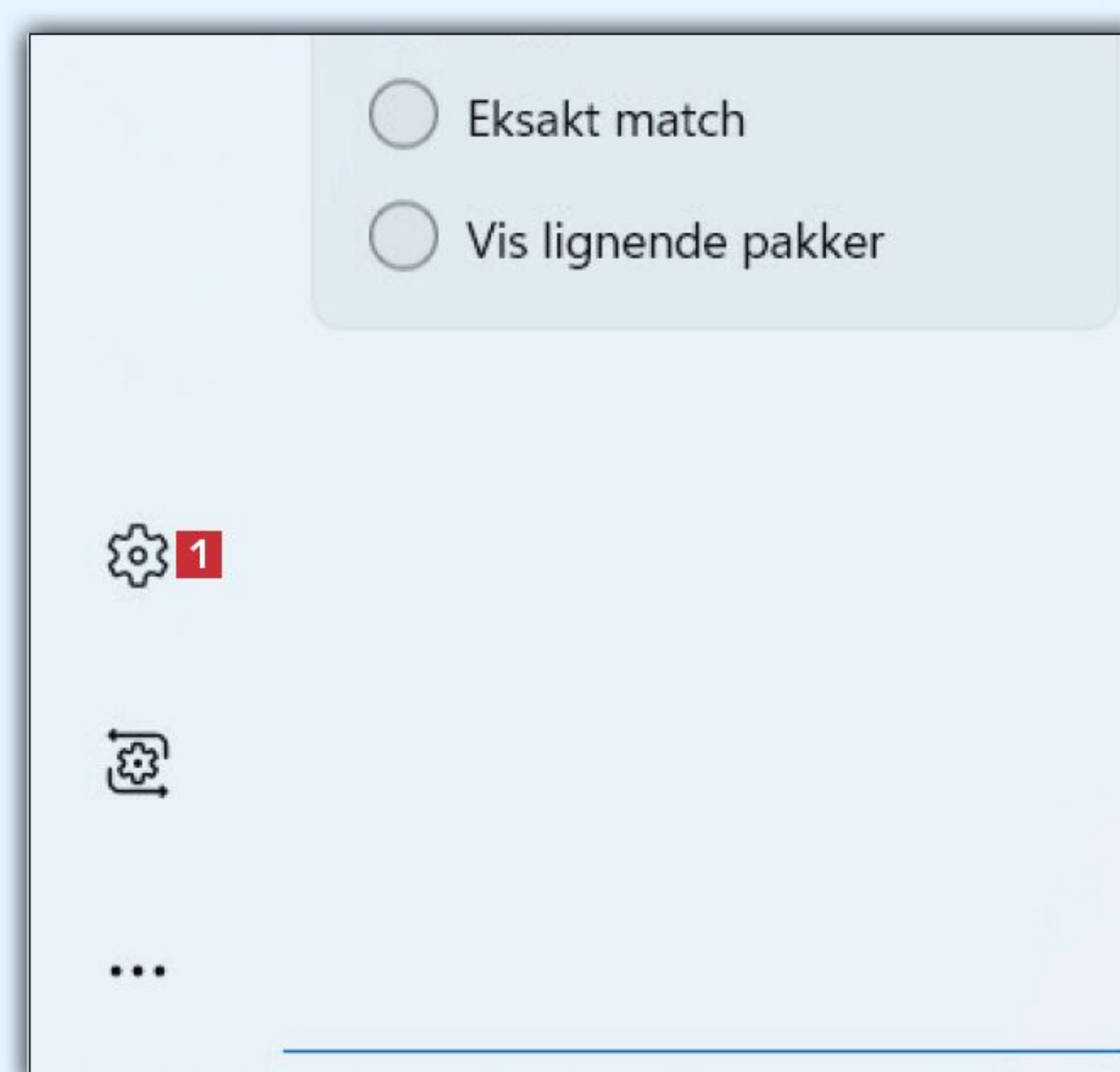

6 Diverse installasjonsvinduer **6** vil åpnes og lukkes, og du blir bedt om å godkjenne forskjellige trinn. Til slutt har du de nyeste versjonene av samtlige valgte programmer.

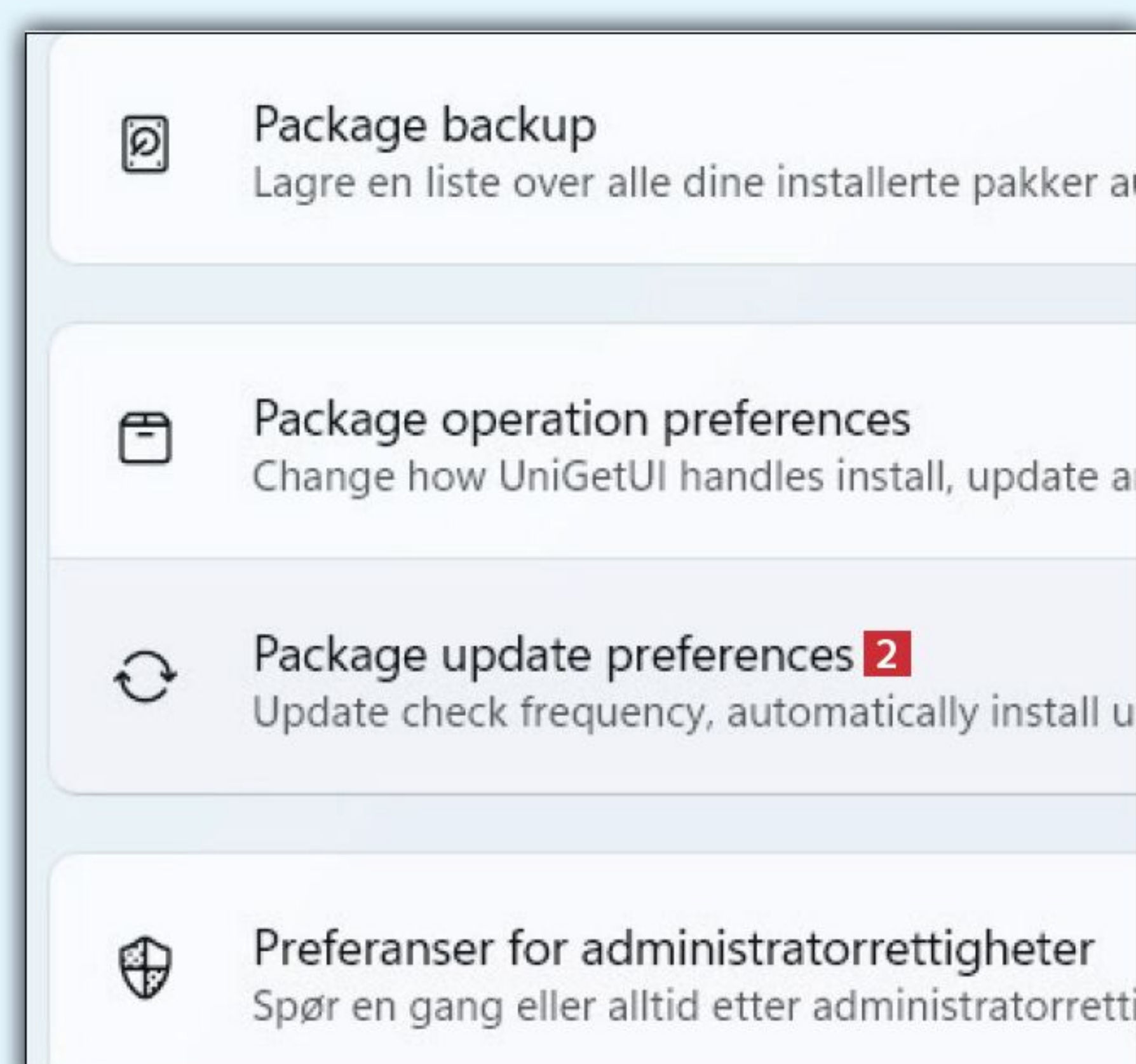

Hold programmene oppdatert også i tiden fremover

Du bør også sørge for å holde programvaren fortløpende oppdatert. Det gjør du ved å stille inn UniGetUI til å sjekke status for hvert program med jevne mellomrom.

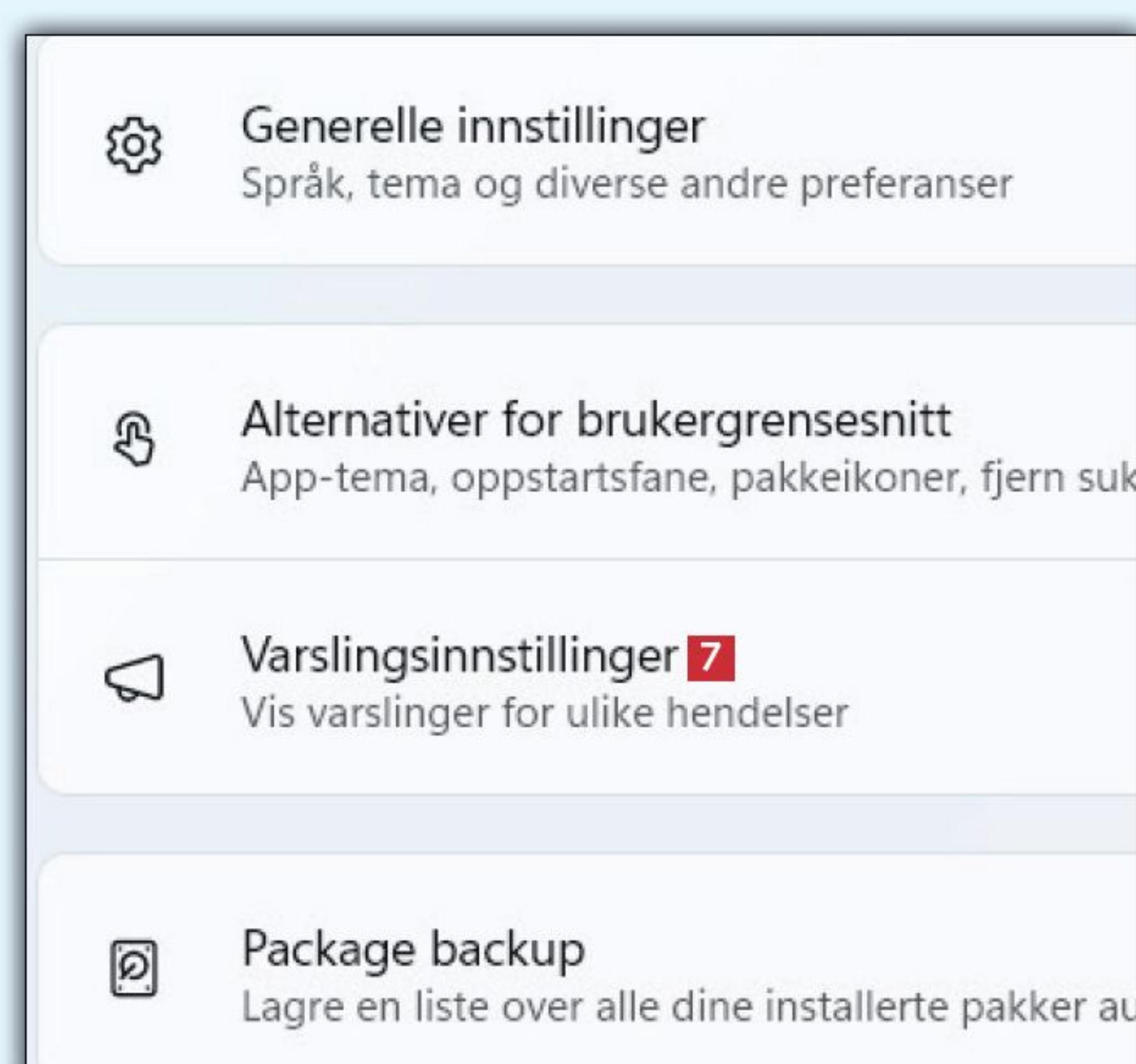
1 Til venstre i programmets hovedvindu klikker du først på **Innstillinger** **1**.

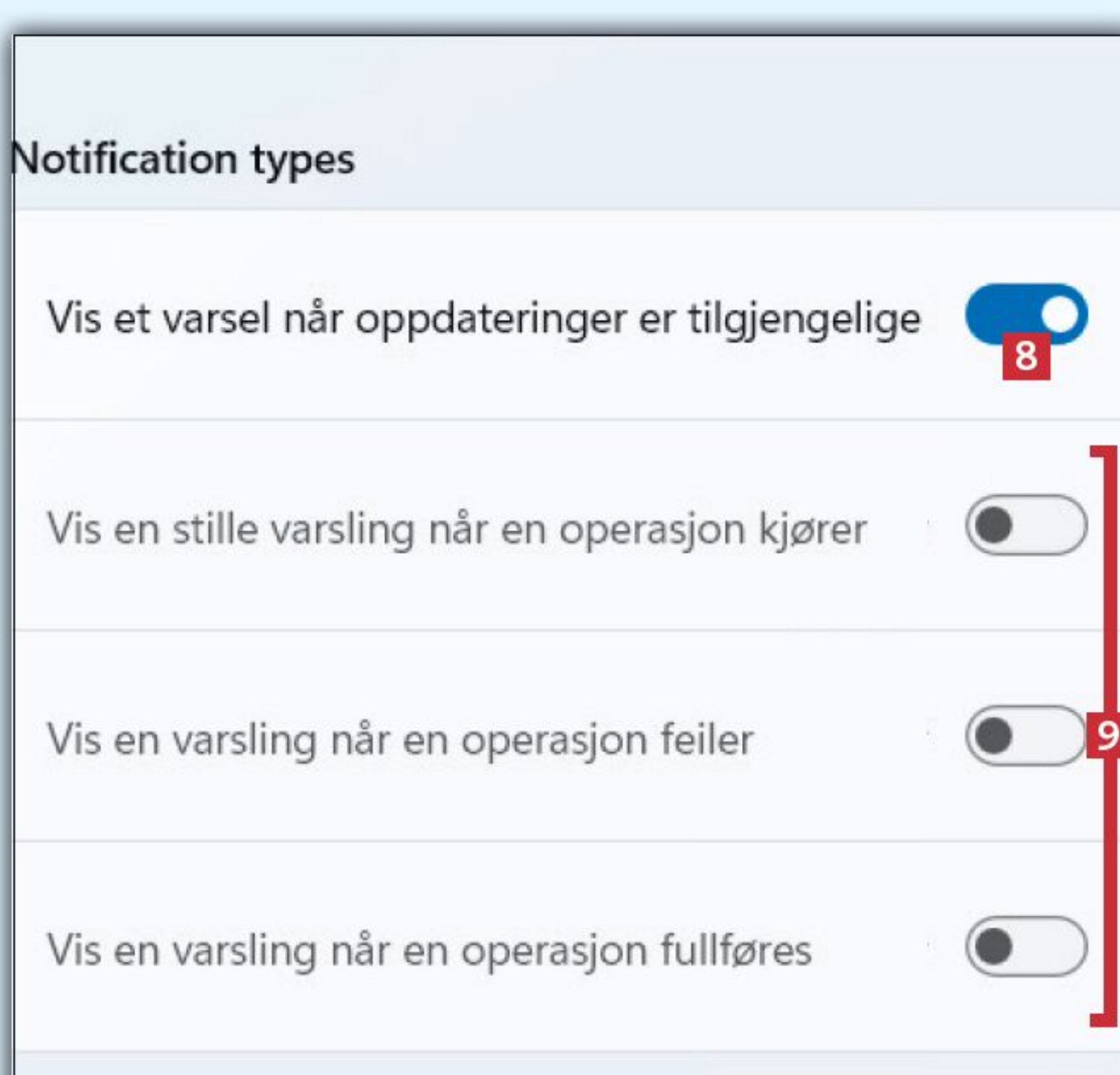
2 Deretter velger du **Package update preferences** **2**.

3 Slå på skyveknappen ved **Sjekk etter pakkeoppdateringer med jevne mellomrom** **3**. Ved **Søk etter oppdateringer hver:** **4** velger du **1 uke** **5**. Deretter klikker du på **Start UniGetUI på nytt** **6**. Nå vil du bli varslet hver gang nye oppdateringer er klare til installering.

4 Klikk igjen på **Innstillinger** i hovedvinduet. Deretter velger du **Varslingsinnstillinger** **7**.

5 Slå på knappen ved **Vis et varsel når oppdateringer er tilgjengelige** **8**. Slå av bryterne ved de tre punktene under **9**.

Programmer du kan slette

Vi har tidligere anbefalt to programmer som kan bidra til å oppdatere programmer. Disse kan du nå avinstallere.

FJERN: Patch My PC

Dette programmet gjør det samme som UniGetUI og kan avinstalleres.

FJERN: UCheck

Også dette programmet har samme funksjon som UniGetUI og kan trygt avinstalleres.

Se hvordan du avinstallerer et program: komputer.no/fjernprogram

GIGANTISK OG GRATIS MEDIEBIBLIOTEK:

Skattejakt i det store arkivet

På archive.org kan du utforske all verdens bøker, filmer, musikk, radioprogrammer, kunstverk og historiske opptak – uten at det koster en krone.

Journalist
Martin Lorentsen

Tenk deg et gigantisk nettbasert bibliotek der du kan utforske millioner av filmer, musikkalbum, radioprogrammer og tekster fra hele verden. Det stedet finnes, og navnet på det er archive.org. Det er også kjent som Internet Archive og er intet mindre enn et stort og gratis mediebibliotek.

Tanken bak archive.org er å lagre og bevare alt det materialet som finnes – eller fantes – på internett og i medieverdenen. Det betyr at nettsiden fungerer som en slags felles hukommelse for hele menneskeheten, der kunnskap, kultur og historie ikke forsvinner bare fordi en nettside legges

ned, en fil blir slettet eller en bok ikke blir trykket i flere opplag.

Fra reklamefilm til radio

Samlingen på archive.org inneholder først og fremst tusenvis av offentlig tilgjengelige filmer og videoer. I videoarkivet finnes alt fra dokumentarer og instruksjonsvideoer til glemte perler fra filmhistorien. Du kan for eksempel få et gjensyn med norsk barne-tv fra 60- og 70-tallet, eller du kan se klassiske spillefilmer fra 1950-tallet.

I tillegg er det et enormt lydarkiv med livekonserter, utallige musikkalbum og historiske lydopptak, for eksempel radioprogrammer som ble kringkastet under andre verdenskrig. Det finnes også mengder av historiske bilder og tekster i alle tenkelige

varianter, som dessuten kan lastes ned og leses som e-bøker.

Alle kan være med

Innholdet på archive.org blir lagt til av profesjonelle aktører og institusjoner som universiteter, museer og biblioteker, men også av privatpersoner. Utover dette legger kunstnere og rettighetshavere ut egne verk som de ønsker å dele med offentligheten.

Arkivet er med andre ord omfattende, og derfor har archive.org et søkeverktøy som gjør det lettere å finne nettopp det du ser etter. Når du har skrevet et søkeord i verktøyet, kan du snevre inn resultatene ved å velge medietype, som bøker, film eller musikk. Du kan naturligvis også filtrere etter språk eller utgivelsesår.

Det skal likevel sies at archive.org drives av frivillige, så innholdet kan være ujevnt fordelt, og noe av materialet kommer og går. Du finner altså kanskje ikke alt du ser etter, men det er mer enn nok å fordype seg i.

Derfor er tjenesten lovlig

Archive.org er lovlig å bruke fordi innholdet enten ikke lenger er beskyttet av opphavsrett ("falt i det fri"), eller fordi det er gjort tilgjengelig med tillatelse fra rettighetshaveren. Opphavsretten til et verk ut-

løper som regel når verket er gammelt nok, og det har gått en viss tid siden rettighetshaverens bortgang. I Norge og EU er det 70 år.

I andre tilfeller har skaperen av et verk du kan finne på archive.org, selv gitt

tillatelse til fri deling. Vedkommende kan også ha gitt avkall på rettighetene.

Innholdet blir dessuten lastet opp av brukere under visse retningslinjer, og skulle det skje at det lastes opp noe som fortsatt er

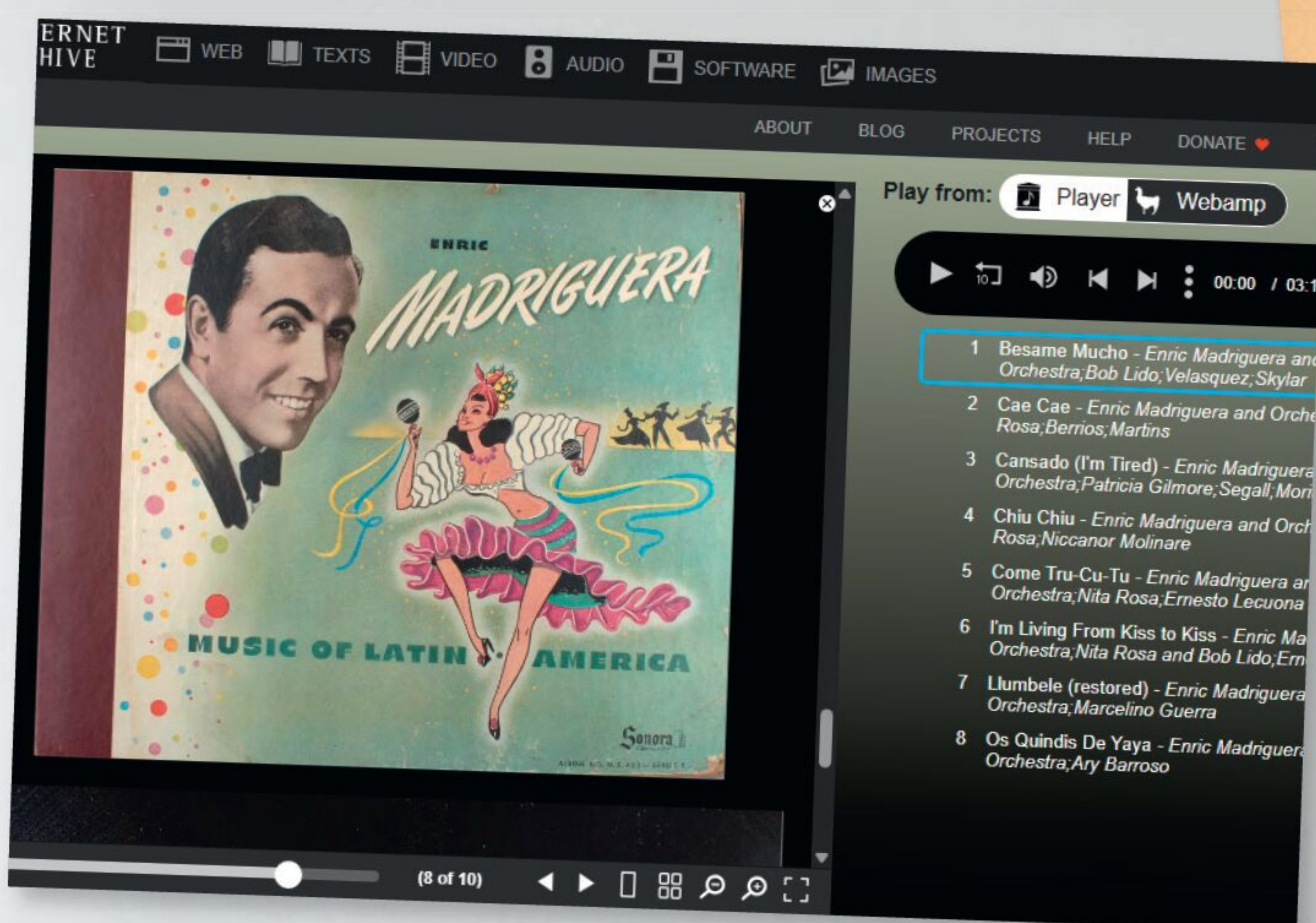
beskyttet av opphavsrett, blir det raskt fjernet. Vil du bruke materiale fra arkivet kommersielt eller dele det offentlig, er det uansett en god forholdsregel å undersøke om materialet fortsatt er beskyttet.

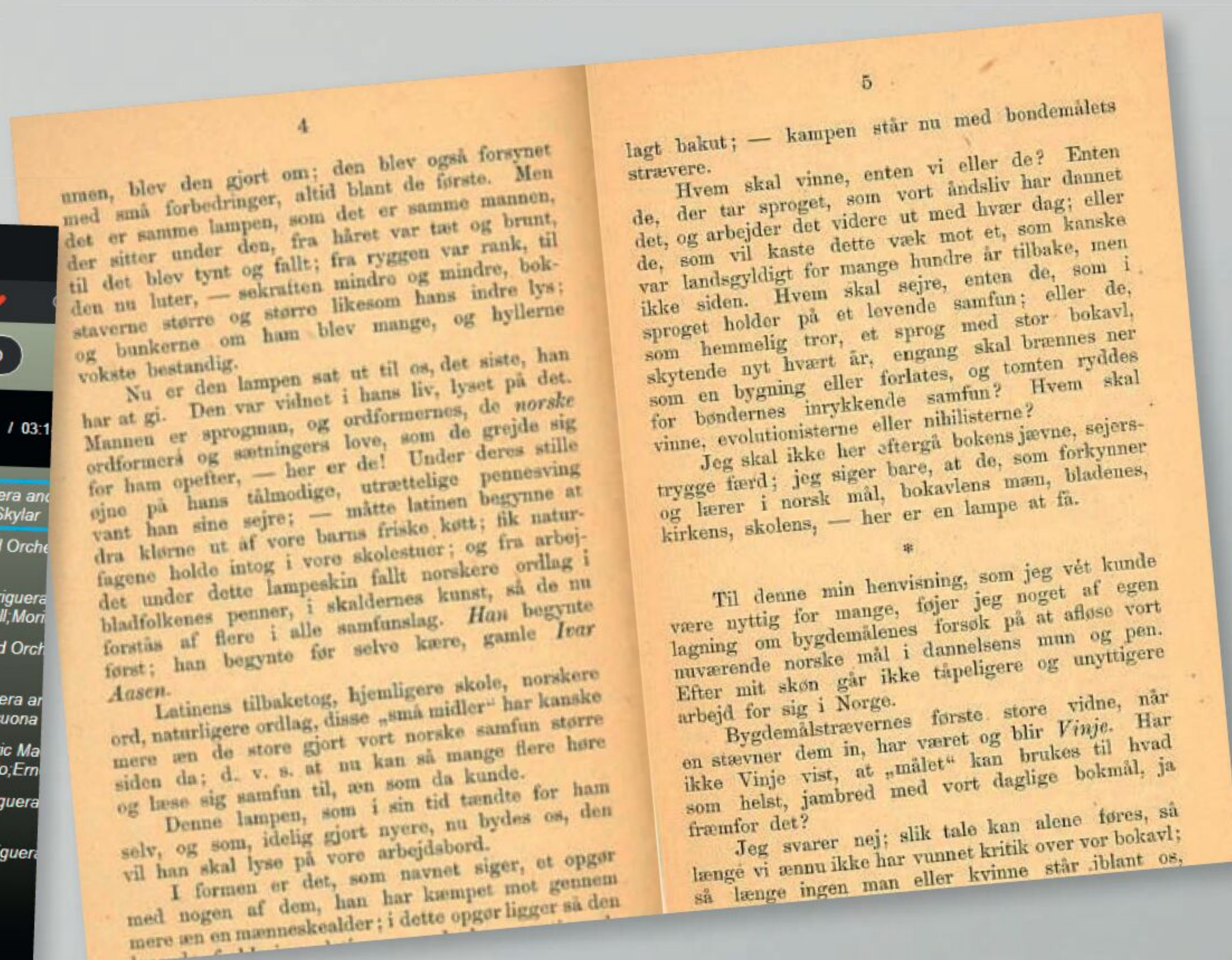
Uforlignelig humor: Monty Python's Flying Circus, noenlunde komplett og i full lengde.

Historiske bilder: Se mengder av unike bilder fra 1800-tallets bygater til ikoniske øyeblikk i det 20. århundret.

Musikk og radio: Lytt til musikk i alle sjangrer og radiosendinger fra hele verden.

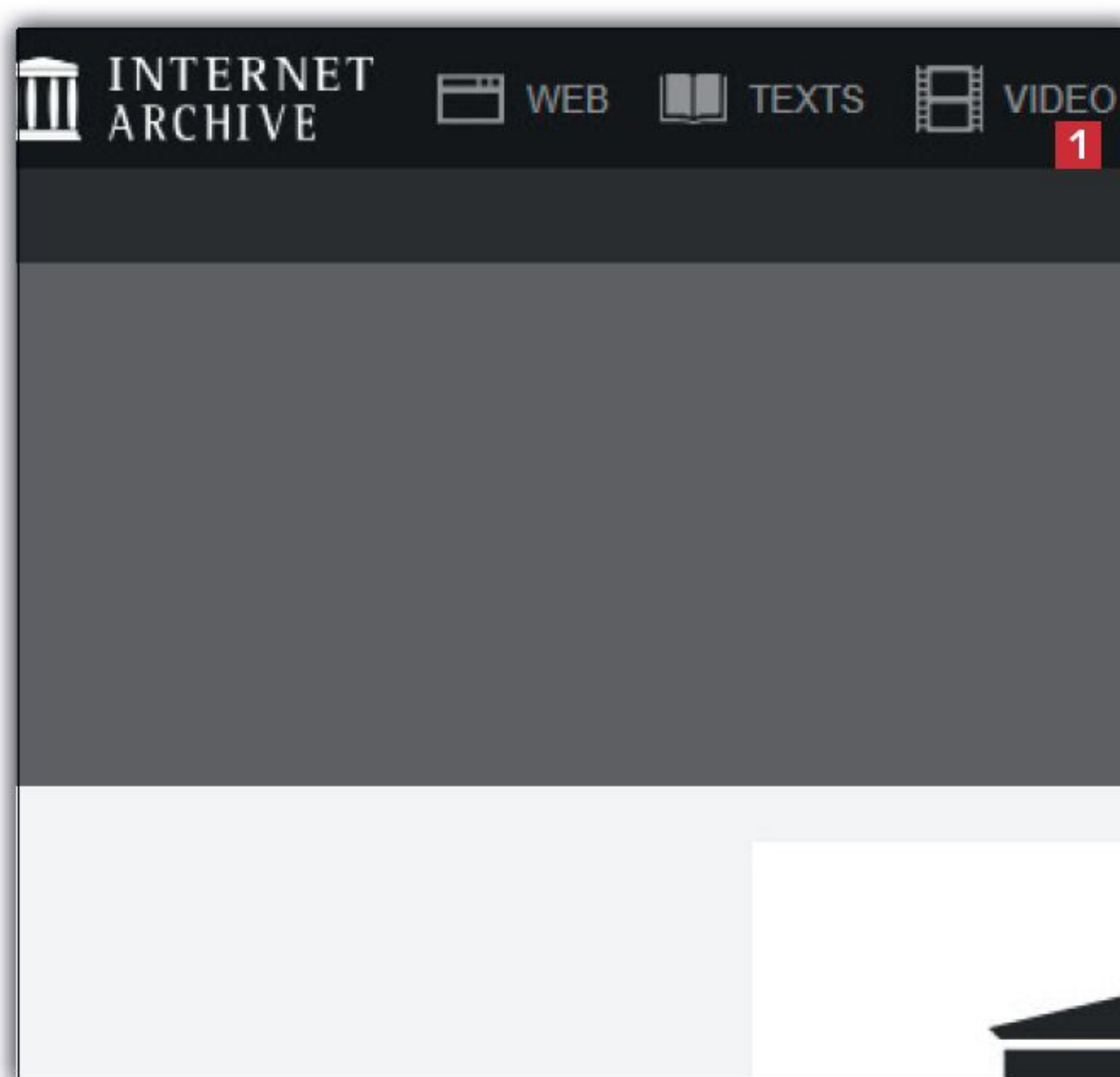

Alle tekster: Les fagbøker, veiledninger til alle slags produkter, klassiske romaner og mye mer på alle språk.

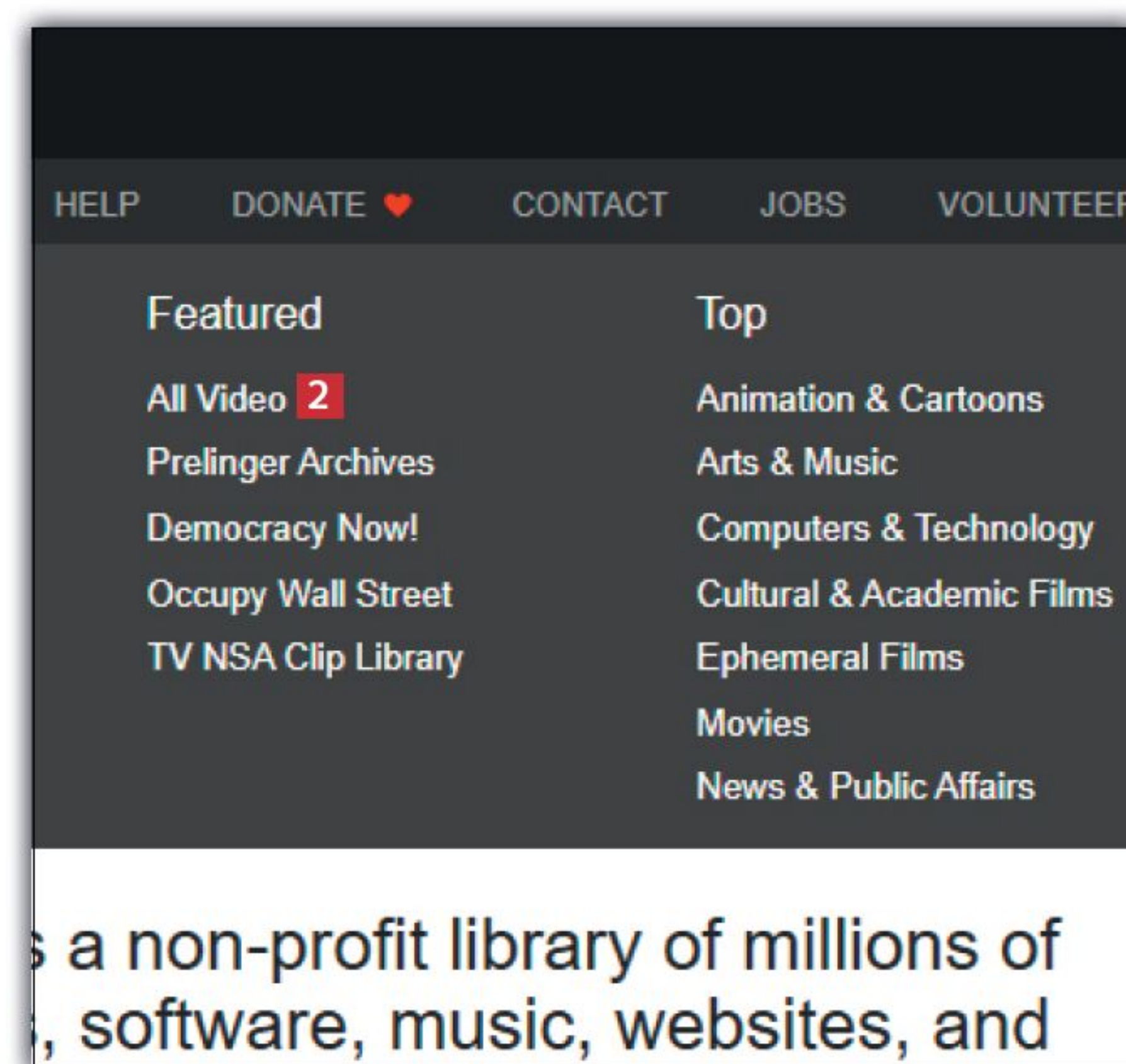

Se gamle videoer og filmer

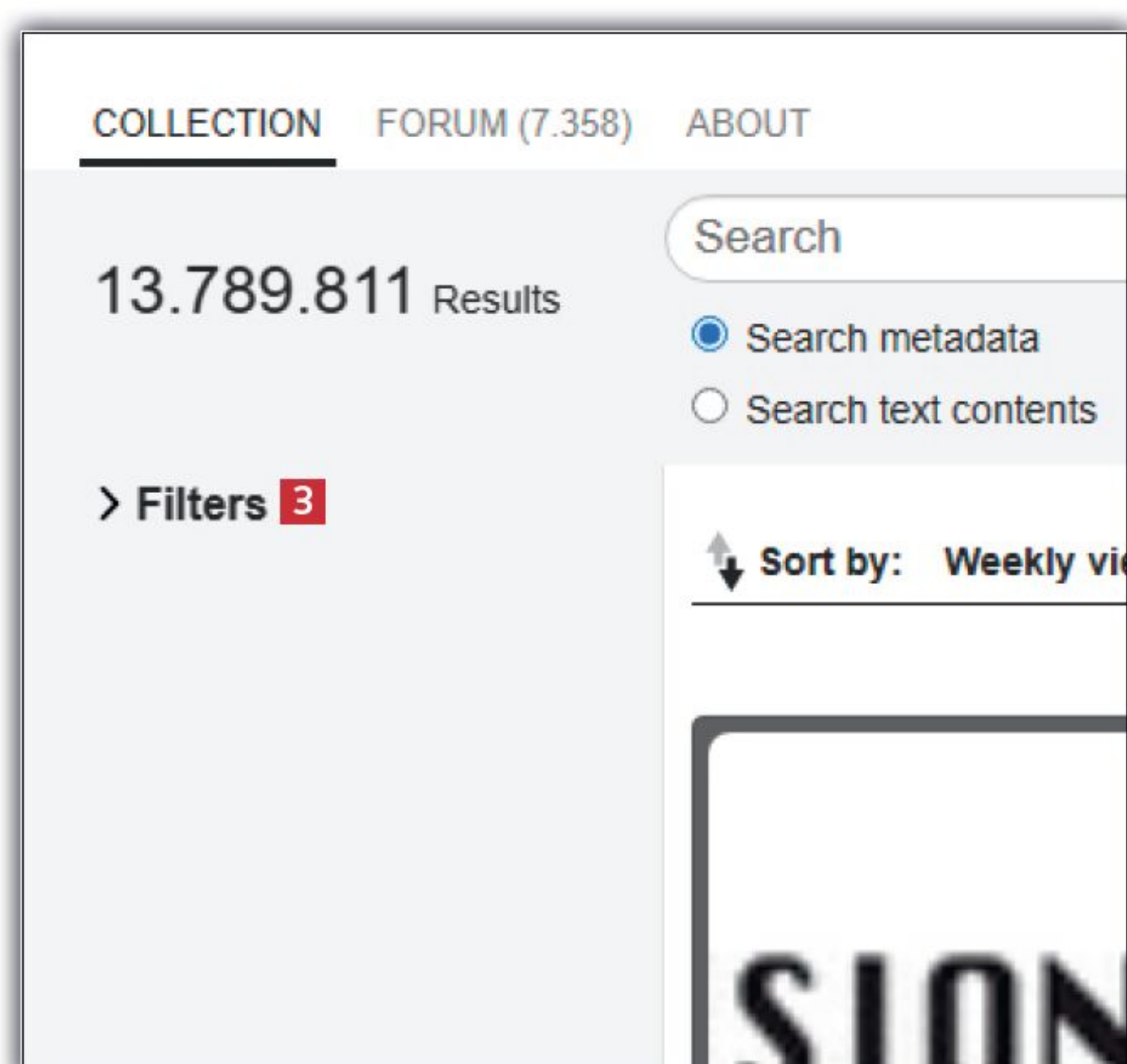
På archive.org kan du se videoer og filmer med alt fra instruksjonsvideoer til gamle spillefilmer. Her viser vi hvordan.

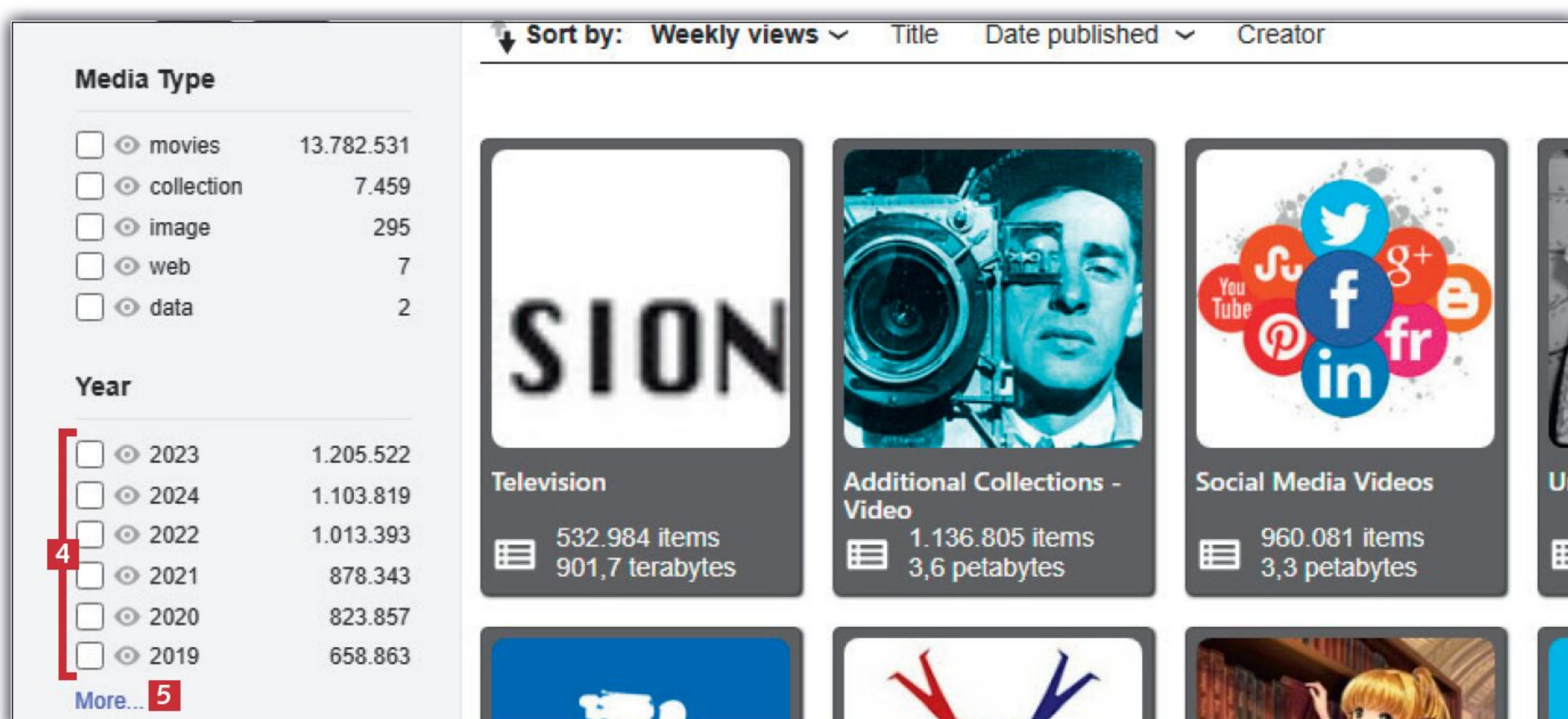
1 Åpne først nettleseren og gå til hjemmesiden archive.org. På siden klikker du på **Video** **1** øverst i vinduet.

2 Nå ser du denne menyen. Klikk på **All Video** **2** under **Featured**.

3 Alt videoinnhold på archive.org vises midt på skjermen. Klikk på feltet **Filters** **3** til venstre.

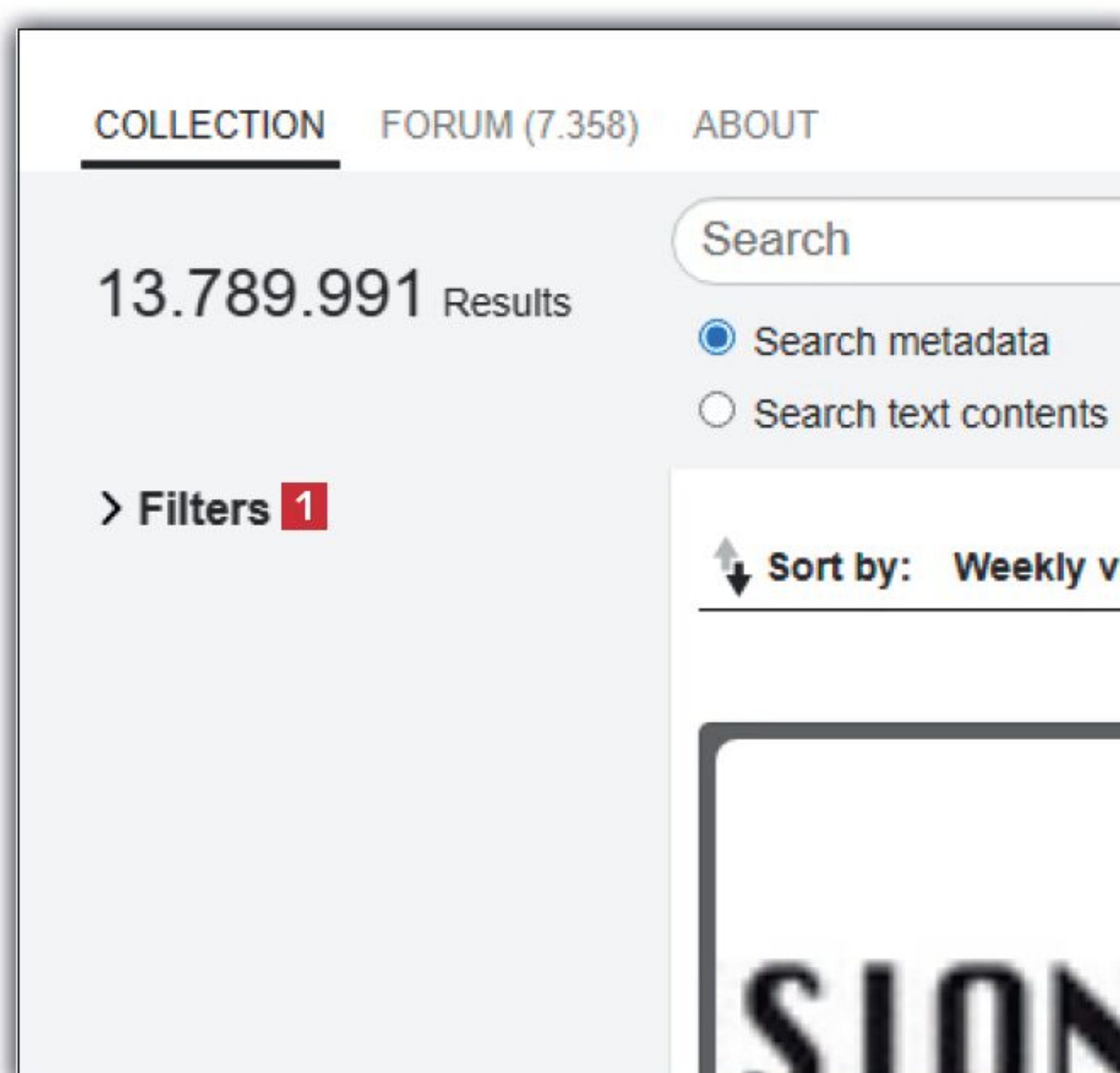

4 Du kan legge til filtre på søket ditt og for eksempel søke etter utgivelsesår **4**. Klikk på **More...** **5** for å se flere årstall. Når du har valgt et filter, oppdateres resultatoversikten, og du kan bla gjennom treffene. Klikker du på en video, åpnes et vindu der du kan se den.

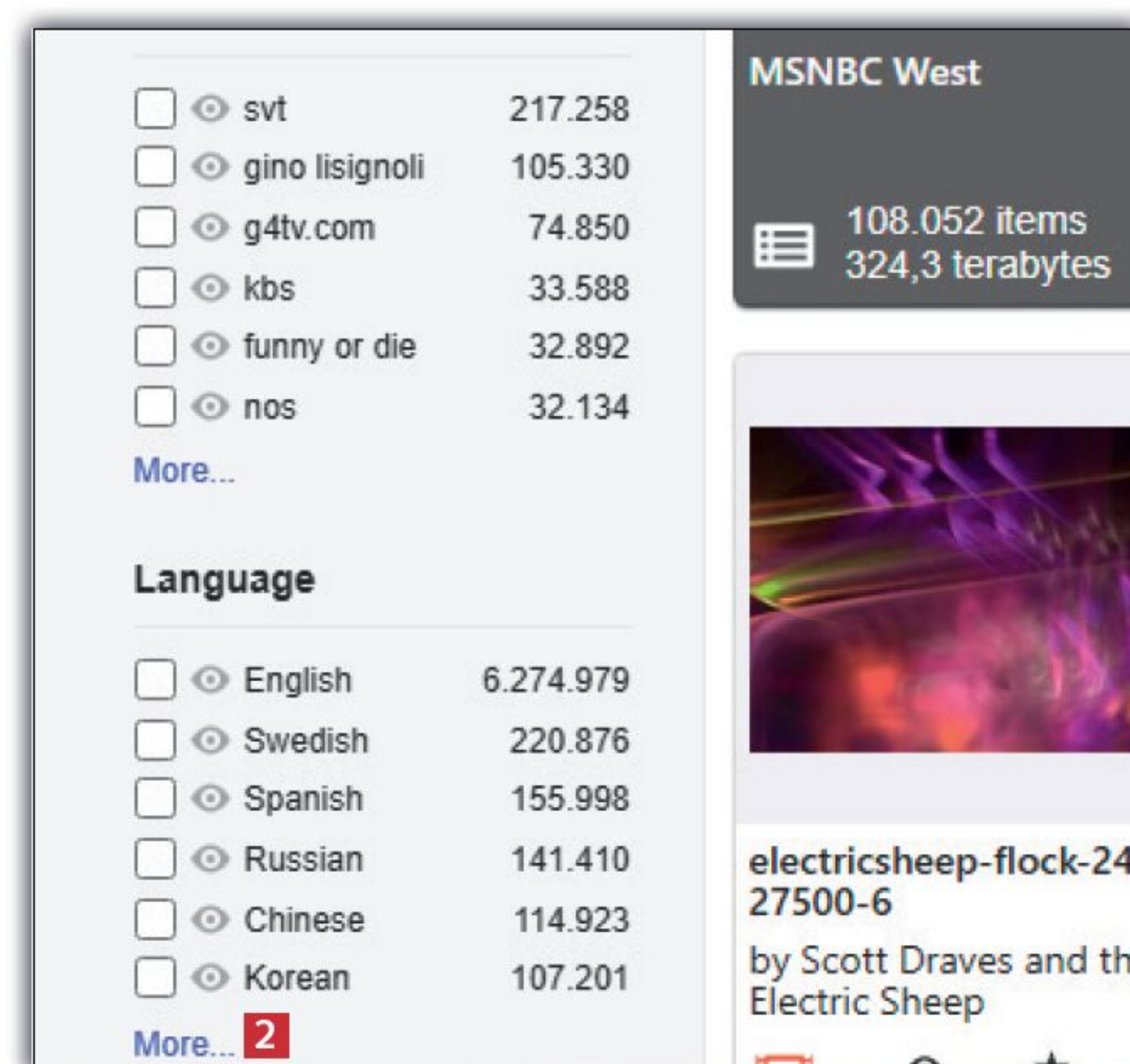

Finn norsk innhold

Du kan filtrere innhold du søker etter på archive.org, slik at du kun ser norsk materiale.

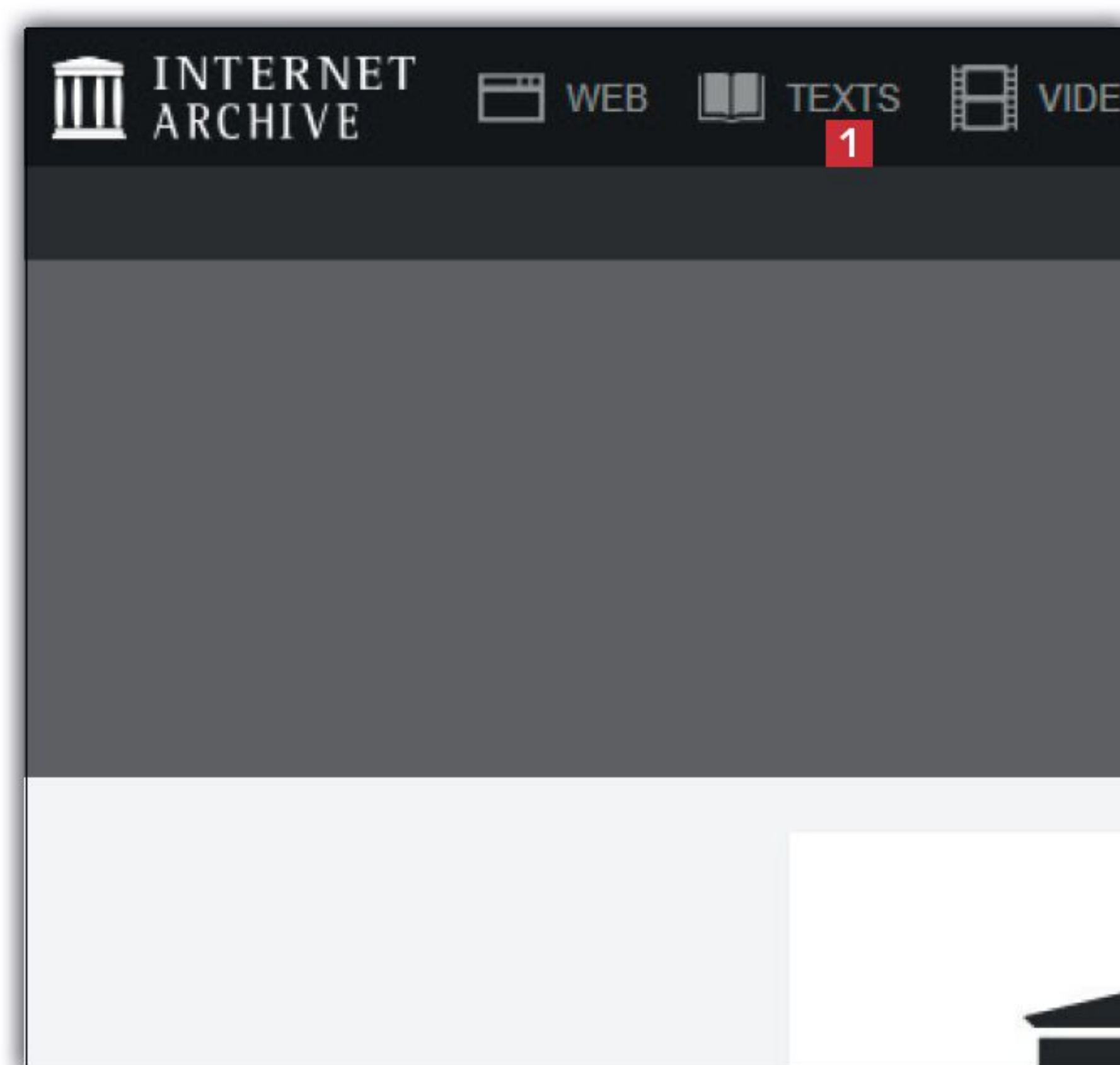
1 Når du har valgt en innholdstype, for eksempel videoer som vist i veiledningen "Se gamle videoer og filmer", klikker du på **Filters** **1**.

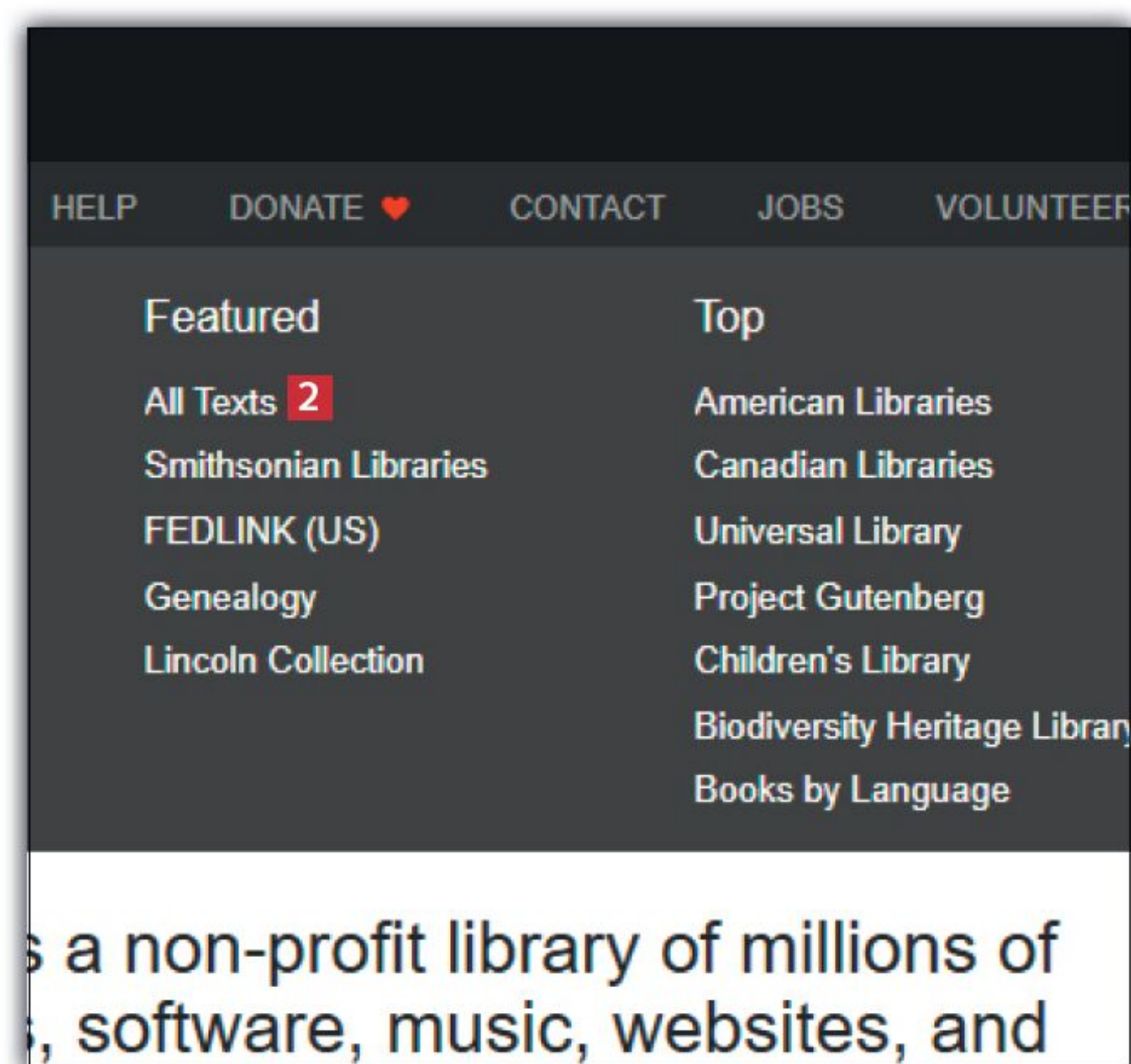
2 Bla ned til bunnen av filtrerne og kategorien **Language**. Klikk på feltet **More...** **2**.

Les tekst i alle sjangrer

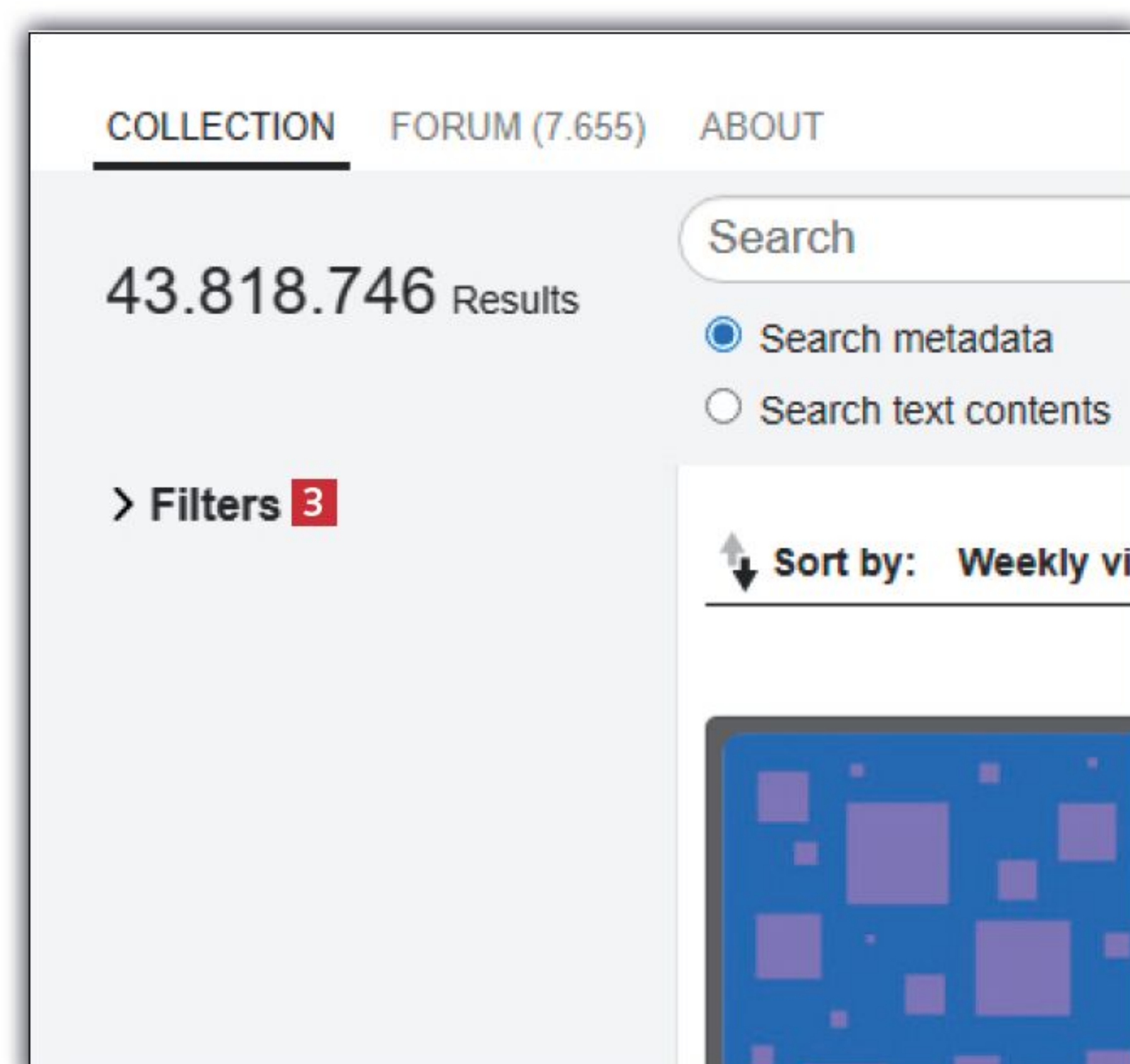
Det finnes mengder av artikler, bøker, veiledninger, tidsskrifter og annet lesestoff å velge mellom. Her ser du hvordan.

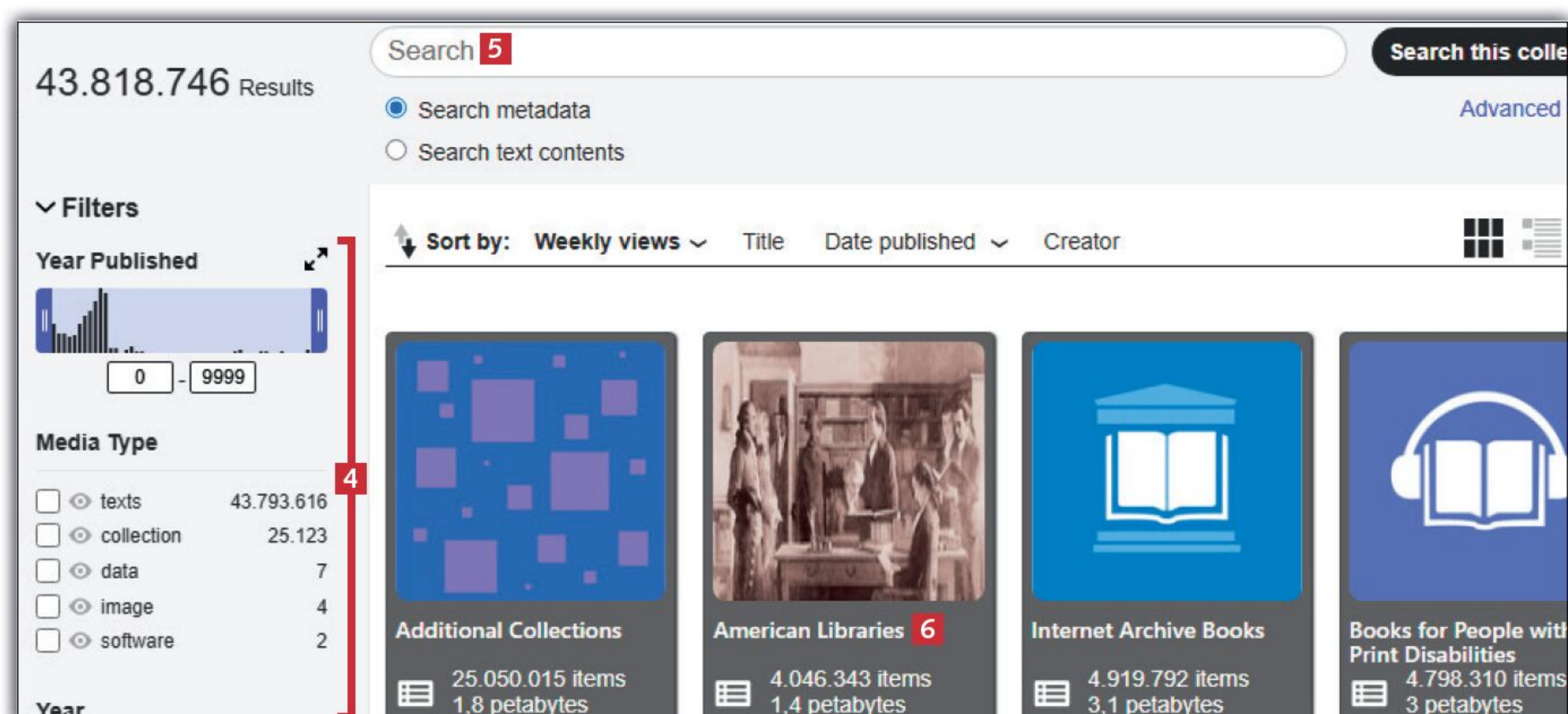
1 Først åpner du nettleseren og går til archive.org. Velg **Texts** **1** i verktøylinjen øverst.

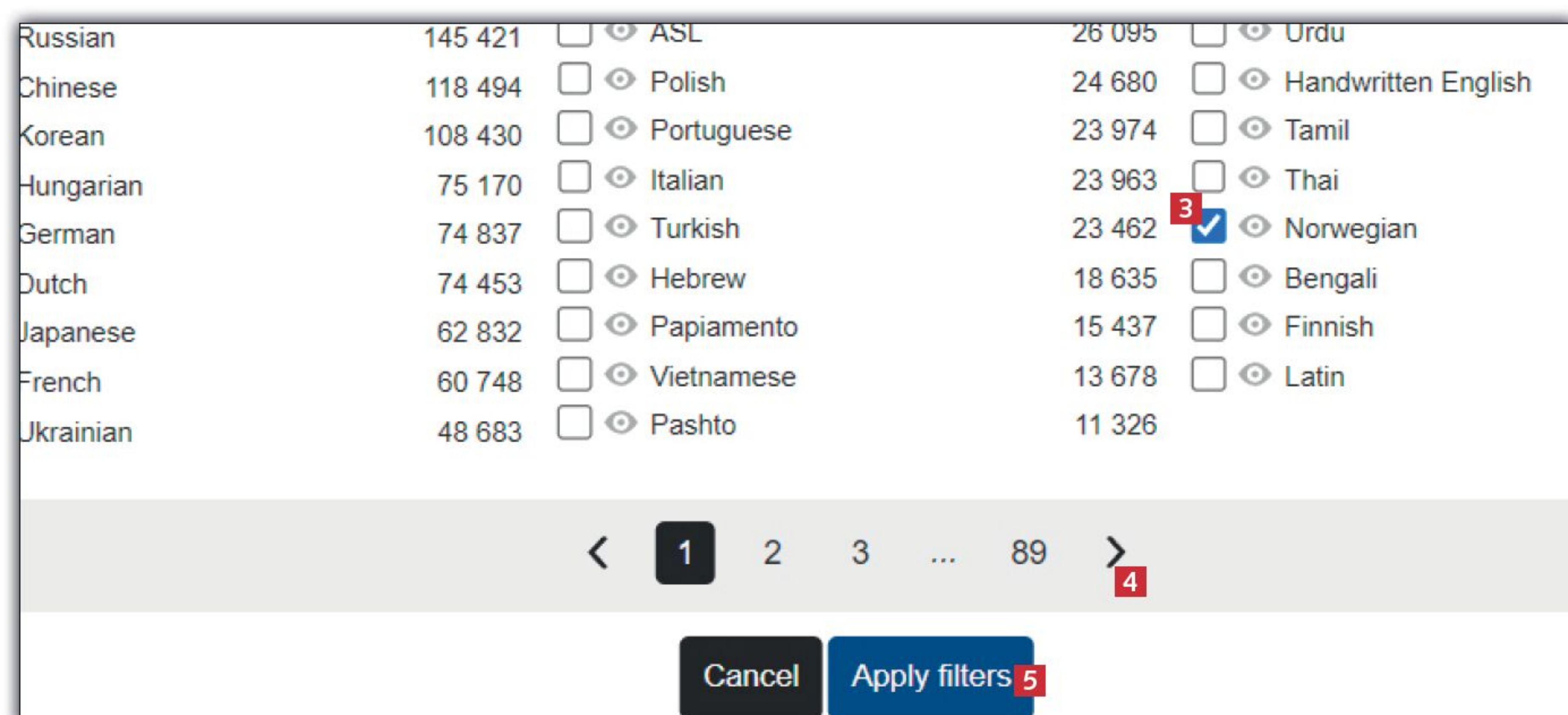
2 Under **Featured** klikker du på underkategorien **All Texts** **2**.

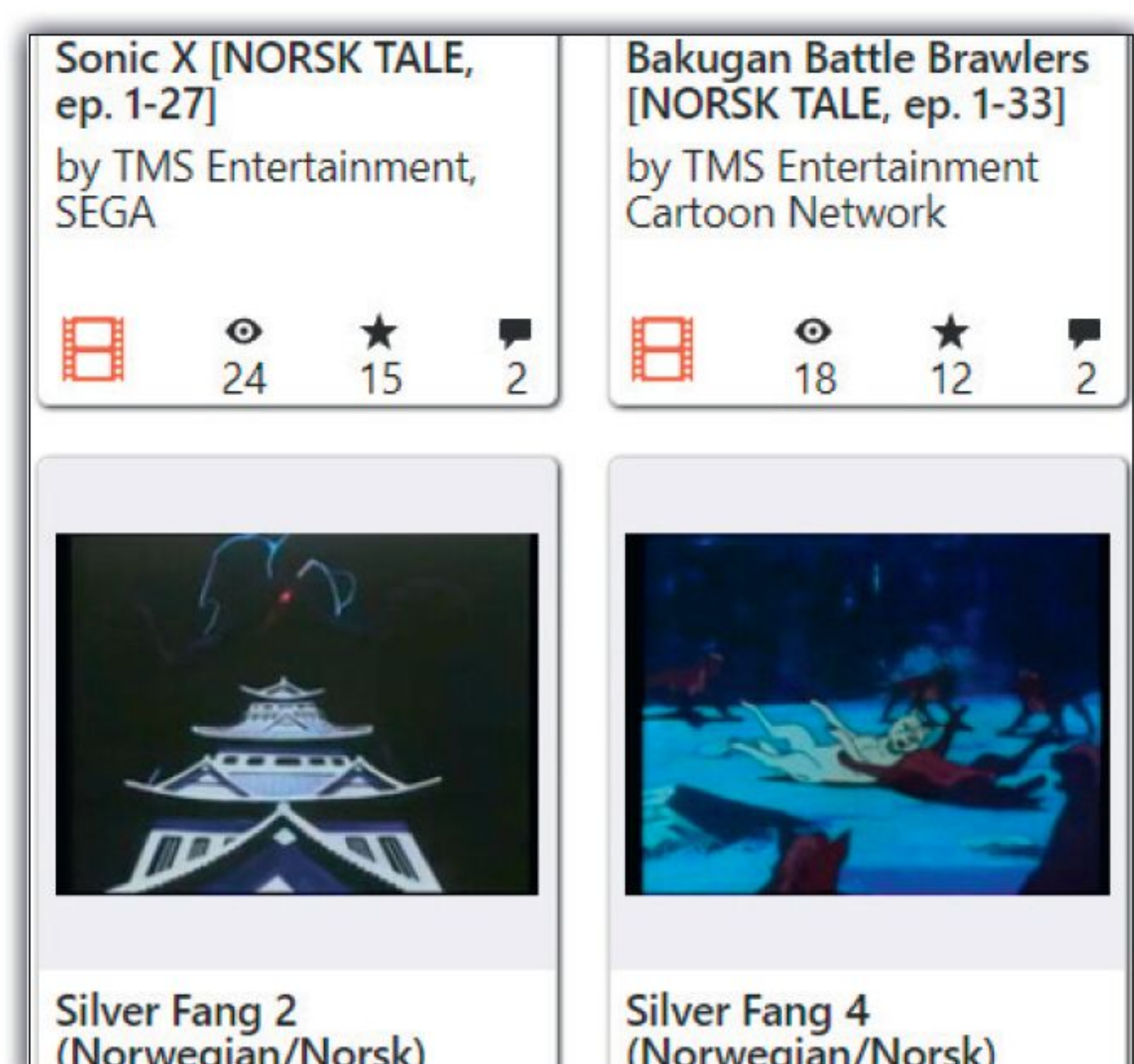
3 Alle tekster i arkivet vises. Klikk på **Filters** **3**.

4 Du kan bruke filtrene til venstre **4** til å snevre inn søket, eller du kan søke etter konkrete verk i søkefeltet **5**. Du kan også klikke deg gjennom de mange kategoriene **6** fra oversikten. Når du klikker på en tekst, åpnes et vindu der du kan lese teksten som en e-bok.

3 Sett hake ved **Norwegian** **3**. Språkene er sortert etter hvor mye materiale av den valgte innholdstypen som finnes på hvert språk. Noen ganger kan det derfor være nødvendig å bruke pilene **4** for å finne frem til ønsket språk. Her er det for eksempel 23 462 videoer på norsk, som du finner på første side. Klikk på **Apply filters** **5** når du har valgt språk.

4 Nå ser du alle norske videoer og filmer som er lagt på archive.org. Klikker du på et resultat, åpnes en spiller – slik at du kan se videoen.

Billig mobil gjør Android enkelt

Doro Aurora A31 har en stor alarmknapp på baksiden, og den gir trygghet i hverdagen.

Det blir neppe mye enklere å komme i gang med en Android-mobil enn med Doro Aurora A31.

Man er aldri i tvil om at modellen er beregnet på folk som har begrenset erfaring med smarte telefoner: Den første gangen du slår den på, får du for eksempel god veiledning av store snakkebobler som forklarer de forskjellige funksjonene.

Doro har alltid levert et utvalg av telefoner med store, fysiske knapper og en forholdsvis liten skjerm. Aurora A31 byr derimot på både en ganske stor skjerm og en rund knapp som åpner startskjermen. Knappen er flankert av knapper som brukes til å ringe og til å avslutte samtalen.

Ansiktsgjenkjenning

Den store, runde knappen har ikke fingeravtrykksleser, selv om den passer perfekt til tommelfingeren. Det er likevel ikke så farlig. Ansiktsgjenkjenningen fungerer nemlig fint og logger deg inn på et blunk. Derimot kunne

plasseringen av på/av-knappen på siden vært mer gjennomtenkt. Den sitter nemlig så høyt at den er vanskelig å nå uten å skifte grep. Det er ingen enkel manøver for stive fingrer.

Operativsystemet er Android, men minner i liten grad om andre versjoner av dette systemet. Både ikoner og navn på apper er større og lettere å tyde. I tillegg finnes det pedagogisk organiserte snarveier til de viktigste innstillingene, slik at du slipper å forholde deg til det overveldende antallet valg og funksjoner i innstillingsmenyen til Android.

God alarmfunksjon

På baksiden finner vi en knapp som er tilknyttet Doros egen alarm-app. Når du trykker tre ganger på knappen, sender telefonen en infernalsk lyd og varsler alle pårørende som har installert den tilsvarende appen på sin mobil, om at du trenger hjelp.

Da ser den eller de pårørende også hvor Doro-telefonen befinner seg, og den første som reagerer på alarmen blir satt over til Aurora A31, slik at man selv kan snakke med eieren og høre hva som har skjedd.

Alarmknappen sitter helt øverst på mobilen og flukter med baksiden. Der-

for skal det mye til å aktivere den uten at det var meningen.

Aurora A31 støtter trådløs lading, og det er en god løsning i en mobil av denne typen, fordi man slipper å skulle koble til en liten USB-C-kontakt i mobilen med en ditto plugg. Doro selger en bordlader til 890 kroner, og bruker du den, står telefonen oppreist slik at skjermen er lett å se. Når noen ringer, er det bare å svare med et trykk på den store grønne knappen.

Doro Aurora A31

Doro Aurora A31 er et godt valg spesielt for eldre brukere som prioriterer brukervennlig enkelhet og trygghet.

Spesifikasjoner:

Minne: 6 GB ram
Internlagring: 128 GB
Kamera: 50 MP, 5 MP, 5 MP
Batteritid: Cirka 36 timer
Operativsystem: Android 14

+ Vellykket alarmknapp
Svært brukervennlig

- Litt uheldig plassering av enkelte knapper

3990 kr

9,0

KOMPUTER FOR ALLE

En mus nesten helt etter dine ønsker

Creator-musen fra HP bærer sitt navn med rette – den er i hvert fall et funn for deg som vil tilpasse og konfigurere det meste selv. Hvis ikke, kan du ganske enkelt koble den til via Bluetooth eller den medfølgende USB-adapteren, som dessverre er akkurat litt for stor til at det er trygt å la den sitte i en bærbar pc under transport.

Ved tilkobling får du uansett tilgang til grunnleggende funksjoner, men vi anbefaler at du laster ned "HP Accessory Center" fra Microsoft Store for å få glede av muligheten til å konfigurere snarveier etter hvilket program du bruker. Programmet dukket ikke opp automatisk da vi koblet til musen, og vi måtte selv finne det på nettet.

Musen har åtte knapper, og det er bare venstre museknapp som ikke kan

konfigureres til noe annet enn standardinnstillingen. De syv øvrige kan settes opp som du selv vil.

Du kan bruke musen med opptil tre forskjellige enheter ved hjelp av et knappetrykk der du skifter mellom to som kobles til via Bluetooth, og én via adapteren. Følsomheten kan justeres fra 800 til 3000 dpi. Lading skjer via USB-C. Batteritiden er oppgitt til tolv uker, og det ser ut til å stemme.

Musen ligger godt også i mindre hender, og et ruglete felt ved tommelelen gir et sikkert grep. Rent mekanisk skal det likevel sies at vi har testet mus som gir et bedre kvalitetsinntrykk. Musehjulet har skarpe kanter, og knappen bak hjulet føles upresis og slarkete. I tillegg til sølvfargen fås HP 930 også i mørk grått.

HP-musen er tilpasningsdyktig, men først og fremst beregnet på stasjonær bruk.

HP 930 Creator Mouse

- + Godt innstillingsprogram
Mange tilpasningsmuligheter
- Litt labert kvalitetsinntrykk

8,7

899 kr

Enkel og effektiv oppgradering

Exceria Plus G4 er en rask intern lagringsenhet med høy kapasitet.

Den lille saken har plass til to terabyte og støtter PCI Gen 5 for overføringer til og fra maskinen. Det er den nyeste standarden, noe som også betyr at du kan regne med å ha glede av den høye hastigheten i mange år fremover.

Hvis maskinen er noen år gammel, støtter den sannsynligvis kun PCI Gen 4, men Kioxia-enheten er bakoverkompatibel, og du kan enkelt flytte den til en ny pc når tiden er inne for å bytte ut den gamle.

Vi valgte en pc for å teste lagringsenheten, og testprogrammet målte en lesehastighet på nesten ti gigabyte per sekund. Det betyr at hele Windows 11 på rundt 30 GB kan leses inn på tre sekunder.

Enkel installering

Det er lett å installere enheten hvis du har en ledig M.2.-port på hovedkortet i maskinen. Kioxia-kortet er tydelig merket, og det er ingen fare for at du monterer det feil vei. Det eneste du behøver å gjøre er å trykke det inn i porten og feste det i den

andre enden med en skrue eller en liten gummiplugg.

Exceria Plus fås også med én terabyte, som koster litt over halvparten av utgaven med to terabyte. Sistnevnte gir altså mest for pengene.

Kioxia tilbyr et fint lite program som blant annet overvåker enhetens helsetilstand. Derimot er ikke den medfølgende veiledningen til noen større hjelp, så du må gå til produsentens hjemmeside for å finne og laste ned programmet.

Exceria Plus G4 2 TB SSD

- + Høy hastighet
Nyeste standard
- Dårlig veiledning

9,2

3040 kr

Utsparingen i enden av kortet holder det trygt på plass i maskinen.

Creative løfter standarden for skrivebordshøytalere

Det er lenge siden vi testet pc-høytalere som spilte like høyt og rent som Pebble Nova. Med disse høytalerne på skrivebordet kan du trygt ta på deg å stå for underholdningen til fredagspilsen.

Høytalerne kan monteres på stativ, slik at de er hevet litt over skrivebordet, og de kan justeres til en vinkel der de peker rett mot ørene når du sitter foran skjermen.

Det er ingen indikasjon på hvilken høytaler som er høyre eller venstre, og du kan enkelt bruke innstillingsprogrammet til å bytte om på de to stereokanalene. Dermed kan

du plassere den høytaleren som trenger strøm via den medfølgende USB-C PD-forsyningen, der det er kortest vei til stikkontakten. På den samme høytaleren kan du også styre avspilling og volum ved hjelp av knappene på toppen.

Virker også trådløst

På baksiden av Pebble Nova finner vi en relativt voksen basshøytaler som gir musikken et tungt og godt fundament. Du må imidlertid skru opp volumet en del før du virkelig får glede av bassen.

Hvis høytalerne har en fast plass på skrivebordet sammen med datama-

skin, er det en enkel sak å koble dem til med kabel, men du kan også bruke Pebble Nova via Bluetooth med mobilen.

Både lyden og materialkvaliteten er bedre enn på de tidligere Creative Pebble-høytalerne vi har testet, og det gjenspeiles naturlig nok i prisen. Det kan likevel være vel anvendte penger hvis du vil ha god lyd til arbeidet.

Creative Pebble Nova

+ Fin lydkvalitet
Fleksibelt oppsett

- Høy pris

9,3

3200 kr

Stativet kan demonteres, slik at du kan sette høytaleren rett på skrivebordet.

Raskere hjemmenettverk med Wi-Fi 7

Fritz!Box 5690 Pro er en relativt stor og klumpete sak som inneholder den nyeste nettverksteknologien.

Ruteren har trådløst nettverk som støtter den nyeste standarden, Wi-Fi 7. Den har kun interne antenner, men leverer likevel et kraftig signal.

Da vi målte den trådløse hastigheten i rommet ved siden av, registrerte vi over én gigabit/sekund for interne overføringer mellom pc og smarttelefon, og det er på høyde med andre rutere i samme prisklasse.

Rekkevidden lar seg utvide

Vi plasserte ruteren i den ene enden av huset og fikk en svak trådløs forbindelse nesten 20 meter unna og gjennom flere betongvegger. Har du et avlangt hus eller behov for trådløst

nett også utendørs, kan du supplere Fritz!Box 5690 Pro med en repeater som kobles til ruteren ved hjelp av mesh-teknologi.

Du kan også koble til en vanlig ekstern harddisk og bruke den som nettverksdisk. På den måten kan du gjø-

re den tilgjengelig for alle enheter på nettet og bruke den til sikkerhetskopiering eller annet. Koble disken til USB-porten på ruteren, så tar det bare noen minutter å sette den opp via innstillingsmenyen.

Operativsystemet er oversiktlig, og det er lett å gjennomskue hva som befinner seg under hvert meny punkt når du har behov for å endre noe.

Fritz!Box 5690 Pro

+ Høy hastighet
Mange funksjoner

- Stor og uelegant

8,8

4909 kr

På baksiden finner vi en rad med tilkoblinger, blant annet seks USB-porter.

Nettkameraet
på toppen skyves
ned i skjermen
med et lett trykk.

Gjennomtenkt stasjonær pc med alt du trenger

HP OmniStudio X er en kompakt og stilren stasjonær pc som fint kan stå fremme, også i et pent møblert hjem.

Maskinen består i utgangspunktet av komponentene til en bærbar pc som er bygd sammen med en skjerm i en enkel design, og alt-i-ett-maskinen klarer seg i utgangspunktet uten andre kabler enn strømledningen. Resultatet er en funksjonell og elegant Windows-maskin som fungerer fint som den er, uten ekstrautstyr – selv om bedre mus og tastatur anbefales for lengre arbeidsøkter.

Maskinen har en rask SSD på hele to terabyte som suppleres av en nesten like kjapp prosessor. Vanlige kontorprogrammer, som Word og Excel, fungerer problemfritt, og oppstarten skjer også svært raskt.

Nettkameraet er lett å skjule

Under oppstarten kan du spare noen sekunder ved å logge på med ansikts-gjenkjenning. For å gjøre det, trykker

du på nettkameraet, slik at det løftes opp fra den øvre rammekanten. Det er også praktisk at kameraet raskt kan slås av og gjemmes bort ved å trykke det ned i skjermen.

Selv om OmniStudio X i første rekke er beregnet på kontorarbeid, har den faktisk et høyst anstendig skjermkort for deg som vil spille.

Trolig er det også skjermkortet som er årsaken til den brede kjølelisten langs toppen av skjermen. Når du utsetter maskinen for krevende oppgaver, høres viftene bak gitteret som en svak susing.

Skjermbildet er skarpt og godt med Ultra HD-oppløsning. Det er den samme oppløsningen som på de fleste av dagens tv-skjermer.

Haltende ergonomi

Skjermen holdes oppe av et bunnsolid aluminiumsstativ. Dessverre kan du ikke justere skjermen fysisk. Hvis du vil vri den til den ene eller andre siden, følger altså foten med.

Den tvilsomme ergonomien gjen-speiles som nevnt i den medfølgende musen og tastaturet. Musen er ganske primitiv og holder et nivå som ikke

ligger stort over det man kan forvente av en billig mus fra Temu.

Tastaturet har taster som på en bærbar pc. Med tanke på prisen, forventer vi litt mer av tilbehøret. Her har produsenten åpenbart valgt den billigste løsningen. Både musen og tastaturet er imidlertid trådløse og bidrar til det rene og ryddige inntrykket, uten ledninger på skrivebordet.

HP OmniStudio X

HP OmniStudio X er en veldesignet alt-i-en-pc med høy ytelse, men fortjener bedre tilbehør enn det som følger med.

Spesifikasjoner:

Minne: 32 GB ram

Internlagring: 2 TB SSD

Skjermstørrelse: 32 tommer

Skjermoppløsning: 3840 x 2160 piksler

Operativsystem: Windows 11 Home

+ Rask SSD
Stor og flott skjerm

- Mus og tastatur er ikke på høyde med resten

23 359 kr

8,5

KOMPUTER FOR ALLE

De to linsene
tar litt mye plass
på skjermen når
telefonen er slått
sammen.

For deg som venter på noe godt

Motorola Razr 60 Ultra er en suveren smartmobil med nesten usynlig brett og en fiffig utvendig skjerm.

De første smarttelefonene med sammenleggbar skjerm var ikke særlig vellykkede, men nå viser Motorola at de virkelig behersker teknologien med den nye Razr 60 Ultra.

Bretten midt på skjermen er nesten usynlig og knapt følbart når du lar fingeren gli over glasset.

Baksiden av mobilen er en historie for seg. Den ene halvdel er dekket av treverk som føles behagelig mot fingrene. Den andre halvdel består av en separat skjerm.

Du kan kjøre apper og se varsler på den utvendige skjermen, slik at du ikke behøver å åpne telefonen – og ofte er det alt du trenger. Denne sekundærskjer-

men kan brukes til mange mindre oppgaver, og det er synd at den skjemmes av de store kameratelefonene.

Kan åpnes med én hånd

Et robust titanhengsel holder de to halvdelene av telefonen sammen, og med litt øvelse og oppfinnsomhet kan du faktisk åpne mobilen med én hånd. Fingeravtrykksleseren er skjult i av/på-knappen på siden, slik at det er mulig å låse opp telefonen enten den er åpen eller lukket.

Motorola har dessuten sin egen KI-assistent som skal kunne hjelpe deg med alt fra å betjene telefonen til å skape bilder med kunstig intelligens og instruksene du gir.

Vi testet den flere ganger ved å trykke på knappen på siden av telefonen, men assistenten insisterte på å kommunisere på engelsk. Derfor endte vi som regel med å bruke Googles KI-assistent i stedet.

Betenkelig varm

Razr 60 Ultra var rask under ytelsestestene, men den øvre delen ble ofte varm. Det skjedde ikke noe mer enn det, men varm elektronikk er sjelden et godt tegn.

Mobilen leveres uten lader, men støtter trådløs hurtiglading med 30 watt.

Vi testet dette med en trådløs lader som har fungert med alle telefoner vi

har brukt den med, men Razr 60 Ultra nektet å lade uansett hvordan vi vendte og vred på den. Til slutt måtte vi koble til en lader via den medfølgende USB-kabelen.

Det har nok kostet utviklingsavdelingen noen overtidstimer, men Motorola har faktisk klart å lage et deksel som følger med Razr 60 Ultra. Det fungerer overraskende fint og byr også på et lite håndtak til å bære eller henge opp mobilen.

På komputer.no finner du også en video av Motorola Razr 60 Ultra med det smarte dekselet.

Bretten på
midten er
nesten usynlig.

Motorola Razr 60 Ultra

Motorola Razr 60 Ultra imponerer med en nesten perfekt skjerm Brett, men mobilen blir bekymringsfullt varm.

Spesifikasjoner:

Minne: 16 GB ram
Internlagring: 512 GB
Kamera: 50 MP, 50 MP, 50 MP
Batteritid: Cirka 30 timer
Operativsystem: Android 15

+ Nesten usynlig brett
To skjermer

- Blir varm ved høy
belastning

14 990 kr

8,6

KOMPUTER FOR ALLE

Velg heller en mus uten hale

En god trådløs mus gjør hverdagen ved dataskjermen enklere og mer behagelig, og alle disse tre modellene er utmerkede valg.

Med en trådløs mus unngår du ledninger som roter til på skrivebordet og begrenser bevegelsesfriheten. Samtidig blir det mye lettere å styre en bærbar pc ved at du slipper å bruke den innebygde pekeplaten. Du gjør ikke feil uansett hvilken av disse tre musene du velger. Med Turtle Beach Burst II Air får du for eksempel en trådløs mus som kun veier 47 gram, men som likevel er væpnet til

tennene med gode komponenter og tidsriktig teknologi som gjør den rask og presis. Nå har den dessuten en behagelig lav pris. Det samme gjelder for Razer Viper V3 Pro, som også er særdeles komfortabel i bruk takket være en gjennomtenkt utforming og knapper av høy kvalitet. Glorious-musen har enda bedre knapper, men egner seg ikke for venstrehendte.

Lett som en fjær og full av avansert elektronikk

Det er lagt inn mengder av avansert teknologi i denne musen, som likevel ikke veier mer enn 47 gram. Du velger selv om du vil koble til via Bluetooth eller med den medfølgende USB-adapteren. Adapteren er for øvrig så liten at du kan la den sitte i USB-porten på den bærbare under transport. Bryterne i de to knappene på siden er imidlertid litt for myke etter vår smak.

Spesifikasjoner	
Antall knapper	5
Batteritid	120 timer
Tilkobling	USB-adapter eller Bluetooth
Liten USB-adapter Utløst lett	
Myke sideknapper	
699 kr	
Les hele testen på komputer.no	

Lynrask mus med super ergonomi

Viper V3 Pro ligger behagelig i hånden, og knappene har fordypninger som passer godt til fingrene. Den har en ekstremt følsom optisk sensor, og det kommer spesielt til sin rett i spill. En bonus ved dette er at musen leser av bevegelser på nær sagt ethvert underlag. Knappene er også følsomme, og kanskje litt for følsomme hvis du bare vil bruke musen til kontorbruk.

Spesifikasjoner	
Antall knapper	5
Batteritid	95 timer
Tilkobling	USB-adapter eller kabel
Særlig velegnet til skytespill Svært god ergonomi	
Overfølsomme knapper for kontorbruk	
1599 kr	
Les hele testen på komputer.no	

Fantastiske knapper – men kun for høyre hånd

Høyrehåndsmusen Model D 2 Pro har få, men gode funksjoner. Knappene er godt plassert i forhold til fingrene og gir nok motstand til at du ikke kommer til å trykke på dem uten at det var meningen. Under knappene er det raske optiske brytere. En LED-indikator på undersiden av musen viser aktuell innstilling, men det er tungvint å måtte løfte musen for å se den.

Spesifikasjoner	
Antall knapper	6
Batteritid	35 timer
Tilkobling	USB-adapter eller kabel
Lav vekt Gode knapper	
Underlig plassering av LED-indikator	
1384 kr	
Les hele testen på komputer.no	

De fire leksjonene om Scribus

- 1** I første del lærer du å navigere i programmet og lage din første flyer.
- 2** I seriens andre del går vi mer i dybden og lager grafikk til bruk på for eksempel en nettside.
- 3** I tredje del velger vi et større format og viser hvordan du kan lage en plakat.
- 4** I siste del lager vi en invitasjon med all nødvendig informasjon og glimt i øyet.

Loppemarked

29. august kl. 12.00

PÅ TORGET FORAN
KJØPESENTERET

Aktiviteter for de små

- Kaffe og kake
- Gratis inngang

INVITASJONER, PLAKATER OG FLYERE:

Grafisk design for hjemme

Enten det er snakk om en flyer om et loppemarked eller en sang til en som fyller år, så tar trykksakene seg mye bedre ut hvis de er satt opp med kjærlighet og omtanke i et ordentlig layout-program, enn i et tekstbehandlingsprogram.

Journalist
Niklas Ernst

Hvis du noen gang har prøvd å lage en flyer, en plakat eller kanskje bare en sangtekst i et vanlig tekstbehand-

lingsprogram, så kjenner du også til begrensningene. Teksten sitter ikke som den skal, bildene står skjevt, og ingenting oppfører seg som du hadde tenkt. Heldigvis finnes det gode layoutprogrammer du kan bruke til å løse slike oppgaver på din egen pc,

og de gjør det både enklere og morsommere. Scribus er et slikt program.

Dette er nemlig et såkalt desktop publishing-program (DTP) og gjør det mulig å lage alt fra enkle flyere til magasiner med avansert typografi, bilder og grafiske elementer.

Ligner på InDesign

I funksjon og utseende minner Scribus en hel del om InDesign, som er et layoutprogram fra Adobe.

Den store forskjellen er at Scribus er basert på åpen kildekode og derfor kan lastes ned og brukes fritt av hvem som helst. InDesign er derimot en kost-

I løpet av serien om Scribus viser vi hvordan du lager en flyer, en invitasjon, grafikk til en hjemmeside eller sosiale medier, og en plakat.

REN BY 2025

Er du lei av søppel i gatene, sneiper i rennesteinen og plast i parken? Bli med når vi samles til Ren by 2025 – en dag for fellesskap og endring, 30. august 2025!

emmebruk

bar fornøyelse som beløper seg til flere tusen kroner i året.

Slik bruker du programmet

Når du arbeider i Scribus, foregår det med tekst- og bilderammer. Disse kan du plassere, flytte og skalere som du selv vil – og du kan sette inn det du måtte ønske av innhold. Det er også lett å redigere innholdet i etterkant.

Nettopp disse rammene eller boksene gir deg langt flere muligheter enn du har hvis du prøver å gjøre det samme i Word eller Google Dokumenter. Du velger nøyaktig hvor de forskjellige elementene skal stå og hvor-

dan de skal se ut, slik at sidene blir nøyaktig som du vil ha dem. I tillegg kan du fordype deg i forskjellige skrift- og for eksempel justere avstanden mellom bokstavene. Du kan også arbeide med lag på samme måte som i bildebehandlingsprogrammer. Det gjør det mye lettere å lage flott layout uten å miste oversikten.

Vi har delt inn Scribus-kurset i fire deler der du lærer stadig mer om programmet, og der oppgavene blir gradvis mer avanserte. Det er selvsagt opp til deg hva du vil lage, men denne veiledningen gjør deg godt rustet til å komme i gang med prosjektet.

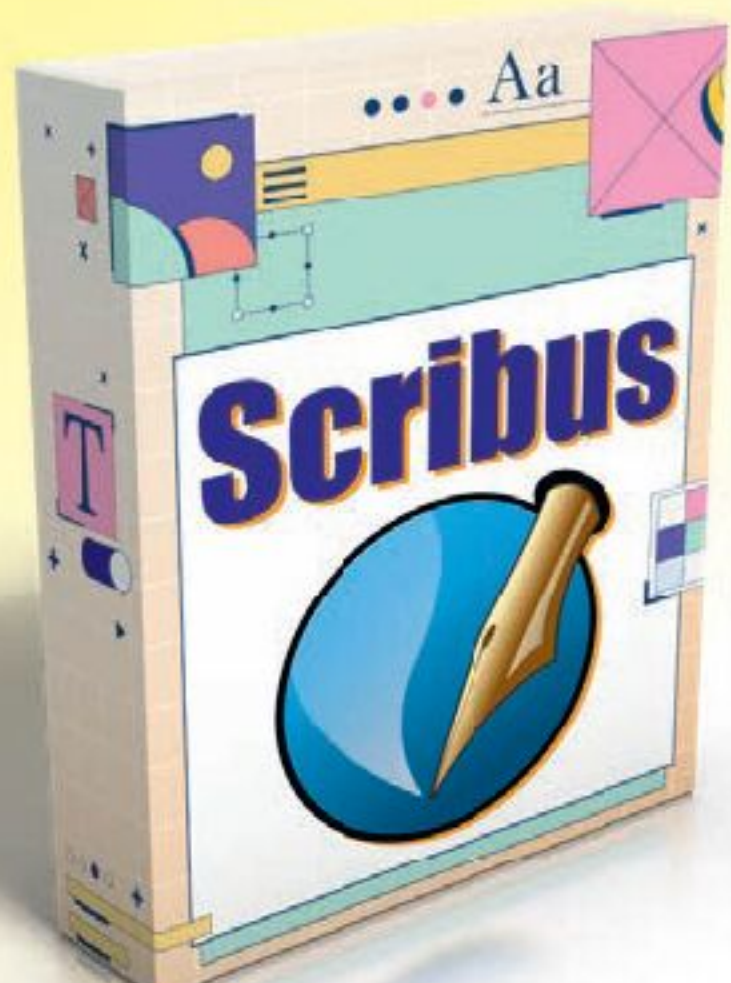
K Scribus

Lag bedre trykksaker med et skikkelig layoutprogram som gjør det mye lettere å få et godt resultat med tekst og bilder.

Språk
Norsk

Virker med
Windows 10 og 11

Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2514

Loppemarked

29. august kl. 12.00

PÅ TORGET FORAN
KJØPESENTERET

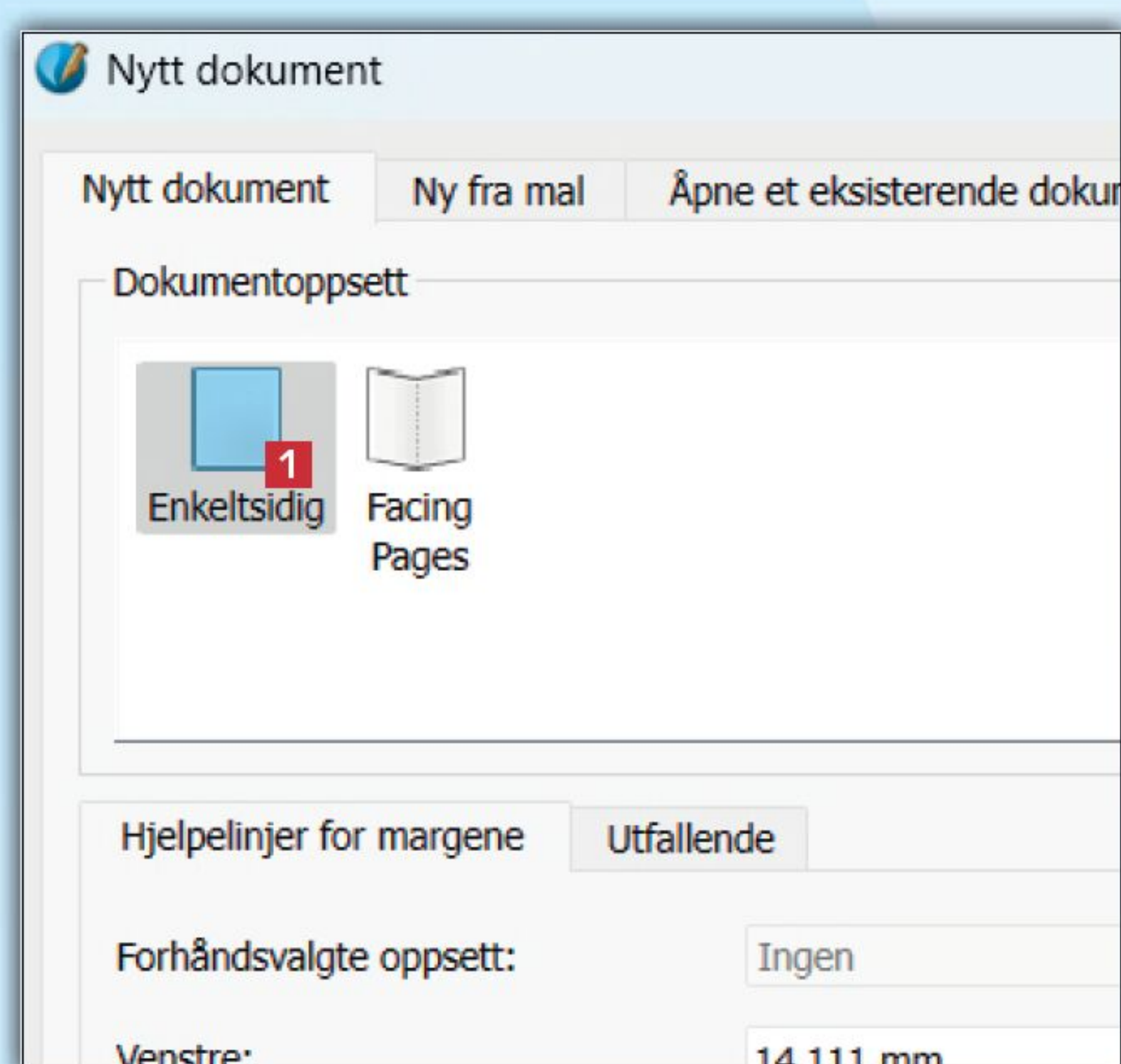
Aktiviteter for de små

- Kaffe og kake

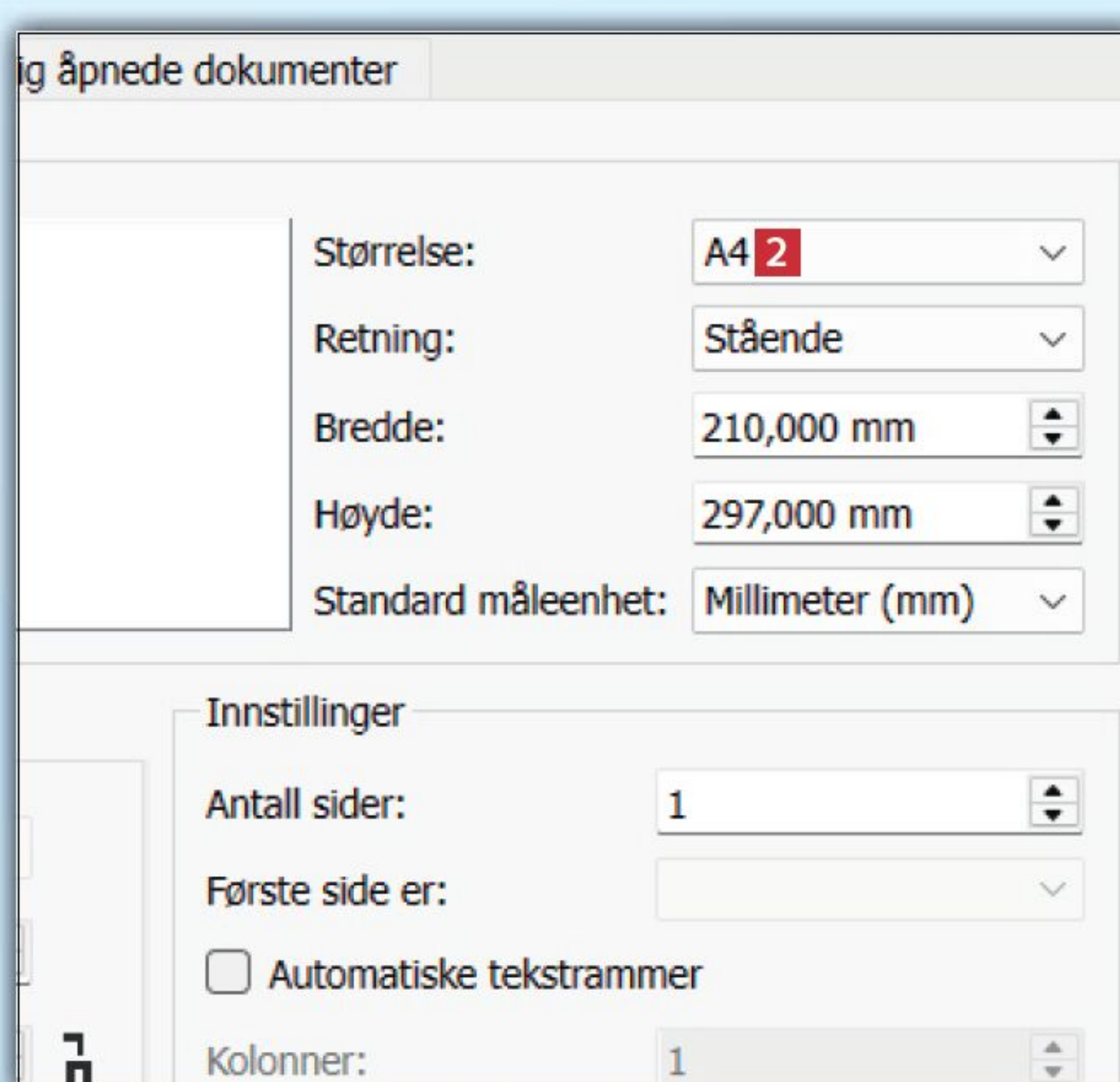
- Gratis inngang

Slik lager du en flyer i Scribus

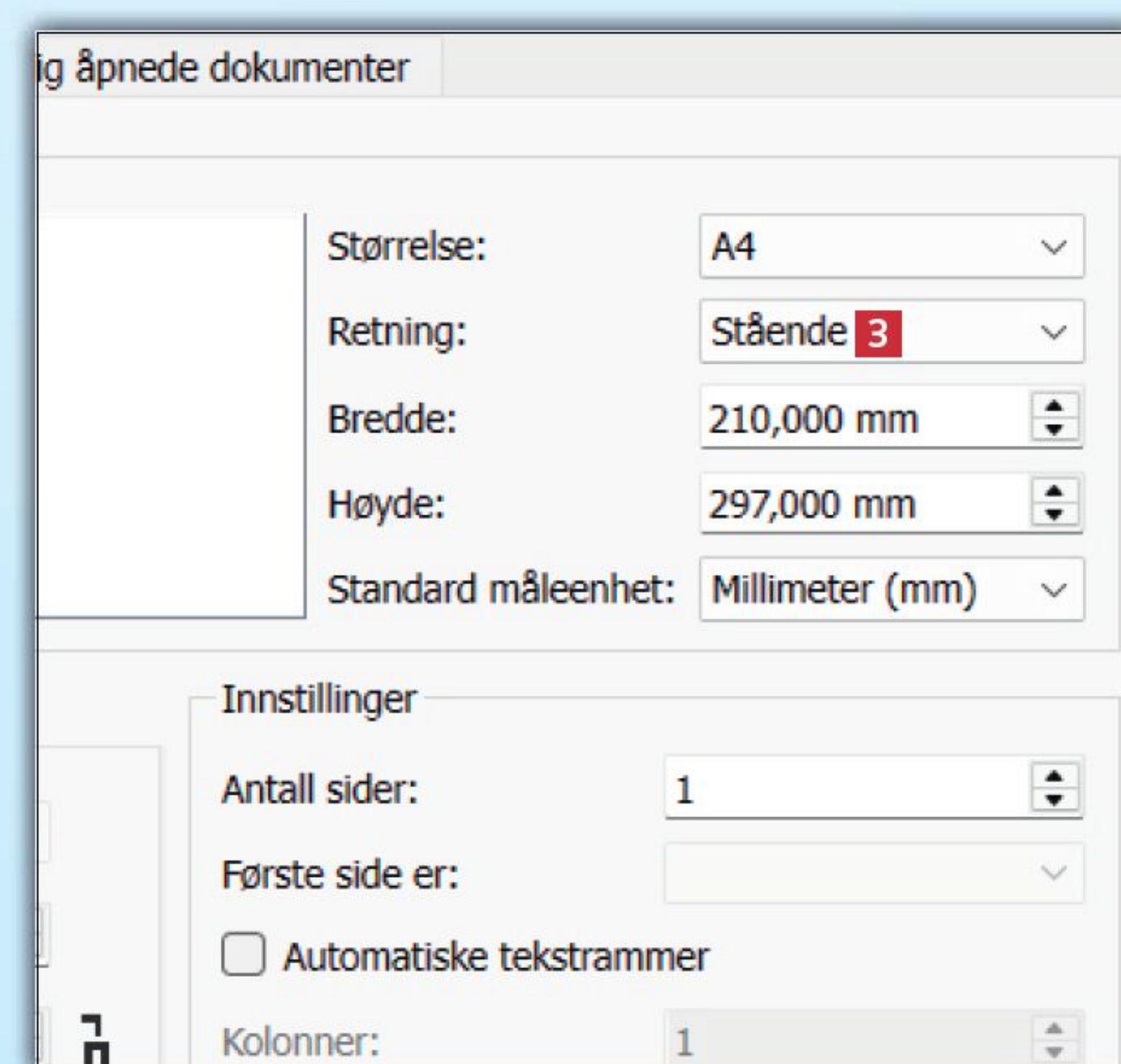
Før du kan starte, må du velge det rette dokumentformatet til Scribus-prosjektet.

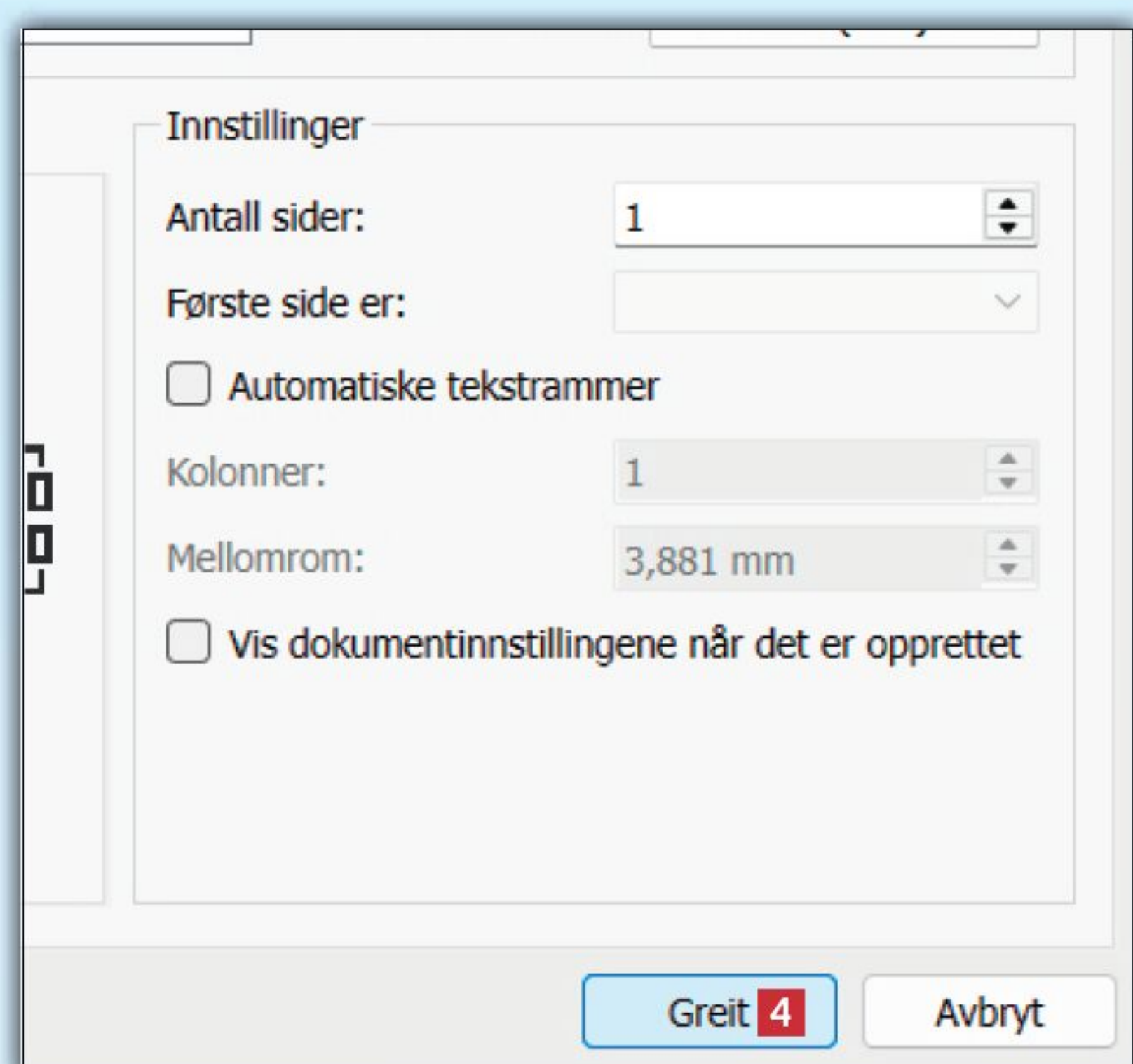
1 Den første gangen du åpner programmet, ser du dette vinduet. Klikk på **Enkeltstående** **1**.

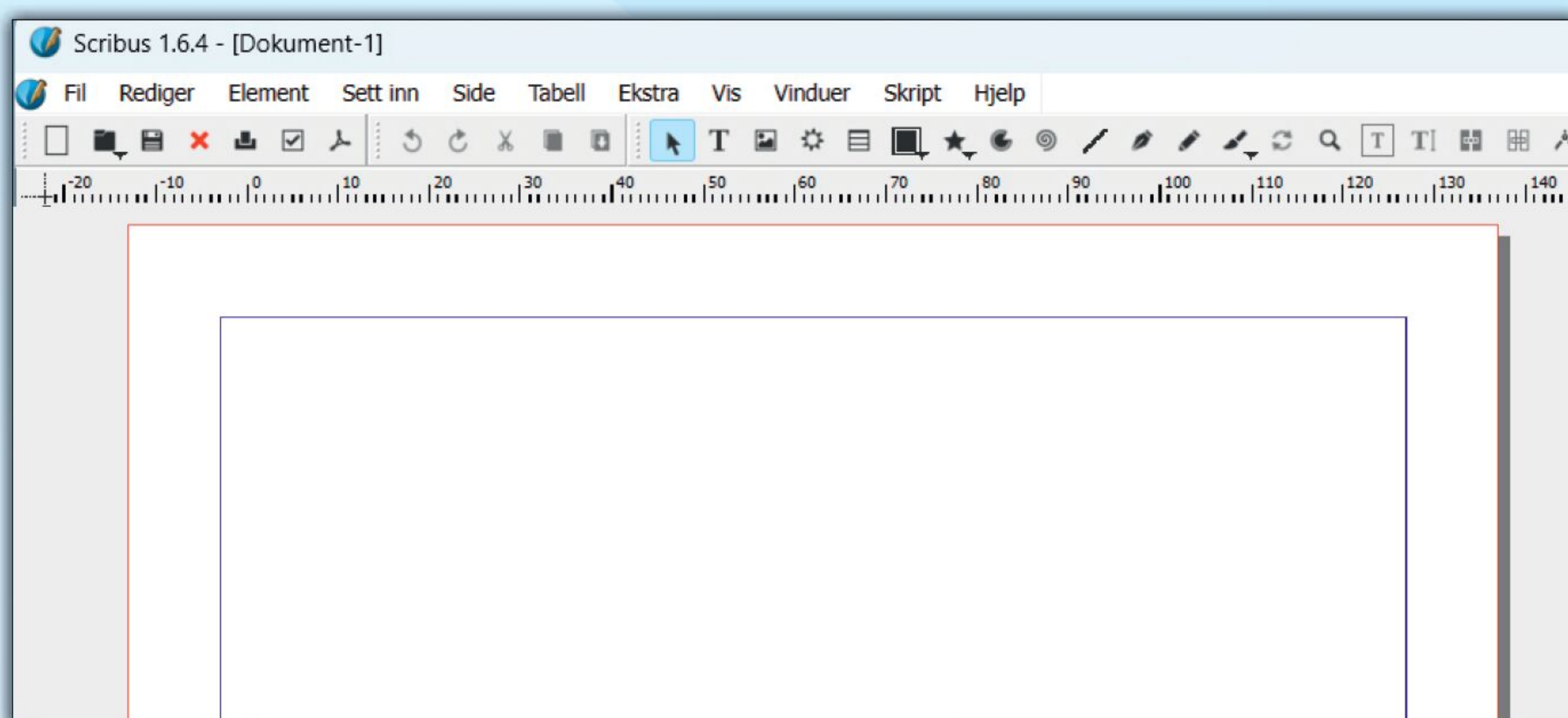
2 Nå velger du størrelsen på prosjektet. Her skal vi lage en enkel flyer, så vi velger **A4** **2**.

3 Skal papiret være i høydeformat, velger du **Stående** **3**, som i dette tilfellet.

4 Til slutt klikker du på **Greit** **4** for å åpne prosjektet i Scribus.

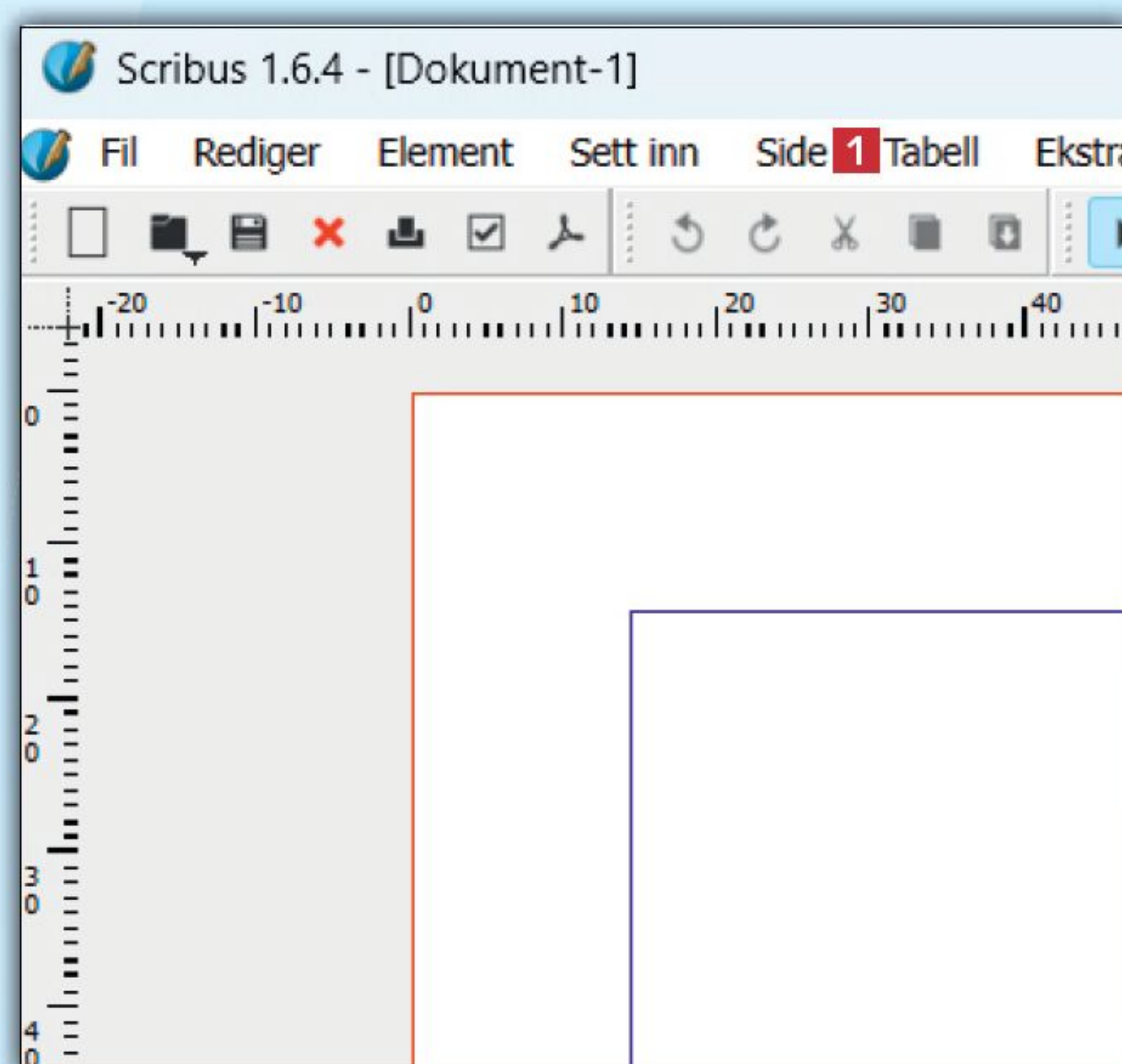
5 Nå ser du "lerretet" og er klar til å ta fatt på det første prosjektet. Øverst ser du verktøylinjen med alt du trenger av hjelpemidler.

Først lager du en mal til flyeren

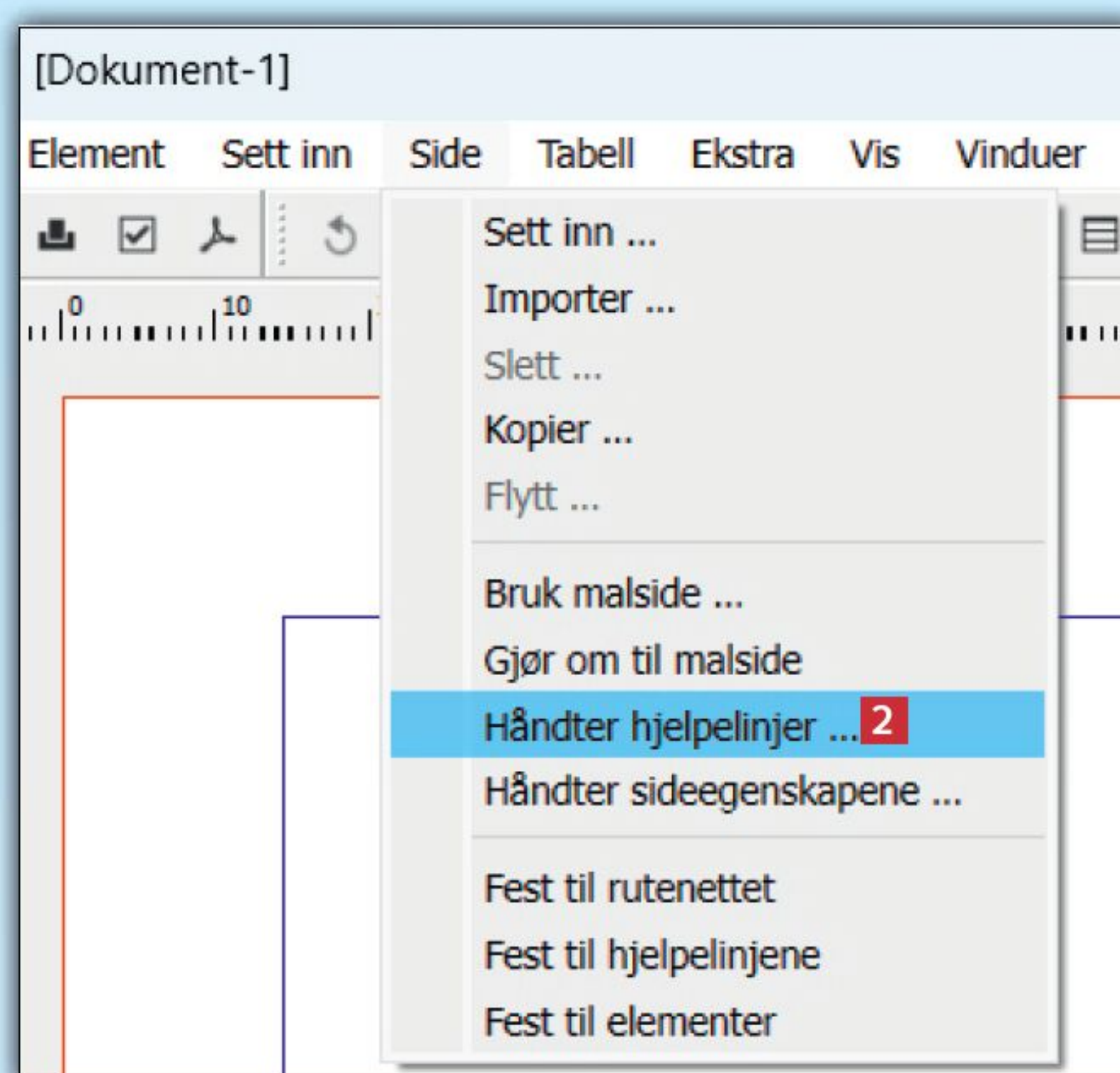
Det er lurt å sette inn noen hjelpelinjer i dokumentet, slik at det blir lettere å plassere ulike elementer. Linjene er ikke synlige i det ferdige produktet.

Zoom inn og ut

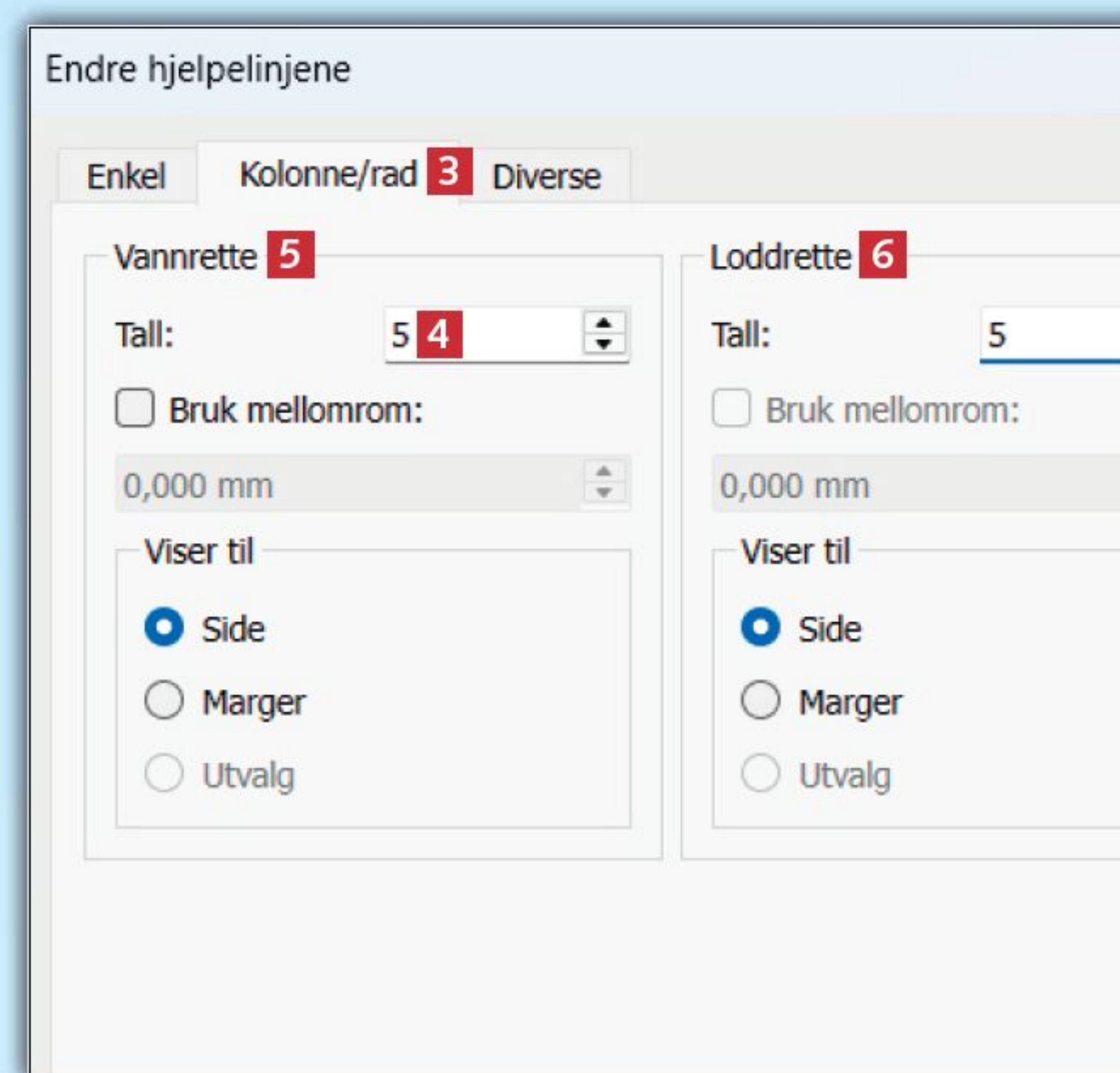
Holder du Ctrl-tasten nede mens du ruller med musehjulet, kan du zoome raskt inn og ut. Det gjør det mye lettere å få oversikt over dokumentet og studere de enkelte detaljene.

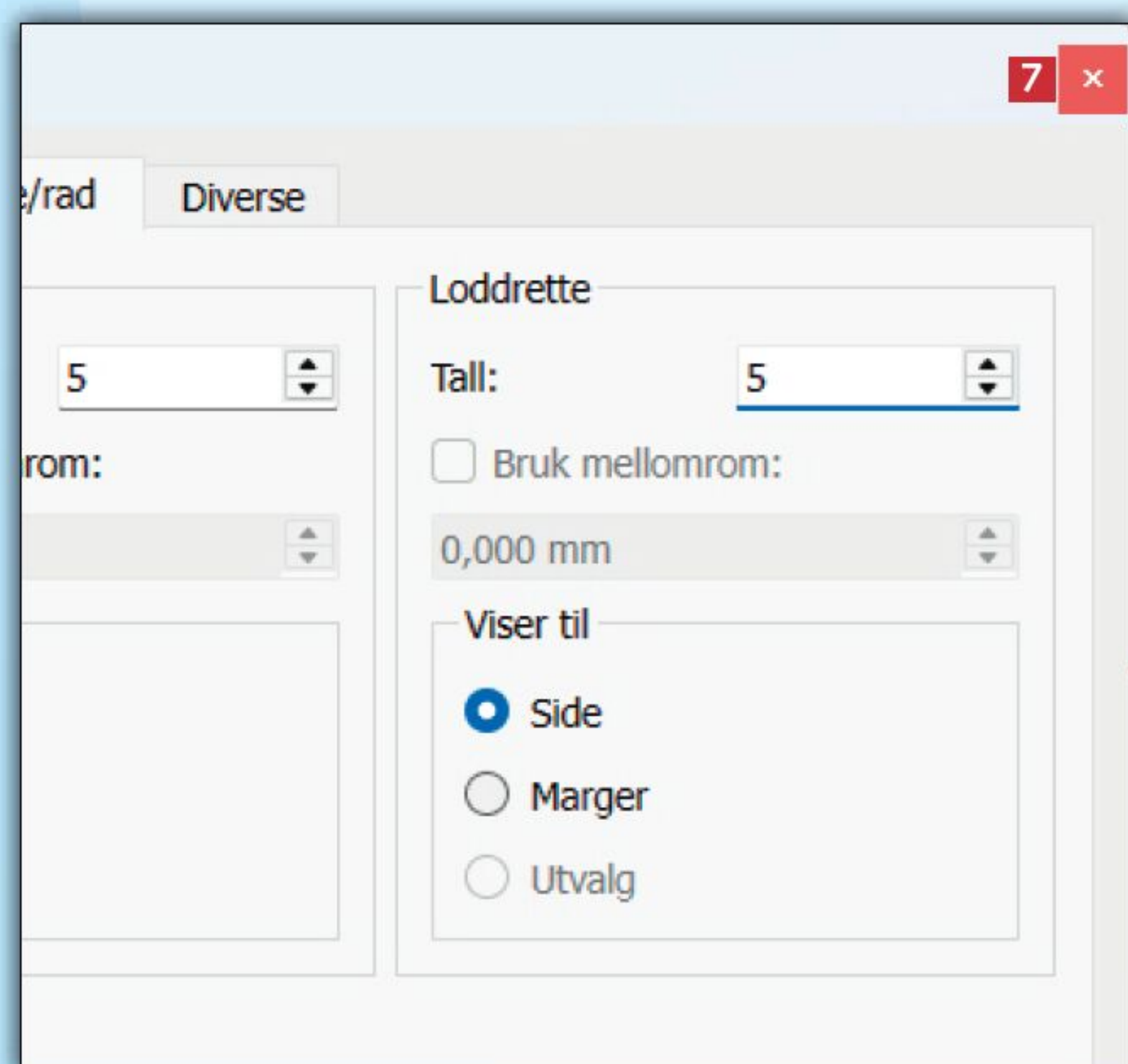
1 Når dokumentet er åpent, klikker du på **Side** **1**.

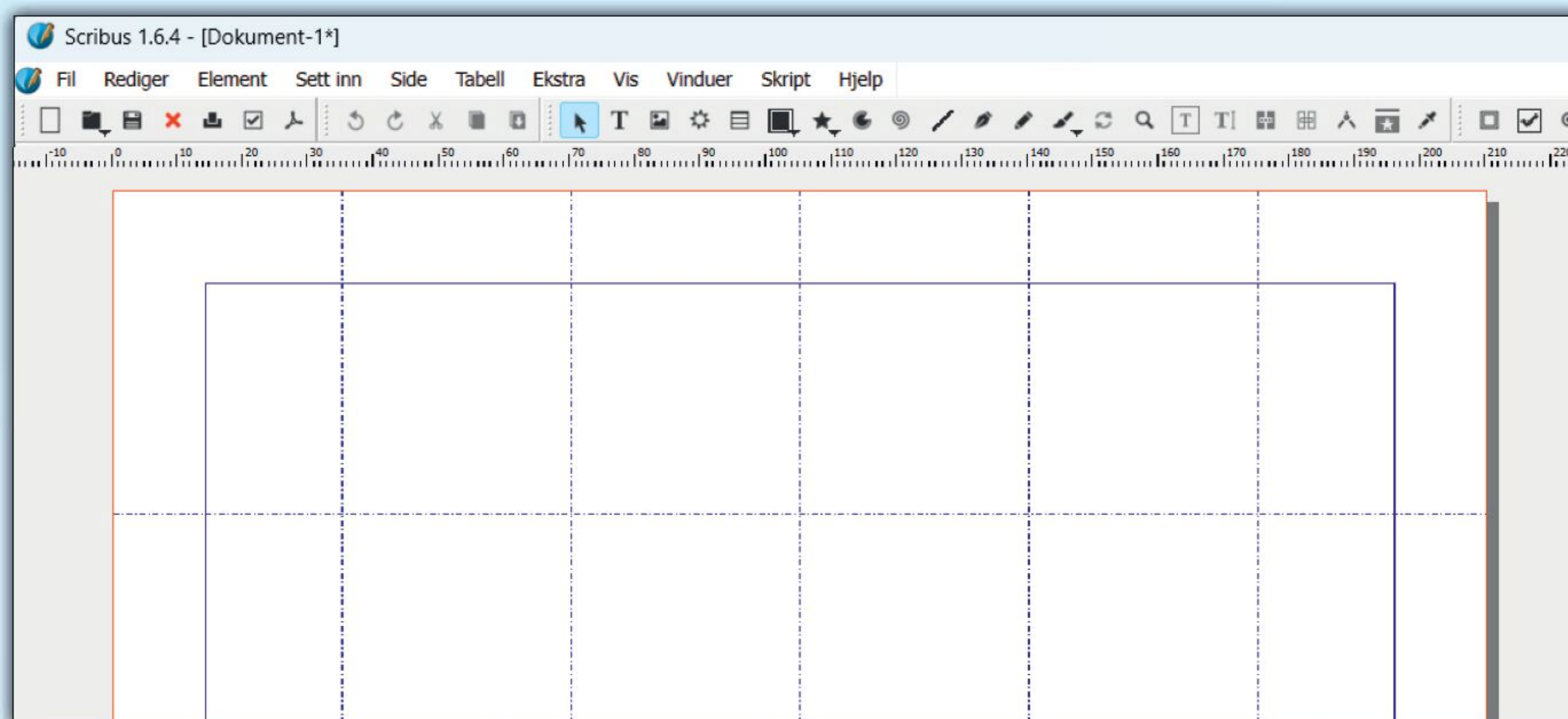
2 Klikk på **Håndter hjelpelinjer...** **2**.

3 Klikk på fanen **Kolonne/rad** **3**. Deretter velger du et antall, for eksempel **5** **4** ved både **Vannrette** **5** og **Loddrette** **6**.

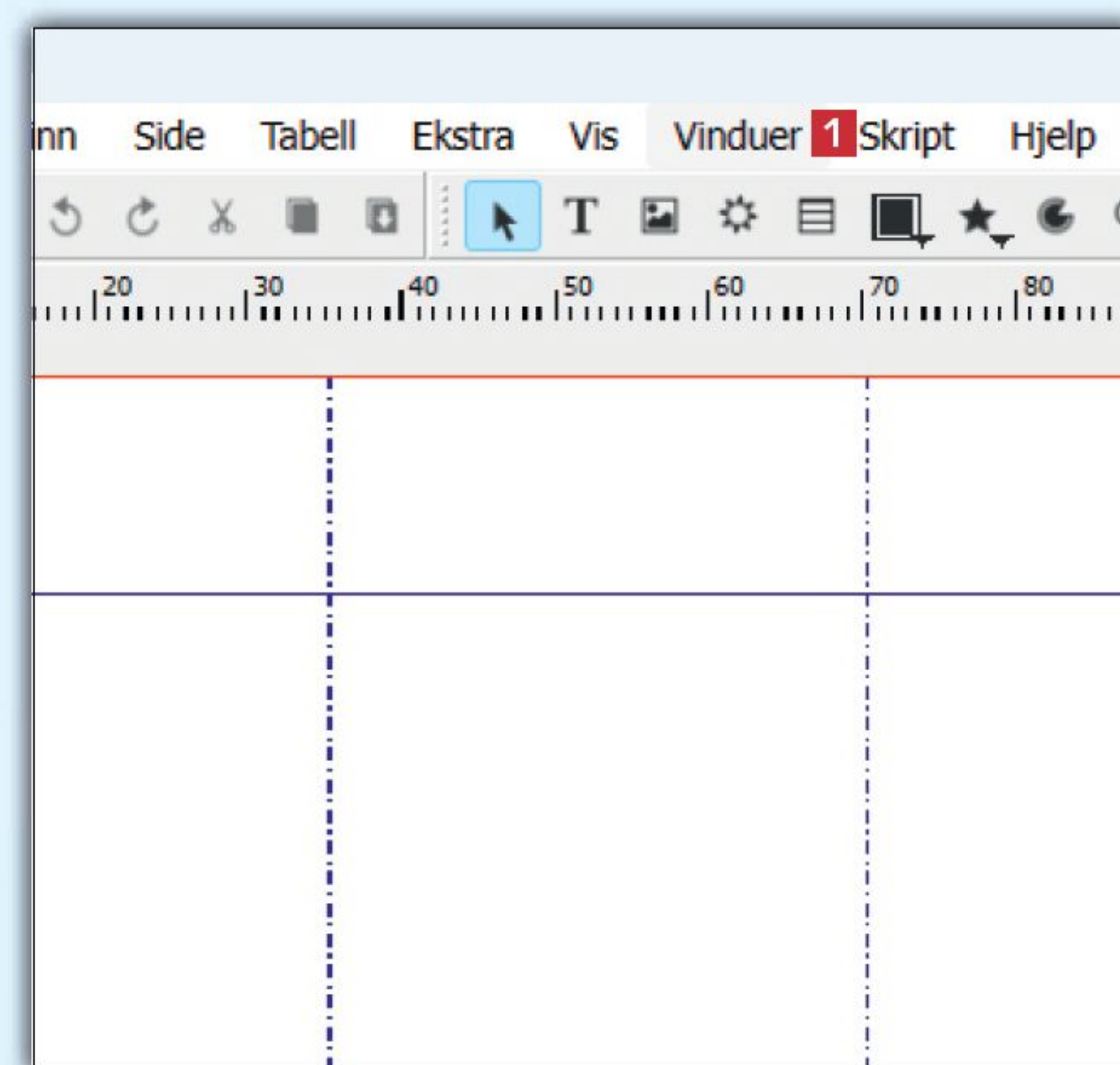
4 Klikk på krysset **7** for å lukke vinduet med hjelpelinjene.

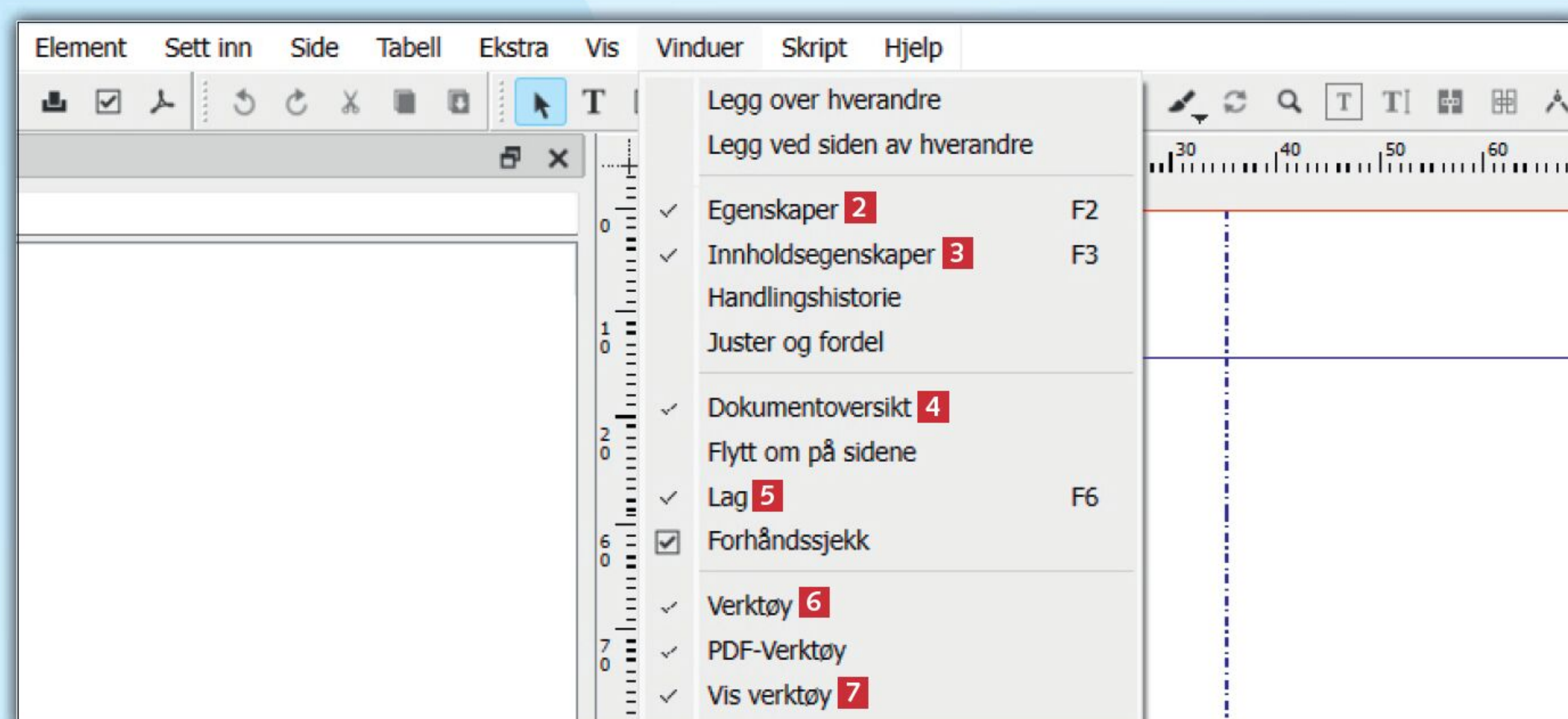
5 Nå har dokument fått hjelpelinjer, slik at du lettere kan plassere elementene nøyaktig i forhold til hverandre eller for eksempel i midten av lerretet.

Velg de rette verktøyene

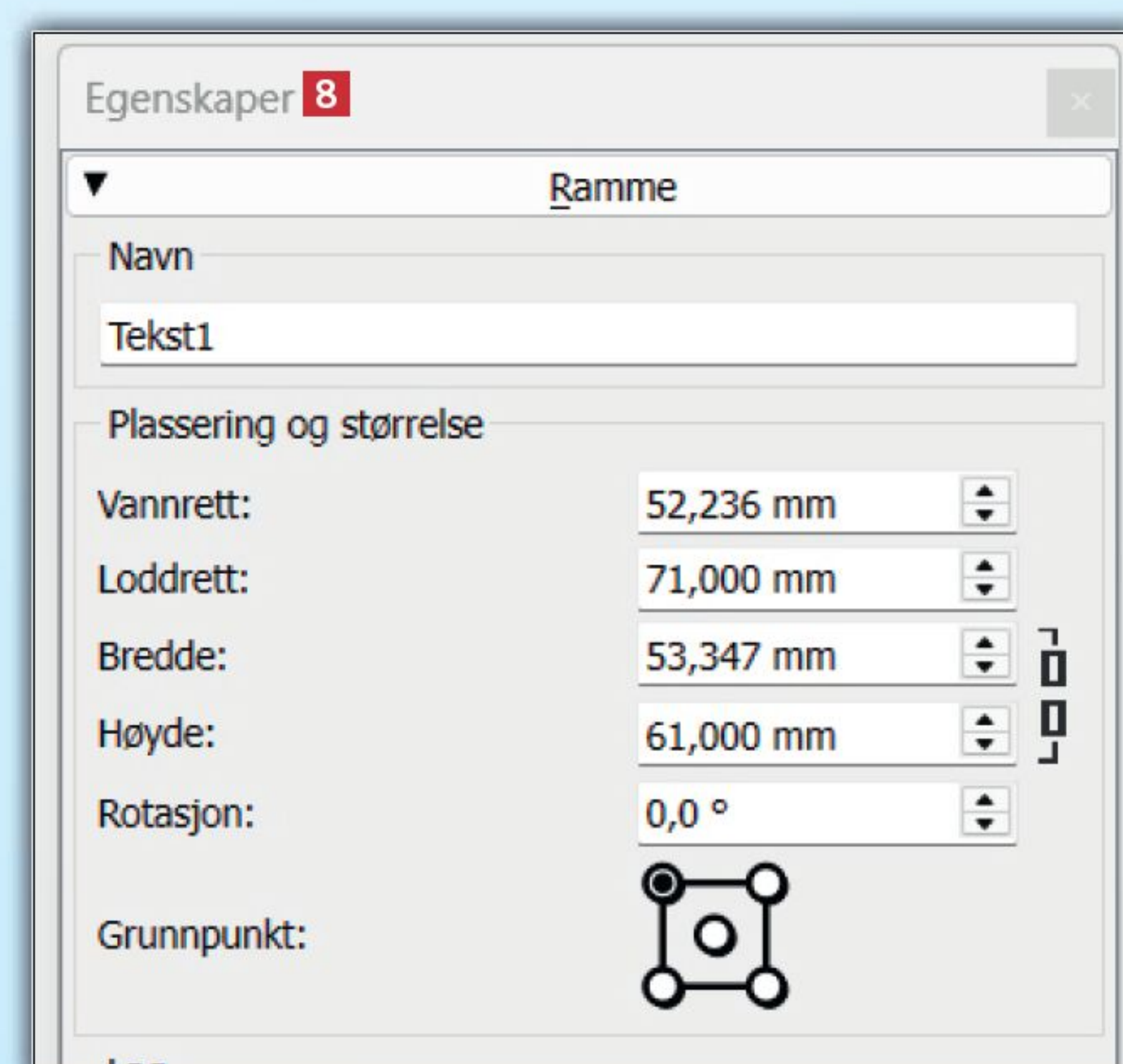
I Scribus finnes det en rekke verktøyvinduer som er praktiske å ha for hånden når du lager flyeren. Her ser du hvordan de åpnes.

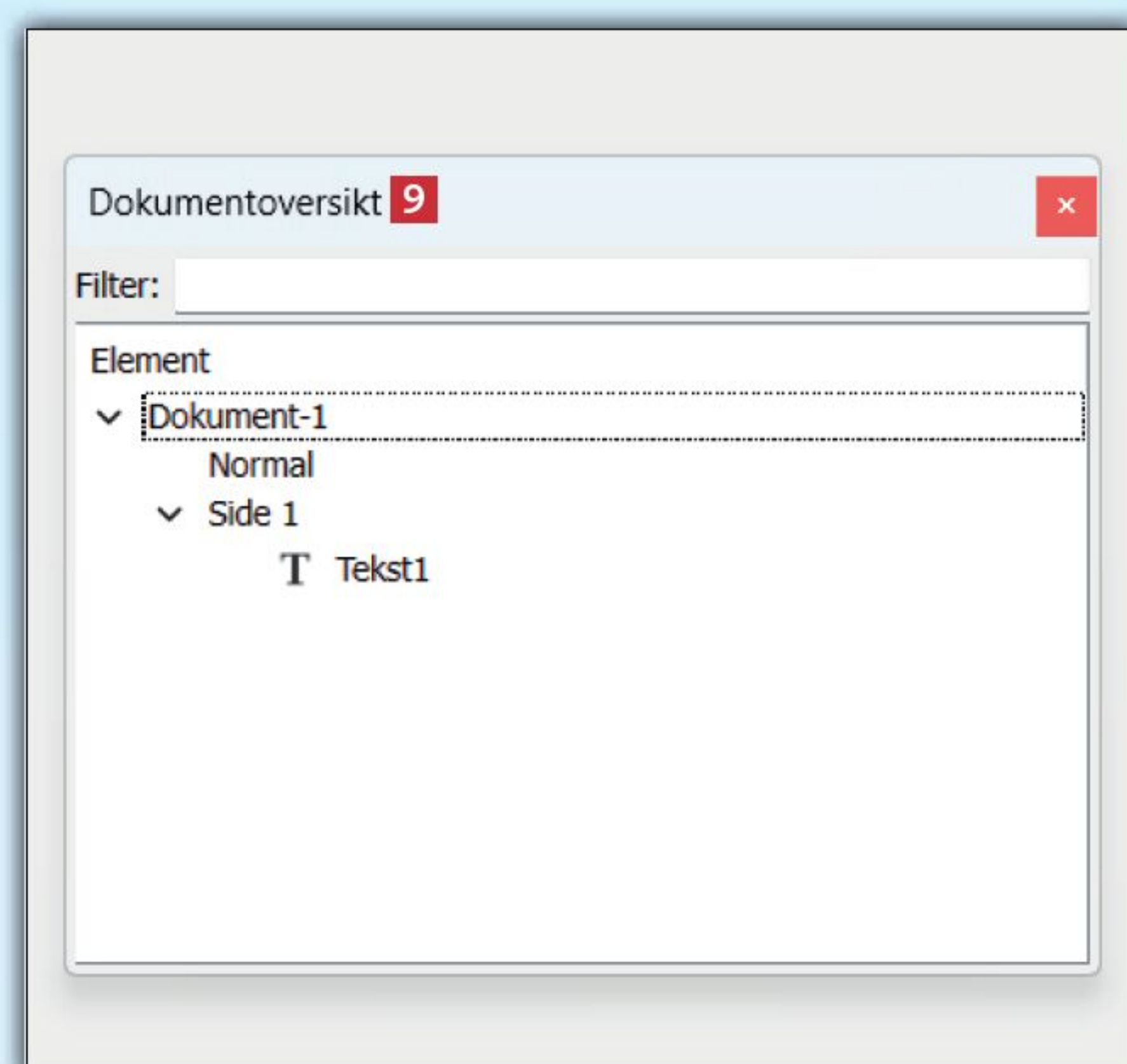
1 Scribus åpnes i utgangspunktet med bare noen få verktøyvinduer. For alltid å ha enkel tilgang til de viktigste verktøyene, klikker du på **Vinduer** **1** i menylinjen øverst.

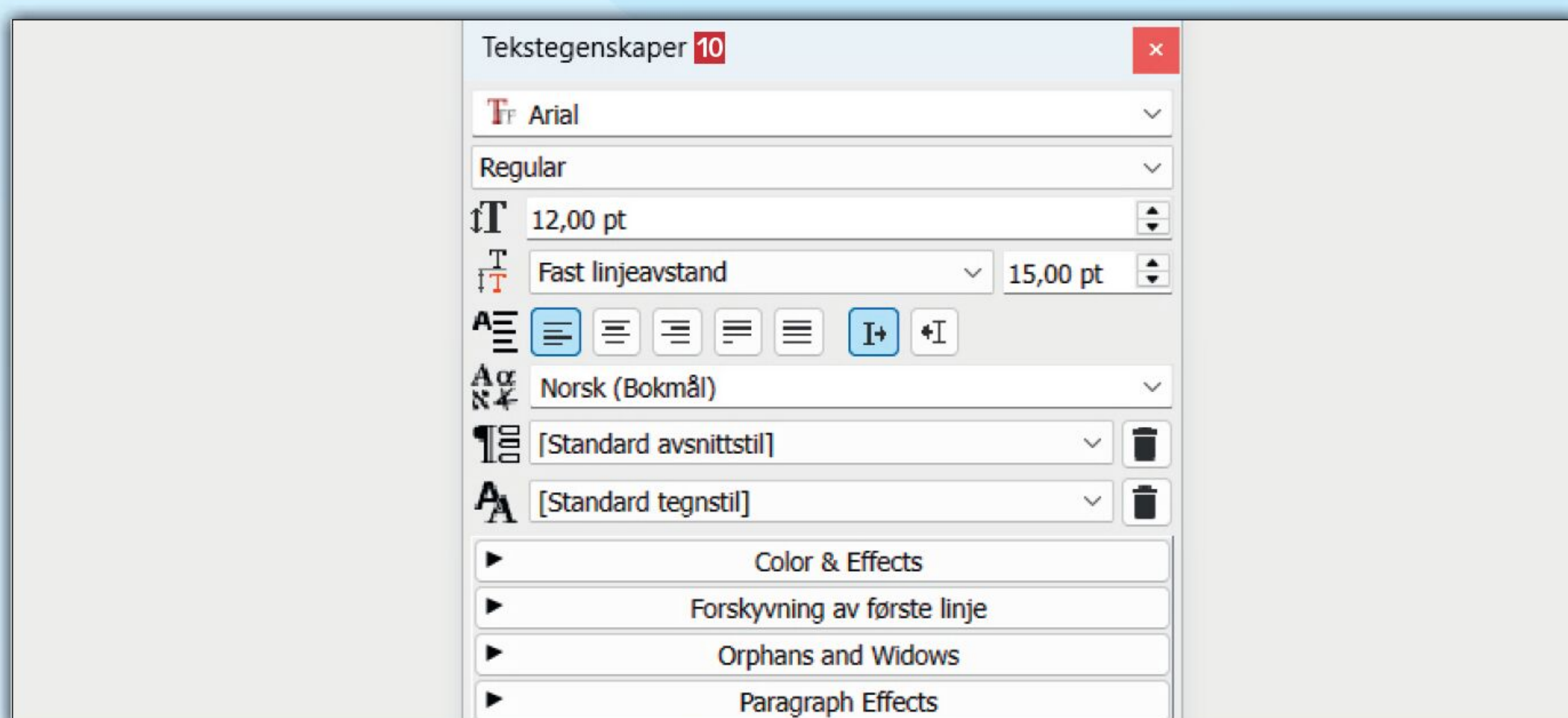
2 Her velger du disse vinduene: **Egenskaper** **2**, **Innholdsegenskaper** **3**, **Dokumentoversikt** **4**, **Lag** **5**, **Verktøy** **6** og **Vis verktøy** **7**.

3 Verktøyet **Egenskaper** **8** gir informasjon om de enkelte objektene du jobber med, for eksempel bredden på en tekstboks.

4 **Dokumentoversikt** **9** gir full oversikt over alle elementene i dokumentet. Det er særlig praktisk hvis du har mange tekster og bilder.

5 Ser vi nærmere på verktøyet **Tekstegenskaper** **10**, ser vi at det gir flere detaljer om et element. Her kan vi for eksempel se hvilken skrifttype og -størrelse som benyttes i en tekstboks.

Loppemarked

29. august kl. 12.00

PÅ TORGET FORAN
KJØPESENTERET

Aktiviteter for de små

- Kaffe og kake

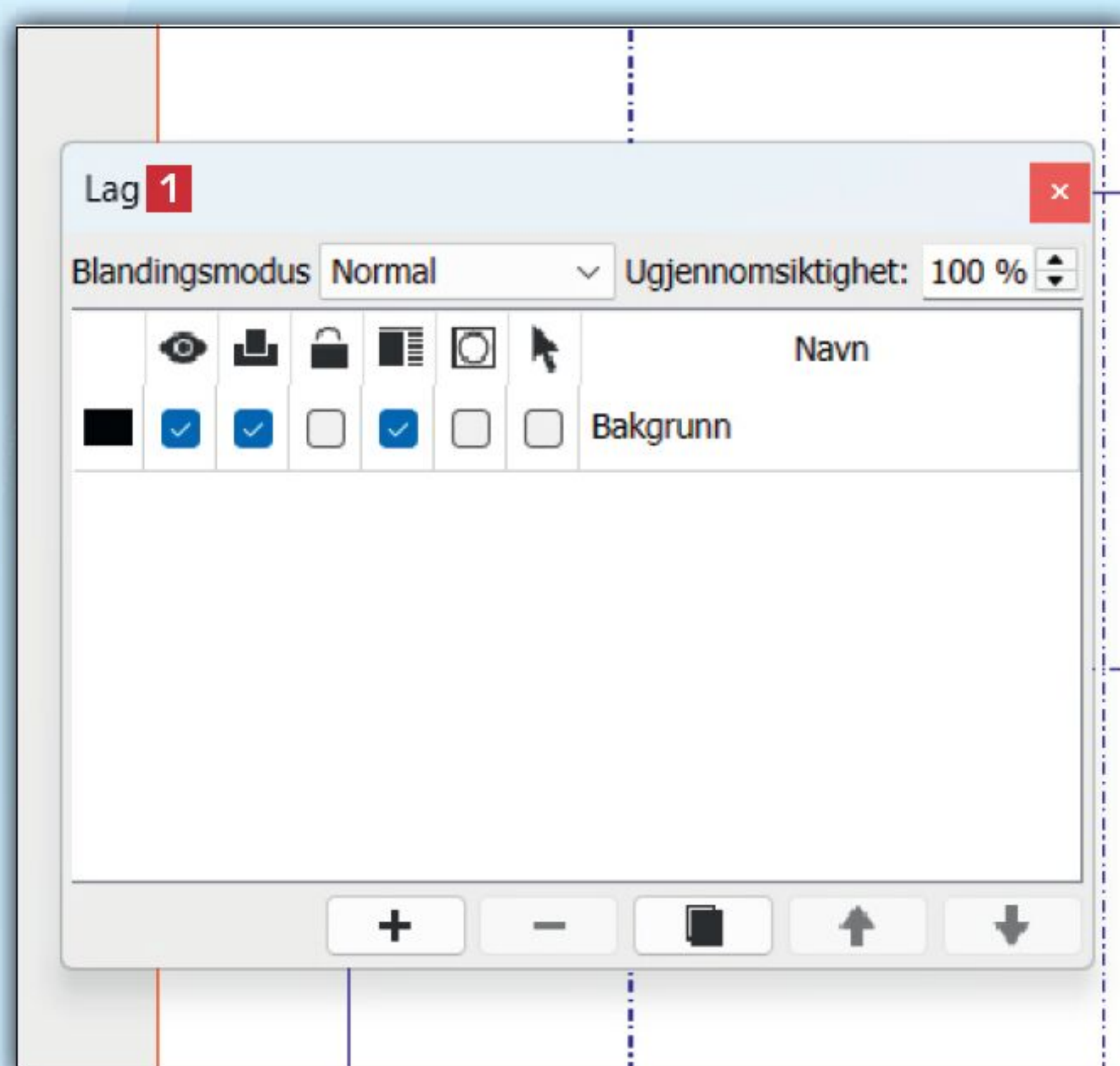
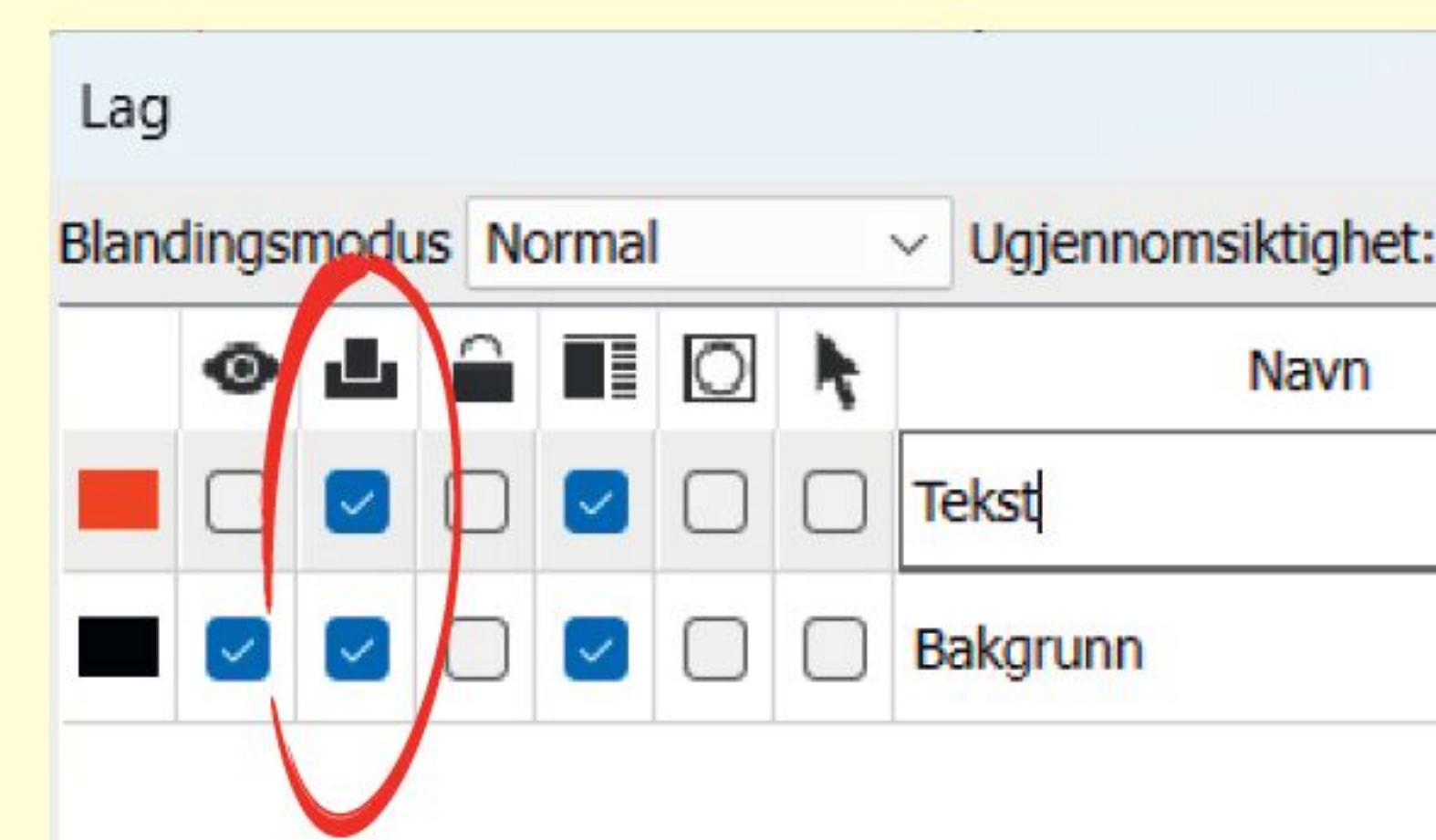
- Gratis inngang

Fordelen ved å jobbe med lag

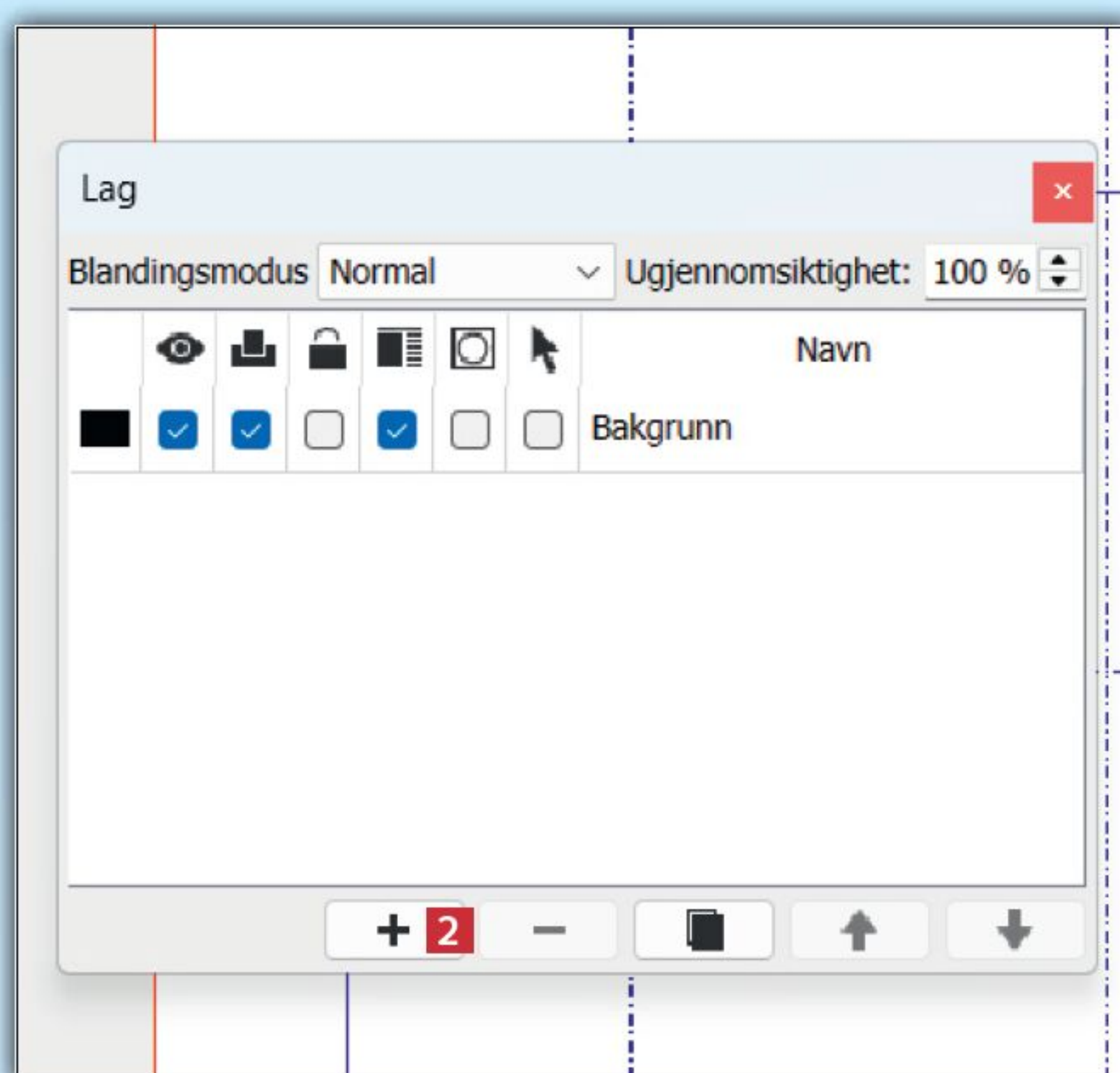
Lagverktøyet er spesielt viktig i Scribus.
Det gjør det mulig å jobbe i flere lag på én
gang, og det kan være svært så nyttig.

Unngå å skrive ut lag

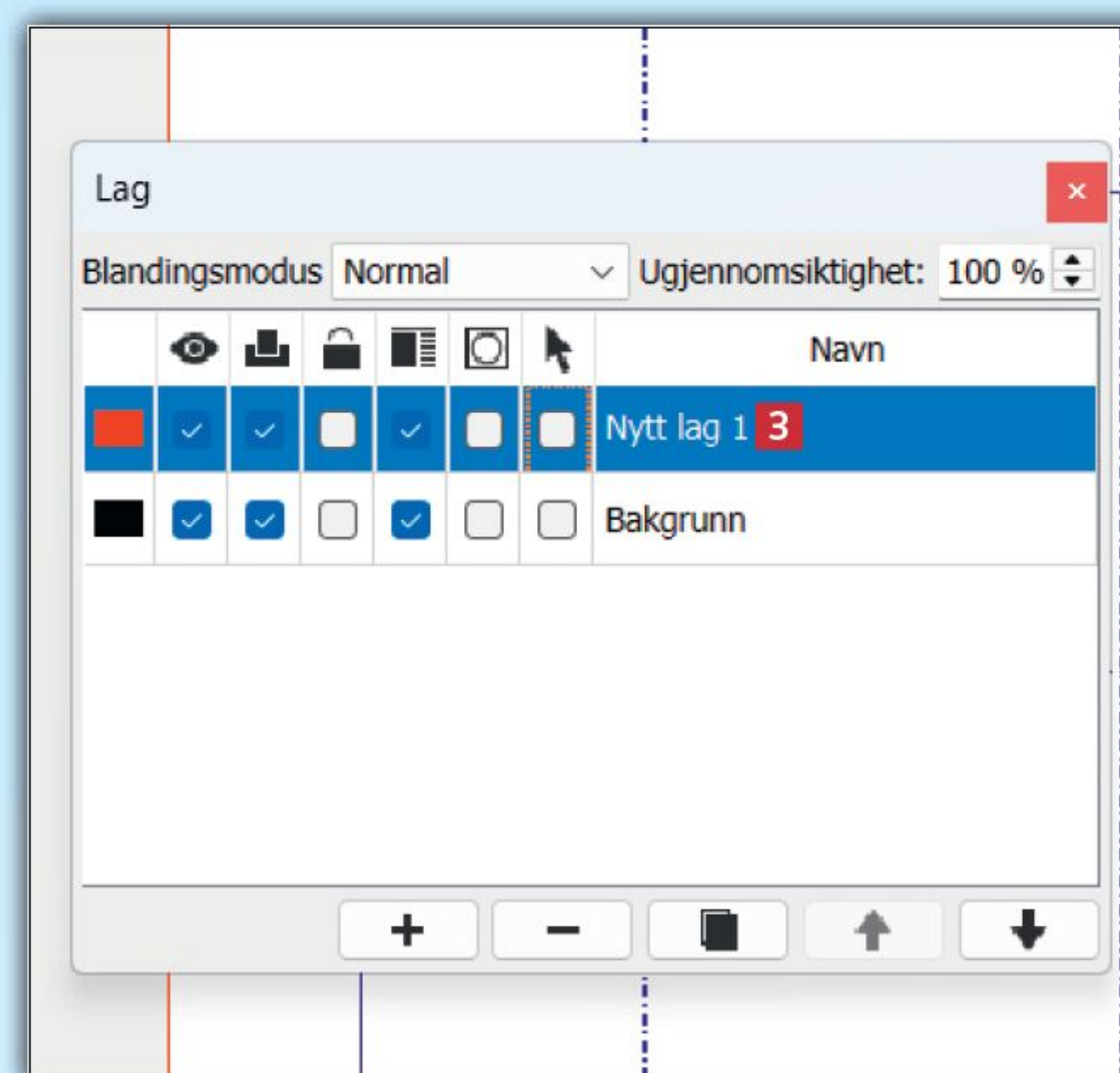
Har du et eller flere lag som ikke skal skrives ut, for eksempel lag med hjelpelinjer eller en skisse, kan du fjerne haken ved skriverikonet for det aktuelle laget. Da blir det ikke med på utskriften.

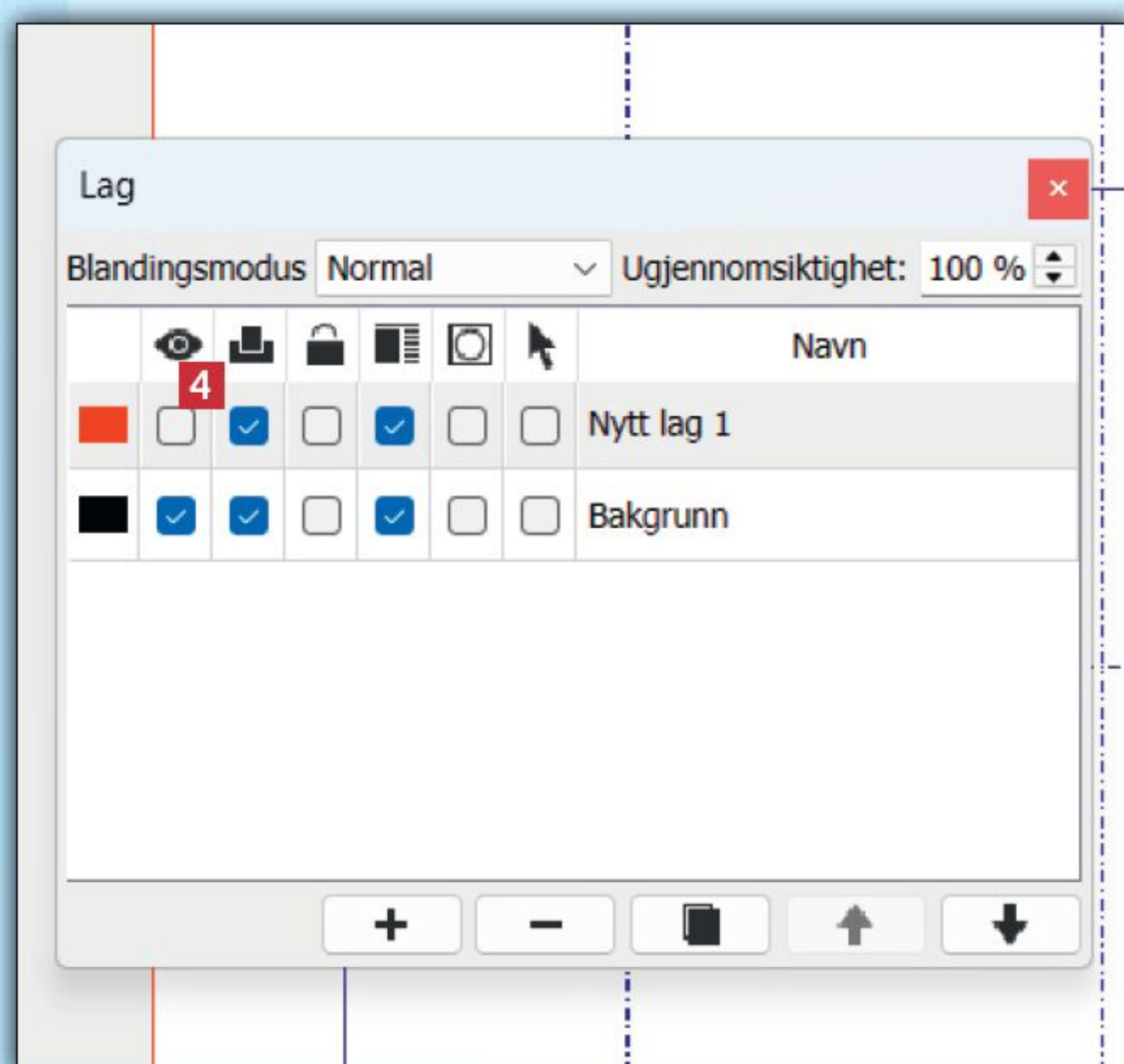
1 Med verktøyet **Lag** **1** kan du arbeide med flere lag på én gang. Dermed kan du for eksempel la bakgrunnen bestå av en farge eller et bilde som er lett å bytte ut.

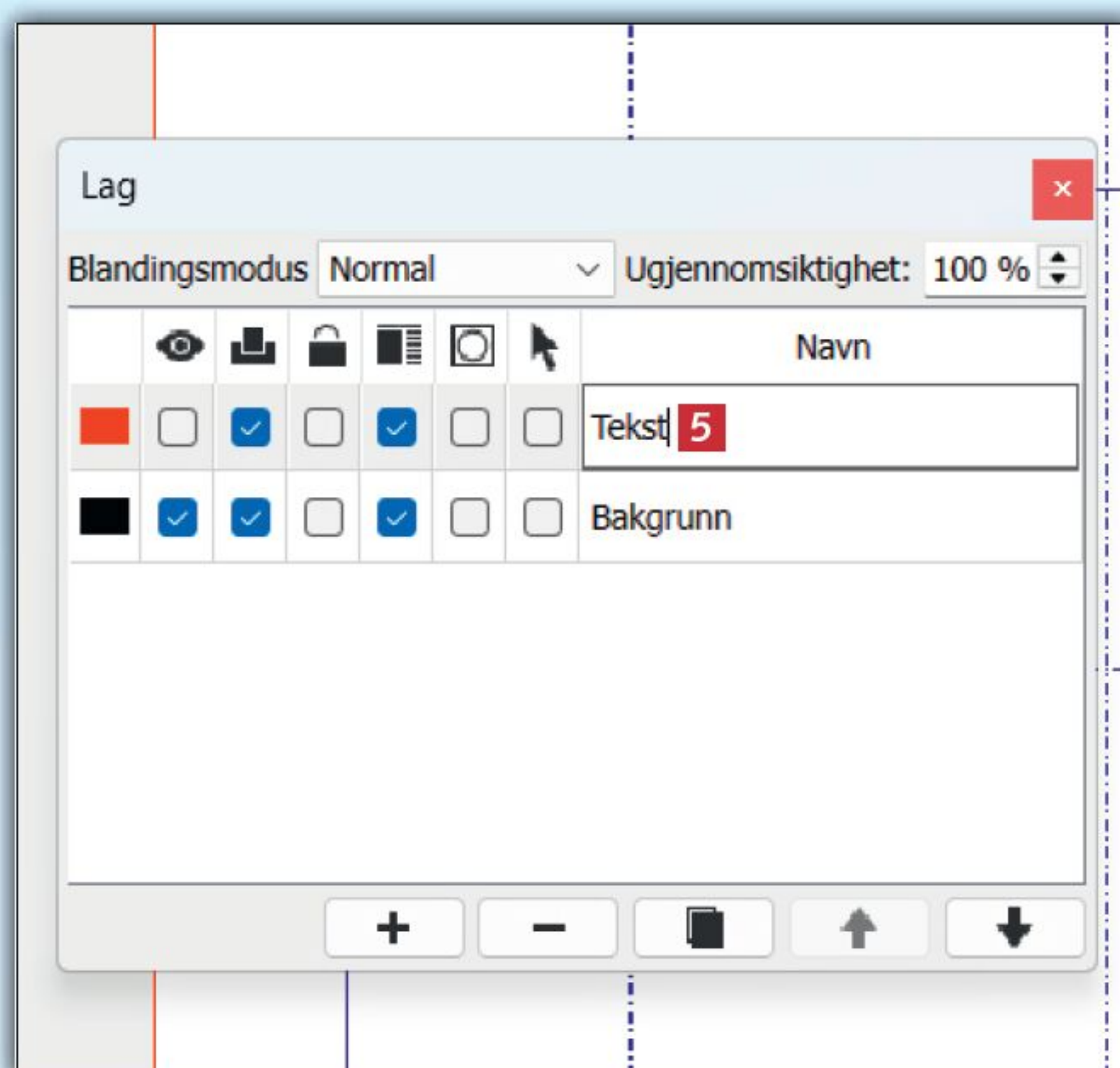
2 Vil du opprette et nytt lag, klikker du på **+** **2** nederst i vinduet.

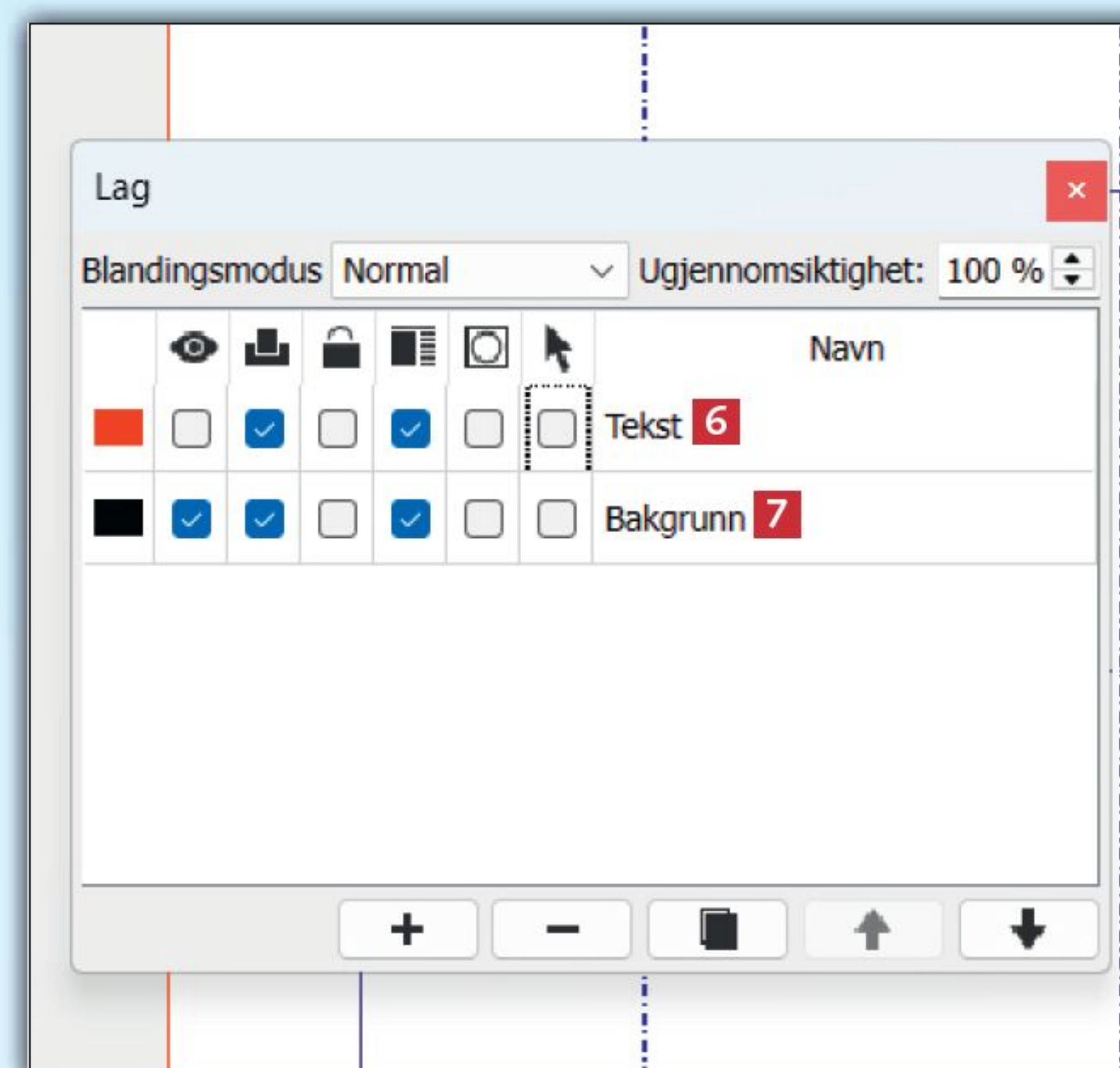
3 Dermed får du et ekstra lag **3** å jobbe med. Når et lag er valgt, er det der du plasserer tekster og bilder.

4 Vil du skjule et lag midlertidig, kan du fjerne haken ved øyet **4**. Dermed er ikke lenger laget synlig.

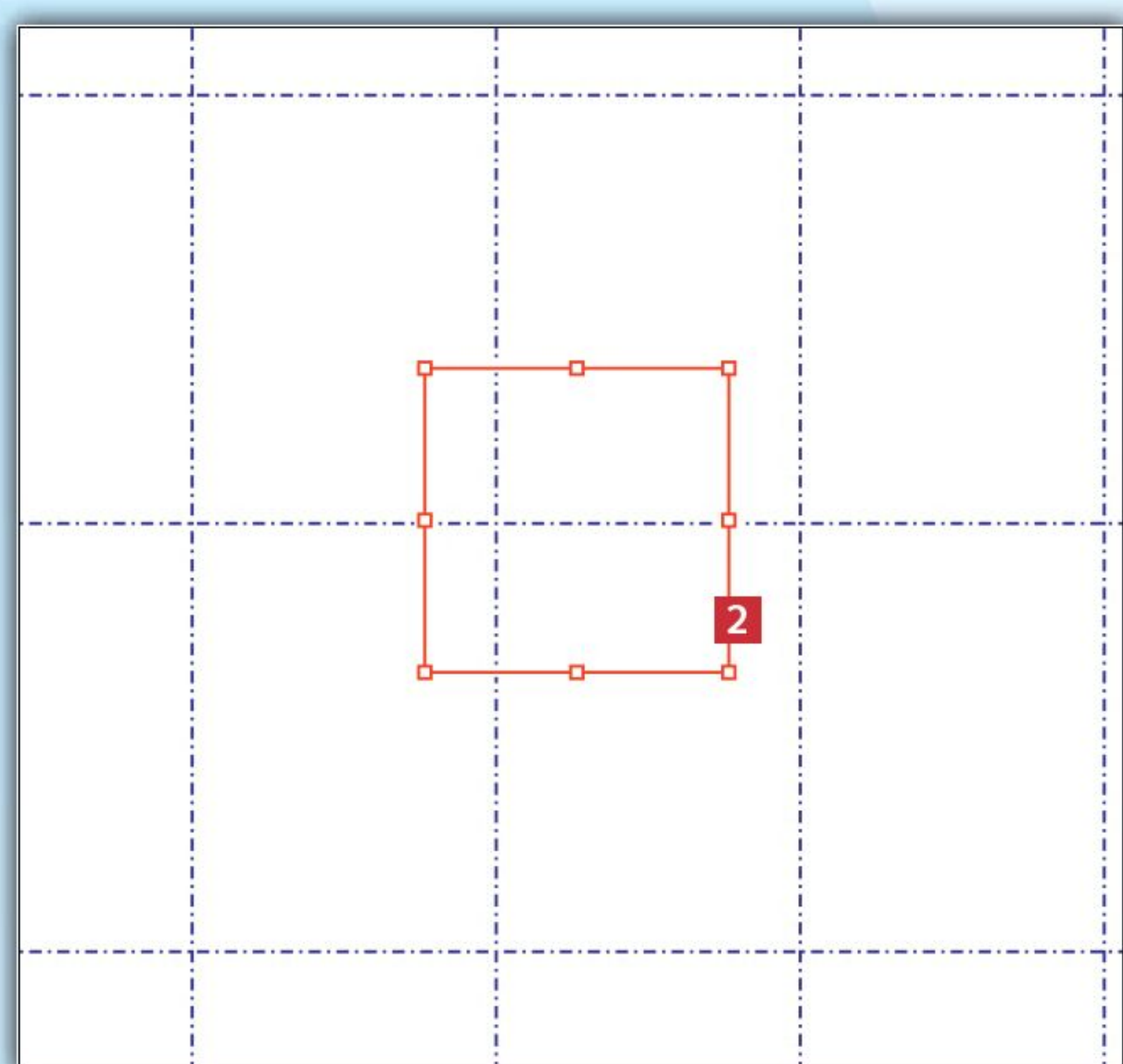
5 Du kan gi laget et beskrivende navn ved å dobbeltklikke på navnet **5** og endre det. Det gjør prosjektet mer oversiktlig når du jobber med mange lag.

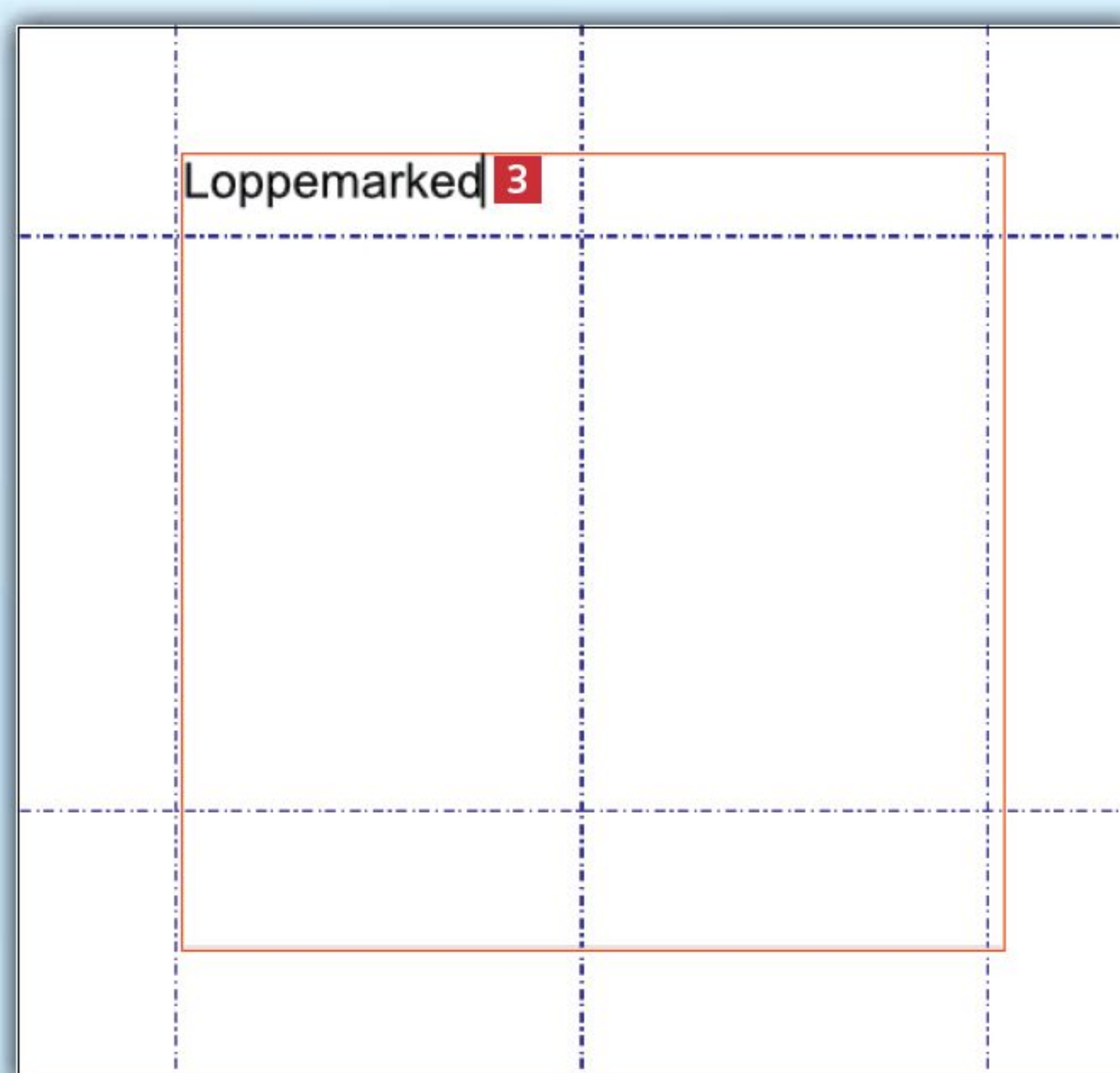
6 Her har vi for eksempel kalt lagene **Bakgrunn** **7** og **Tekst** **6**, slik at vi vet hvor vi skal plassere de forskjellige elementene. Det gjør det også lett å slå av all tekstvisning.

Legg til tekst i flyeren

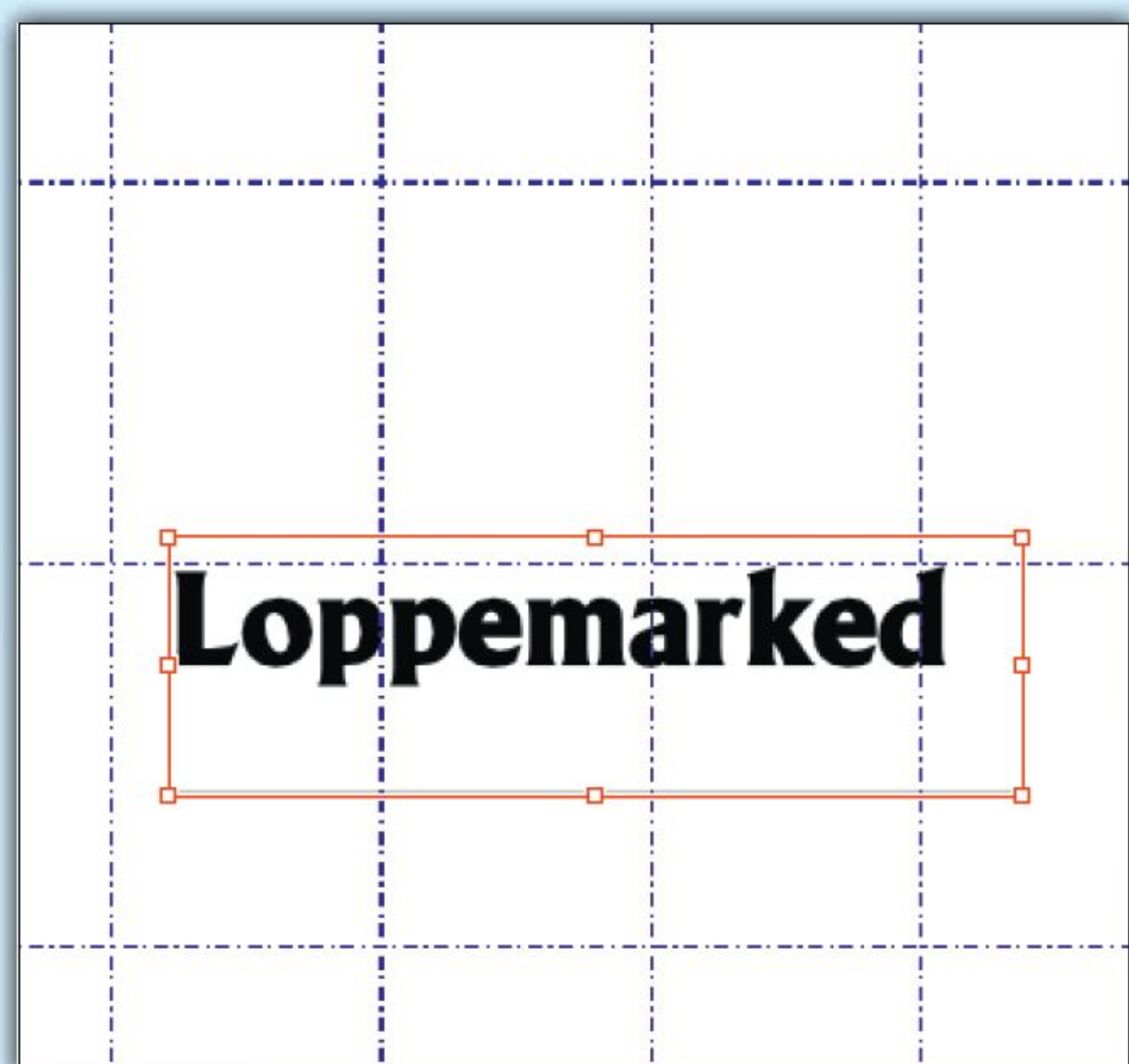
Nå er du klar til å legge til de første tekstrammene i saken. Det gjør du med tekstverktøyet som ligger øverst i Scribus.

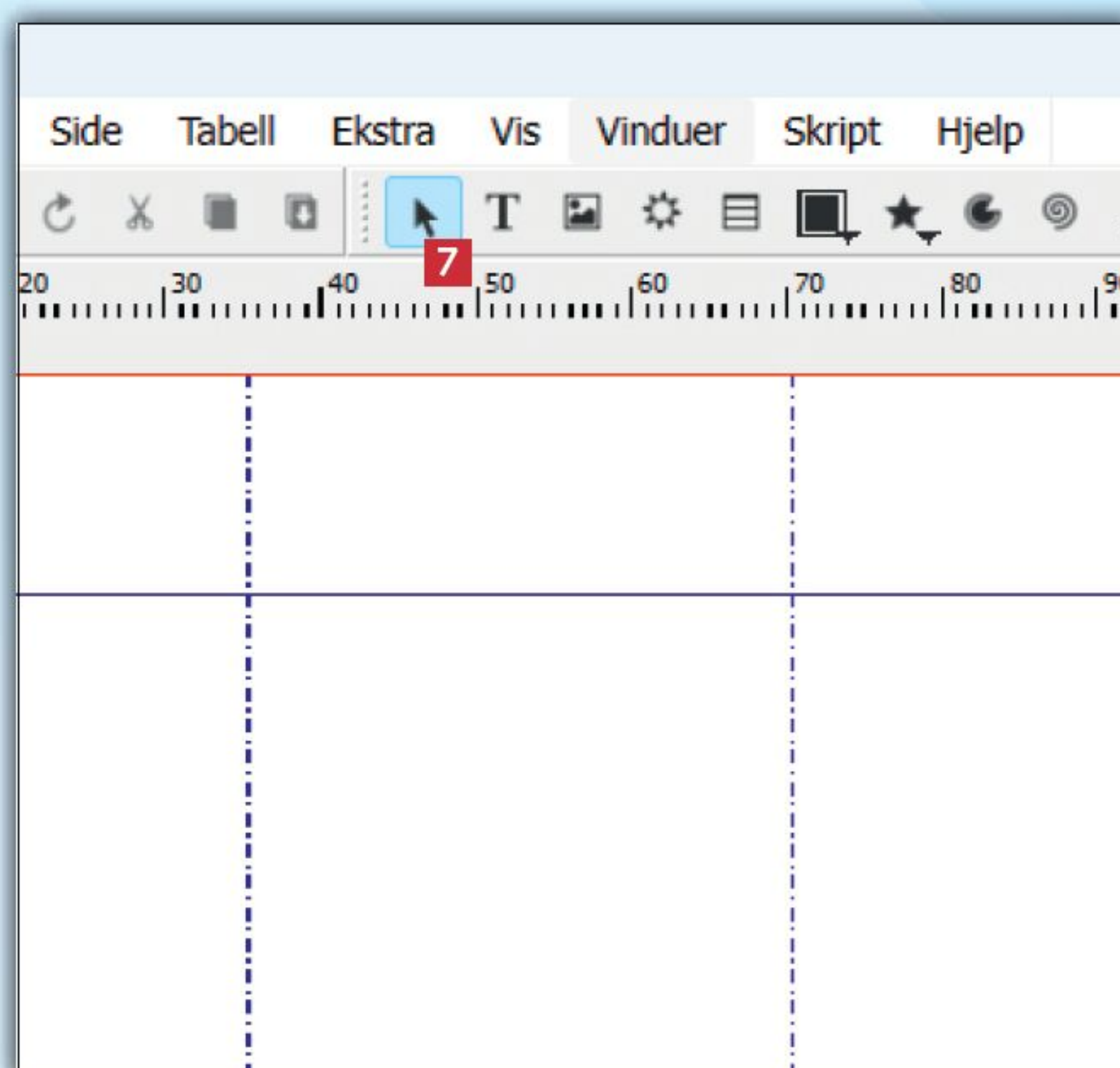
2 Klikk på lerretet for å lage en tekstboks **2**. Størrelse og plassering kan du velge senere.

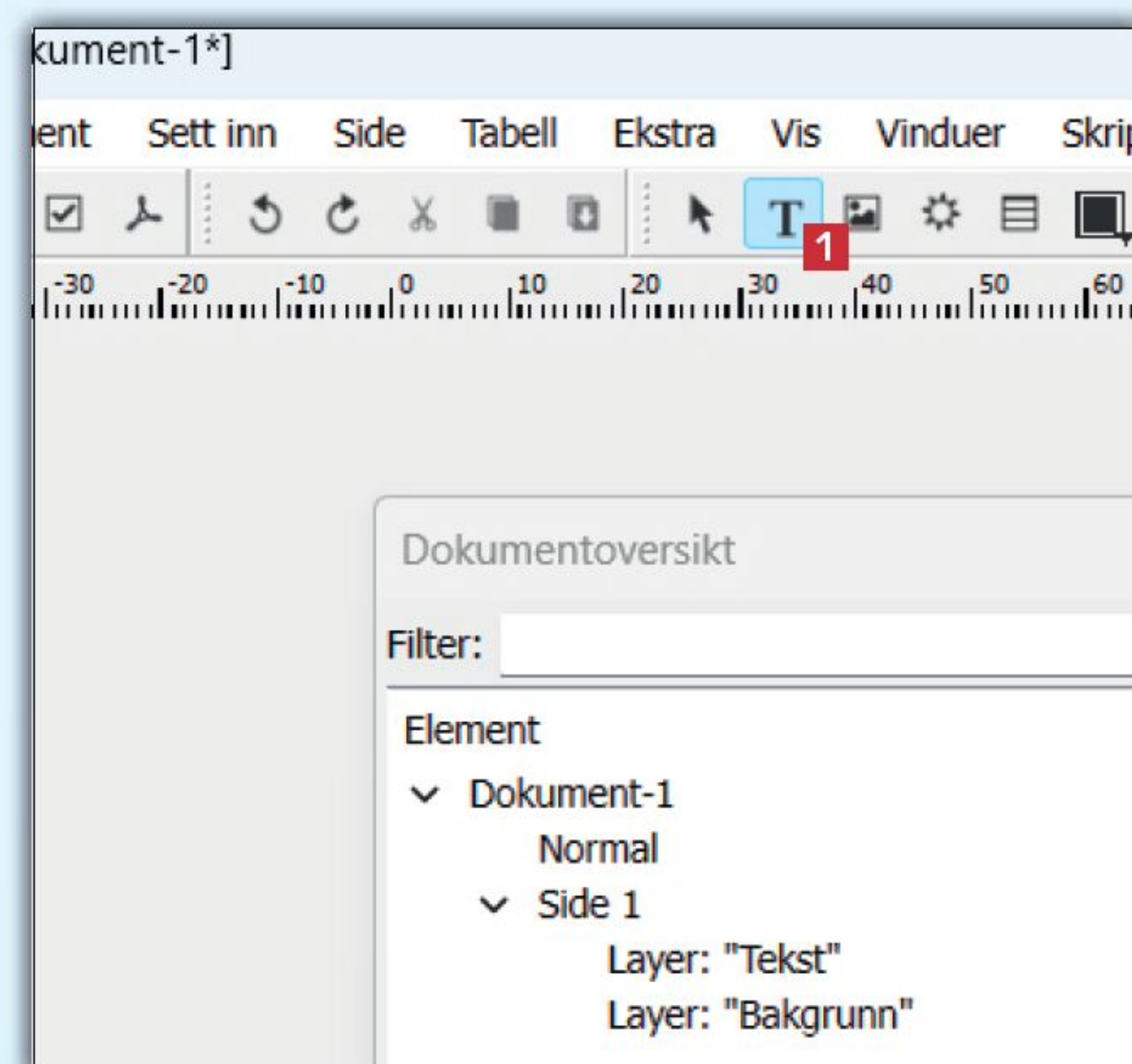
3 Dobbeltklikk i boksen for å skrive teksten. Her skriver vi **Loppemarked** **3** og dobbeltklikker for å markere ordet. I neste trinn tilpasser vi skrifttype og -størrelse.

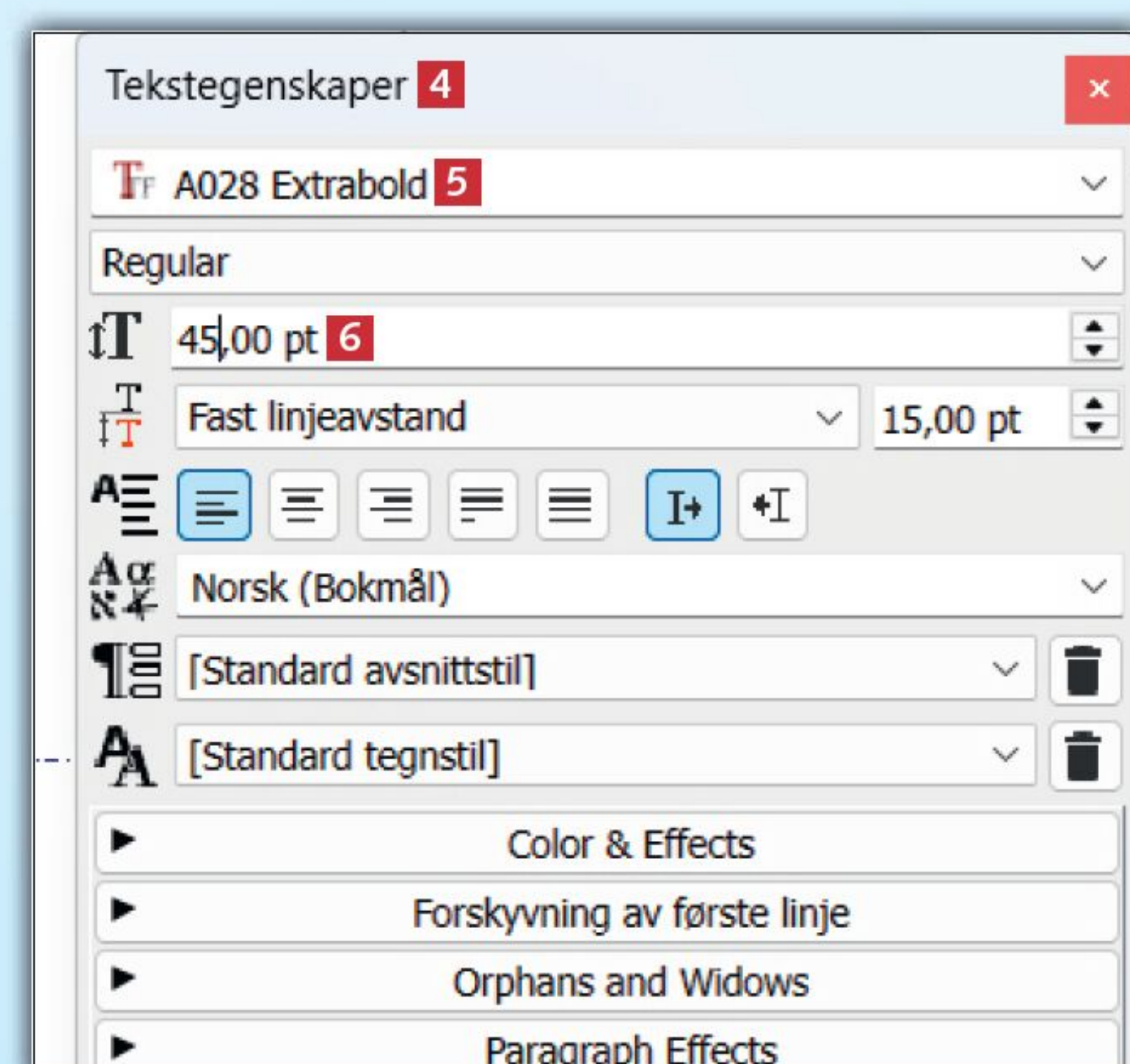
5 Her har vi endret skrifttypen og gjort den større, slik at teksten kan fungere som overskrift.

6 Vil du flytte teksten, klikker du på pilen **7** og bruker musen til å dra i teksten.

1 Klikk på **T** **1** i verktøylinjen øverst. Dette er verktøyet du bruker når du vil lage en tekstboks.

4 I vinduet **Tekstegenskaper** **4** kan vi nå endre skrifttypen **5**, tekststørrelsen **6** og mange andre variabler.

7 Her har vi lagt til flere tekstbokser i forskjellige størrelser.

Loppemarked

29. august kl. 12.00

PÅ TORGET FORAN
KJØPESENTERET

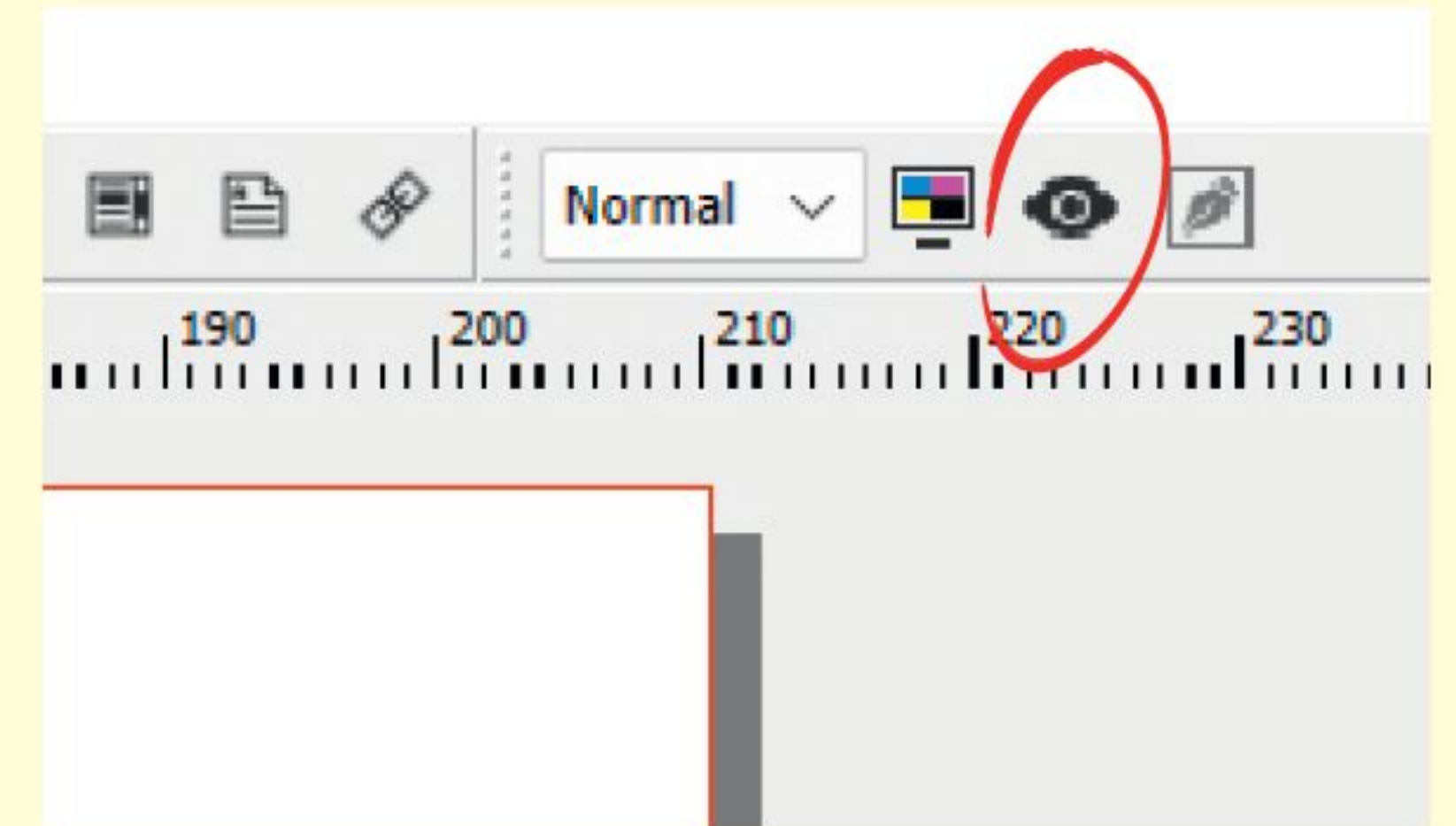
Aktiviteter for de små

- Kaffe og kake

- Gratis inngang

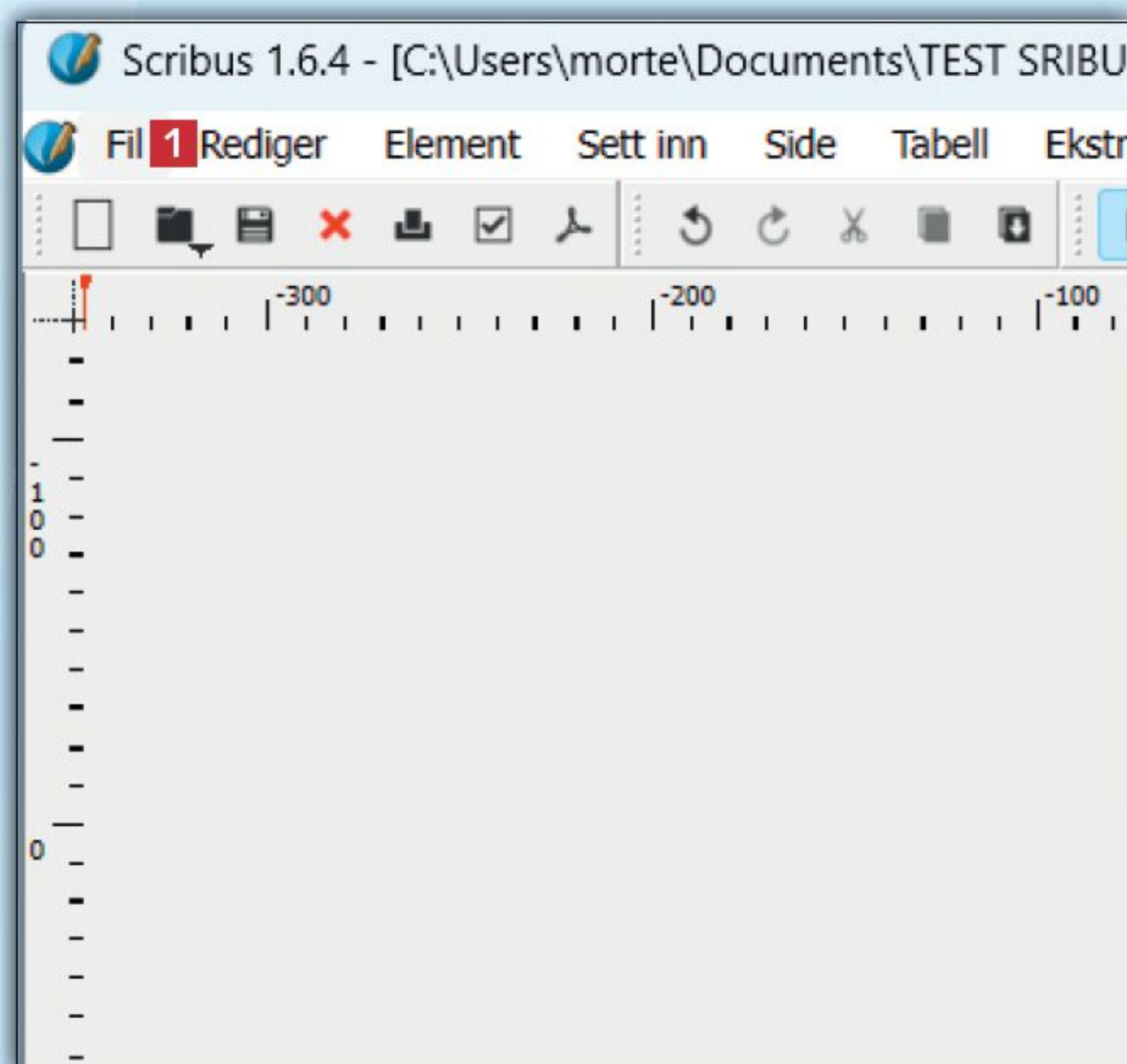
Det endelige resultatet

Vil du se dokumentet uten tekst-rammer, hjelpelinjer og annet, kan du klikke på øyet til høyre for verktøylinjen. Da får du et inntrykk av hvordan det hele vil se ut når dokumentet er skrevet ut.

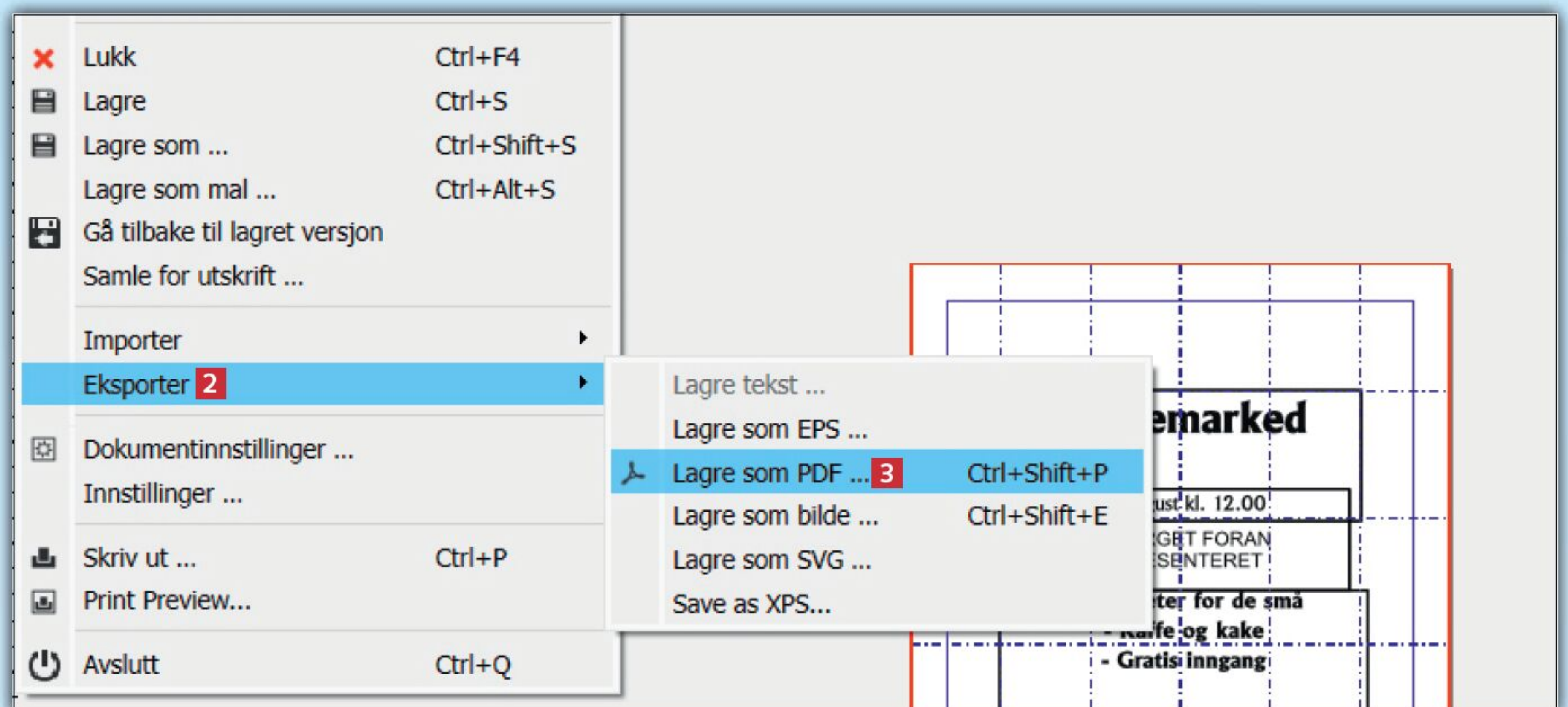

Slik lagrer du prosjektet

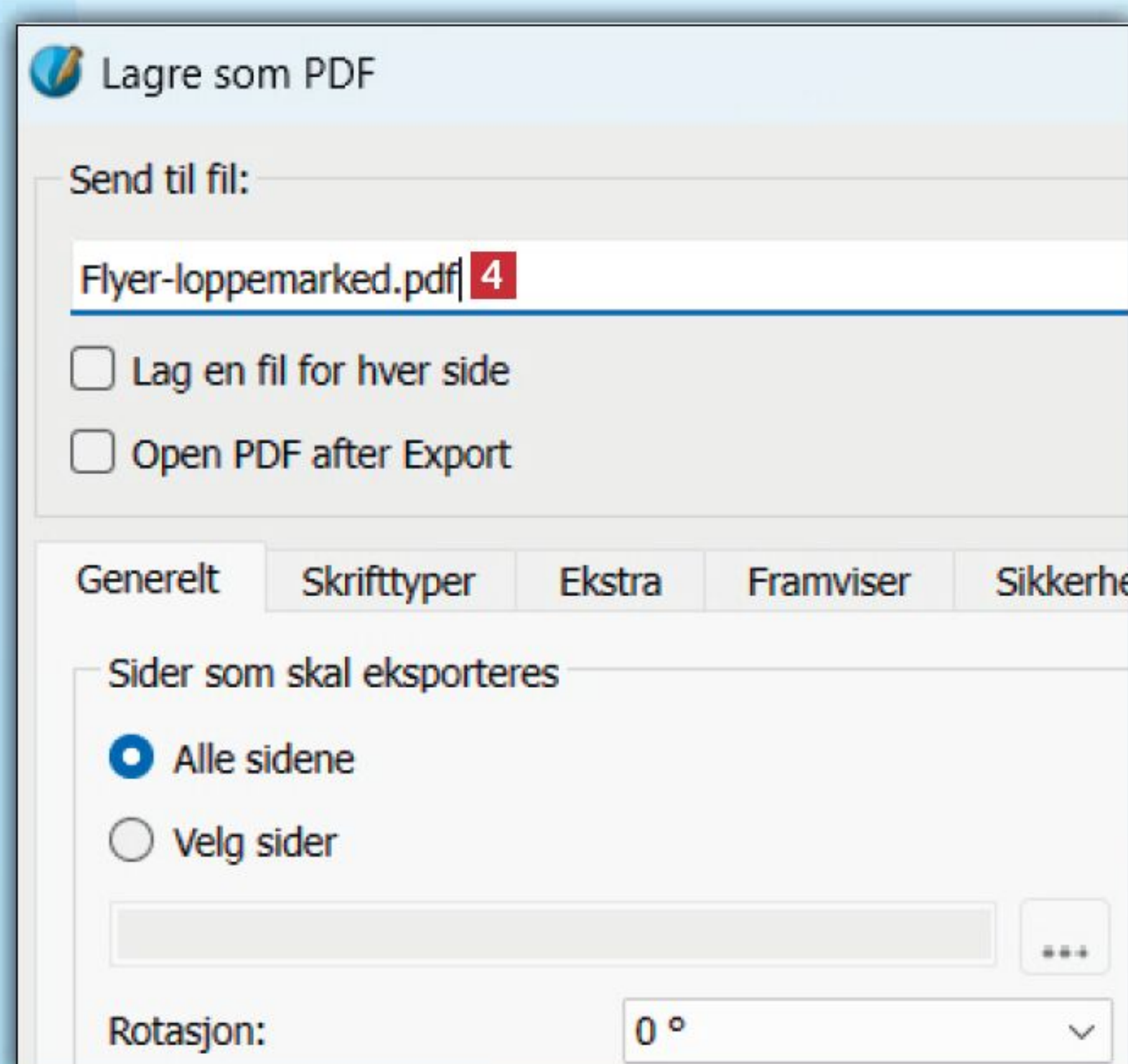
Vi anbefaler at du lagrer prosjektet som en pdf.
Da er det lett å både skrive ut og dele dokumentet.

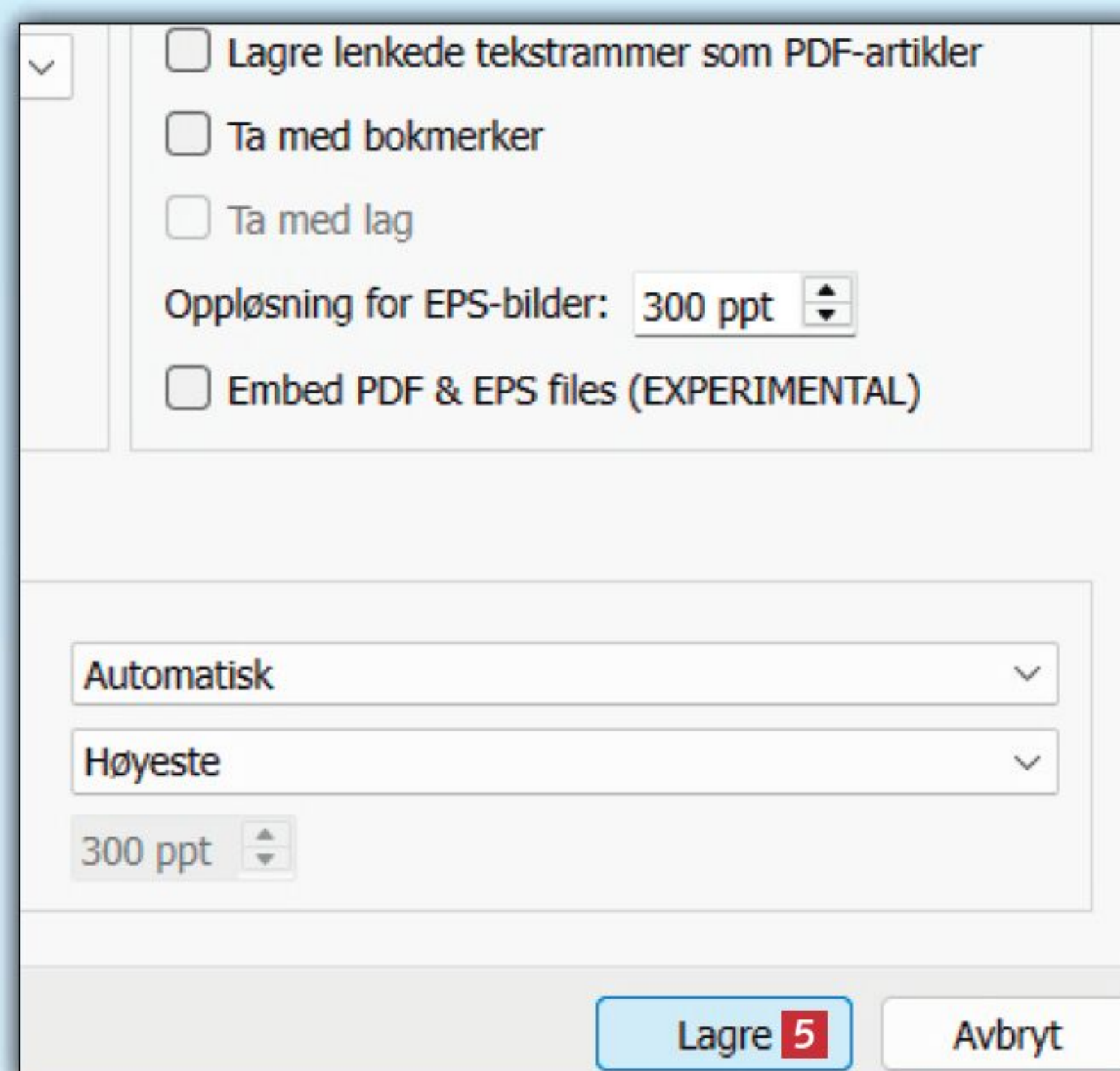
1 Når du er ferdig, skal flyereren lagres. Klikk på **Fil** **1**.

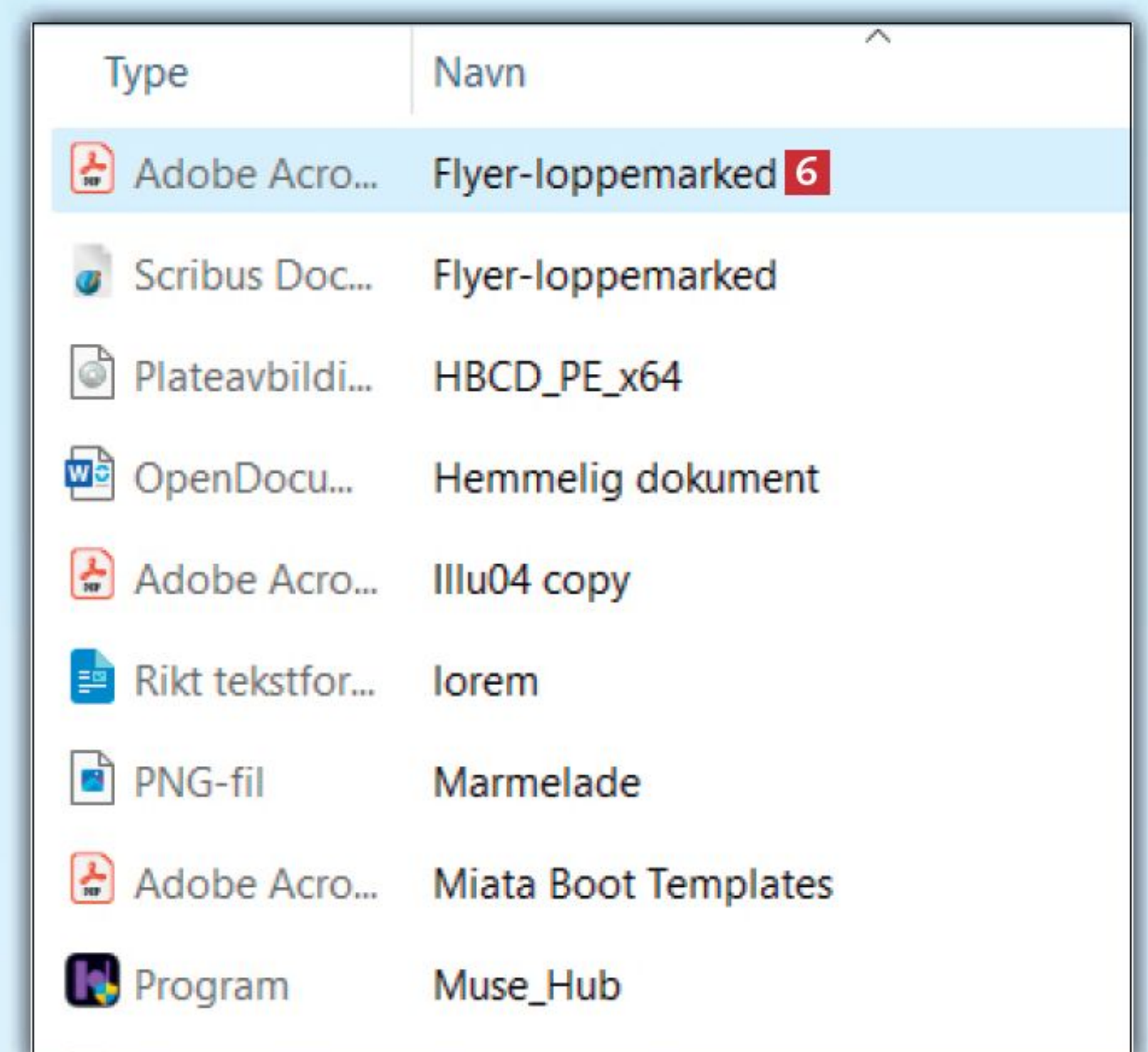
2 Velg **Eksporter** **2** og deretter **Lagre som PDF...** **3**.

3 Gi pdf-en et navn **4**, slik at den er lett å finne igjen.

4 Til slutt klikker du på **Lagre** **5** nederst til høyre i boksen.

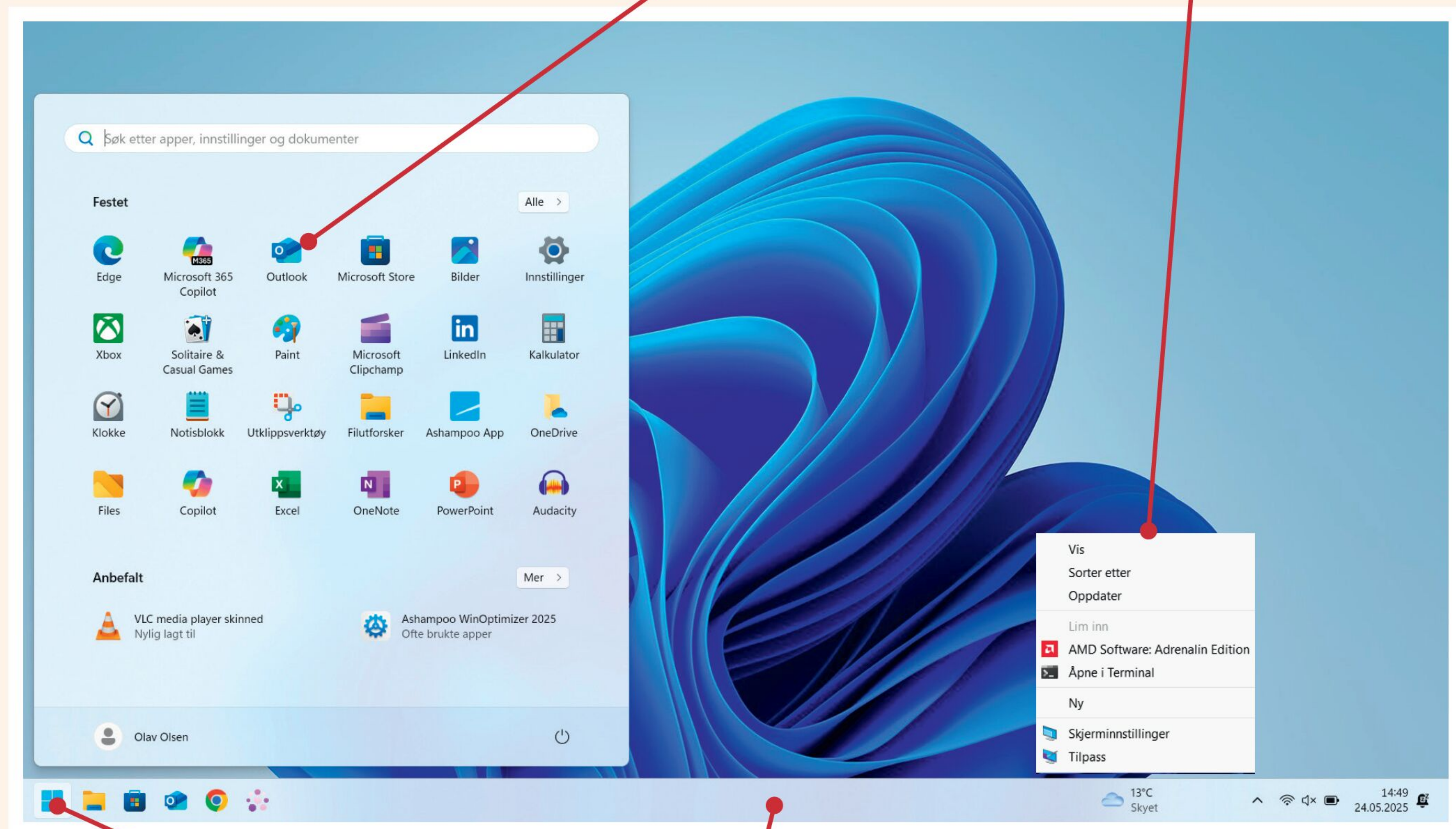
5 Nå er prosjektet lagret som en pdf **6** på maskinen, og du kan sende den med e-post, skrive den ut eller dele den på sosiale medier.

Endre startmenyen

I stedet for å la startmenyen fylles med tilfeldige filer og programmer, kan du bruke den til mer relevante snarveier som du velger selv.

En bedre kontekstmeny

Du kan tilpasse høyreklikkmenyen i Windows 11, slik at den blir som i Windows 10. Da får du igjen enkel tilgang nyttige funksjoner.

Fjern søkefeltet

Du kan fjerne søkefeltet i oppgavelinjen. Det gir mer plass for snarveier til mapper og programmer.

Flytt startknappen

Her har vi flyttet startknappen, søkefeltet og programikonene fra midten til venstre side av oppgavelinjen.

Kan du styre din begeistring for alt det nye i Windows 11, vil noen få endringer i programmet Bloatynosy få operativsystemet til å minne litt mer om forgjengeren.

Mange nyttige funksjoner til både Windows 10 og 11

Programmet Bloatynosy er først og fremst utviklet for å finjustere noen av de mange nyskapningene i Windows 11, men programmet virker også fint med Windows 10. De seks innstillingene du ser her, er blant dem som kan være svært nyttige i begge operativsystemene:

Skjul søkefeltet

Søkefeltet i oppgavelinjen kan fjernes.

Fjern overflødig knapp

Knappen Oppgavevisning kan fjernes.

Bli kvitt annonsene

Reklame i startmenyen og Filutforsker kan skjules.

Slå av visuelle effekter

Visuelle effekter som animasjoner ved åpning og lukking av vinduer er ressurskrevende, men kan deaktiveres.

Slå av tips

Du kan få Windows til å slutte å vise små tips i hjørnet av skjermen.

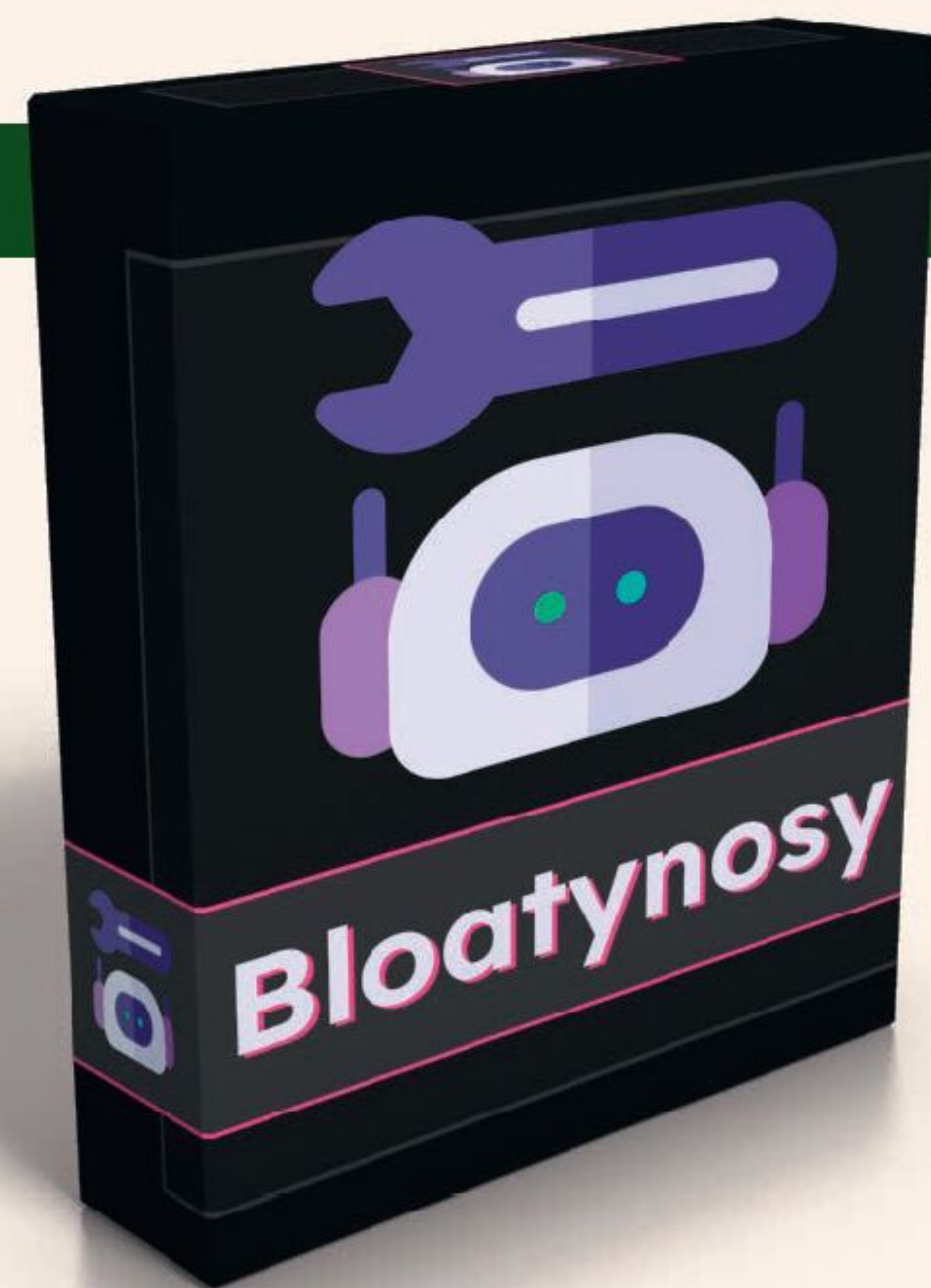
Begrens deling

Du kan begrense Microsofts innhenting av data om deg – herunder stedsdata og informasjon om hvordan du bruker maskinen.

 Windows 10

 Windows 11

**NYTT
PROGRAM**

NÅ FÅR DU FULL KONTROLL:

Windows som du vil ha det

Et nytt program gir brukervennlig tilgang til innstillinger i Windows, slik at du kan tilpasse operativsystemet etter eget hode.

Journalist
Martin Lorentsen

Da Windows 11 ble lansert i 2021, kom det nye operativsystemet med en oppdatert og mer strømlinjeformet design. Mens noen endringer, som de nye ikonene og vinduer med avrundede hjørner, var diskrete og lette å venne seg til, var andre mer drastiske.

Langt fra alle Windows-brukere var like begeistret for endringene, som i en del tilfeller ikke bare var visuelle, men som også påvirket brukeropplevelsen negativt. Høyreklikkmenyen ble for eksempel radikalt endret, slik at flere menypunkter forsvant, mens andre ble erstattet av ikoner.

Er du blant dem som savner måten tingene fungerte på i Windows 10, eller bare har lyst til å skreddersy skrivebordet, oppgavelinjen og start-

menyen etter dine spesifikke behov, er det nye programmet Bloatynosy en god løsning.

Åpner dyptliggende innstillinger

Bloatynosy gir kontroll over elementer som Microsoft helst ser at du ikke endrer i operativsystemet.

Det gjelder først og fremst en av de mest etterspurte tingene da Windows 11 ble lansert, nemlig muligheten til å flytte startknappen og ikonene på oppgavelinjen til venstre, der de lå i tidligere Windows-versjoner. Du kan også gjenopprette høyreklikkmenyen fra Windows 10, feste flere programmer til startmenyen, tilpasse oppgavelinjen og mye mer.

Av ukjente årsaker er det fortsatt ikke mulig å gjøre disse endringene direkte fra standardinnstillingene i Windows. I stedet må man benytte seg av Windows' avanserte kommando-

verktøy, og det innebærer alltid en viss risiko for å gjøre feil som kan gi permanent skade på operativsystemet. Det unngår du med Bloatynosy, som gjør det lett å gjøre endringer også i avanserte innstillinger.

Enkel Windows-tilpassing

Bloatynosy er utrolig brukervennlig. Du setter bare en hake ved den funksjonen du vil endre, så trer endringen øyeblikkelig i kraft. Angrer du en endring, fjerner du ganske enkelt den samme haken. Dermed tilbakestilles endringen, og alt er som det var.

Programmet ligger klart til nedlasting fra nettsiden vår og krever verken brukerkonto eller registrering for å fungere. Det eneste du må være oppmerksom på, er at du må kjøre programmet som administrator. Da får du nemlig tilgang til alle de avanserte innstillingene i Bloatynosy.

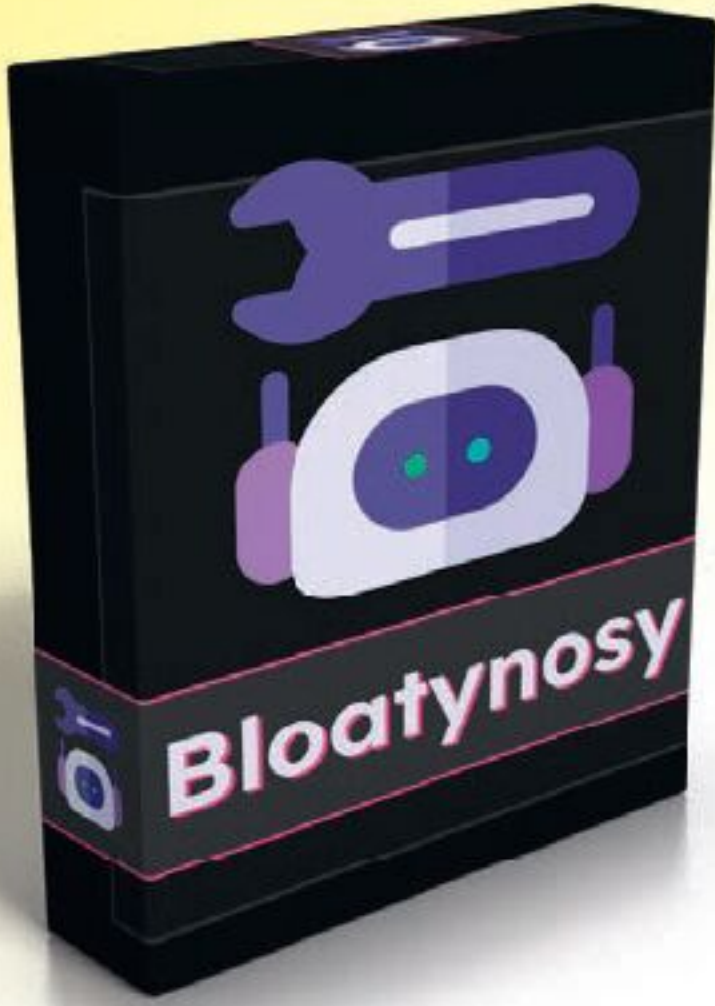
Bloatynosy

Gjør endringer både i brukerflaten og en rekke funksjoner i Windows ved å endre avanserte innstillinger.

Språk
Engelsk

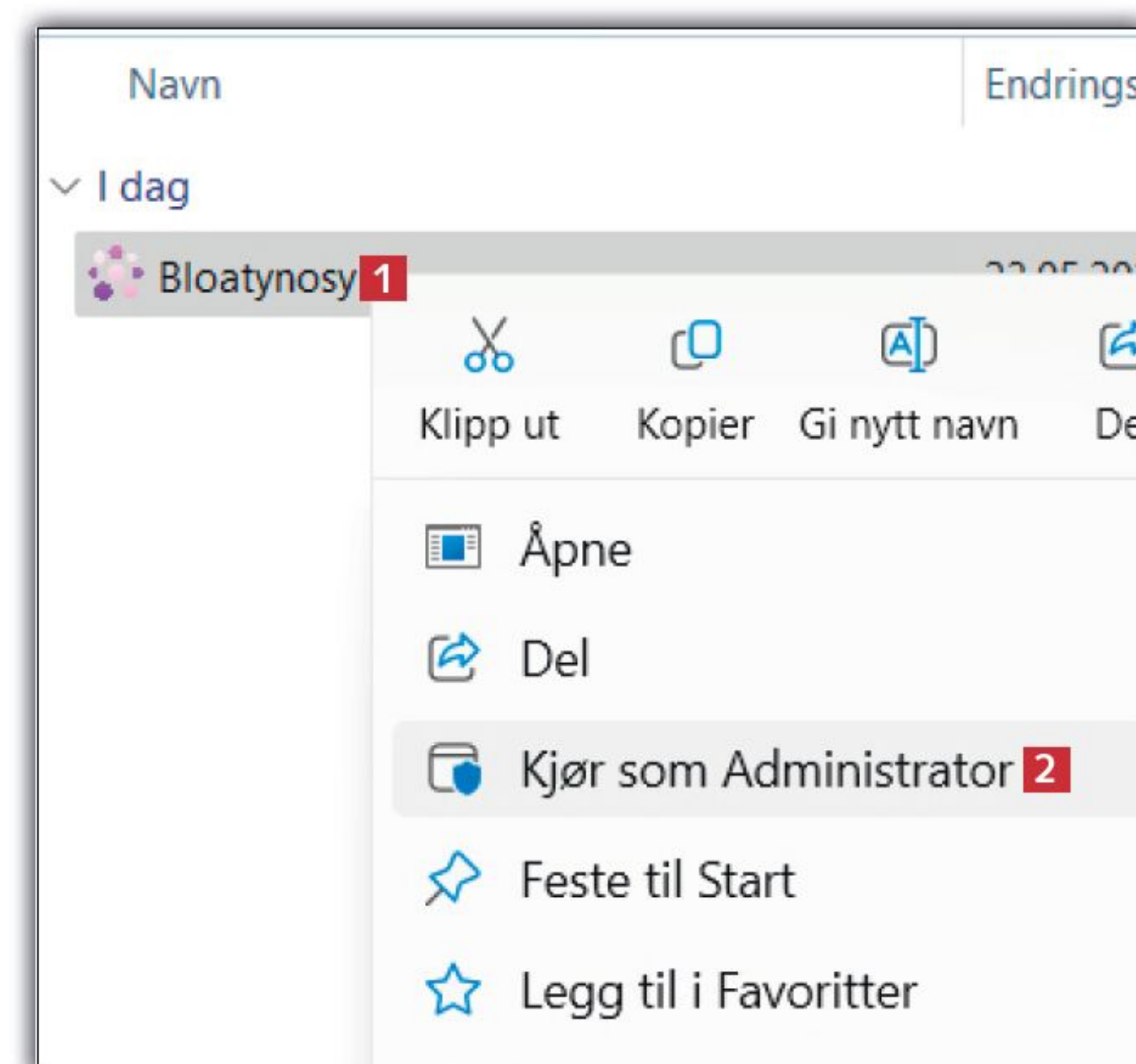
Virker med
Windows 10 og 11

Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2514

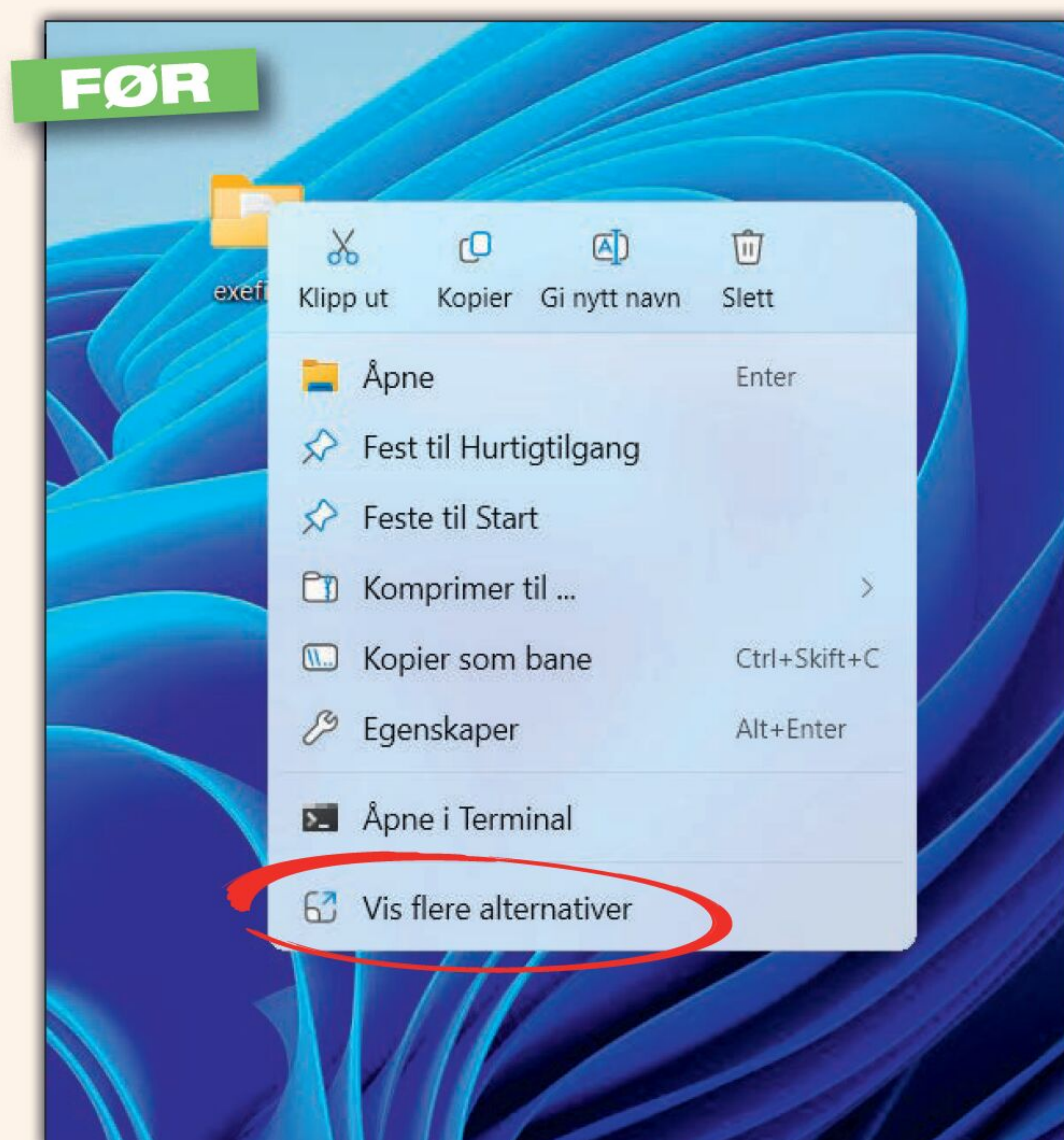
Slik bruker du programmet

Når Bloatynosy er lastet ned, dobbeltklikker du på programfilen. Dermed er du klar til å gjøre merkbare endringer i Windows. Her ser du hvordan.

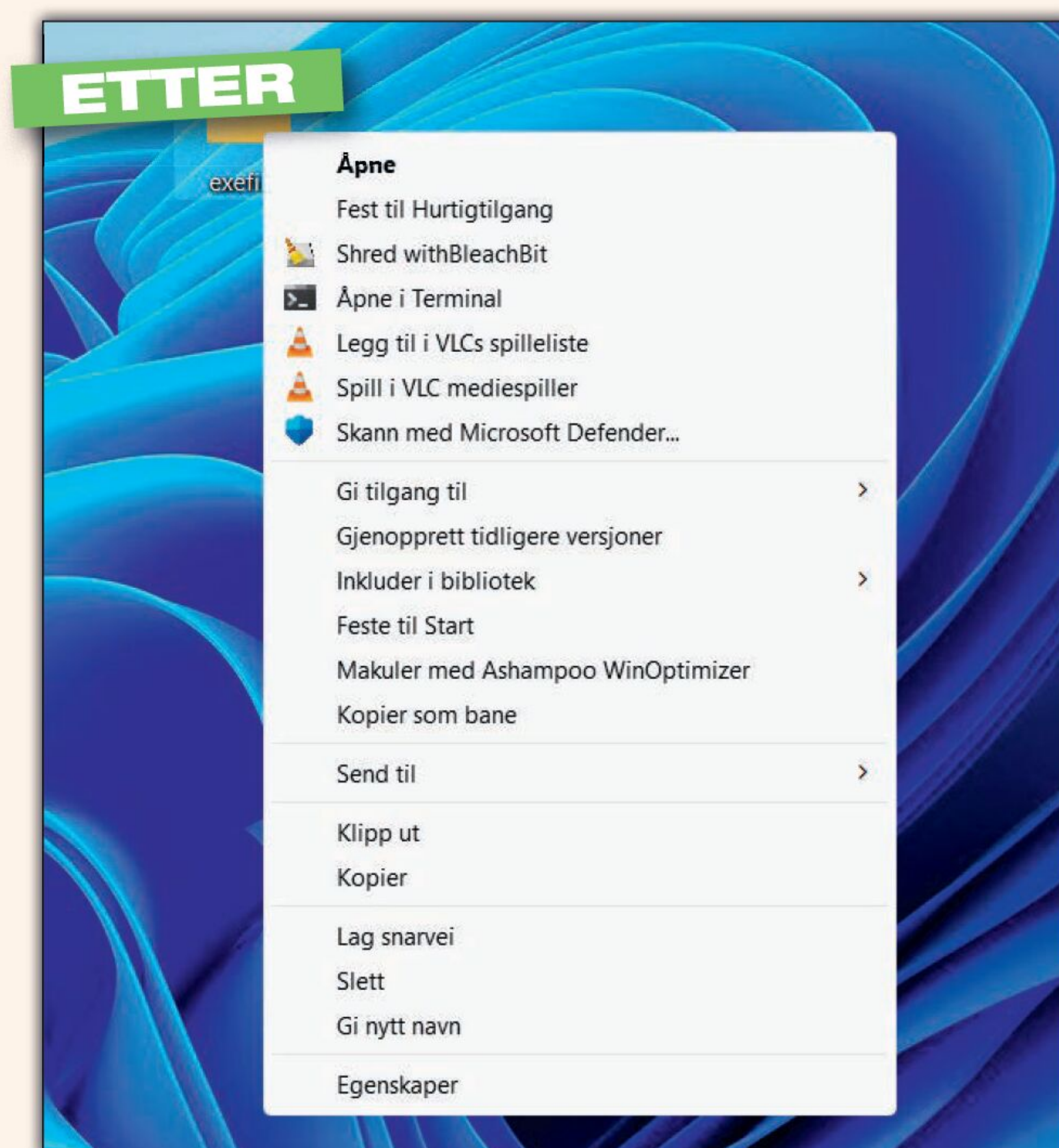

1 Last først ned Bloatynosy fra nettsiden. Finn og høyreklikk på den nedlastede programfilen **1**. Velg **Kjør som Administrator** **2**.

Innstilling: Show Full context menus in Windows 11

I **Windows 11** må du normalt klikke på Vis flere alternativer for å se hele høyreklikkmenyen.

Nå vises **hele** kontekstmenyen med alle ekstrafunksjonene fra programmene, hver gang du høyreklikker i Windows 11.

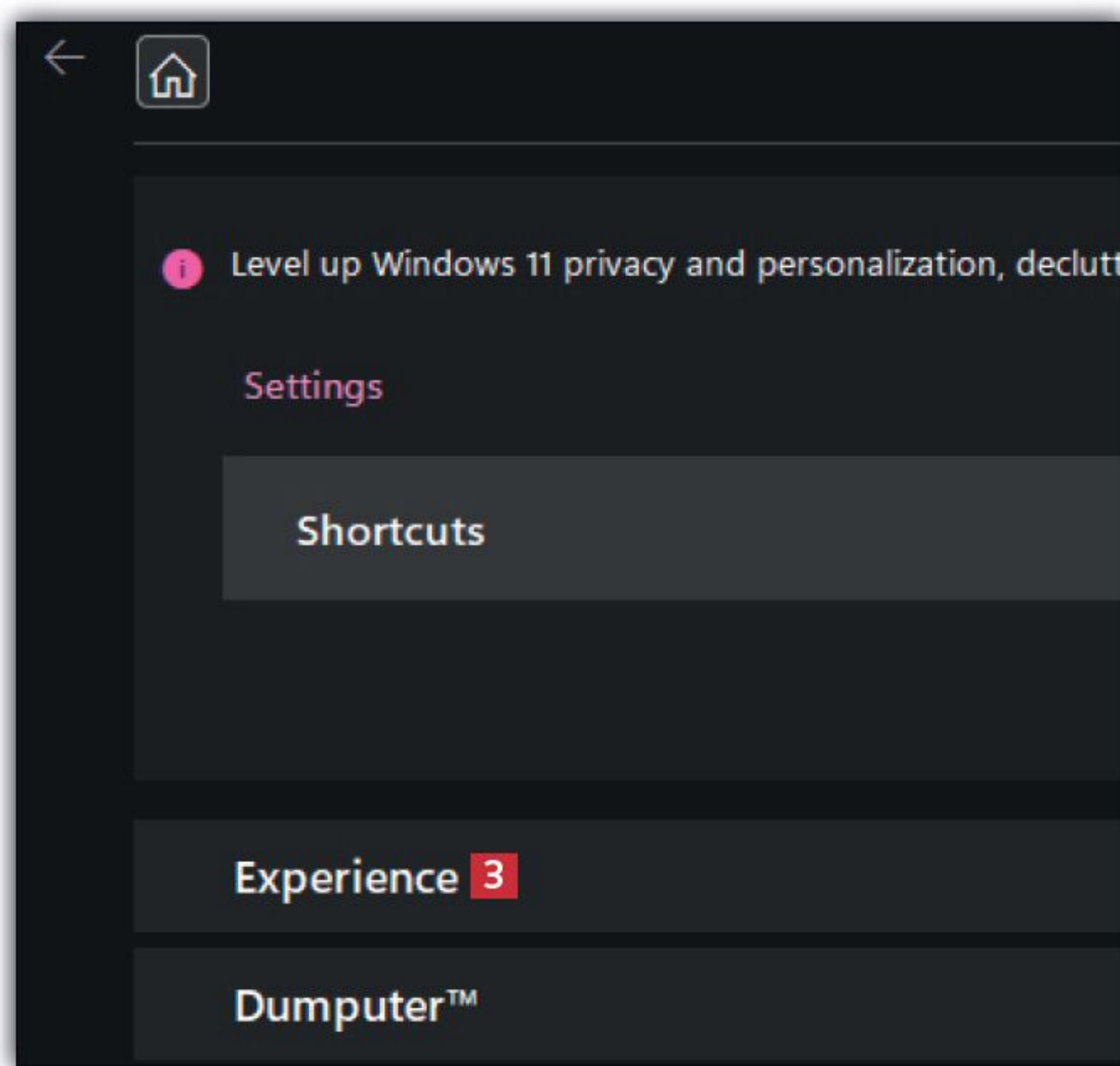
En bedre høyreklikkmeny i Windows 11

I Windows 10 vises umiddelbart en komplett kontekstmeny når du høyreklikker på en fil. Menyen inneholder valg som Kopier, Gi nytt navn, Slett og som regel også flere ekstrafunksjoner fra programmene.

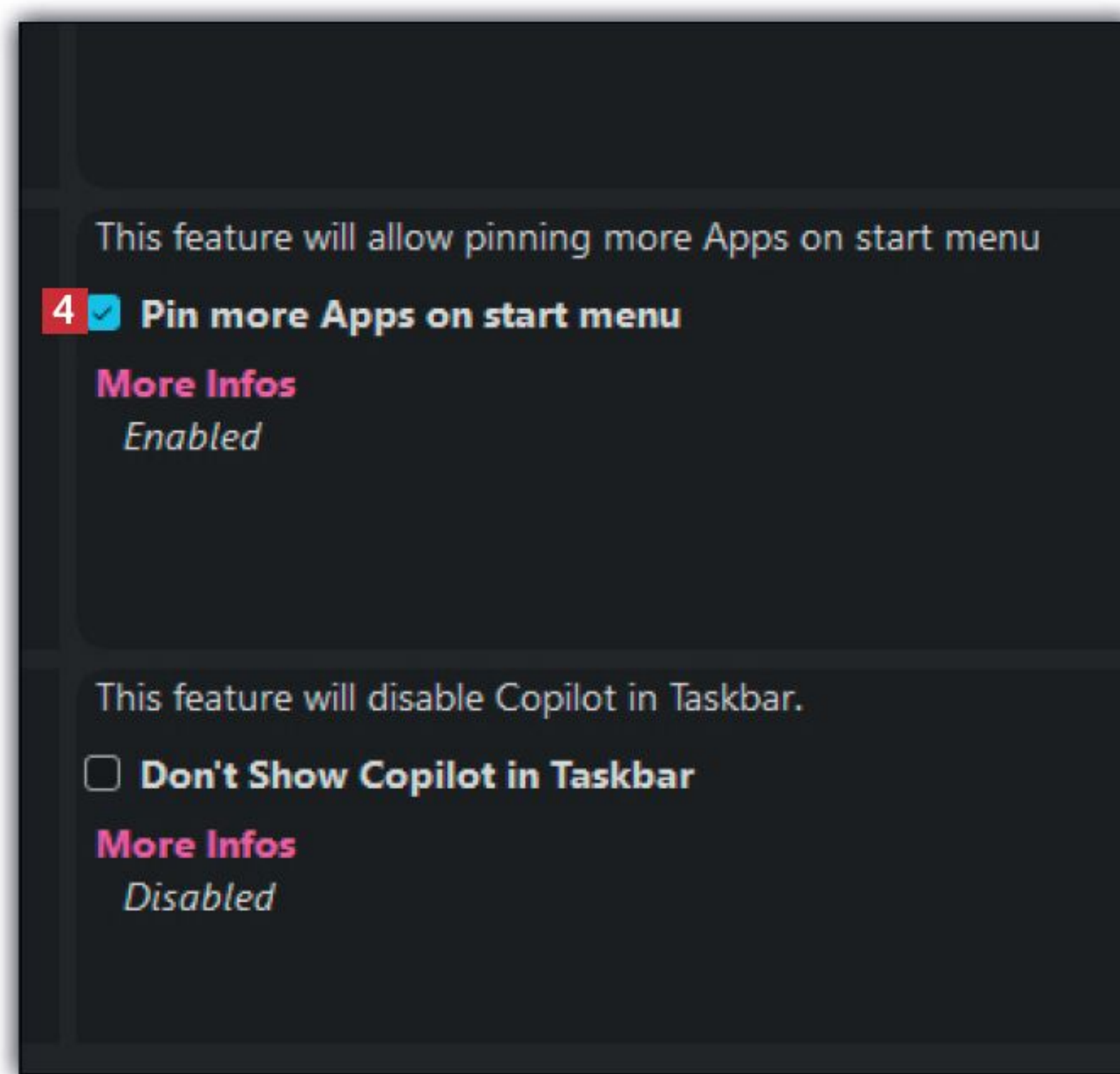
Slik virker *ikke* høyreklikkmenyen i Windows 11. Den er nemlig kraftig amputert. Funksjoner som Kopier og Gi nytt navn er skjult bak ikoner, og utvidede funksjoner fra

installerte programmer blir først tilgjengelige når du klikker på Vis flere alternativer.

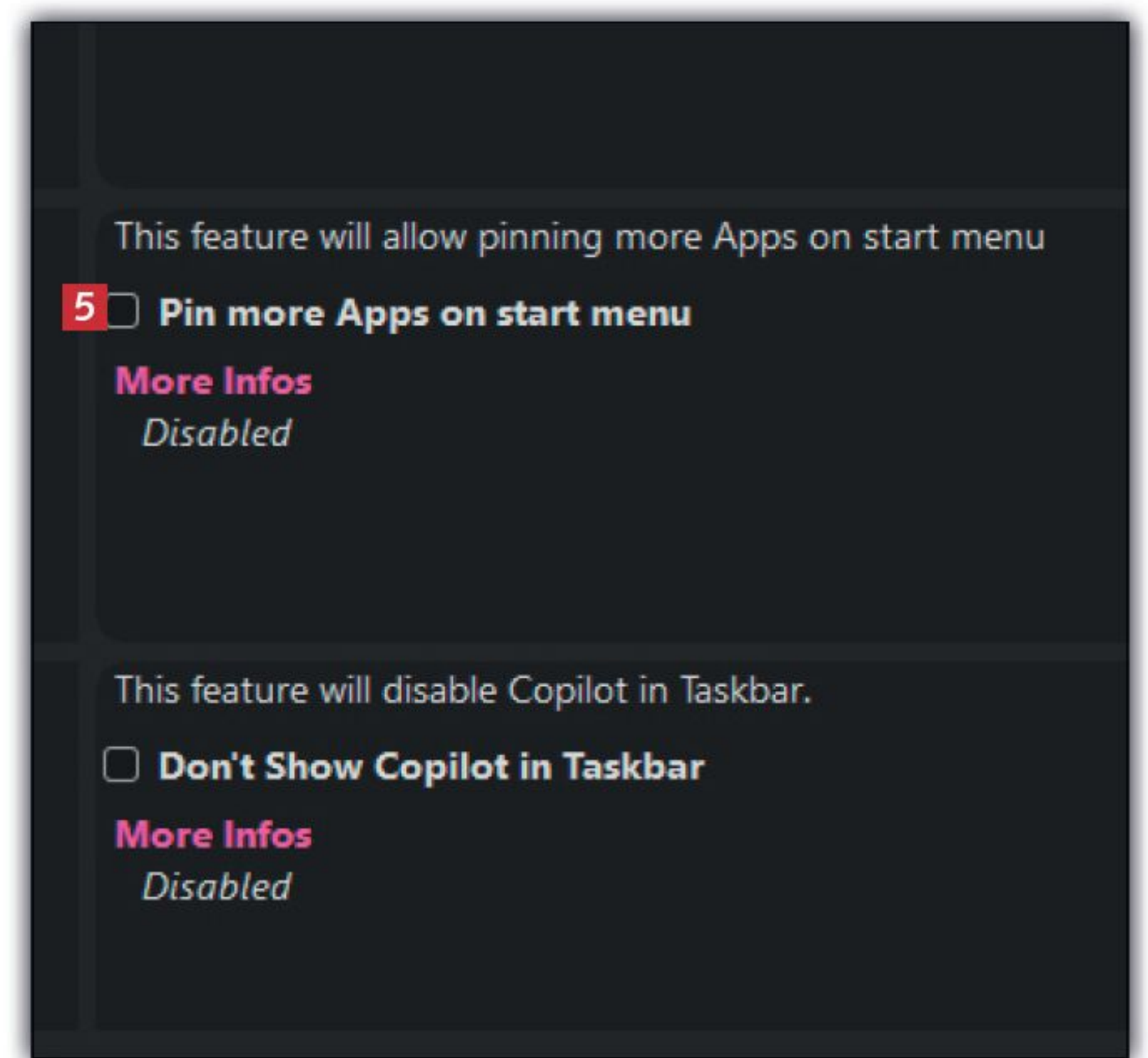
Hvis du setter hake ved "Show Full context menus in Windows 11" i Bloatynosy, vises den tradisjonelle høyreklikkmenyen fra Windows 10 hver gang du høyreklikker på mapper, filer eller skrivebordet – og dermed er alle funksjoner tilgjengelige ved første klikk.

2 Programmet åpnes med det samme og krever ingen ytterligere installering. Klikk på kategorien **Experience 3**.

3 Klikk i feltet, slik at det settes en hake **4** ved den innstillingen du vil tilpasse i Windows. Endringen trer i kraft med det samme.

4 Angrer du endringen, klikker du en gang til i feltet, slik at haken forsvinner **5**. Deretter vil Windows fungere som før endringen.

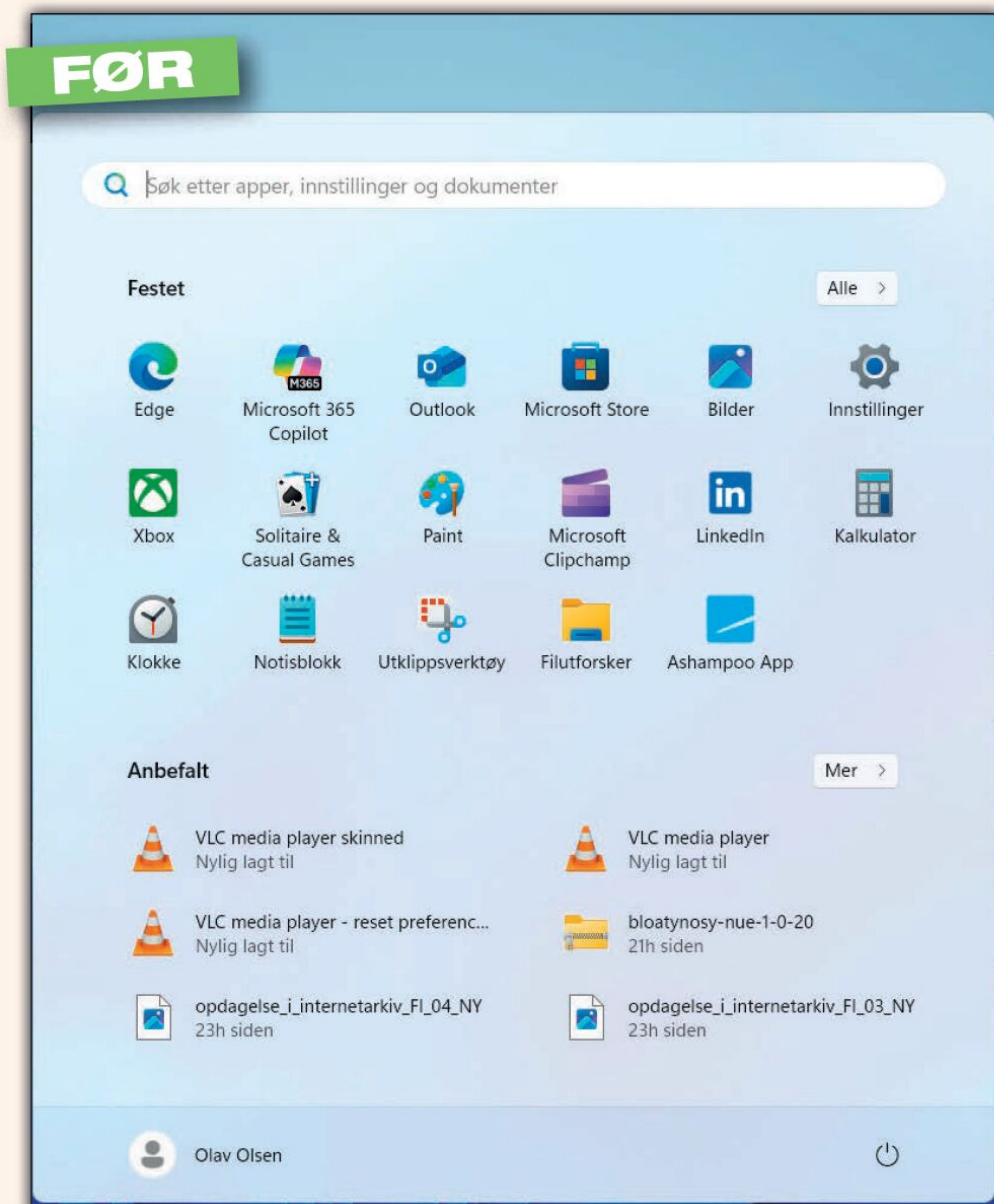
Innstilling: Pin more Apps on start menu

Plass til flere snarveier i startmenyen

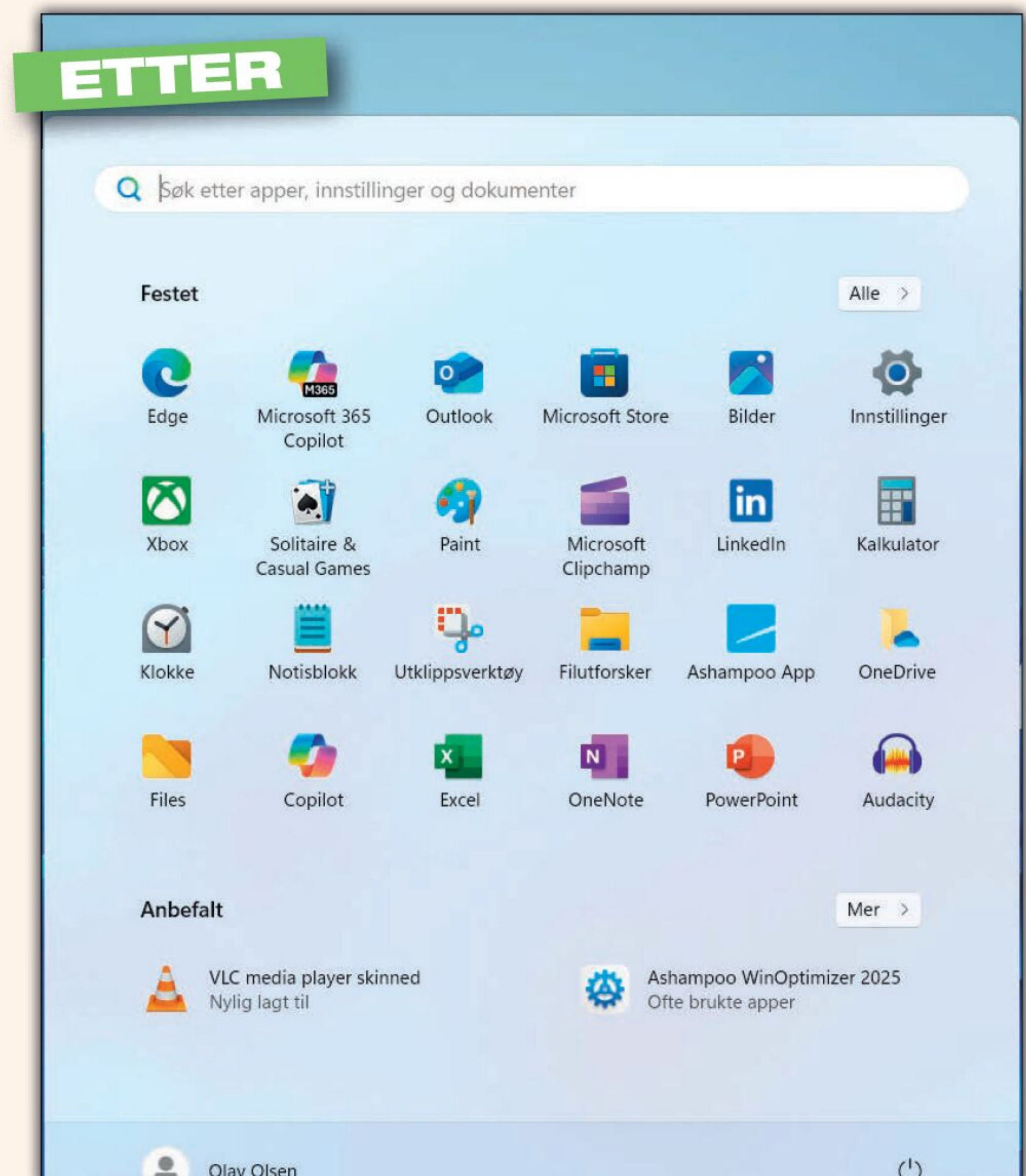
Når du åpner startmenyen i Windows 11, ser du blant annet et stort utvalg av festede programmer som med fordel kan byttes ut med de du pleier å bruke.

Som standard er det bare tre rader, hver rad med seks snarveier i feltet med festede apper, og Microsoft har be-

stemt at halvparten av startmenyen skal vise såkalte anbefalte filer, som er de filene du jobbet med sist. Det kan lett endres med Bloatynosy: Hvis du setter hake ved "Pin more Apps on start menu" kan du få vist flere programmer og færre anbefalte filer.

Startmenyen vise i utgangspunktet som tre rader med festede snarveier.

Med Bloatynosy kan du utvide snarveisoversikten med en ekstra rad. Antallet filer og programmer under Anbefalt reduseres for å gi plass til flere snarveier.

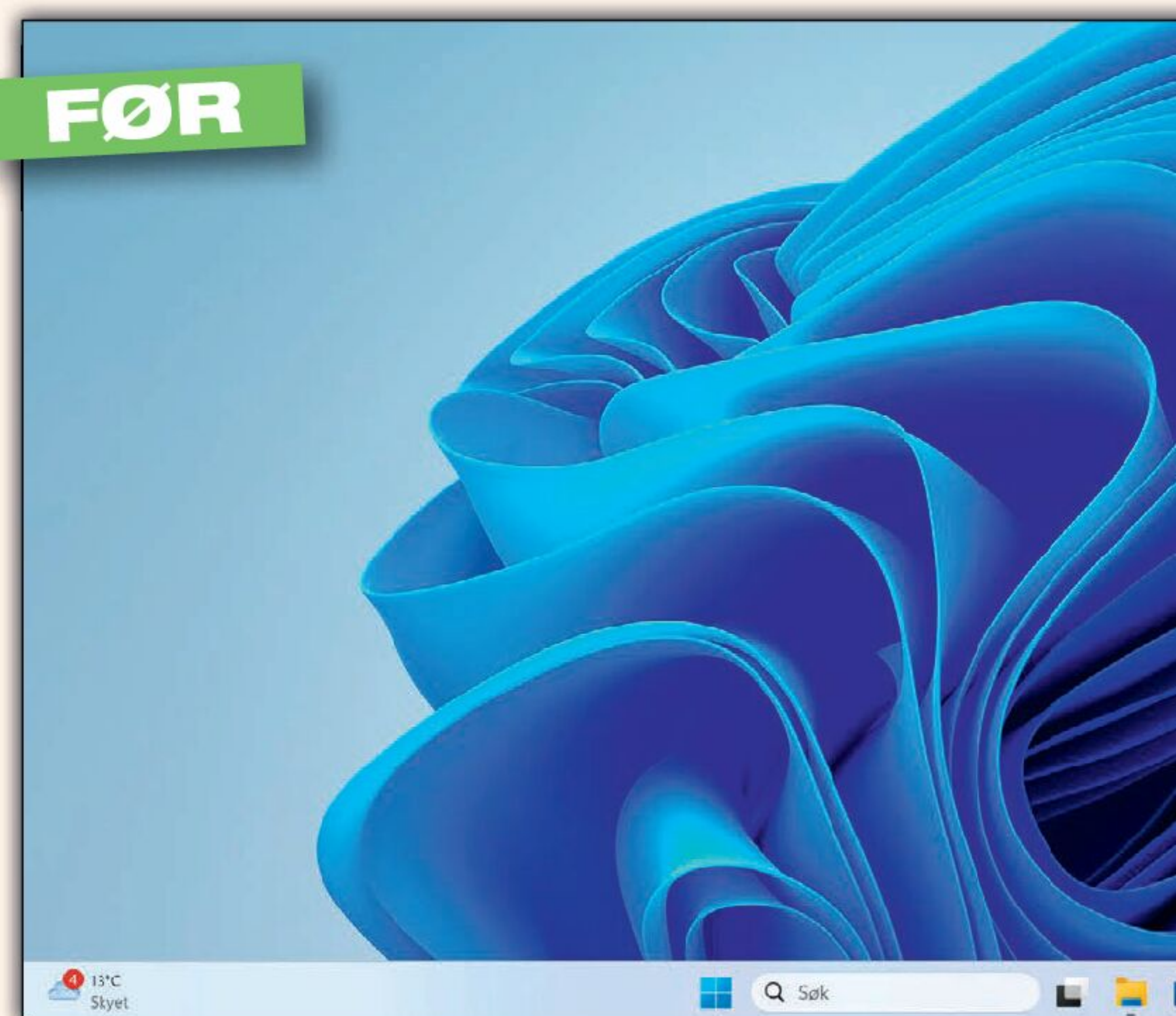
Innstilling: Align Start button to left

Flytt startknappen til venstre

Blant de mest synlige endringene fra Windows 10 til Windows 11 var plasseringen av startknappen, søkefeltet og programikonene.

I Windows 10 var de plassert til venstre på oppgavelinjen. I Windows 11 ble de derimot lagt midt på oppgavelinjen. Vil du ha tilbake plasseringen du kjenner fra Windows 10, er det en enkel sak

å la Bloatynosy flytte startknappen. Se etter "Align Start button to left" i programmets oversikt over innstillinger. Hvis du setter hake i feltet ved denne innstillingen, plasseres både startknapp, søkefelt og programikoner i nederste venstre hjørne av oppgavelinjen – på samme sted som det var i Windows 10 og tidligere Windows-versjoner.

FØR

I Windows 11 er startknappen og tilhørende elementer plassert midt på oppgavelinjen.

Innstilling: Hide Task view button on taskbar

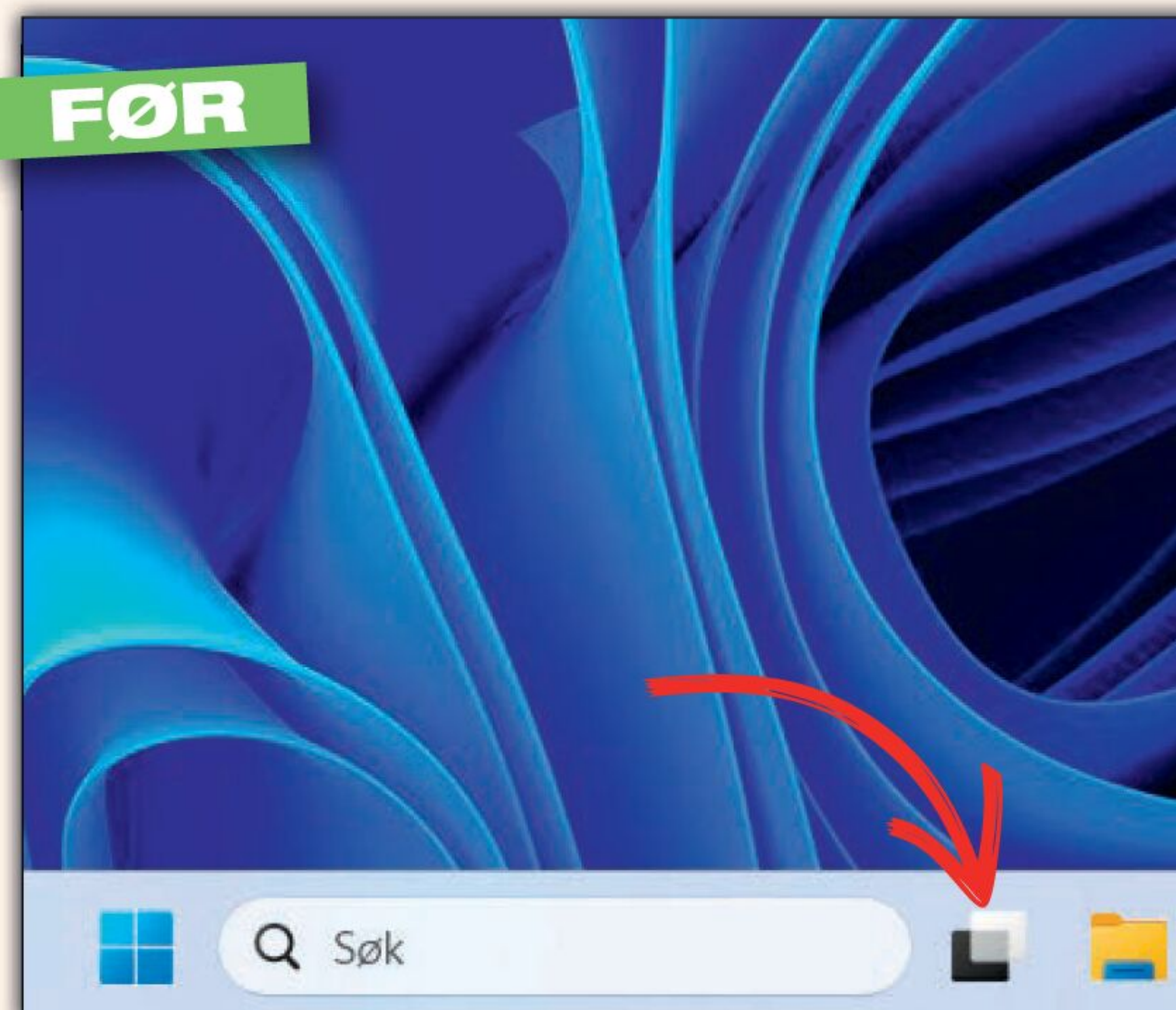
Vekk med forstyrrende knapp

Hvis du aldri bruker knappen med de to kvadratene ved siden av søkefeltet på oppgavelinjen, kan du med fordel fjerne den med Bloatynosy. Oppgavelinjen blir da renere og får plass til flere snarveier.

Knappen brukes primært til å bytte mellom virtuelle skrivebord, men det er langt fra alle som bruker funksjonen. Den kan tvert i mot vir-

ke forstyrrende, og særlig hvis du ved et uhell kommer til å føre musepekeren over den og deretter åpner menyen med skrivebord. Ett uheldig klikk, og du kan endre visning og skape unødvendig forvirring.

Med Bloatynosy fjerner du knappen fra oppgavelinjen hvis du setter hake ved innstillingen "Hide Task view button on taskbar".

FØR

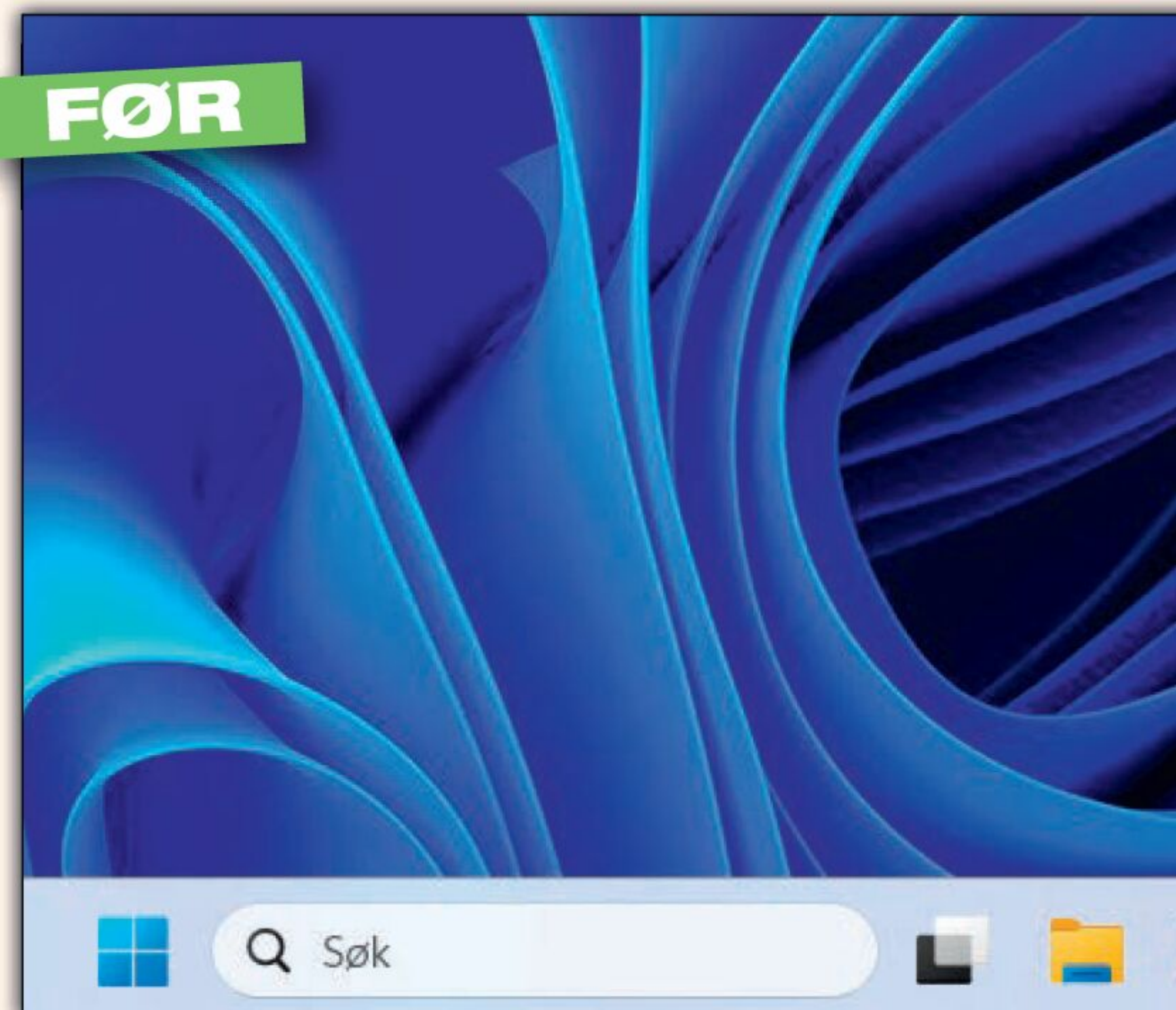
Denne knappen skaper en del forvirring, men kan like godt fjernes hvis du ikke bruker den.

Innstilling: Hide Search box on taskbar

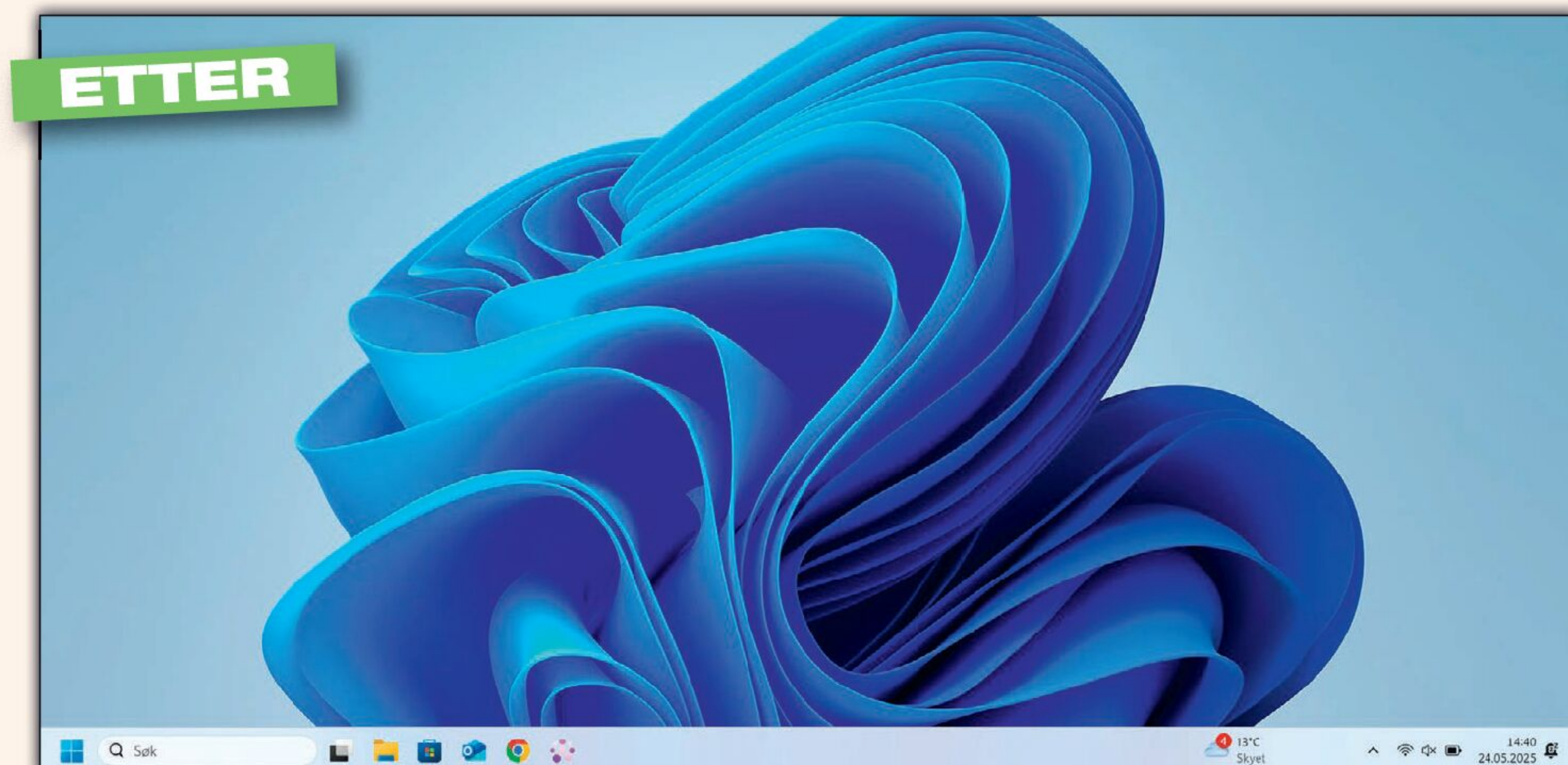
Fjern søkefeltet fra oppgavelinjen

Søkefeltet legger beslag på ganske mye plass på oppgavelinjen, men det behøver faktisk ikke å være der. Med et enkelt trykk på Windows-tasten kan du nemlig åpne søkefeltet i startmenyen, og det virker på nøyaktig samme måte som søkefeltet på oppgavelinjen. Med Bloatynosy kan du fjer-

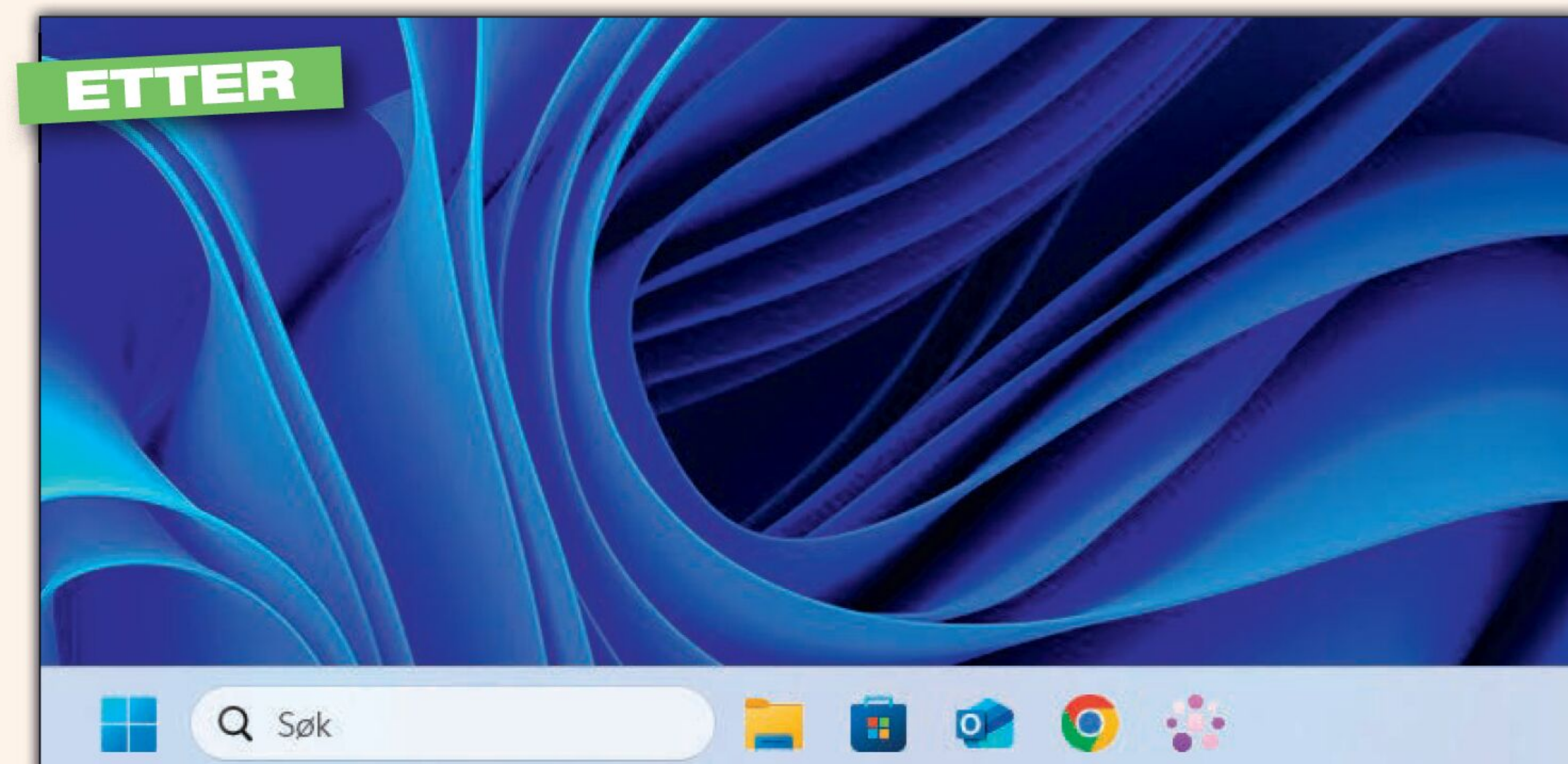
ne det fra oppgavelinjen i både Windows 10 og 11. Det er nyttig hvis du har mange programsnarveier på oppgavelinjen. Når du fjerner søkefeltet, får du nemlig mer plass til slike ikoner. I Bloatynosy setter du ganske enkelt hake ved "Hide Search box on taskbar", så forsvinner søkefeltet.

FØR

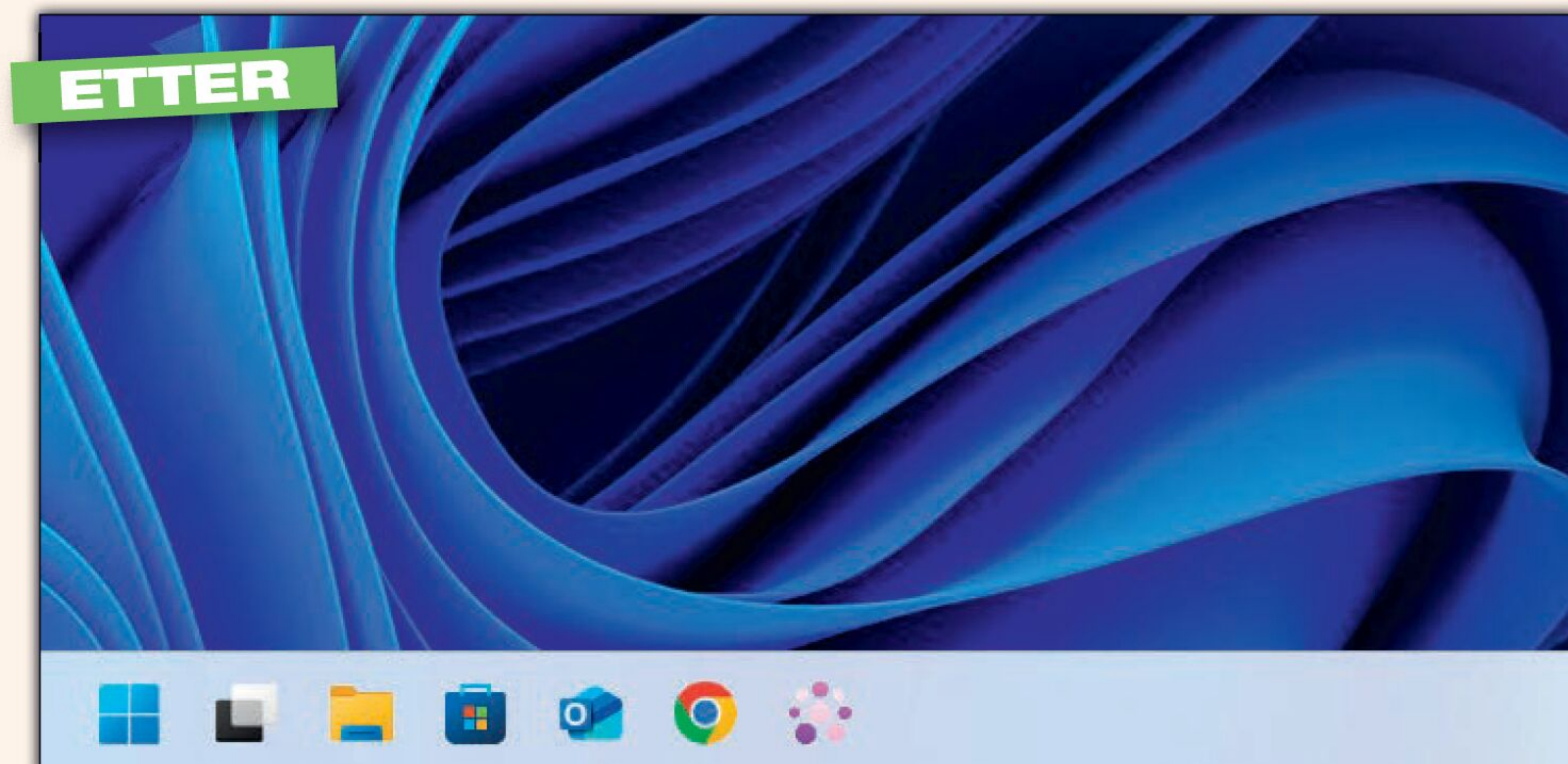
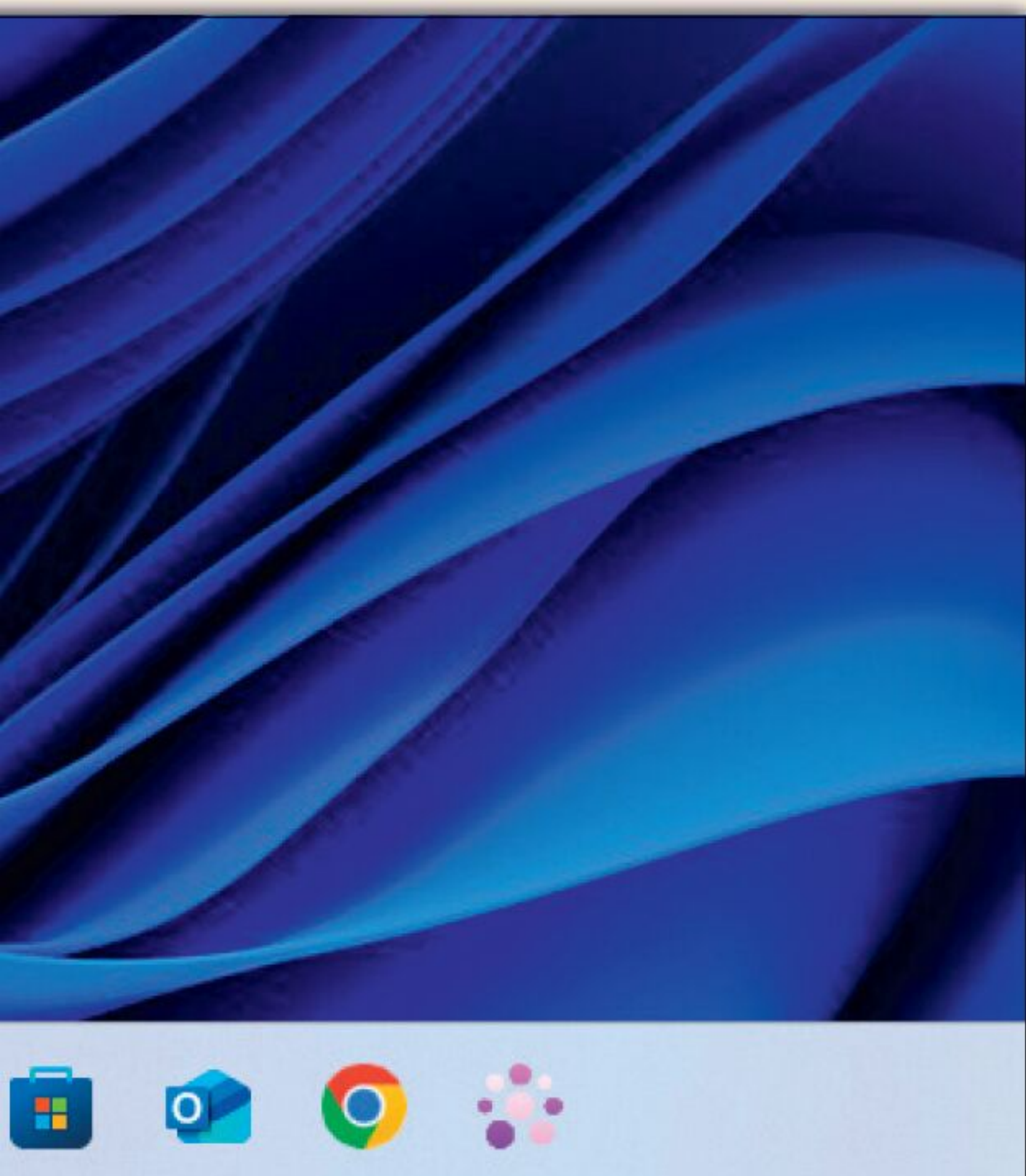
I utgangspunktet ligger det et stort søkefelt på oppgavelinjen i både Windows 10 og 11.

Med et klikk i Bloatynosy flyttes alt til venstre, slik at det ligner oppgavelinjen du kjenner fra Windows 10.

Etter et klikk i Bloatynosy er knappen vekk. I stedet overtas plassen av det neste ikonet på oppgavelinjen.

Etter å ha satt hake ved "Hide Search box on taskbar" i Bloatynosy, er søkefeltet fjernet. Vil du søke etter filer og programmer, får du vist søkefeltet ved å trykke på Windows-tasten.

Niklas Ernst, 35 år. Journalist i *Komputer for alle*.

DERFOR LIKER JEG VLC MEDIA PLAYER:

Verdens beste videoverktøy

VLC Media Player har alt du trenger enten du er ute etter en solid videospiller eller et kraftig verktøy med avanserte funksjoner.

Hva er det perfekte pc-programmet? For meg er det et program som er så kraftig at jeg aldri helt rekker å komme til bunns i alle funksjonene eller få maksimalt utbytte av alle innstillingene – og som samtidig er så enkelt at selv min mor kan bruke det.

VLC er nettopp et slikt program. Det har avanserte funksjoner som styring av undertekster, justering av bilde- og lydspor, konvertering, batch-avspilling, strømming fra egne eller eksterne servere og avansert skjermopptak. Dette er avanserte funksjoner som for de fles-

te vil høres ut som rent teknobabbel. Men samtidig er det en utrolig enkel videospiller som bare virker – og som spiller av nesten hvilken som helst slags lyd- eller videofil uten å lage noe som helst slags plunder.

Programmet kan med andre ord være akkurat det du har behov for. Det kan være den enkleste videospilleren du noen gang har brukt, eller et avansert verktøy som takler nesten en hvilken som helst videorelatert oppgave du vil ha løst. Derfor er VLC et av mine absolutte favorittprogrammer.

VLC Media Player

VLC kan spille av nesten samtlige video- og musikkformater uten problemer.

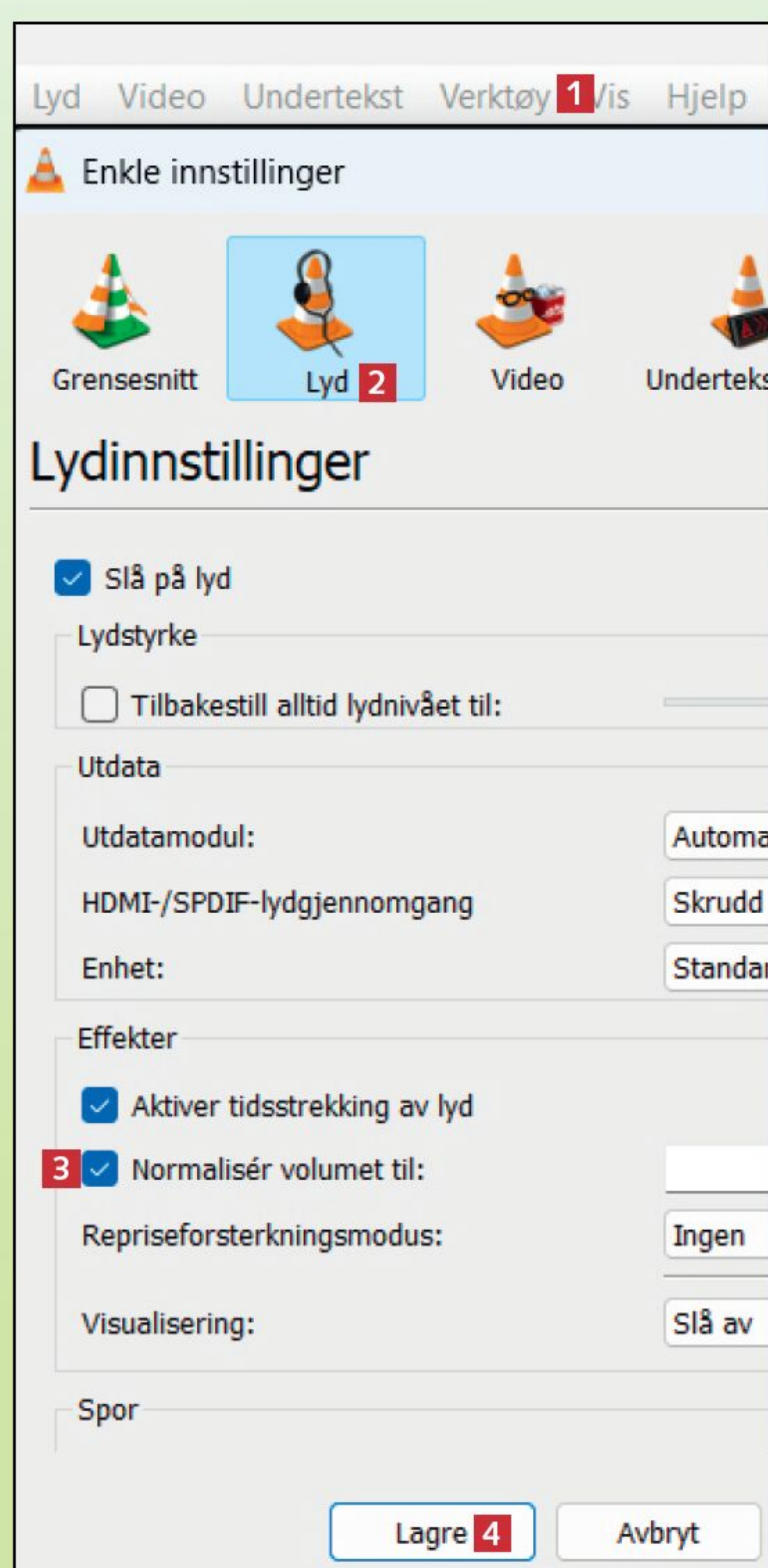
Språk
Norsk

Virker med
Windows 10 og 11

Last ned programmet fra
komputer.no/2514

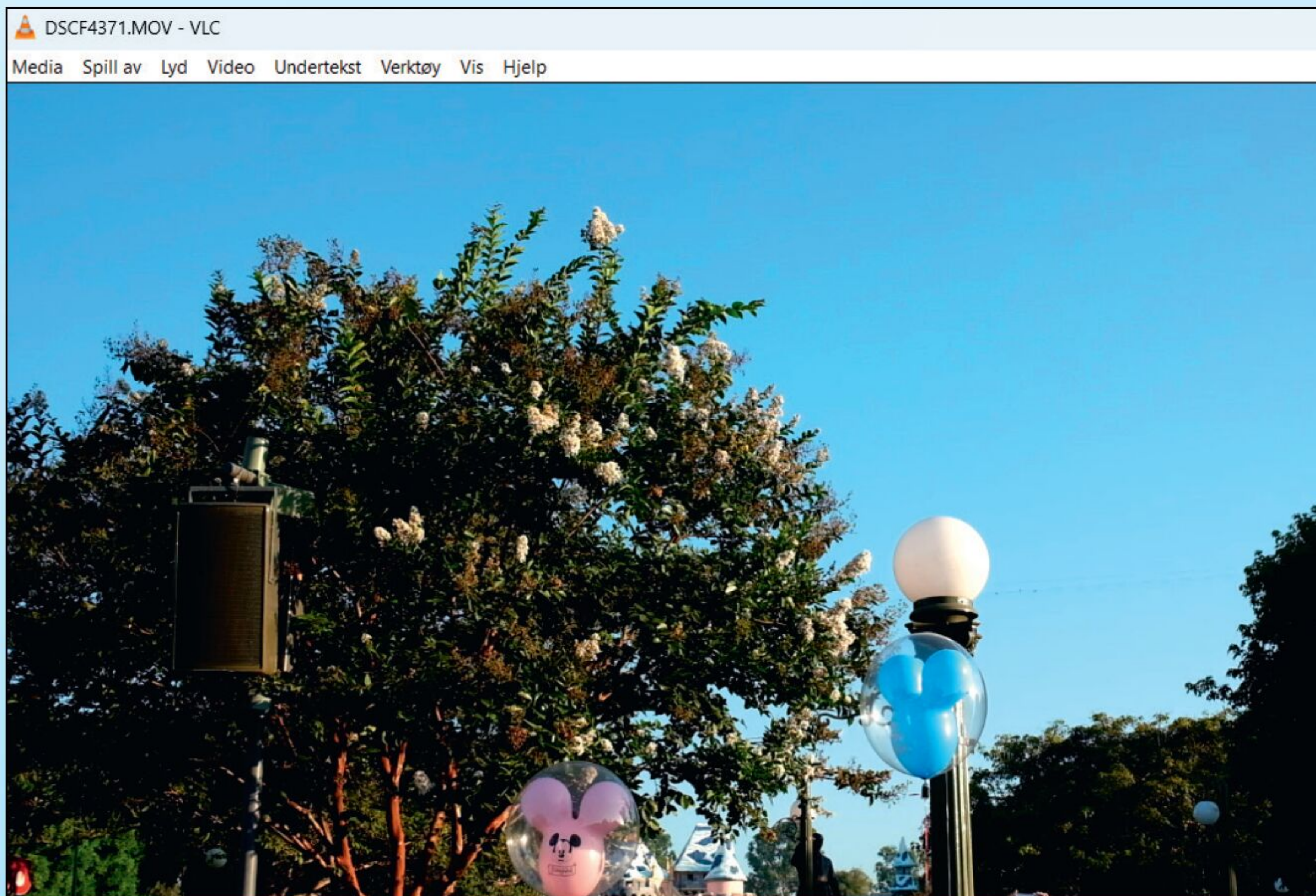
Les vår store veiledning om hvordan du bruker VLC. Du finner den på denne adressen:
komputer.no/2514

Unngå brå volumendringer

“Audio normalization” er en funksjon som justerer lydnivået automatisk, slik at all lyd i en video eller spilleliste spilles av med jevnt volum. Det betyr at du slipper voldsomme volumforskjeller – for eksempel mellom dialog og actionscener, eller fra én video til en annen. Funksjonen er også god hvis du ser film og ikke vil forstyrre andre. Det samme gjelder hvis du bruker hodetelefon eller ser video med svært varierende lydnivå. Resultatet er en bedre opplevelse – uten at du hele tiden må skru lyden opp eller ned.

1 For å aktivere funksjonen må du åpne VLC Media Player, klikke på **Verktøy 1** i menylinjen og deretter **Lyd 2**. Sett hake ved **Normalisér volumet til 3**, og klikk til slutt på **Lagre 4**.

Uansett hvilket filformat hjemmevideoen er tatt opp i, vil VLC kunne spille den.

Spiller alt – uten plunder og heft

I dag er all digital video komprimert på en eller annen måte, slik at ikke filene skal ta så mye plass. Når du spiller av videoen, blir den automatisk pakket ut av videospilleren.

For å få til dette benyttes såkalte videokodeker. Forskjellige videoformater krever forskjellige kodeker, og hvis spilleren mangler riktig kodek, kan den heller ikke spille av videoen. Kanskje får du bare lyd – eller

bare bilde – eller ingenting i det hele tatt. Ved slike problemer må du vanligvis installere en kodek for å få ting til å fungere som de skal.

Med VLC slipper du slike problemer. Programmet spiller i utgangspunktet av de aller fleste formater. I boksen til høyre ser du et utvalg av filtypene VLC støtter. Du kan til og med legge undertekster på videoene, hvis du ønsker det.

Disse formatene kan VLC spille

Videoformater

MP4 (.mp4)
AVI (.avi)
MKV (.mkv)
MOV (.mov)
WMV (.wmv)
FLV (.flv)
MPEG / MPG (.mpeg, .mpg)
WEBM (.webm)
3GP (.3gp)
OGG Video (.ogv)

Lydformater

MP3 (.mp3)
AAC (.aac)
FLAC (.flac)
WAV (.wav)
OGG (.ogg)
WMA (.wma)
ALAC (.m4a / .alac)
AIFF (.aiff)
Opus (.opus)

Undertekstformater

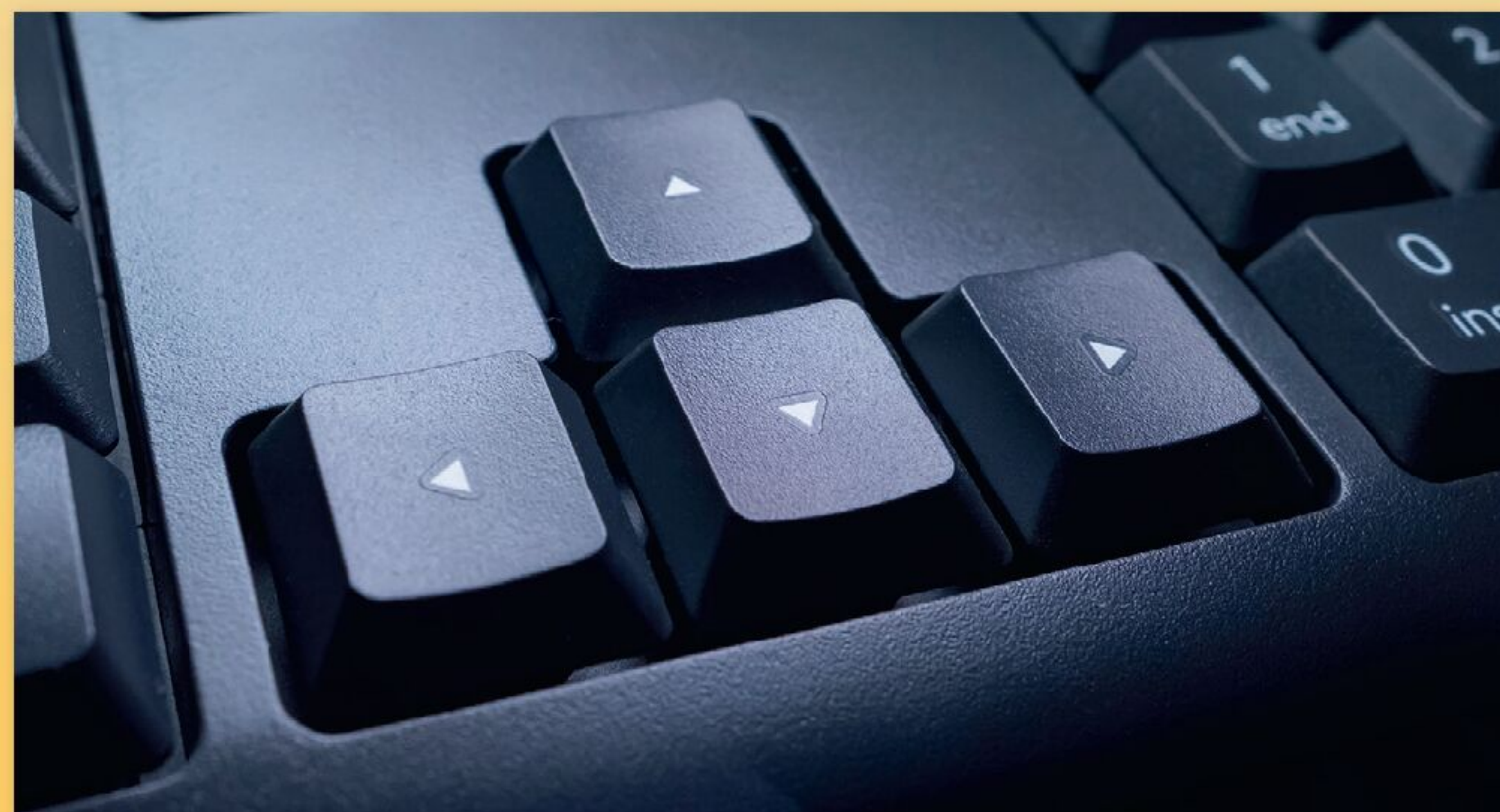
SRT (.srt)
SUB (.sub)
SSA/ASS (.ssa, .ass)
VTT (.vtt)
IDX (.idx)
TXT (.txt)

Bruk piltastene til navigering

Den kanskje nyttigste funksjonen i VLC er muligheten til å spole frem og tilbake ved hjelp av piltastene. Og det er akkurat like enkelt som det høres ut: Trykker du på venstre piltast, går du ti sekunder bakover i videoen. Trykker du på høyre piltast, hopper du ti sekunder frem. Pil opp gir

høyere volum, mens pil ned demper lyden. Så enkelt er det faktisk.

Med piltastene er det lett å hoppe frem og tilbake i en video eller justere volumet opp eller ned.

Programmer som ikke lar seg installere

helst av. Situasjonen er også forskjellig fra gang til gang, og derfor er det sjelden mulig å komme med et generelt svar som alltid fungerer når vi får spørsmål om slike problemer.

et par klikk fra å komme i gang med et program som skulle være så bra, og hva skjer? Absolutt ingenting!

Når installeringen av programmer ikke starter som den skal, bli man lett sittende og stirre tomt på Windows-skrivebordet. Noen ganger vises en kryptisk feilmelding som det er usedvanlig vanskelig å forstå noe som

I stedet må vi komme med en rekke alternative løsningsforslag. Ofte er det heldigvis slik at en av dem virker og løser utfordringen med det aktuelle programmet. I denne artikkelen får du seks effektive løsninger som kan hjelpe neste gang et program ikke lar seg installere.

Når du først er kjent med de ulike løsningene, er du også forberedt neste gang problemet oppstår.

Installer som administrator

Navn	Endrings
▼ I dag (5)	
 HWiNFO64	25.05.20
 iTunes64Setup.exe	25.05.20
 Obsidian-1.8.10.exe	25.05.20
 MicrosoftProgram_Install_and_Uninstall....	25.05.20
 BraveBrowserSetup-BRV010.exe 1	25.05.20
▼ Forrige uke (2)	
 Windows11InstallationAssistant.exe	16.05.20
 Phone Link	16.05.20
▼ Forrige måned (1)	
 tcmcd1151x64.exe	08.04.20
▼ Tidligere i år (3)	

	Endringsdato
4	25.05.2025 16:43
etup.exe	25.05.2025 15:47
.8.10.exe	25.05.2025 15:44
rogram_Install_a	
serSetup-BRV010	

Åpne

- Kjør som Administrator **2**
- Del med Skype
- Shred with BleachBit
- Feilsøk kompatibilitet
- Feste til Start
- Skann med Microsoft Defender...
- Delt ressurs

2 Velg alternativet **Kjør som administrator** **2**. Da kjøres installeringen med administratorrettigheter, og ofte er det alt som skal til for at resten skal gå av seg selv.

SJEKK FØRST

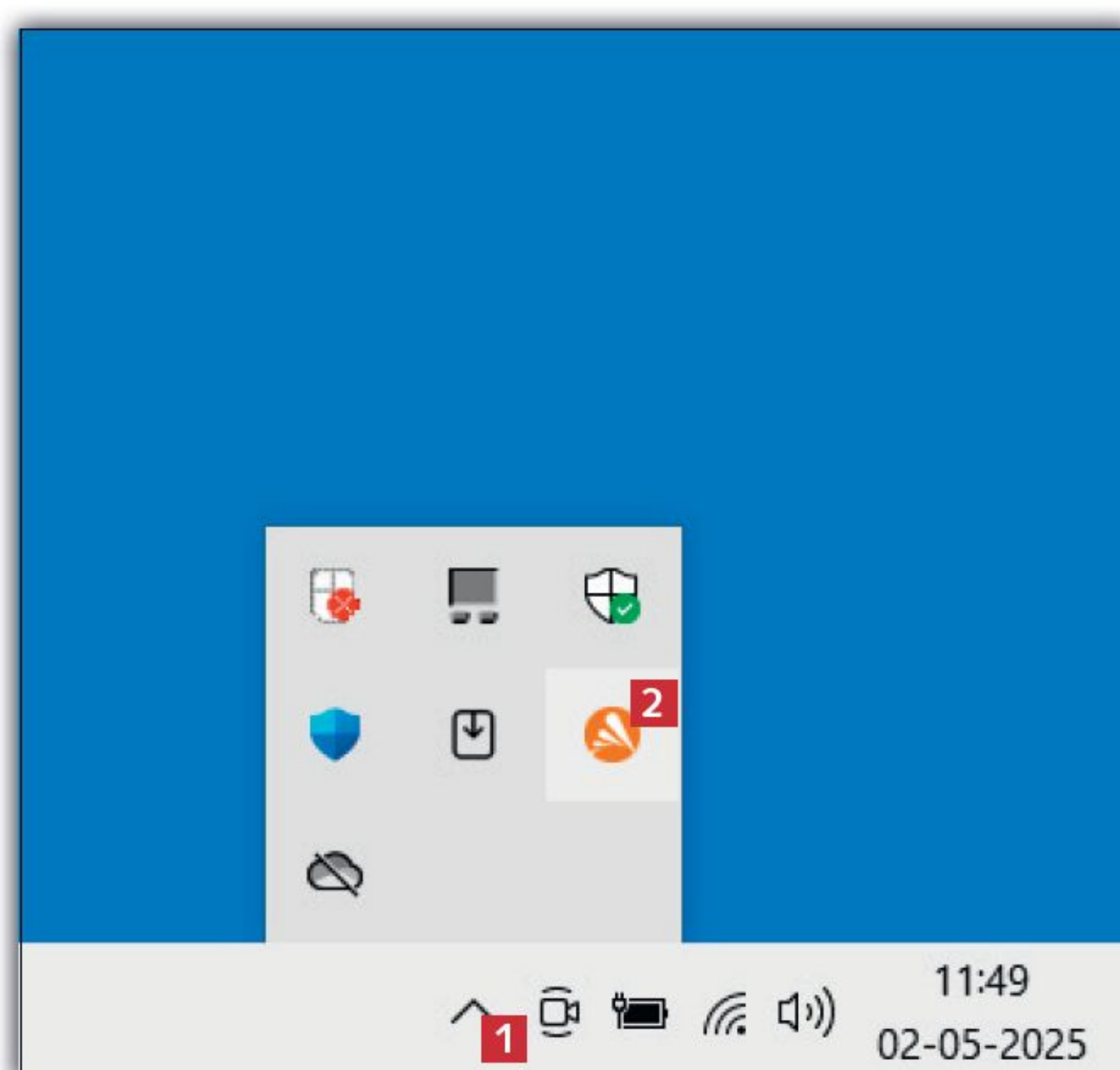
Er programmet kompatibelt?

Flere nye Windows 11-maskiner er utstyrt med de nye ARM-prosessorene. Det gjelder blant annet Copilot+-modeller. Noen programmer finnes ikke i ARM-versjon og vil aldri kunne virke på en ARM-pc. Du ser om du har en ARM-pc ved å høyreklikke på startknappen og velge **System**. Prosessortypen står ved **Systemtype**.

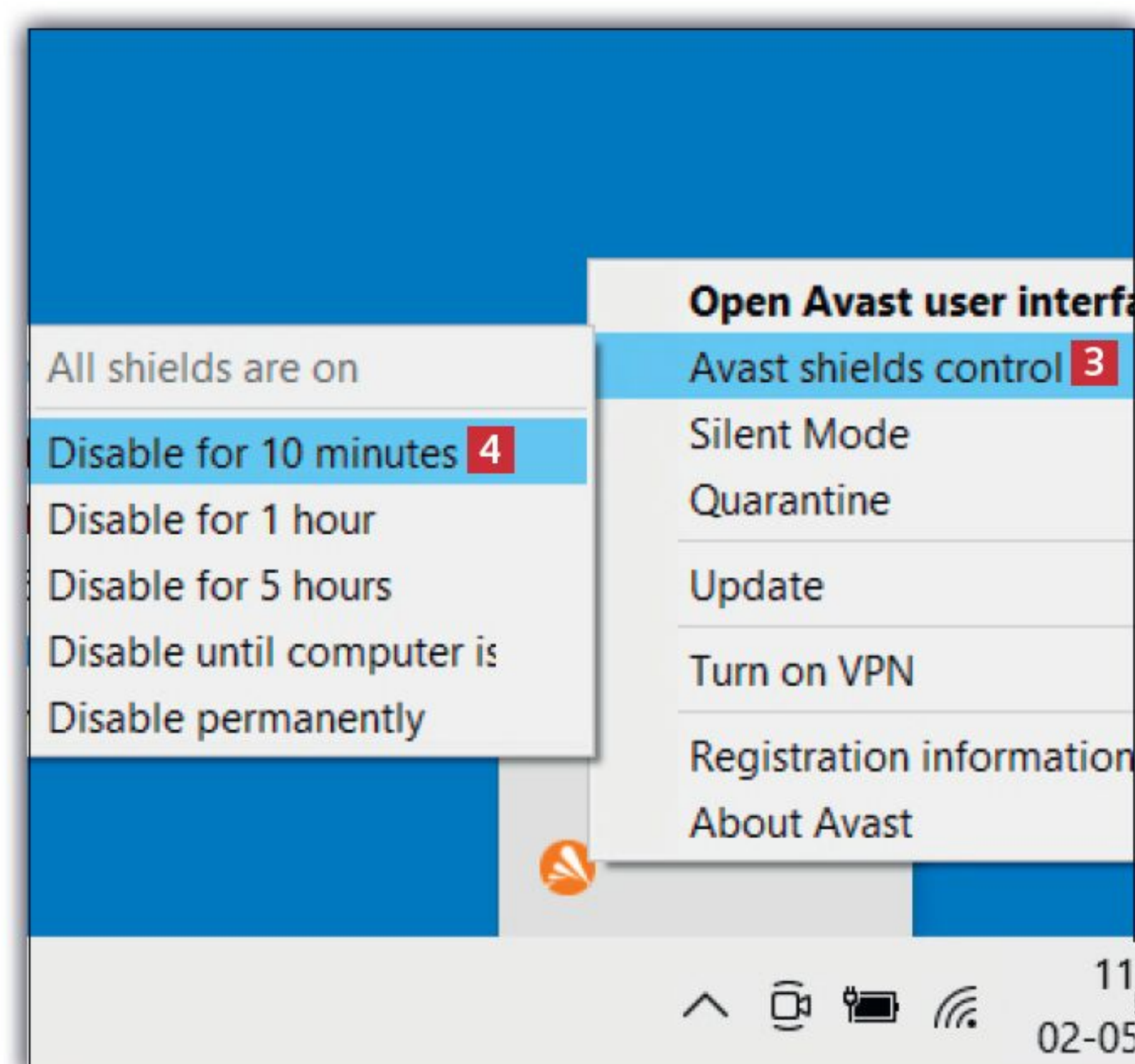
LØSNING 2

Slå av antivirus

Antivirusprogrammet kan til tider blokkere installering av et legitimt program. Her ser du hvordan du slår av antivirusprogrammet Avast One midlertidig. Det kan du også gjøre med Windows Defender og antivirus fra andre leverandører.

1 Klikk først på den lille pilen i systemfeltet **1**, og høyreklikk på Avast-ikonet **2**.

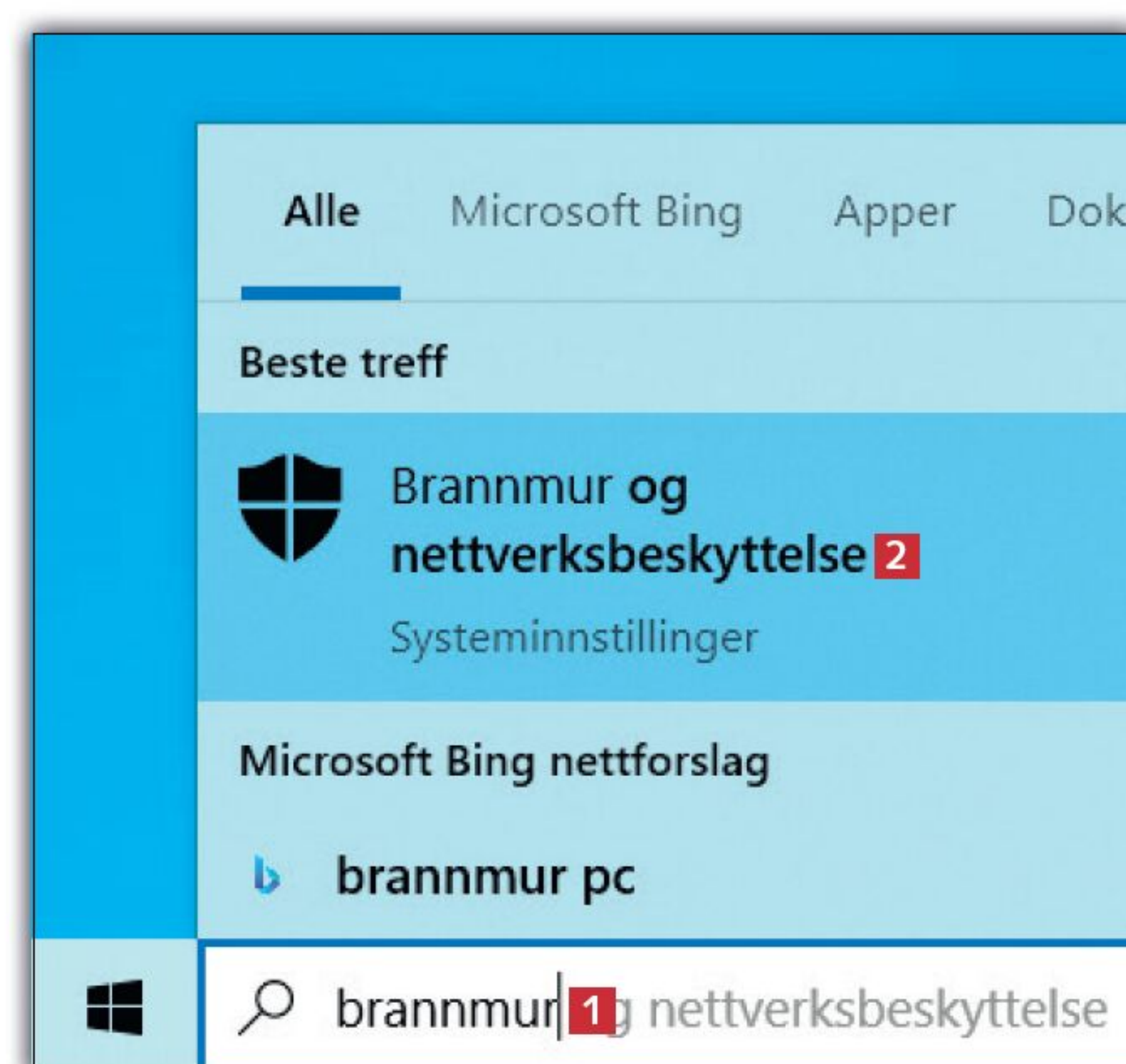

2 Velg **Avast shields control** **3**, fulgt av **Disable for 10 minutes** **4**. Dermed kan du installere et program i løpet av de neste ti minuttene, uten at antivirusprogrammet griper inn.

LØSNING 3

Lag et unntak i brannmuren

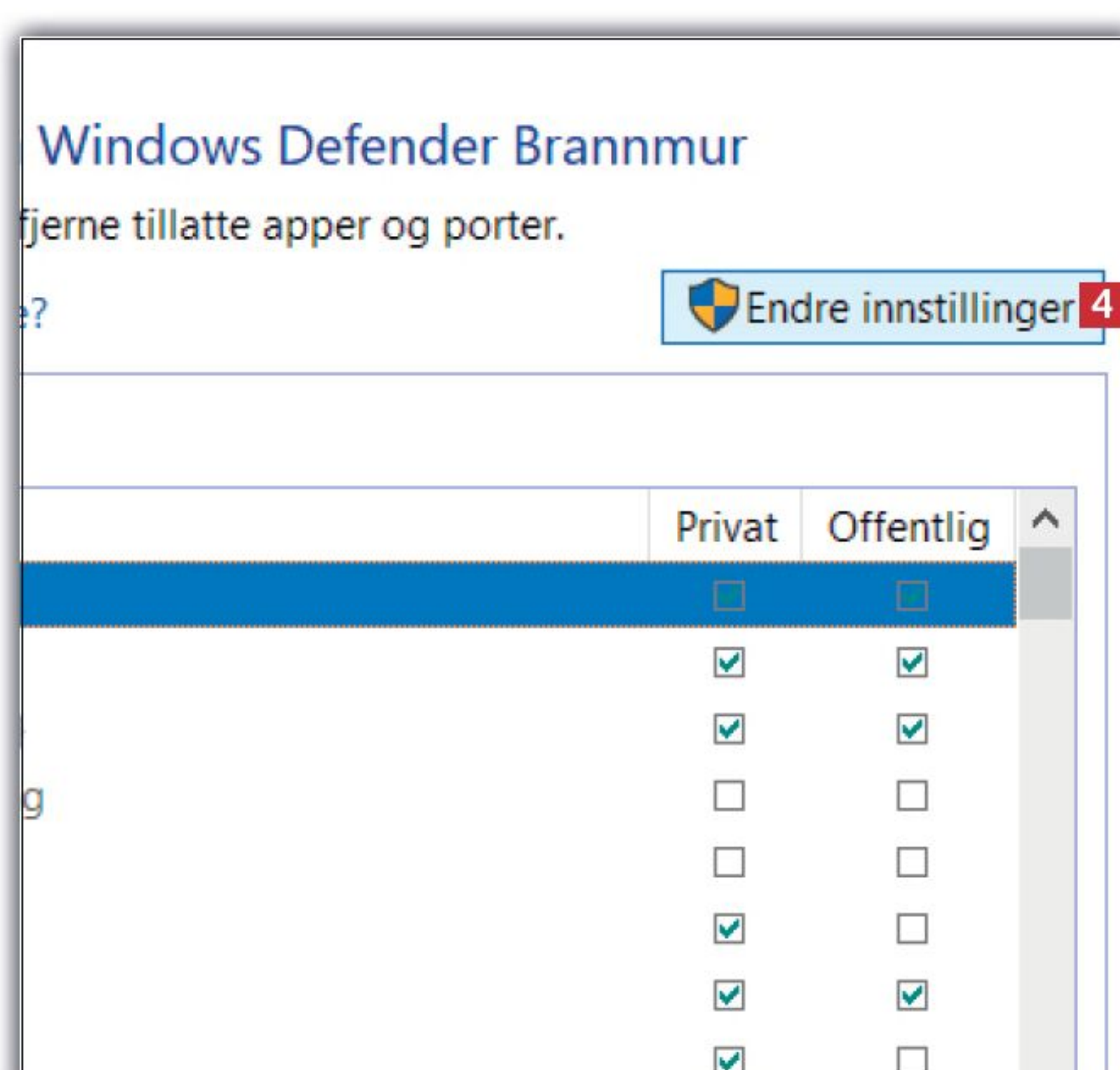
Hvis et program ikke kan installeres, kan årsaken være at det blokkeres av Windows' egen brannmur. Det er heller ikke sikkert at du varsles om det. Heldigvis kan du opprette et unntak, slik at programmet ikke lenger blokkeres.

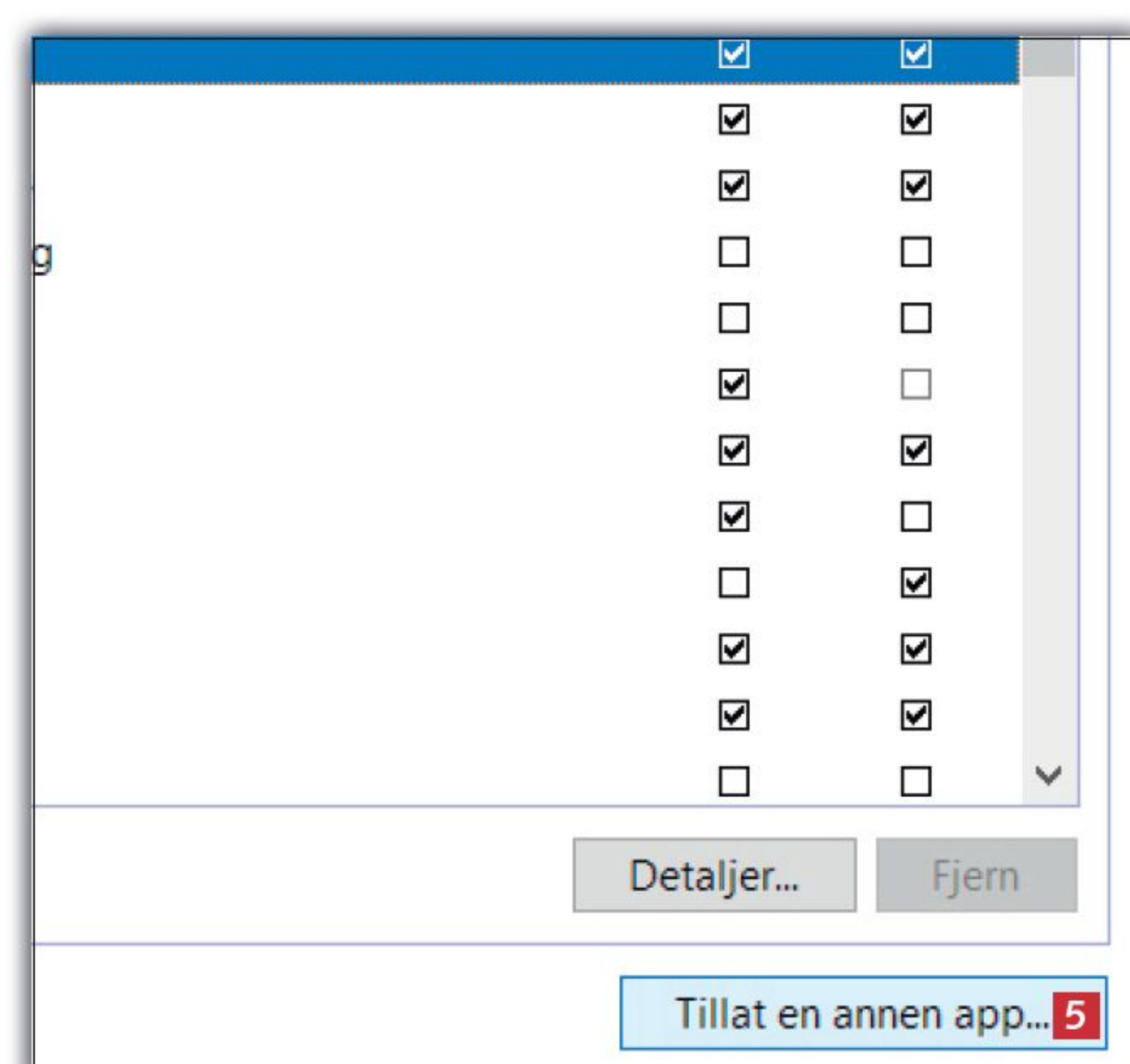
1 I Windows' søkefelt skriver du først **brannmur** **1**. Deretter klikker du på **Brannmur og nettverksbeskyttelse** **2** i søkeresultatene.

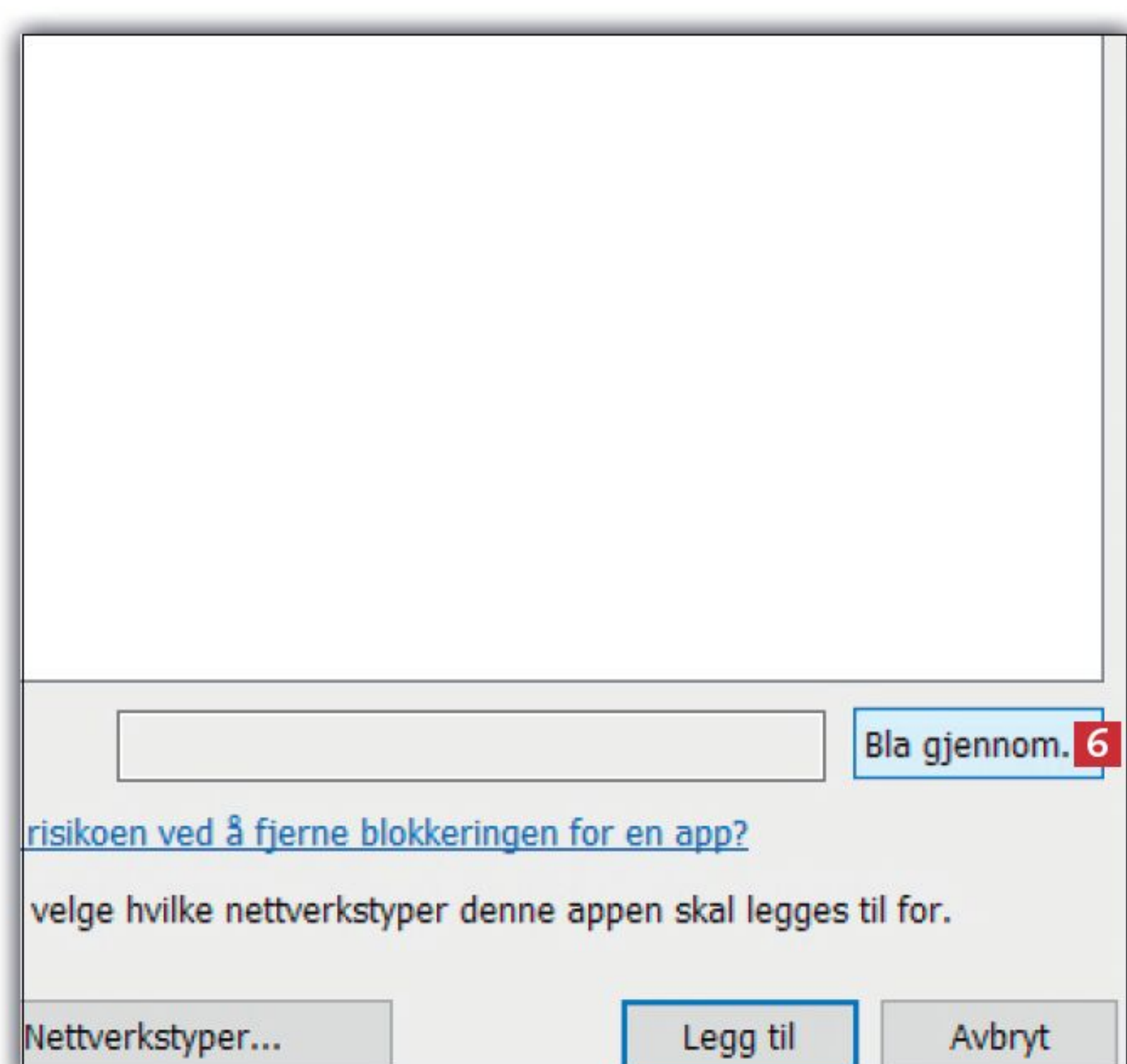
2 Klikk på **Slipp en app gjennom brannmuren** **3**.

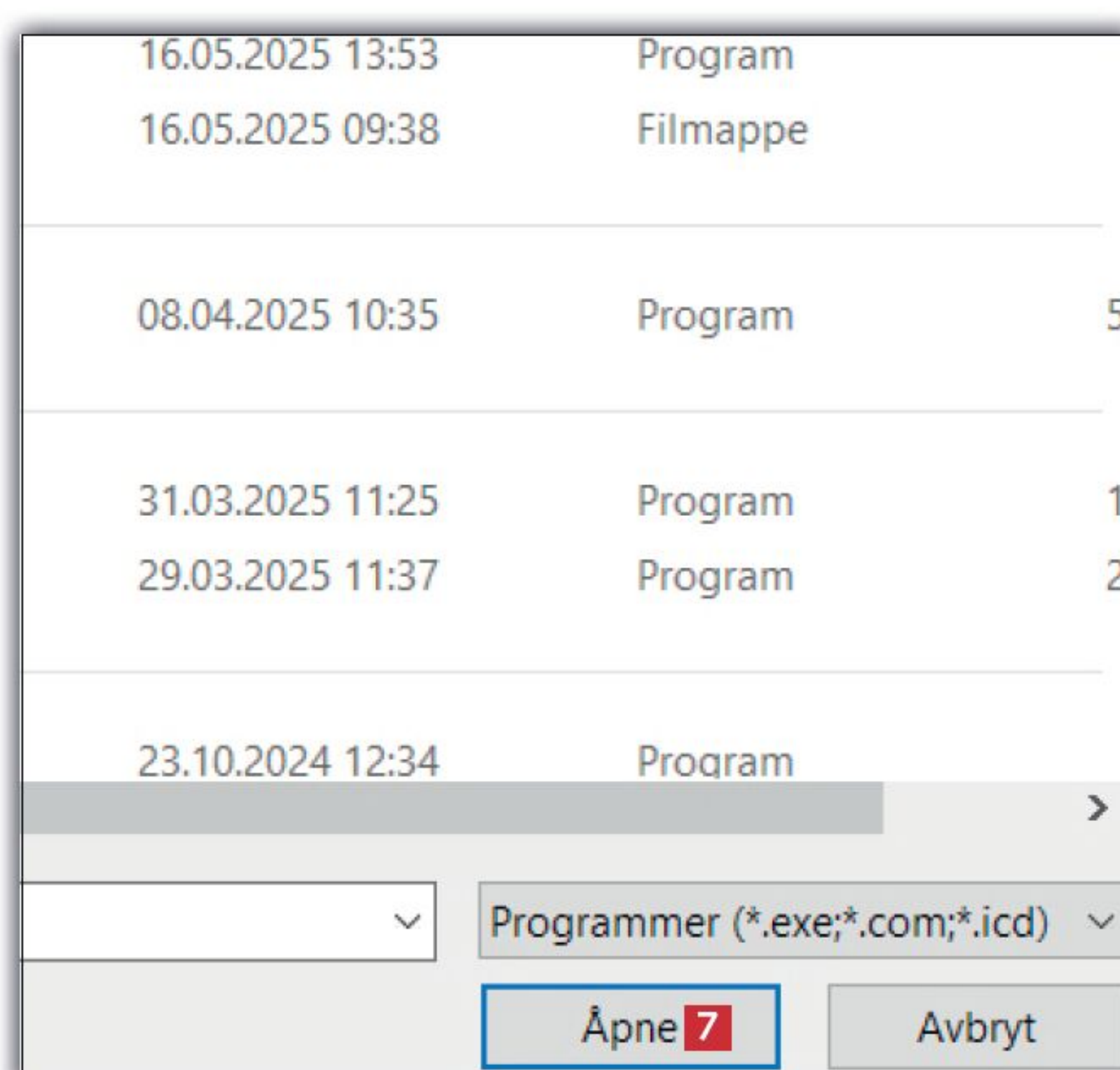
3 Klikk på **Endre innstillinger** **4**.

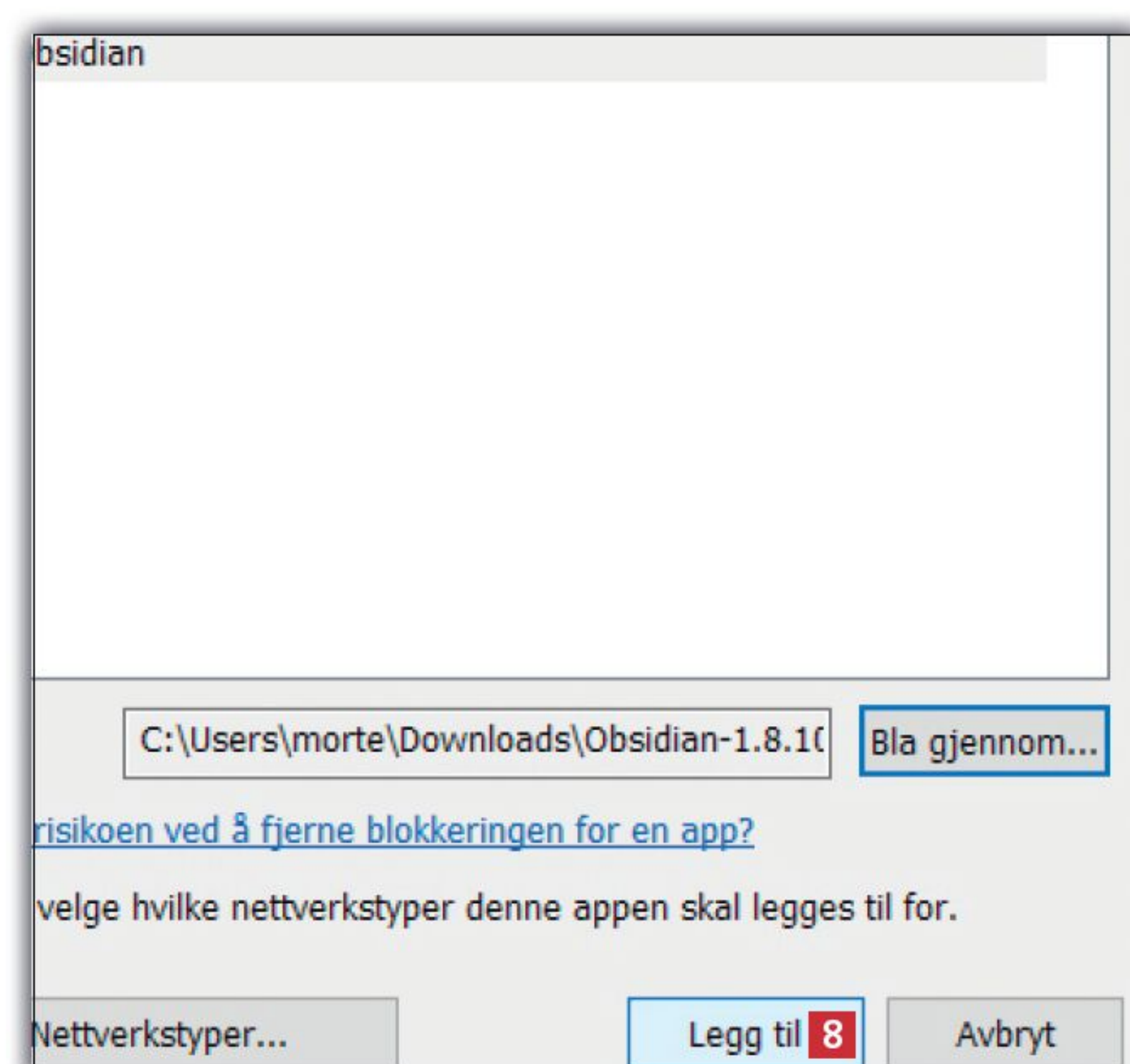
4 Neste trinn er å velge programmet du ønsker å installere. Klikk på **Tillat en annen app...** **5**.

5 Klikk på **Bla gjennom ...** **6**.

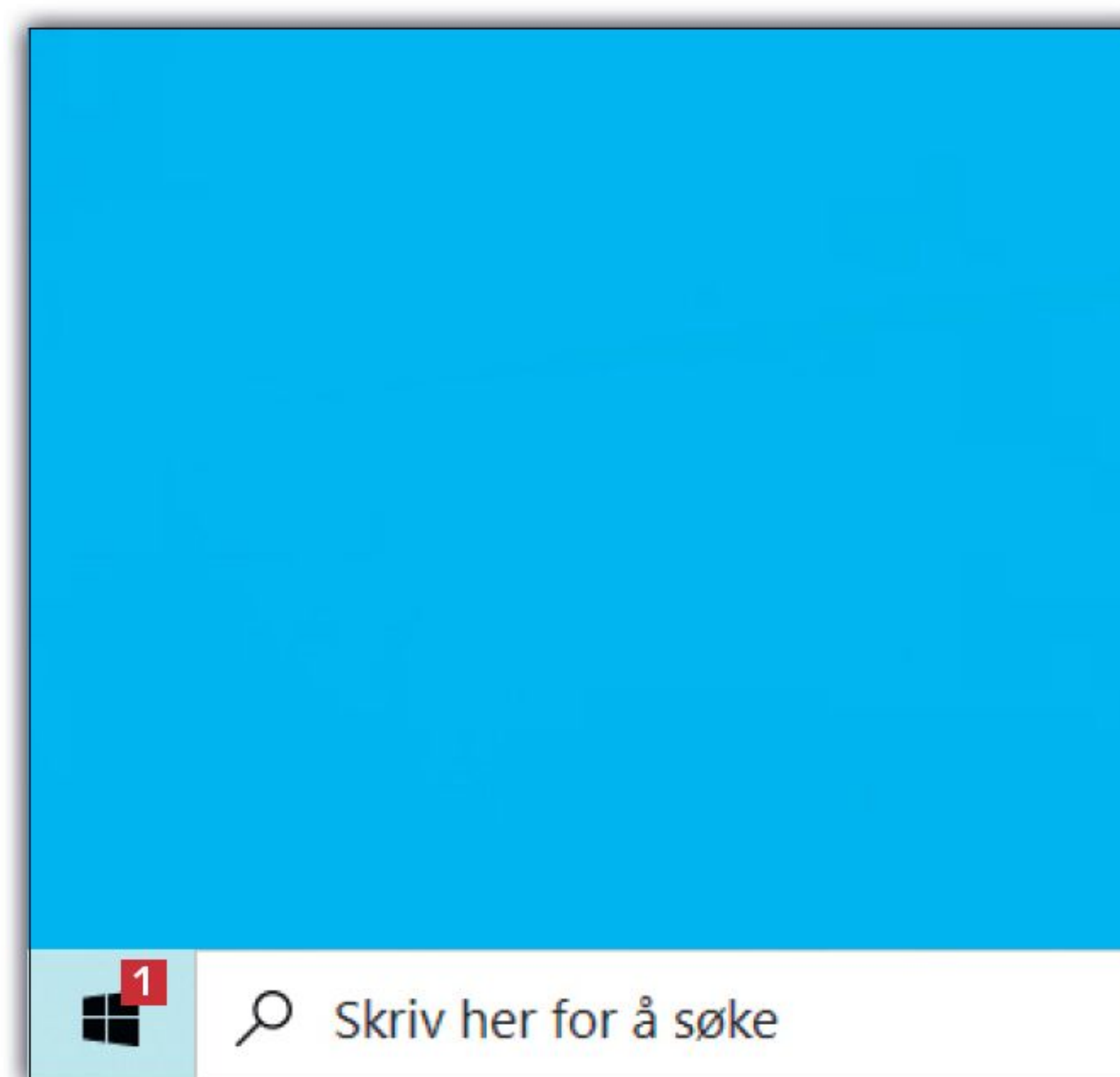
6 Bla deg frem til programmets installasjonsfil. Marker den **7**, og klikk på **Åpne** nede til høyre.

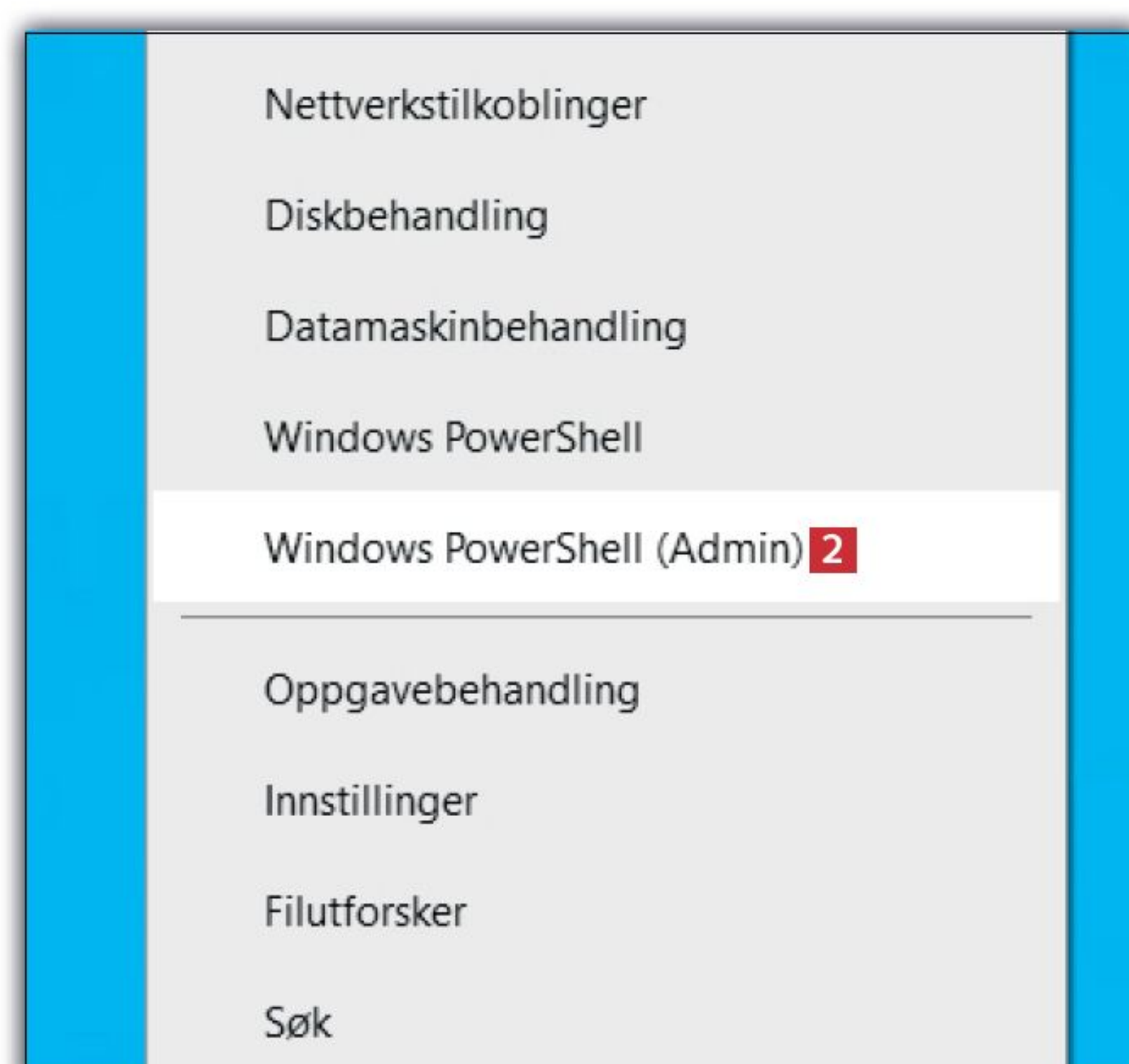
7 Til slutt klikker du på **Legg til** **8** fulgt av **OK**. Dermed slipper programmet gjennom brannmuren, slik at installeringen kan fullføres.

Reparasjon av systemfiler

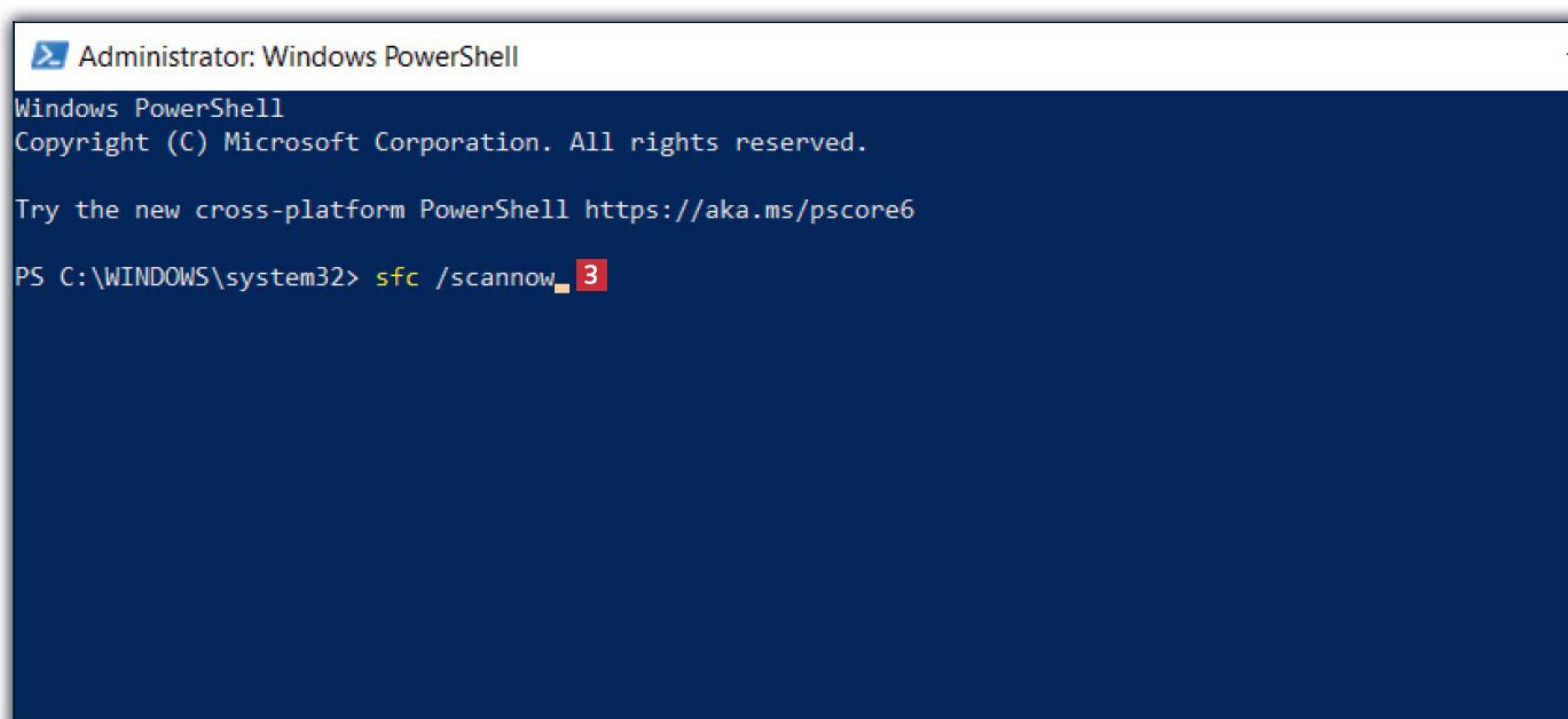
Hvis du gjentatte ganger opplever problemer med programinstallering, kan det tenkes at årsaken ligger i Windows selv. Da kan du prøve å reparere ødelagte Windows-filer ved hjelp av operativsystemets eget verktøy.

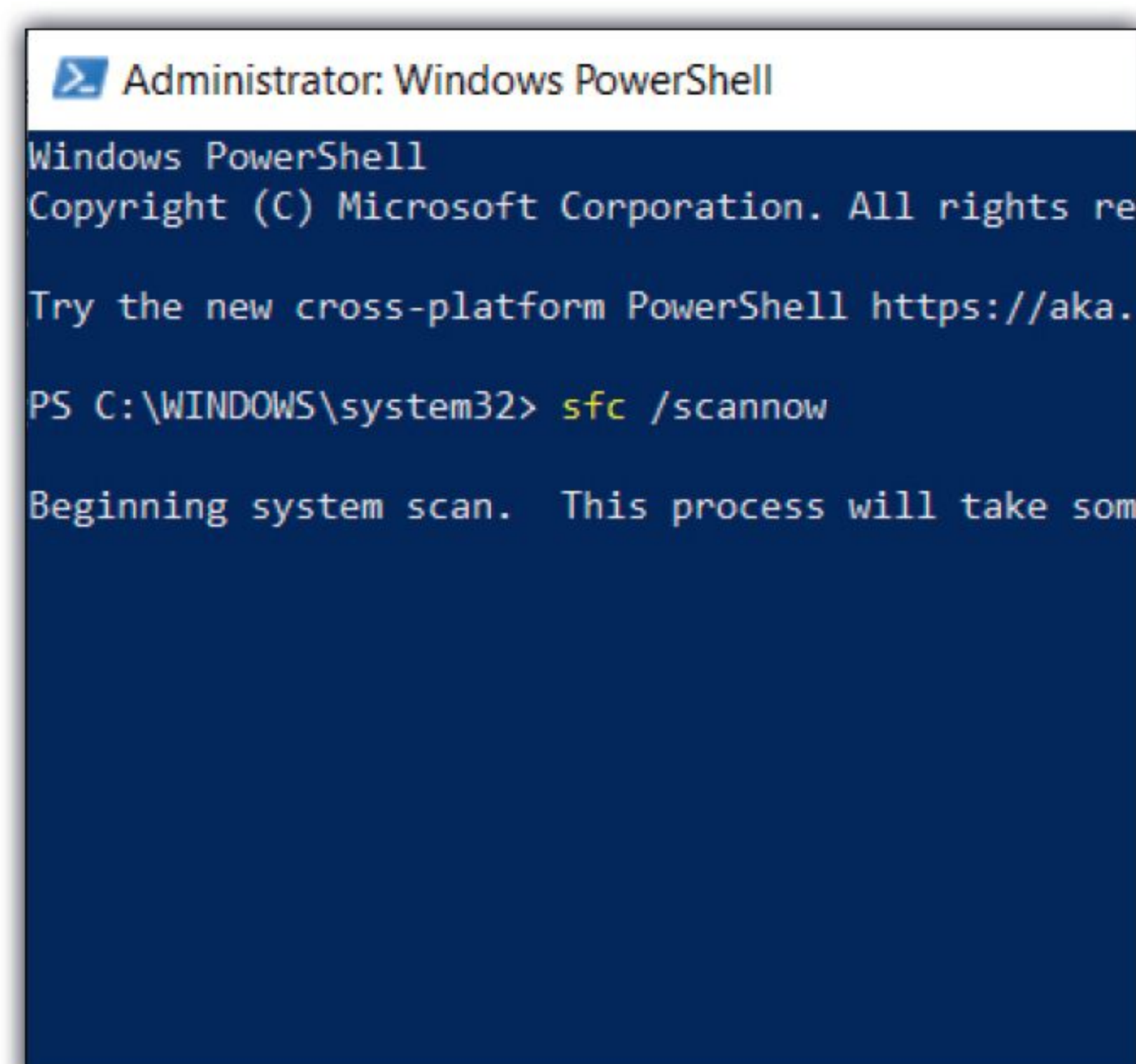
1 Høyreklikk først på start-knappen **1** i Windows 10 eller 11.

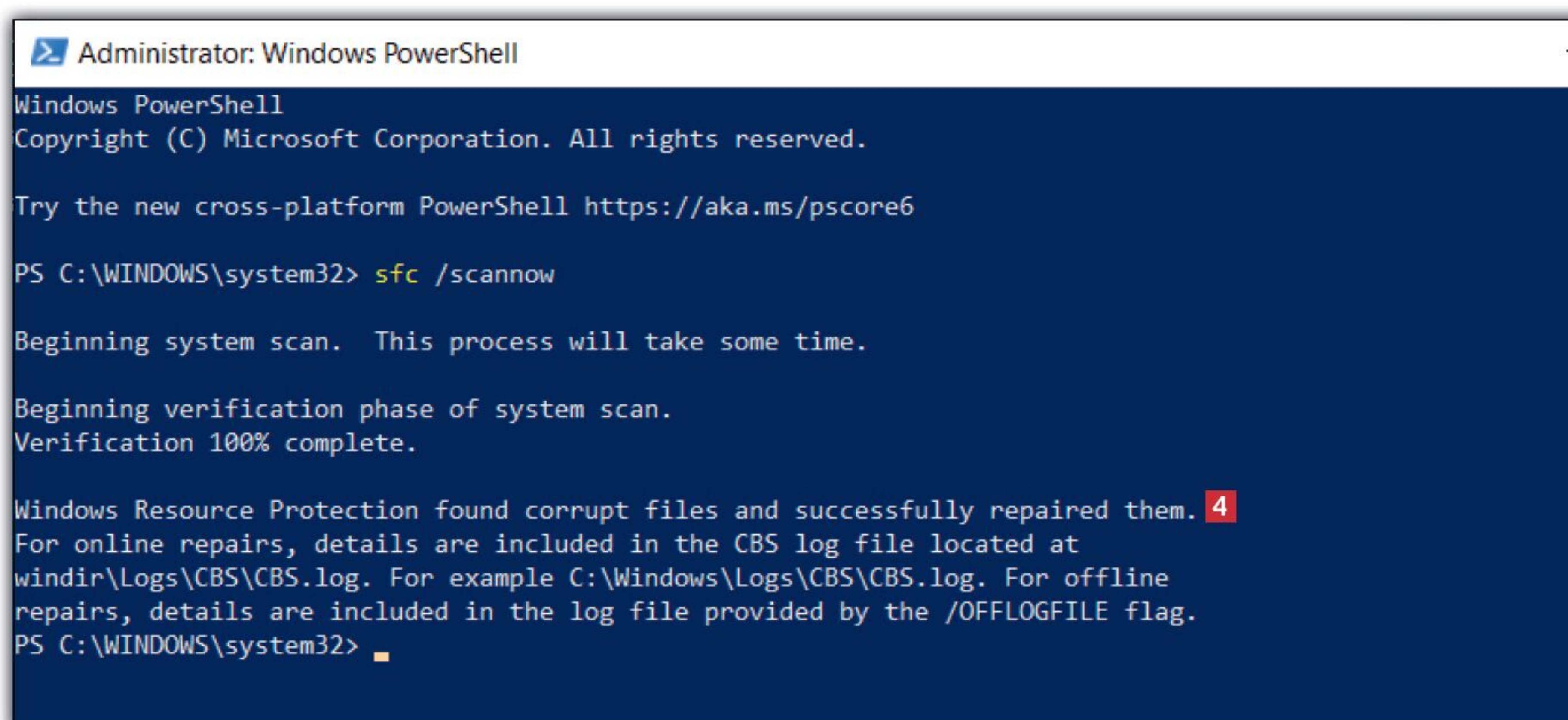
2 Bruker du Windows 10, velger du alternativet **Windows PowerShell (Admin)** **2**. I Windows 11 velger du **Terminal (administrator)**.

3 Skriv **sfc /scannow** **3** (husk mellomrom foran skråstreken), og trykk på **Enter**.

4 Nå starter en skanning av systemfilene i Windows. Den varer gjerne noen minutter.

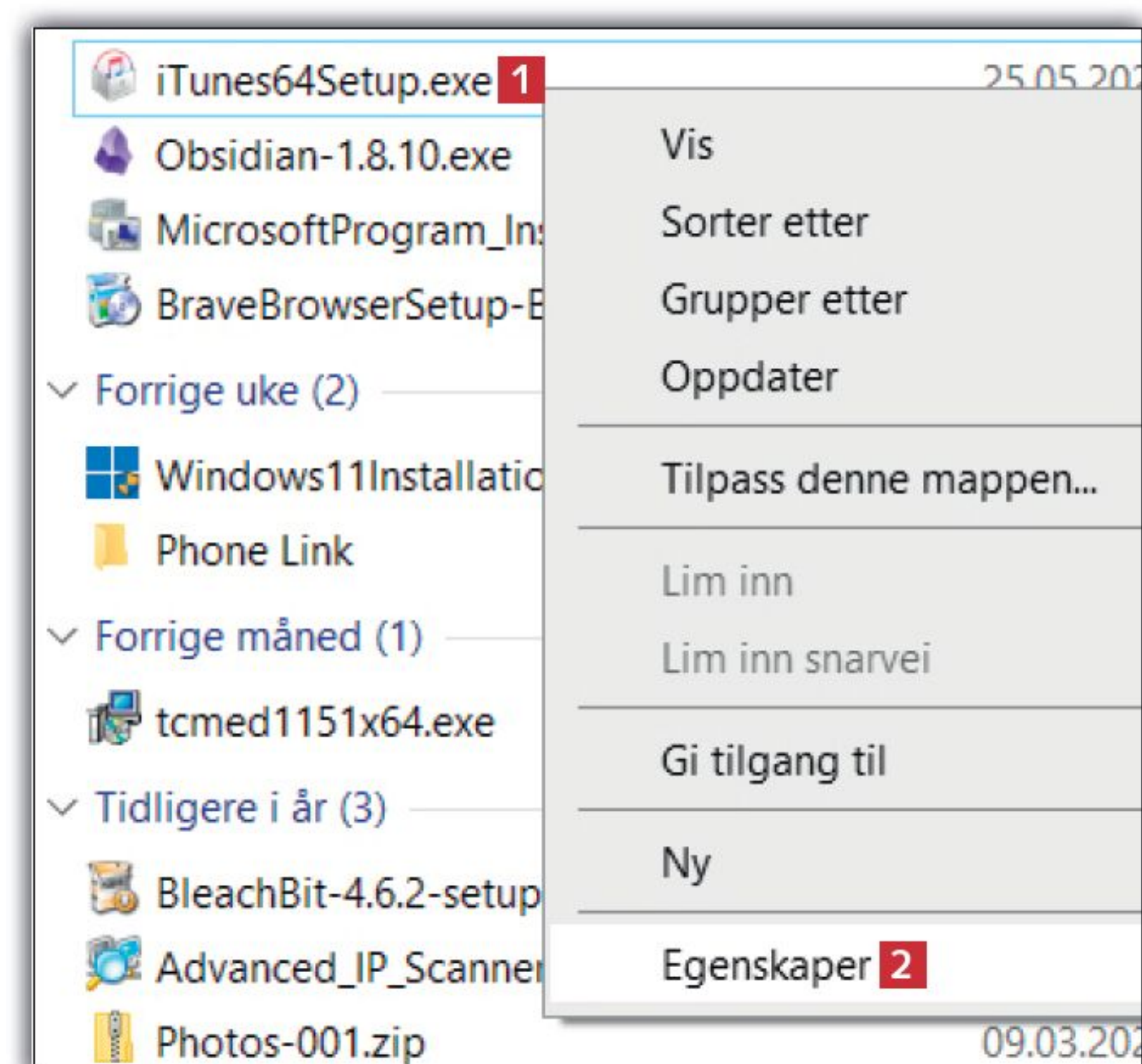

5 Hvis det oppdages filer som må repareres, gjør verktøyet dette selv og gir beskjed når jobben er gjort **4**. Nå kan du igjen prøve å installere et program for å se om problemet er løst.

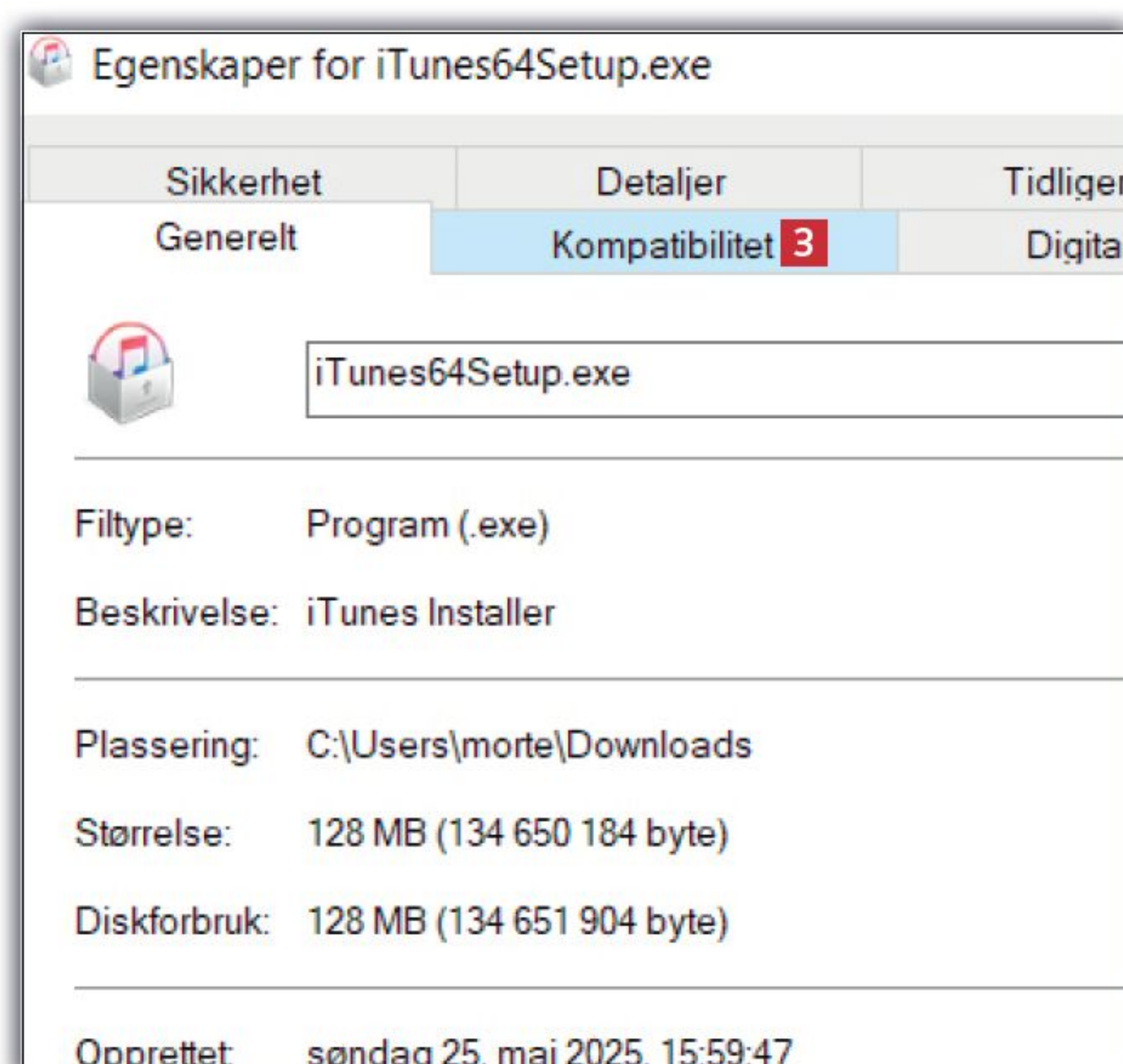
LØSNING 5

Kjør utdaterte programmer

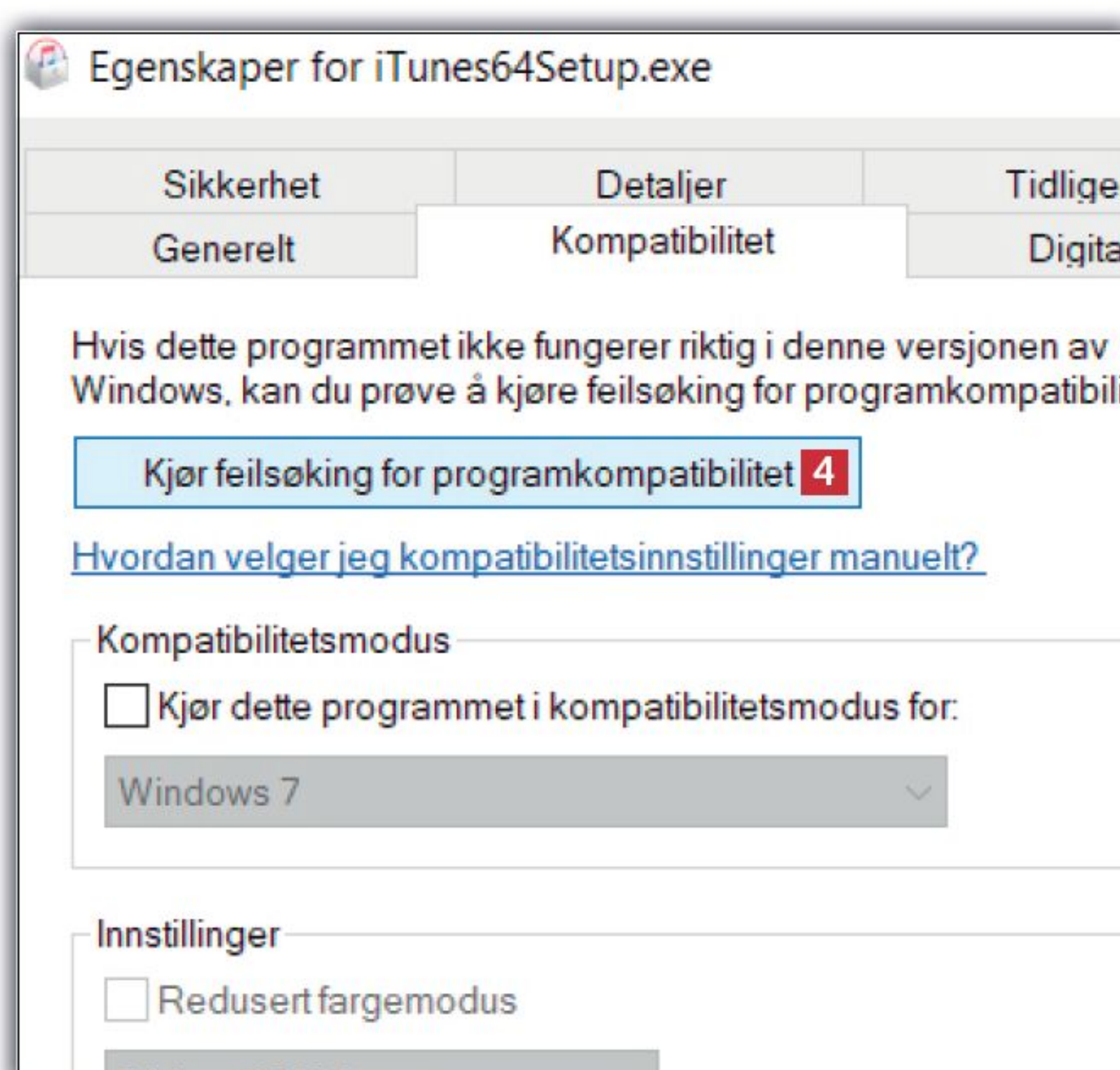
Det er ikke gitt at det fungerer hvis du prøver å installere et eldre program i Windows 10 eller 11. Bruker du Windows' kompatibilitetsmodus, kan det likevel la seg gjøre.

1 Høyreklikk først på installasjonsfilen **1** i Filutforsker. Deretter velger du **Egenskaper** **2**.

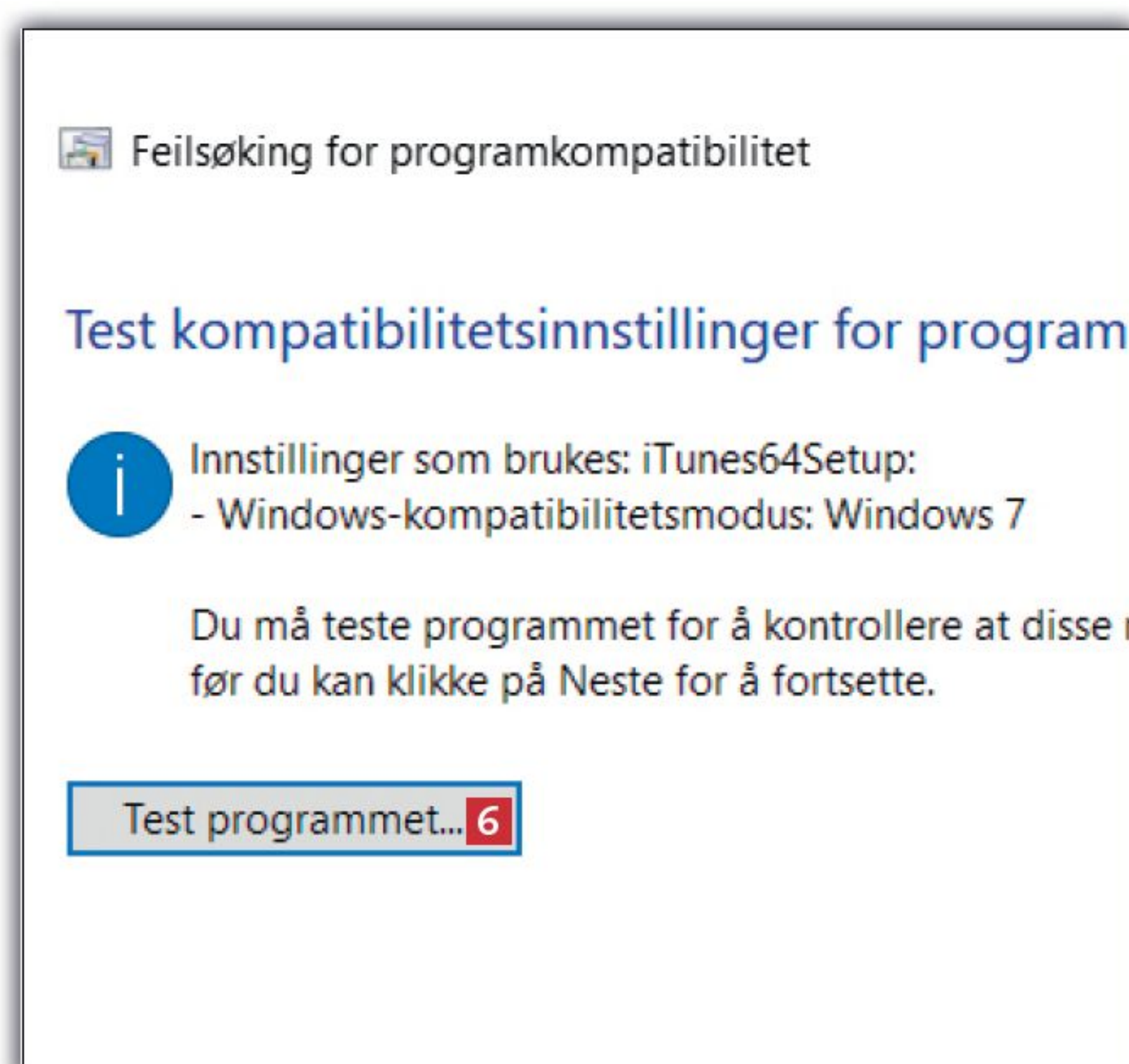
2 Klikk på fanen merket **Kompatibilitet** **3**.

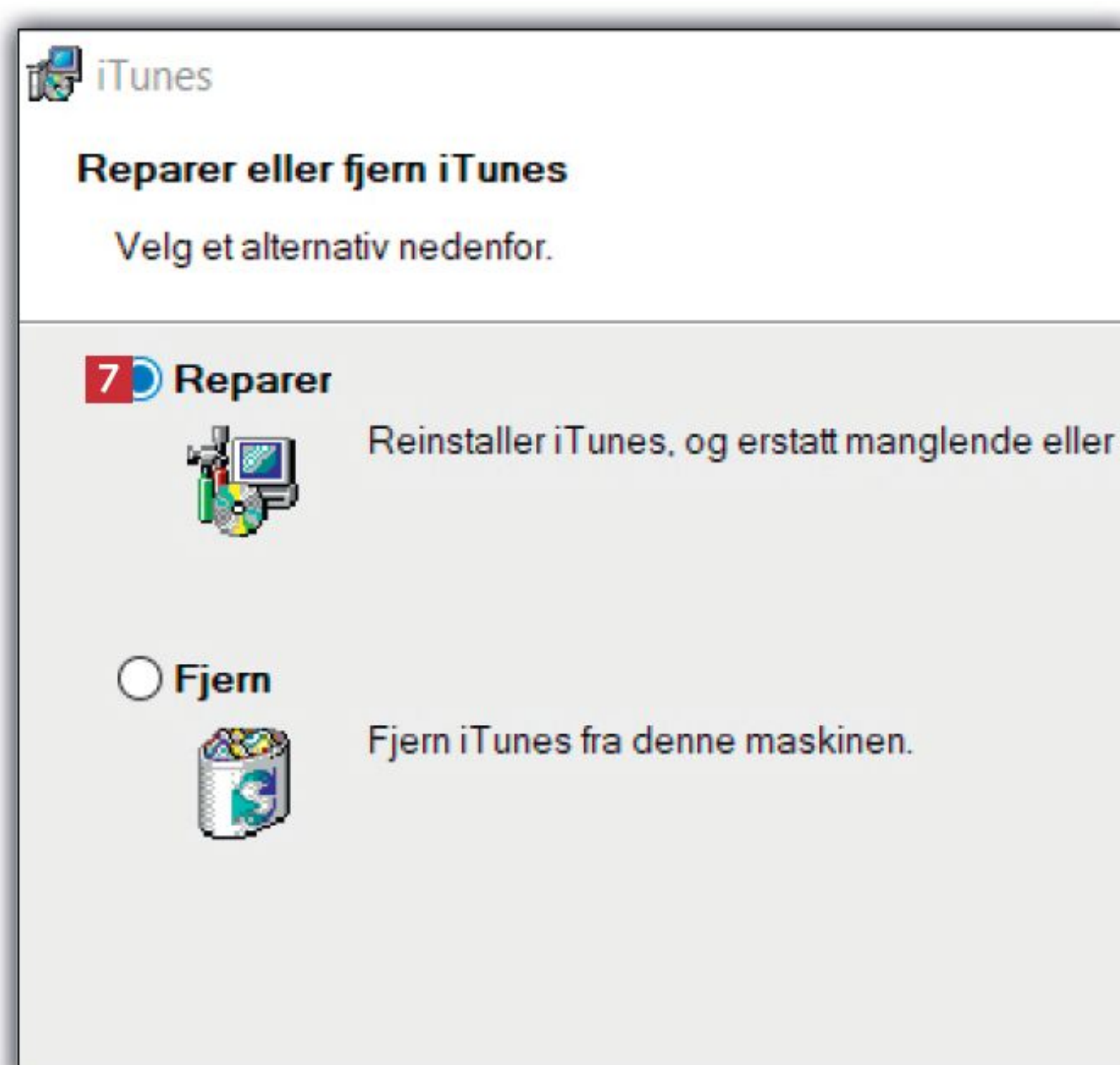
3 Deretter klikker du på knappen **Kjør feilsøking for programkompatibilitet** **4**.

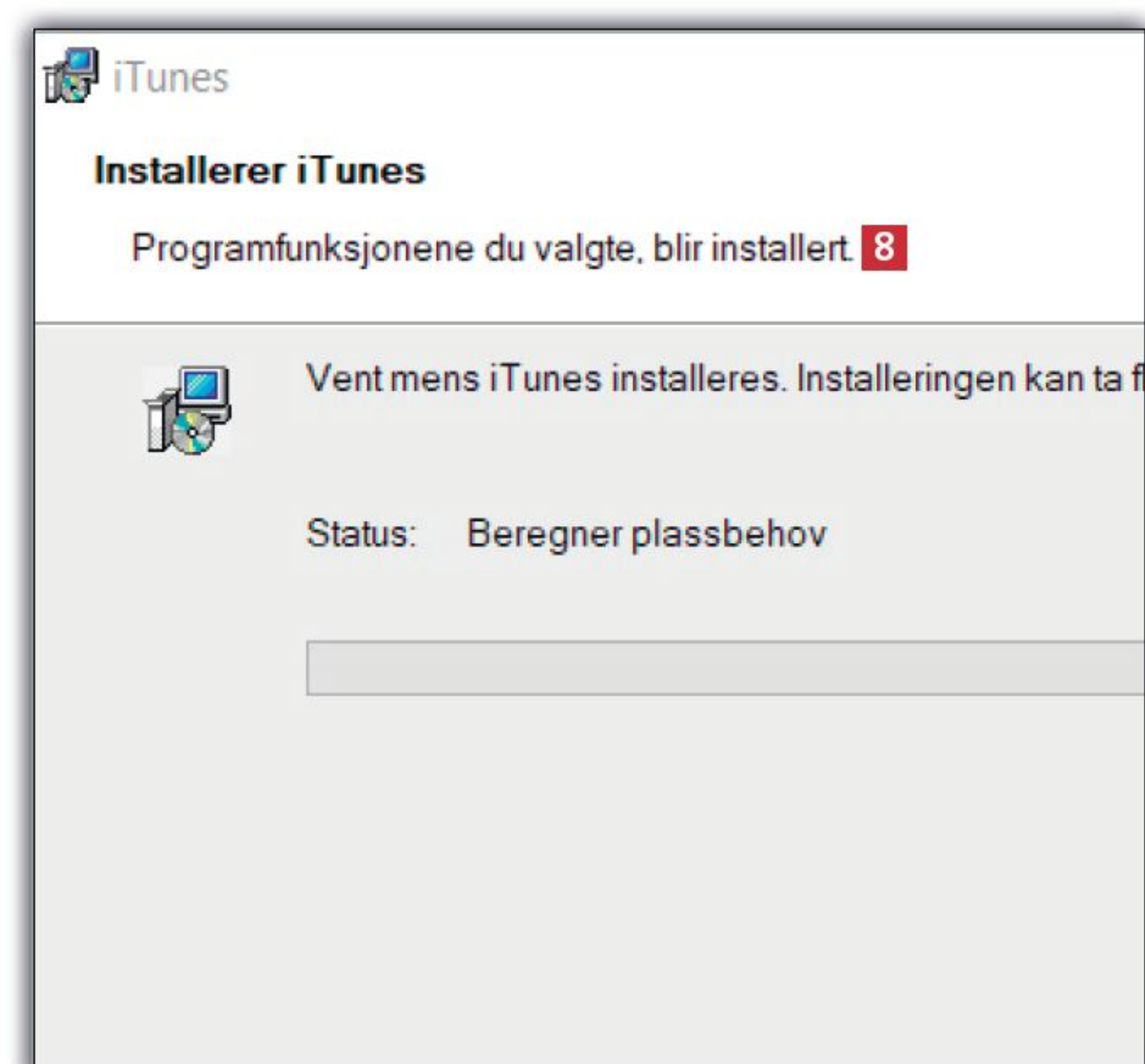
4 Snart ser du dette vinduet, der du klikker på **Prøv anbefalte innstillinger** **5**.

5 Her klikker du på **Test programmet...** **6**.

6 Nå vil verktøyet komme med en anbefaling. Velg å reparere eller installere programmet på nytt **7**.

7 Programmet installeres **8** i en spesiell modus som tillater at det kjøres i Windows 10 og 11, selv om det egentlig ikke er utviklet for disse nyere operativsystemene.

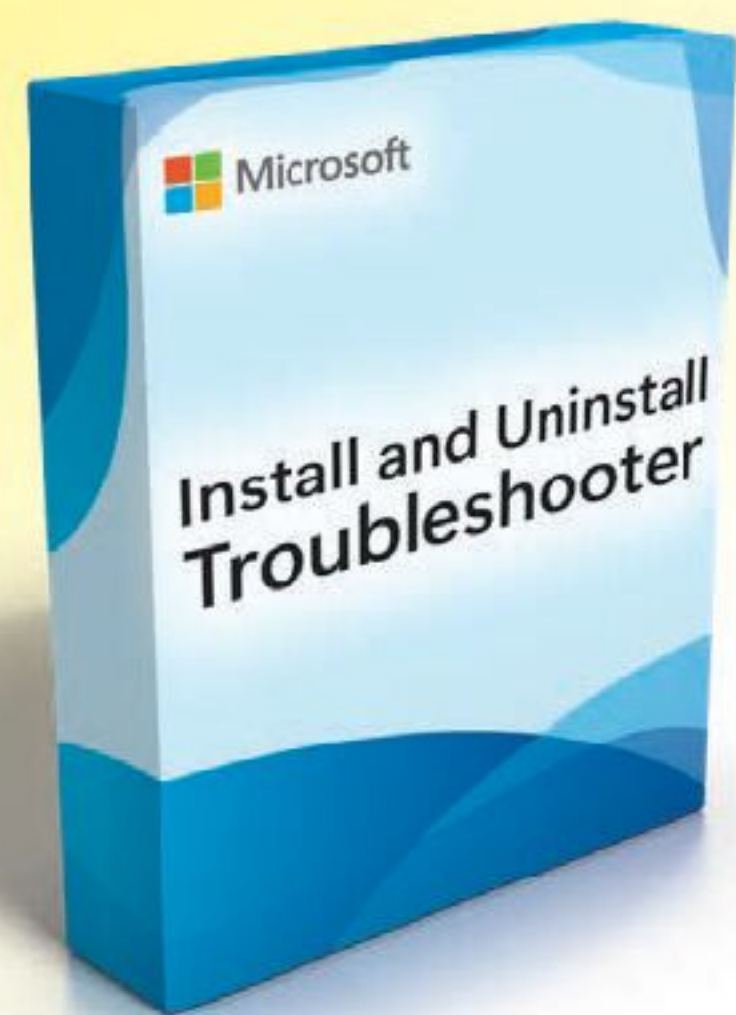
Install and Uninstall Troubleshooter

Dette fine, lille Microsoft-verktøyet kan løse problemer med å installere og avinstallere programmer.

Språk
Norsk

Virker med
Windows 10 og 11

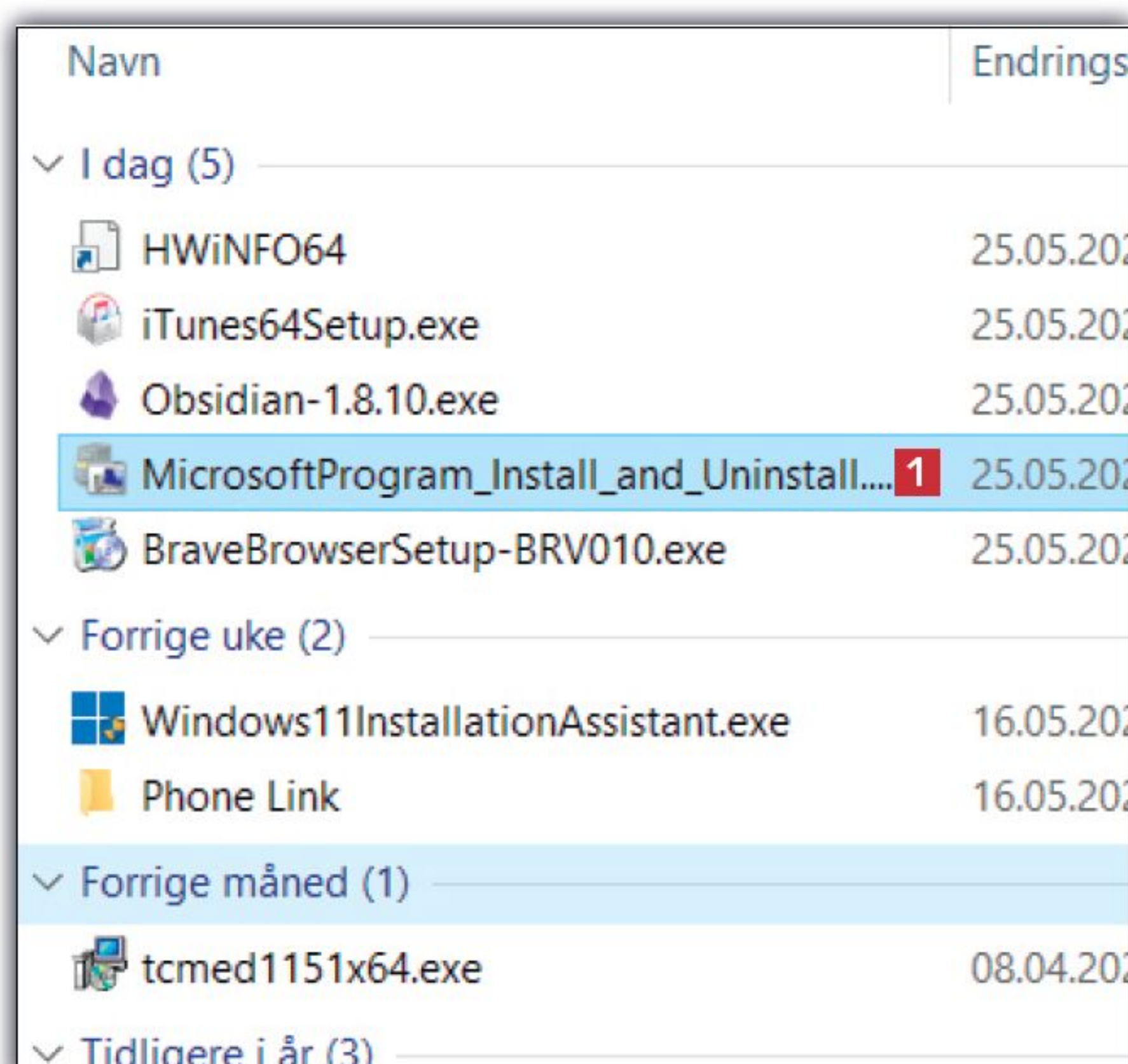
Programmet
laster du
ned fra:
komputer.no/2514

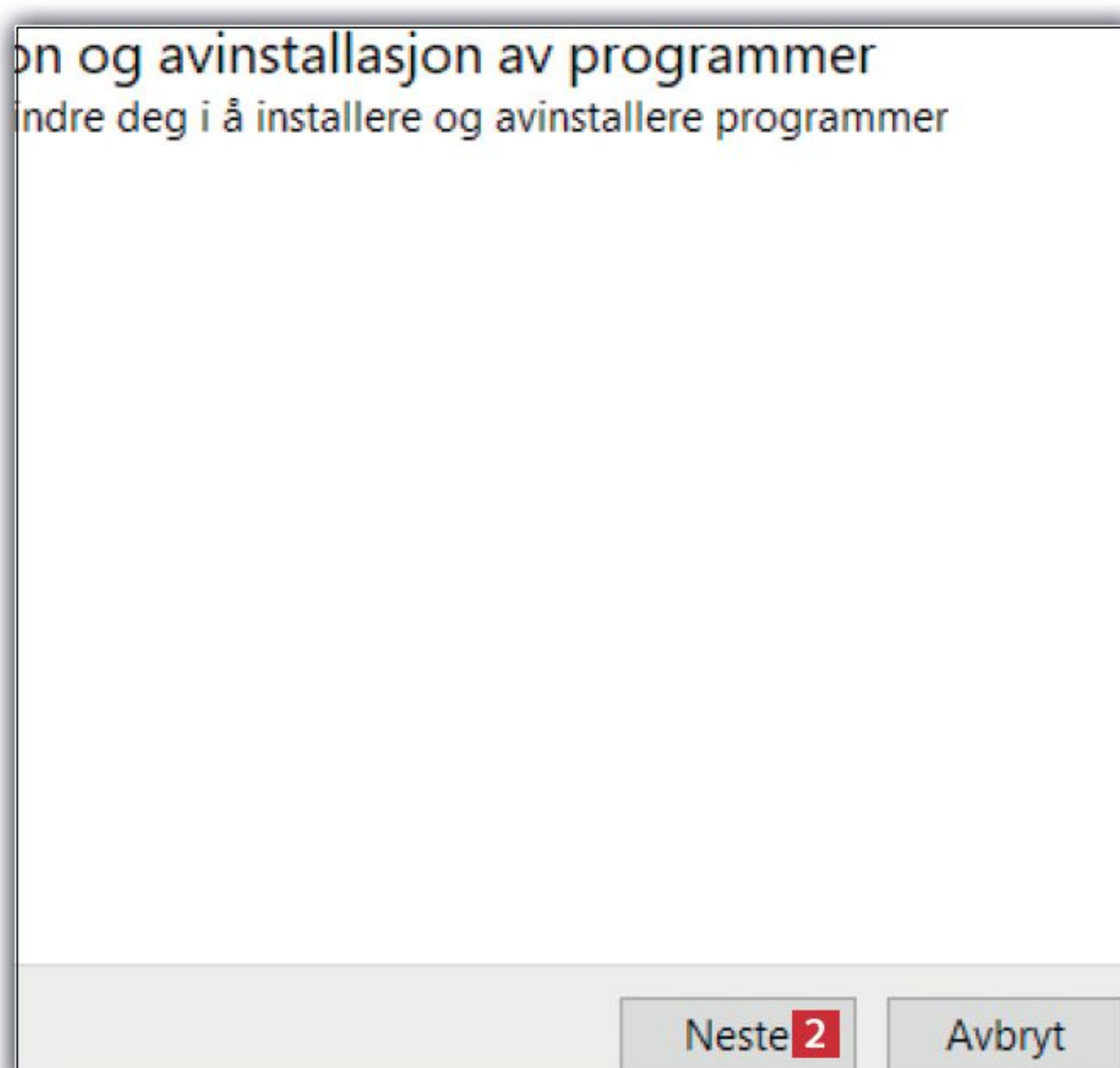
LØSNING 6

Prøv Microsofts eget reparasjonsverktøy

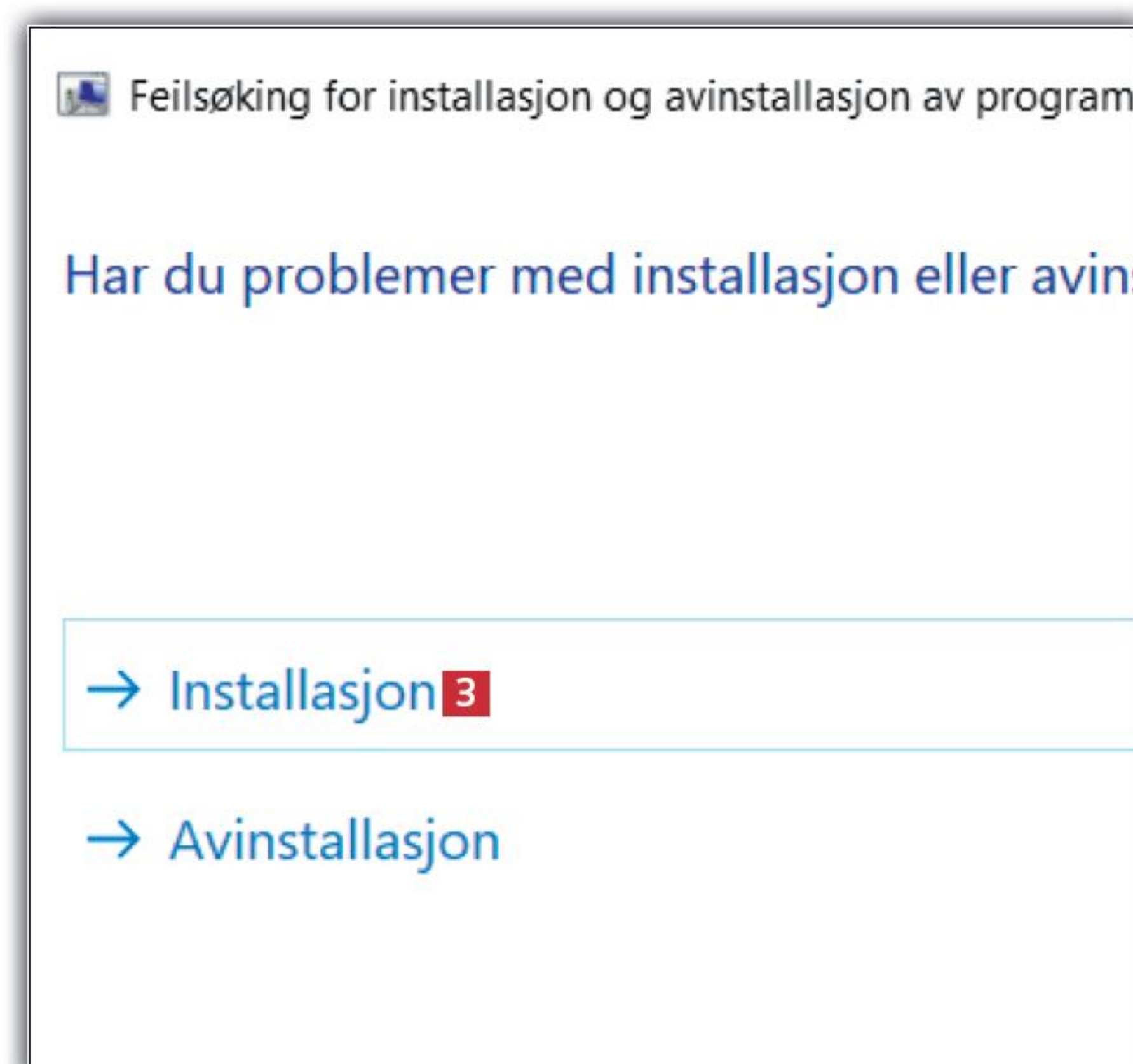
Hvis ingenting annet virker, er det fortsatt håp i Microsofts verktøy til å reparere programinstallasjoner. Her viser vi hvordan det brukes.

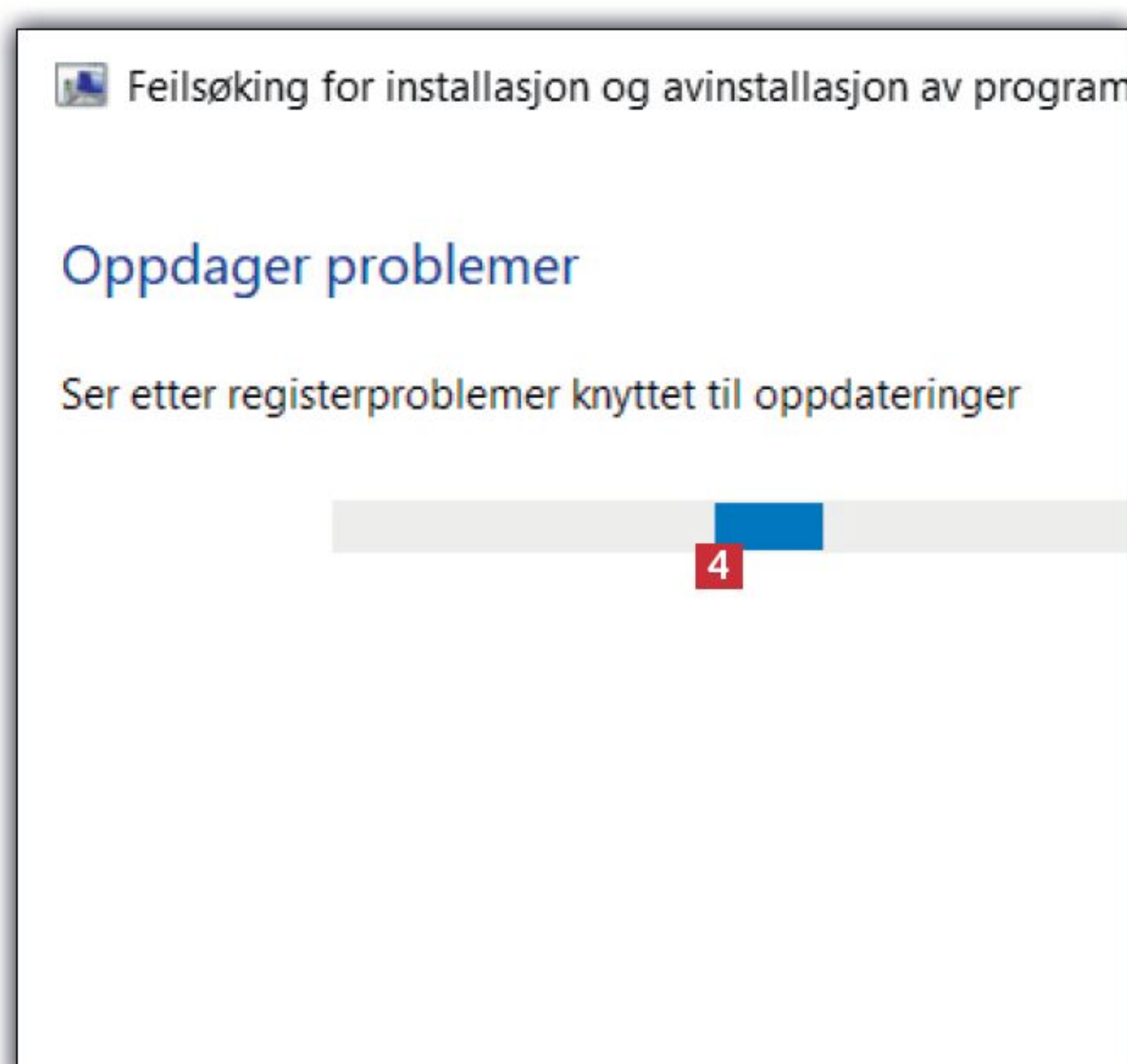
1 Last ned Install and Uninstall Troubleshooter fra nettsiden vår. Dobbeltklikk på filen **1** i Filutforsker.

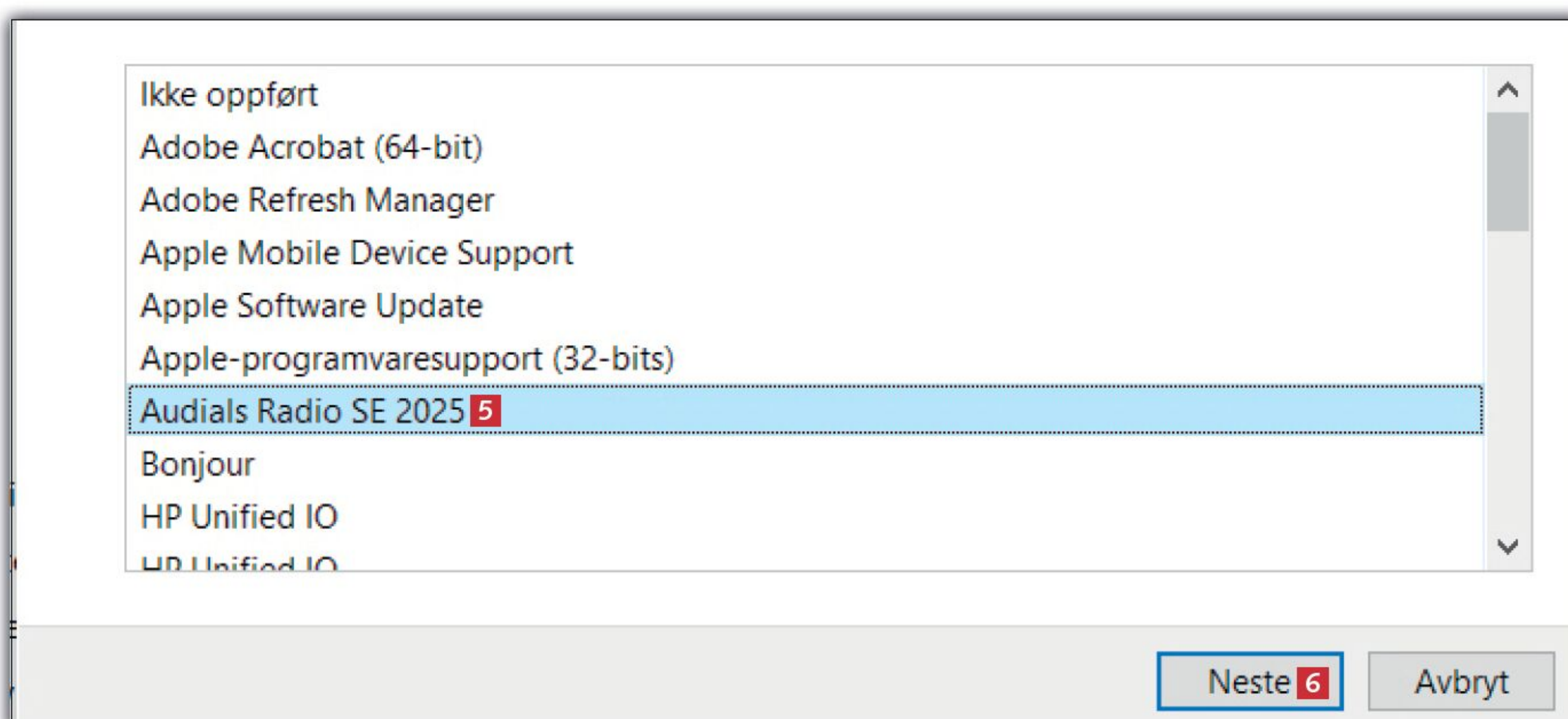
2 Klikk på **Neste** **2** i vinduet som åpnes.

3 Deretter velger du **Installasjon** **3**.

4 Nå vil programmet gjennomføre maskinen etter programmer med installasjonsproblemer.

5 I listen velger du programmet **5** du har problemer med å installere. Klikk på **Neste** **6**, og følg anvisningene. Når veiviseren er avsluttet, vil du forhåpentligvis kunne installere det gjenstridige programmet.

Hvordan lager jeg innholdsfortegnelse i Microsoft Word?

Jeg vil ha en innholdsfortegnelse i et Word-dokument, men er usikker på hvordan man går frem. Finnes det en smartere løsning enn å skrive alle overskriftene på nytt?

SVAR Ja, Word er selv i stand til å lage en innholdsfortegnelse basert på overskriftene du har laget i dokumentet. Her viser vi hvordan det gjøres.

1. Landskap

Fjorder: Norges kystlinje er kjent for sine dype, smale innsjøene er ofte omgitt av høye fjell.

Fjell: Norge har mange høye fjell, inkludert fjellområdene tilbyr spektakulær utsikt.

Skoger: Store deler av Norge er dekket av skog. Barskog dominerer, men det finnes også bløttemark.

Vidder: Hardangervidda er Europas største sammenhengende vidde.

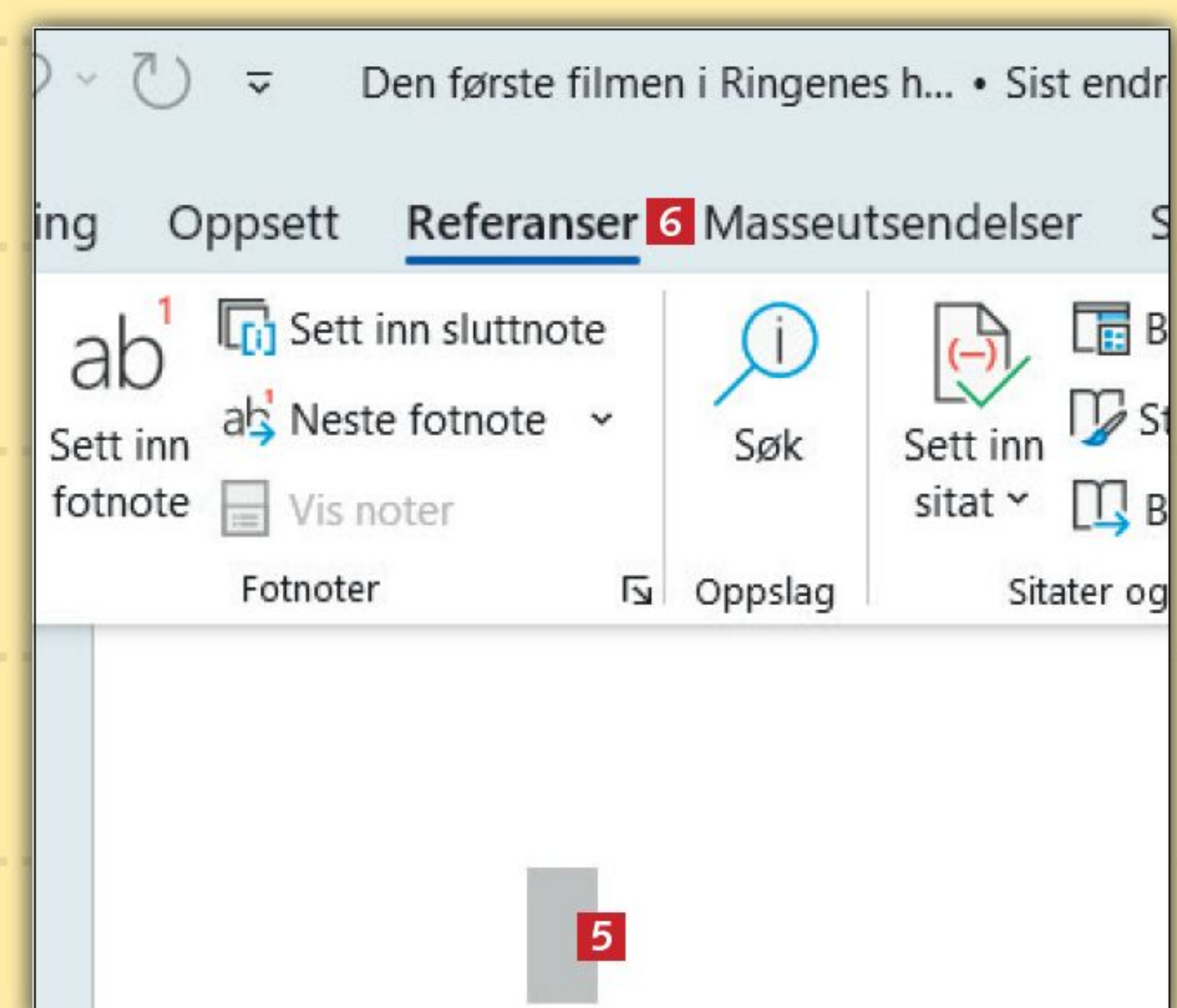
1 For å velge en overskrift som skal med i innholdsfortegnelsen, må du først markere den i teksten **1**.

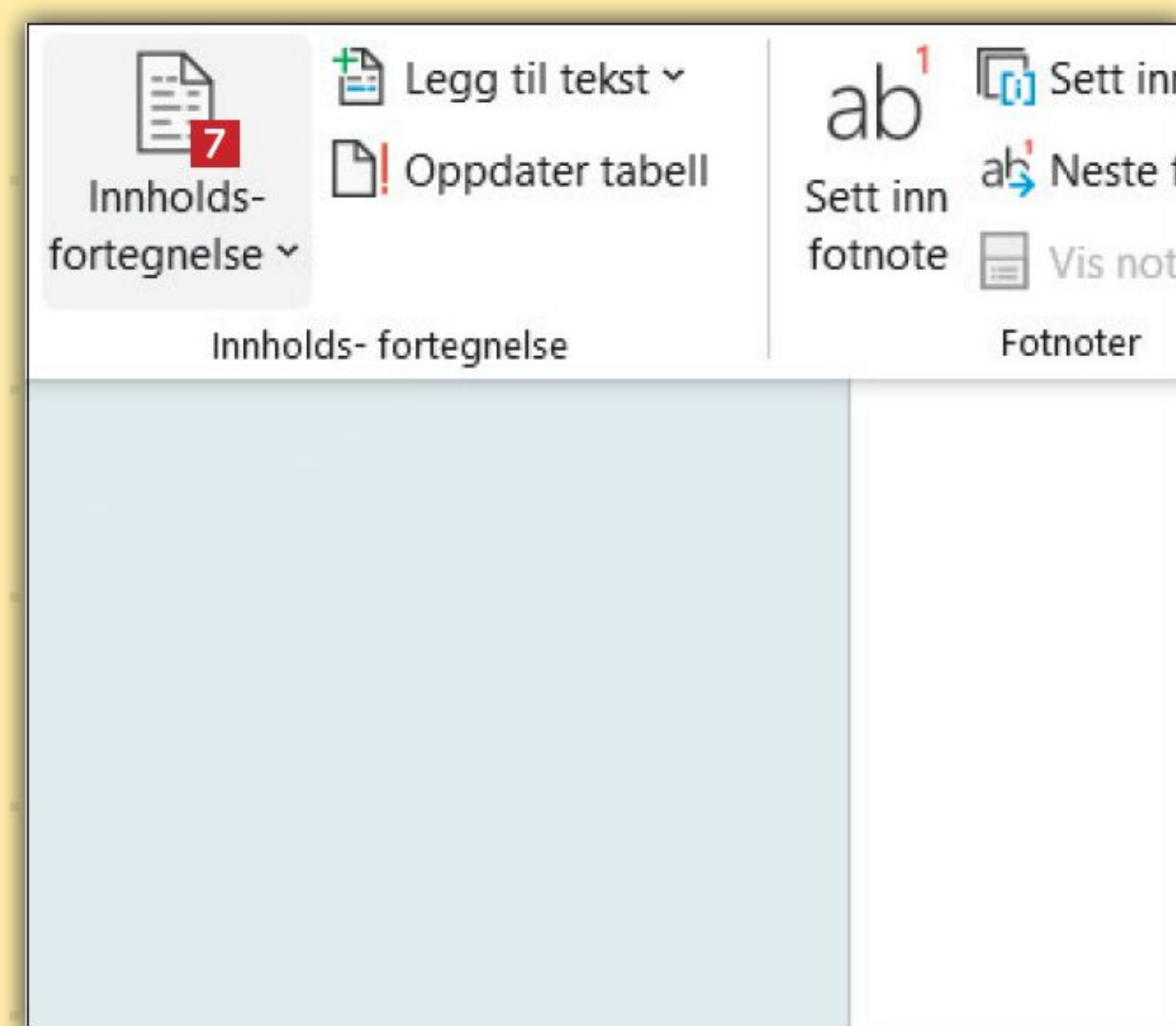
2 Ved **Stiler** **2** i menylinjen over dokumentet, klikker du på pilen **3**.

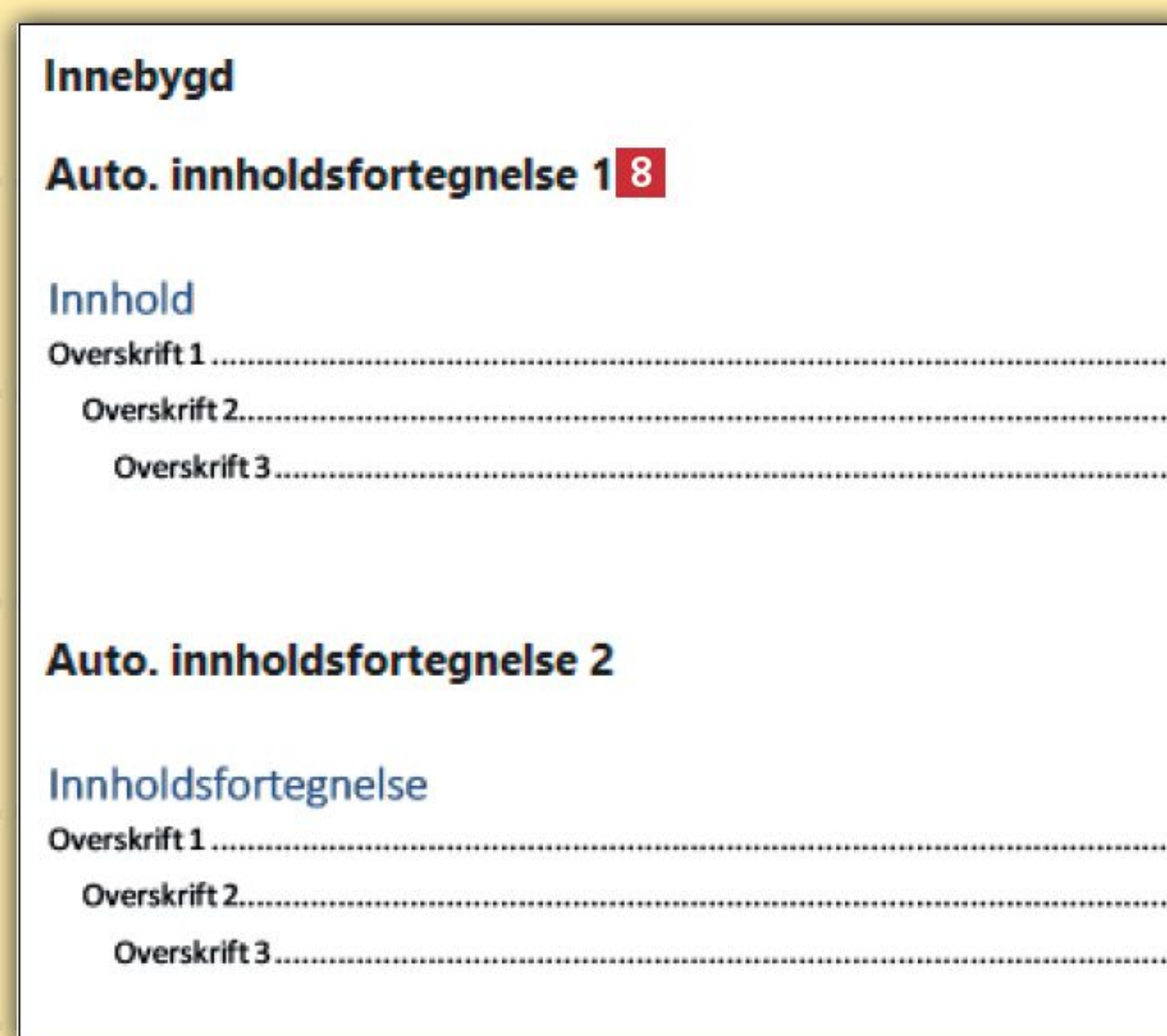
3 Velg overskriftstype **4**. Jo større den er, desto høyere plasseres den i hierarkiet til innholdsfortegnelsen. Legg til flere overskrifter.

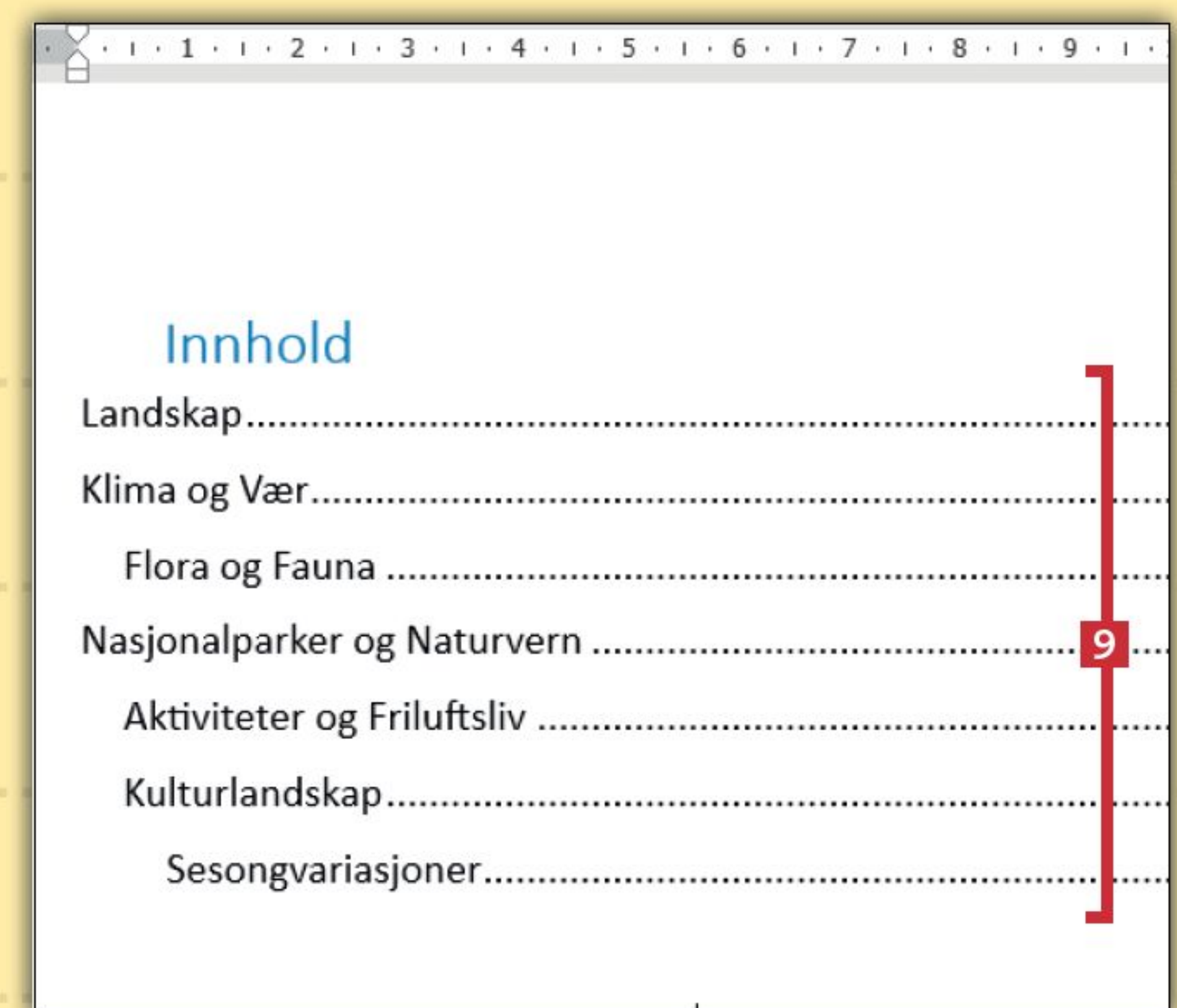
4 Marker stedet **5** i dokumentet der innholdsfortegnelsen skal plasseres (som regel på første side). Klikk på menyen **Referanser** **6**.

5 Velg **Innholdsfortegnelse** **7**.

6 Klikk på ønsket type, som **Auto. innholdsfortegnelse 1** **8**.

7 Innholdsfortegnelsen **9** settes inn i dokumentet.

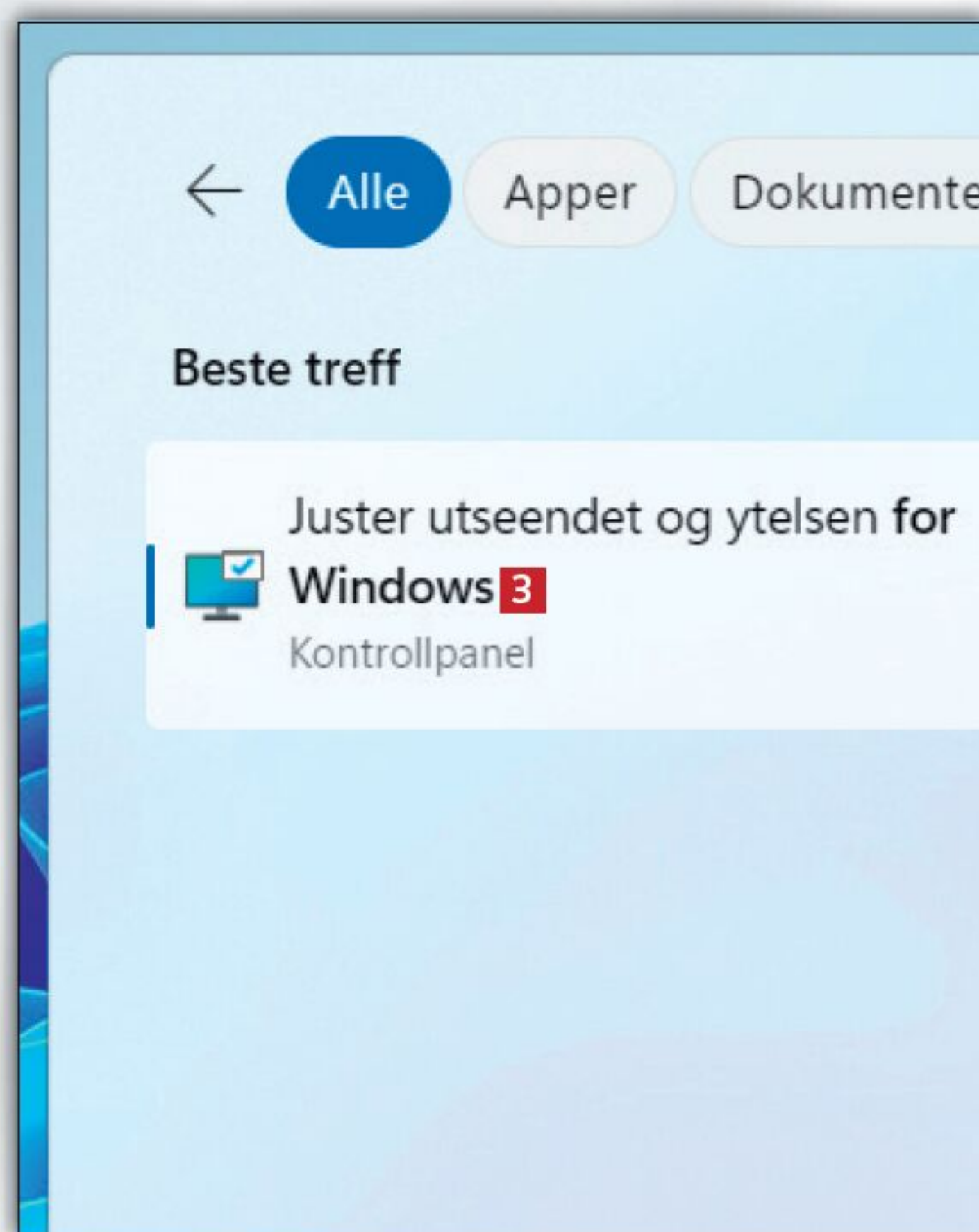
Fjern skyggen bak ikonene

På skrivebordet i Windows 11 er det svake skygger bak ikonene. Det gjør det vanskelig å lese teksten under dem. Derfor vil jeg fjerne dem, men finner ingen innstilling i Windows der det er et alternativ. Er det i det hele tatt mulig å bli kvitt disse skyggene?

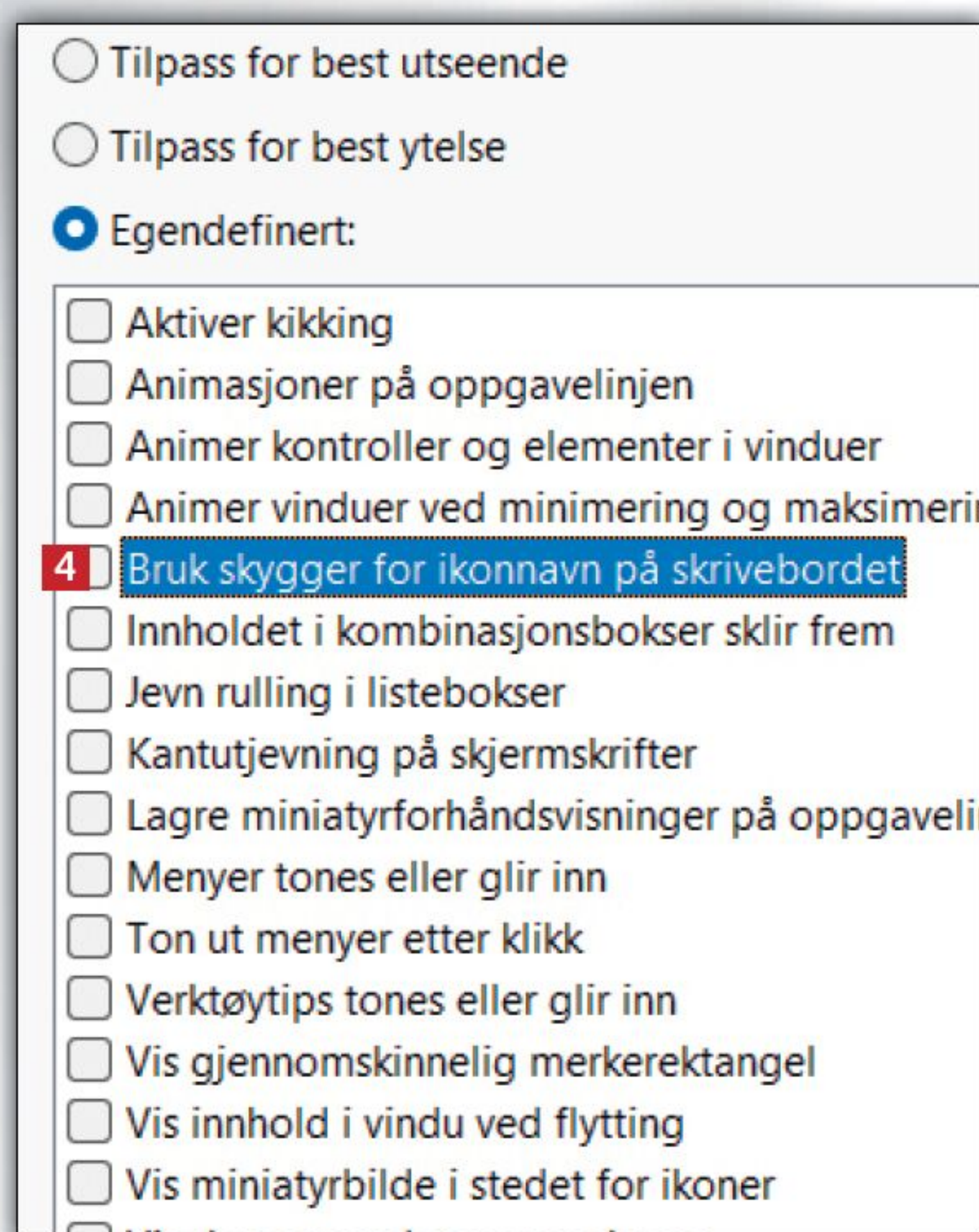
SVAR Muligheten til å slå skygger på eller av befinner seg i Kontrollpanel, og det er trolig grunnen til at du ikke finner den. Her viser vi hvordan du enkelt kan fjerne skygger fra ikonene på skrivebordet. Metoden er den samme i Windows 11 og 10.

1 Klikk i Windows' søkefelt **1**, og skriv **juster utseendet og ytelsen** **2**.

2 Klikk på søkeresultatet **Juster utseendet og ytelsen for Windows** **3**.

3 Fjern markeringen ved **Bruk skygger for ikonnavn på skrivebordet** **4**.

4 Klikk på **Bruk** **5** etterfulgt av **OK** **6**. Dermed er ikonskyggene fjernet.

SEND OSS DINE PC-SPØRSMÅL

På disse sidene svarer vi på utvalgte spørsmål fra bladets abonnenter.

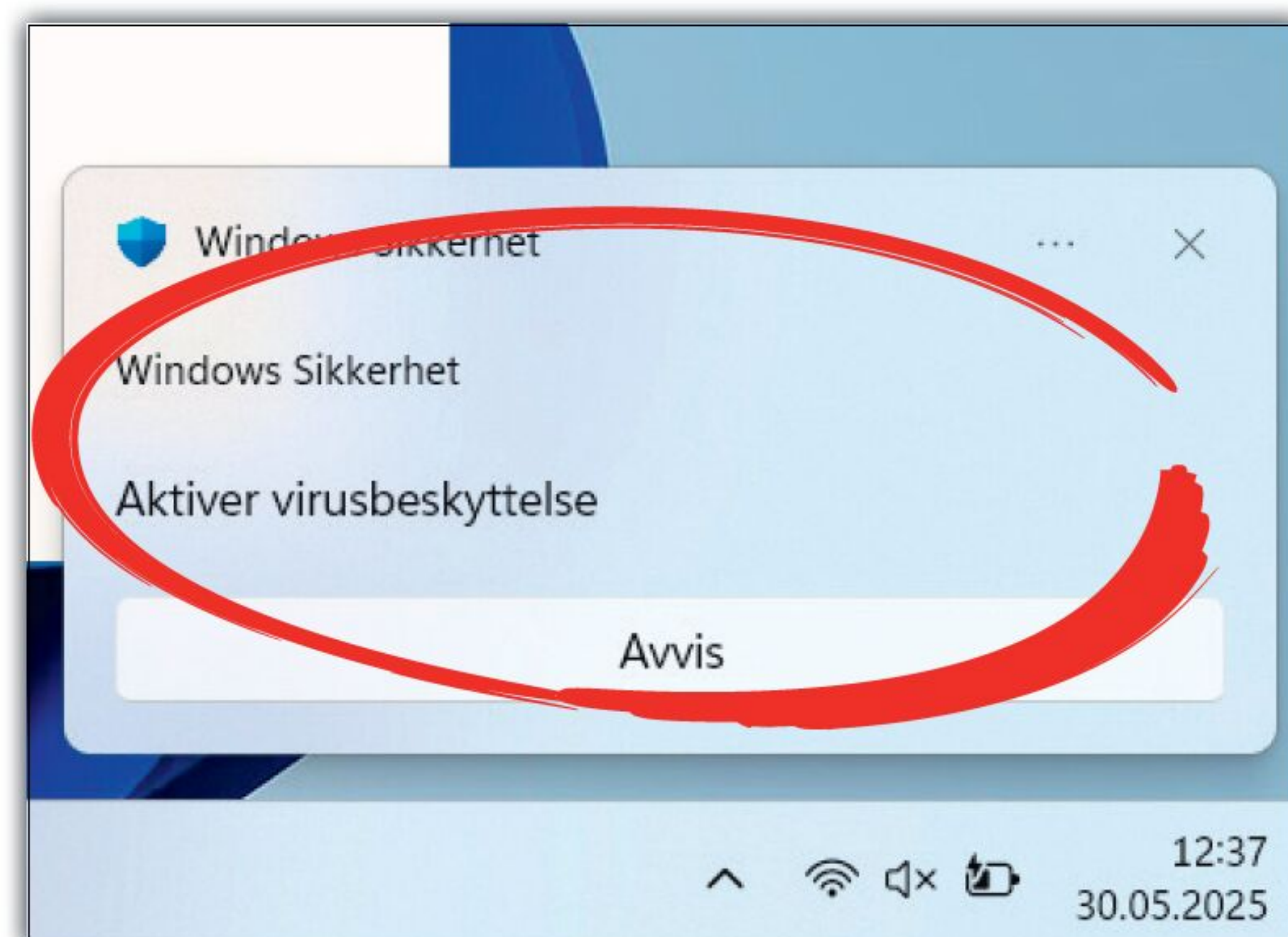
Du kan alltid sende oss spørsmål om artikler og programmer fra bladet, og generelt om datamaskinen på: komputer.no/spoeross

Hva skjer hvis jeg fjerner McAfee?

I et halvt år har jeg brukt McAfee-beskyttelsen som fulgte med den nye pc-en. Nå er prøveperioden over, men hva skjer hvis jeg avinstallerer programmet?

SVAR Hvis du avinstallerer prøveversjonen av McAfees antivirus, vil Windows automatisk gjøre deg oppmerksom på at du i stedet bør bruke systemets egen beskyttelse. Du behøver altså ikke å være redd for at maskinen skal være ubeskyttet. Vil du heller ha et annet antivirusprogram, anbefaler vi Avast One Essential. Abonnerer du på bladet, kan du laste det ned gratis fra komputer.no/sikkerhetspakke

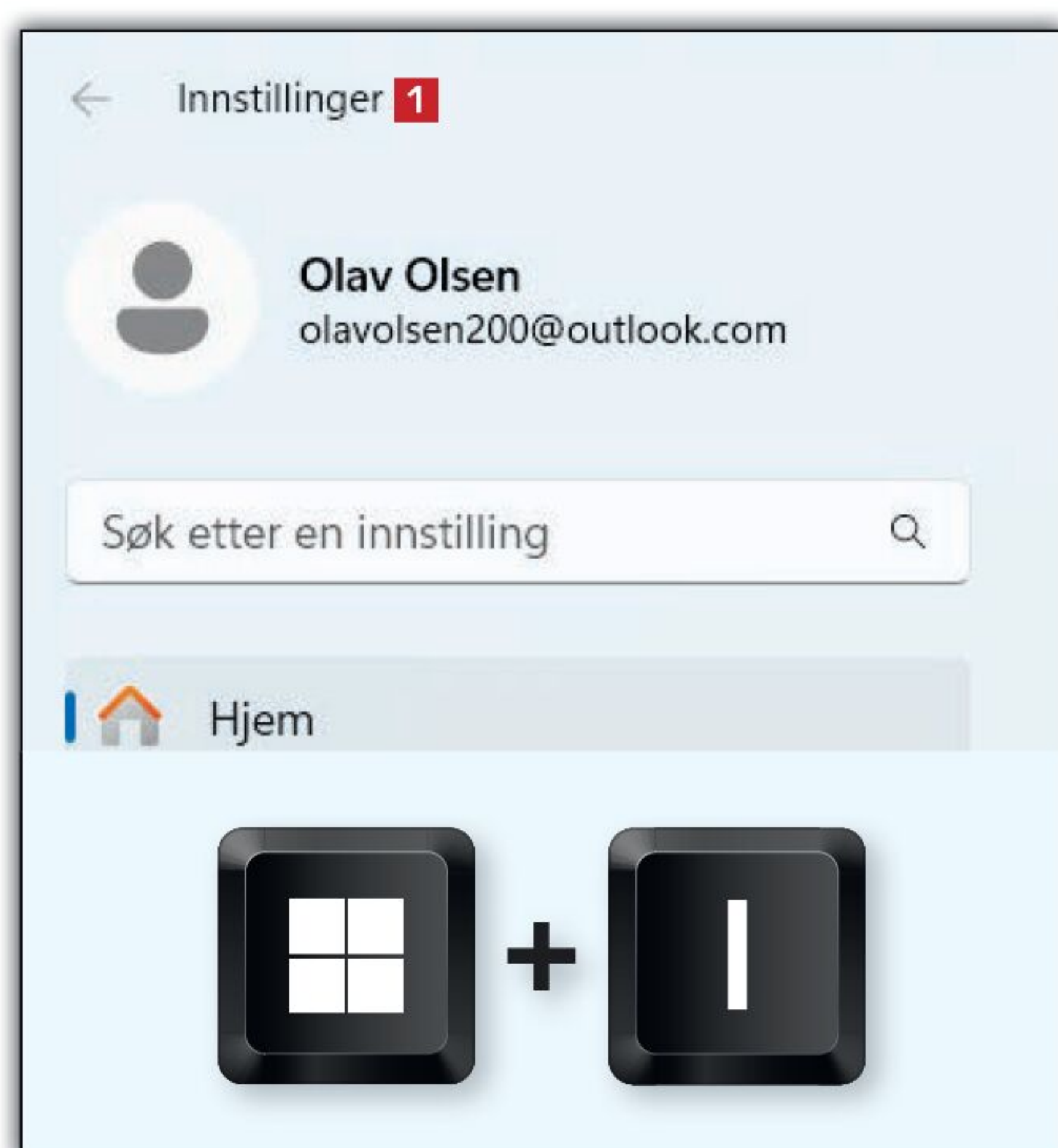
Er det ikke noe sikkerhetsprogram på pc-en, får du en advarsel fra Windows. Klikk på advarselen for å aktivere Windows Sikkerhet.

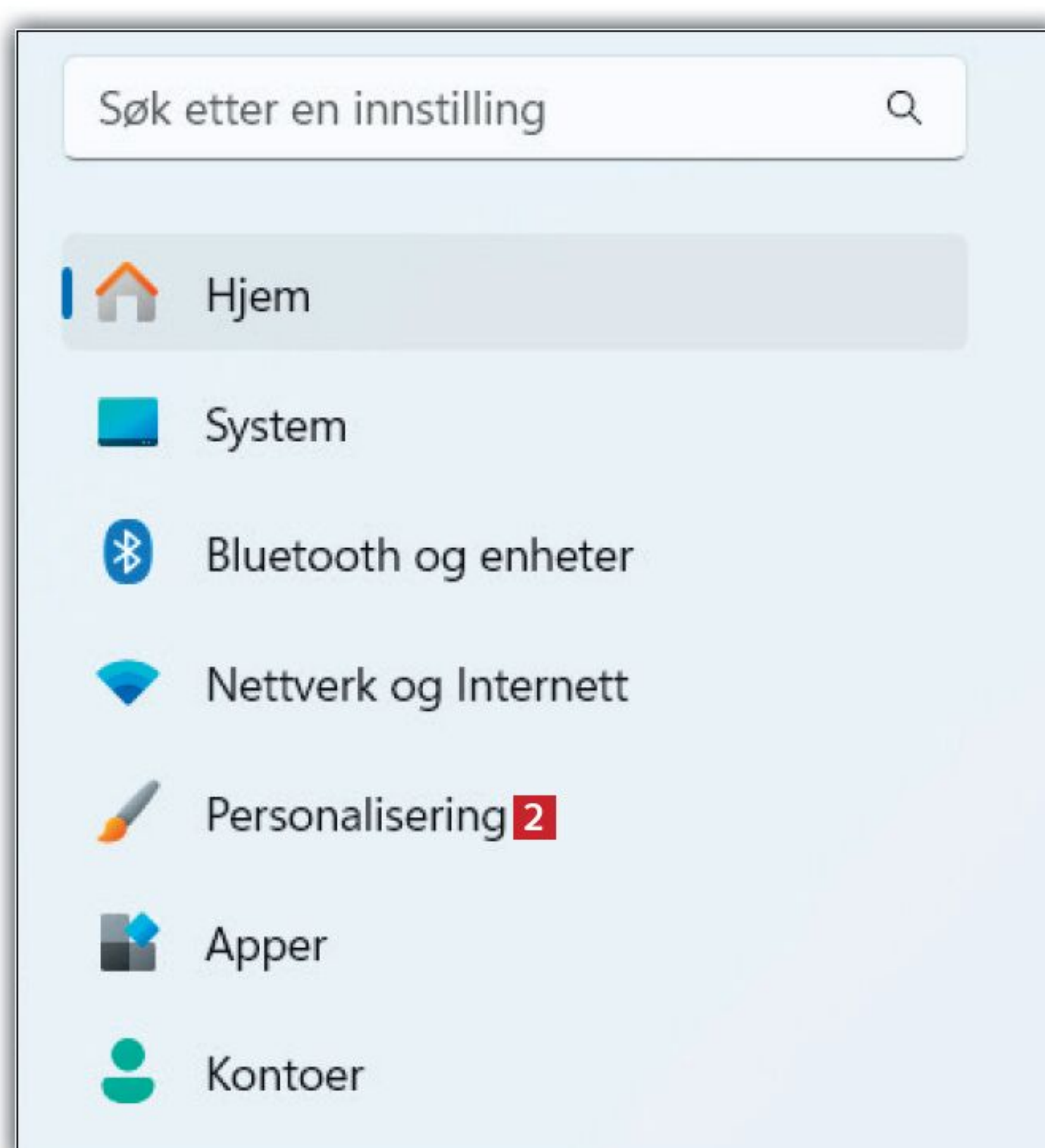
Oppgavelinje med sporadisk visning

Jeg lånte bort Windows 11-pc-en, og nå vises oppgavelinjen først når musen føres ned til skjermkanten. Hvordan får jeg den tilbake?

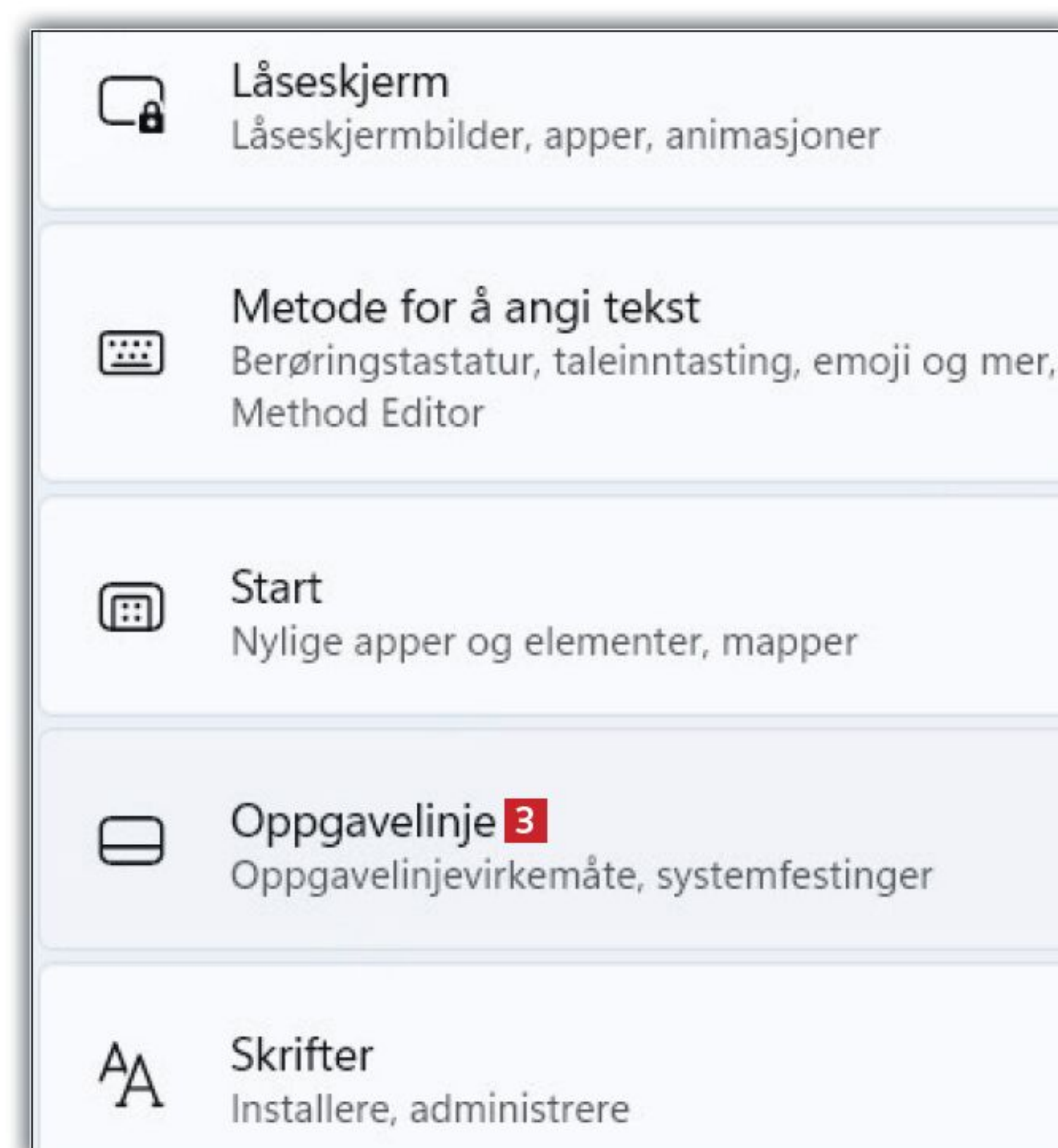
SVAR Gjesten har nok kommet til å aktivere en funksjon som skjuler oppgavelinjen automatisk. Det er det lett å gjøre noe med.

1 Trykk på Windows-tasten og **I** på tastaturet, slik at Windows-innstillingene åpnes **1**.

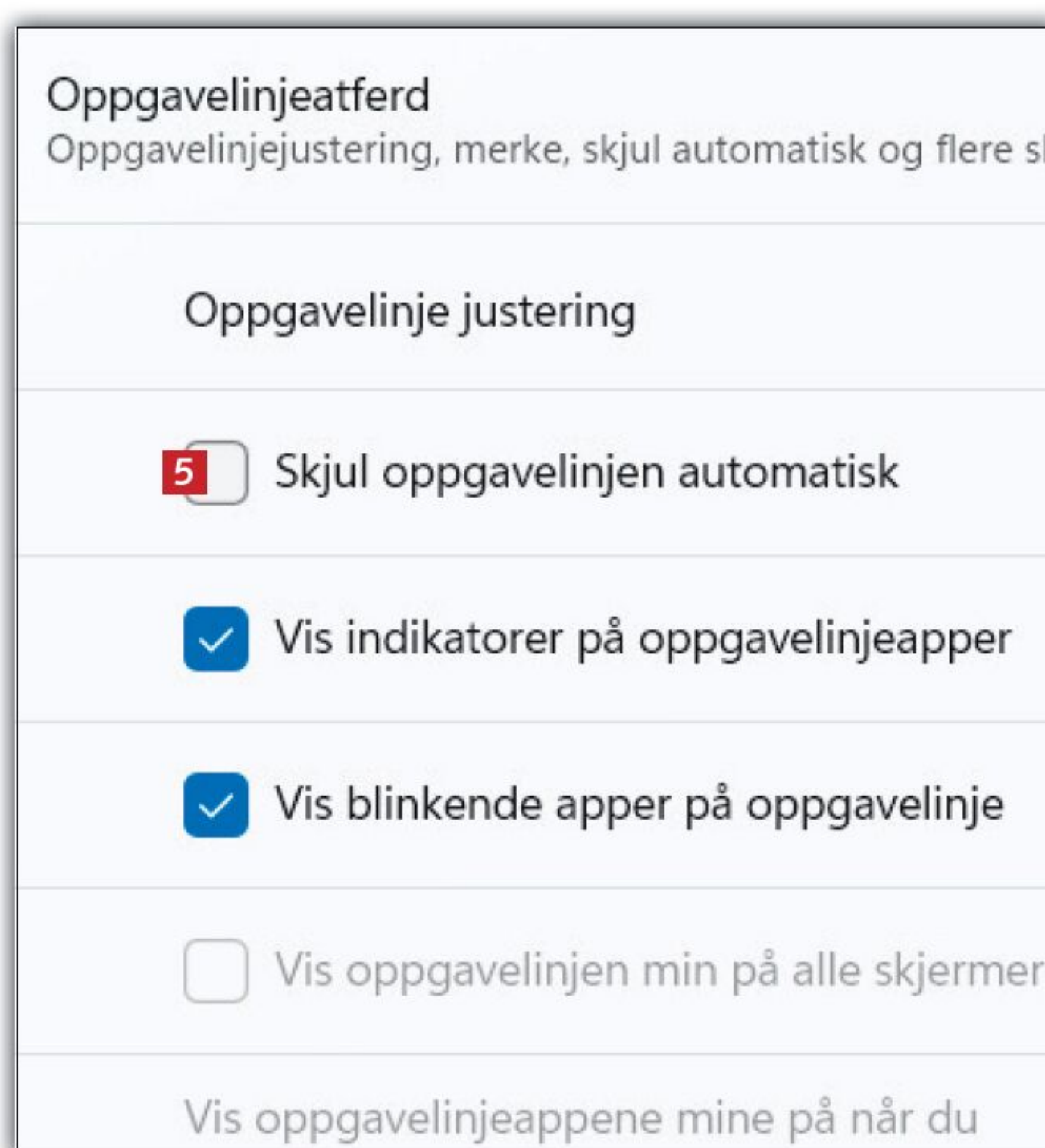
2 Gå til **Personalisering** **2**.

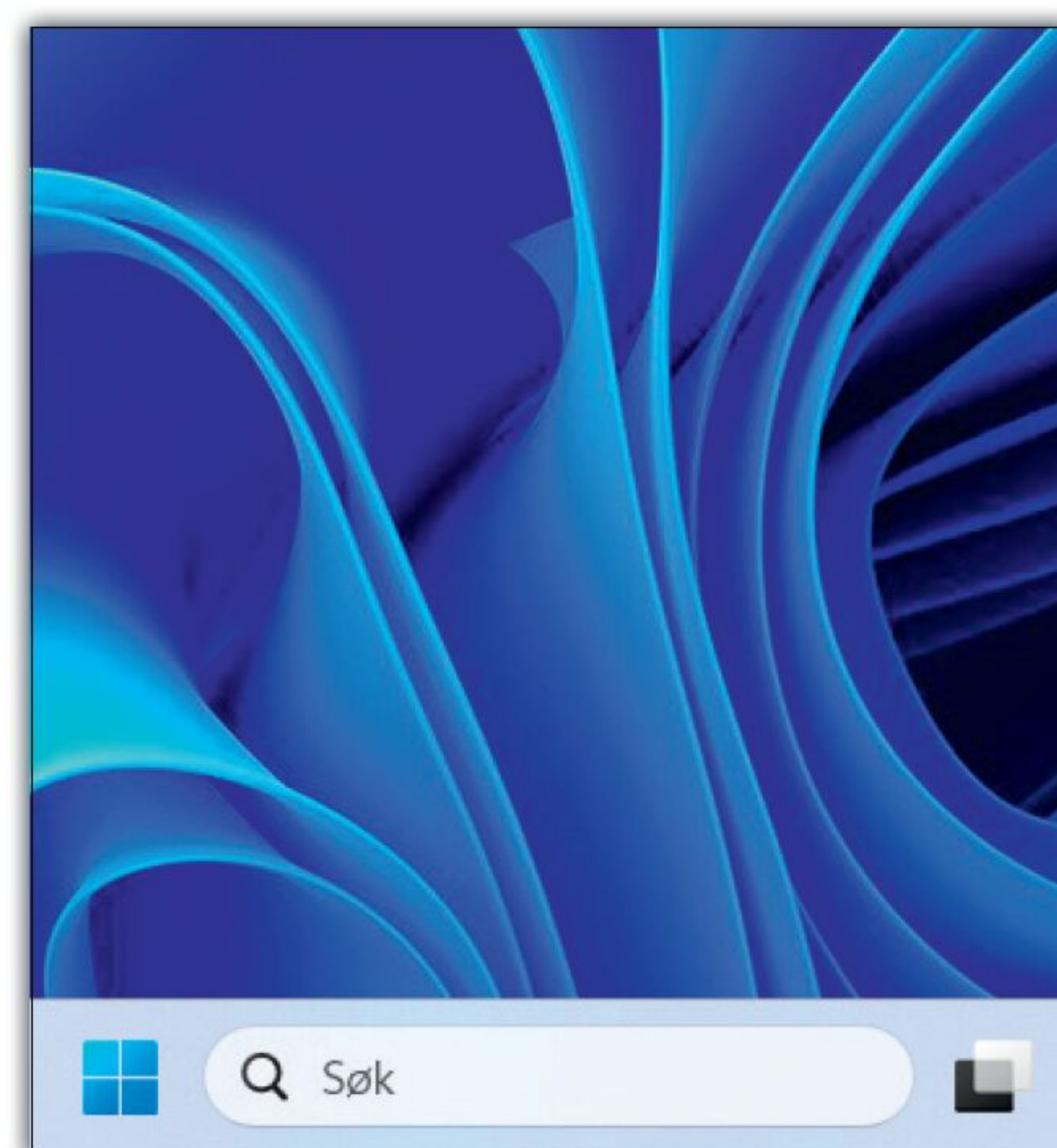
3 Velg punktet **Oppgavelinje** **3**.

4 Bla nedover, og klikk på **Oppgavelinjeatferd** **4**.

5 Fjern haken ved **Skjul oppgavelinjen automatisk** **5**.

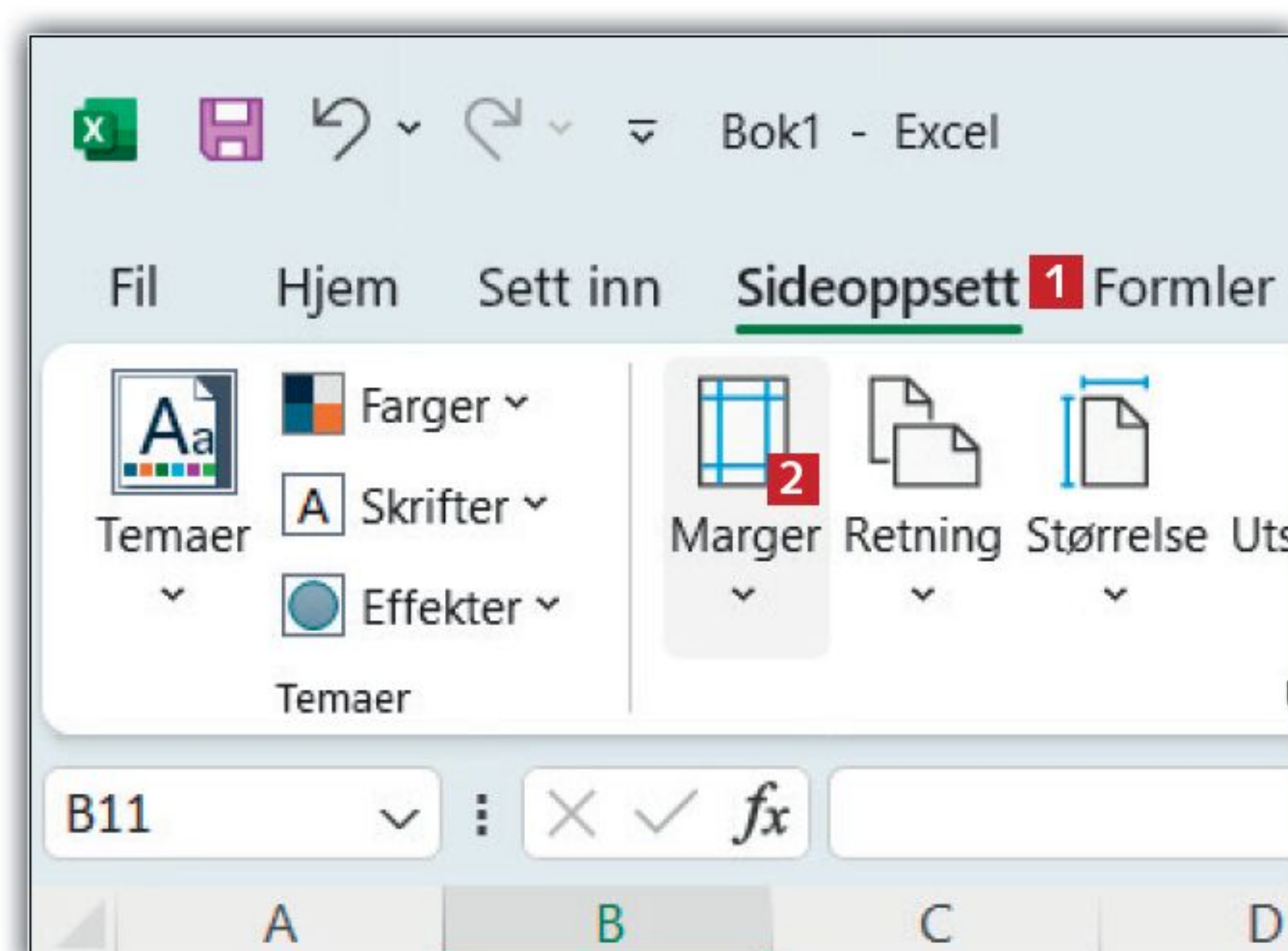

6 Nå er oppgavelinjen tilbake nederst på skjermen og fungerer som du er vant til.

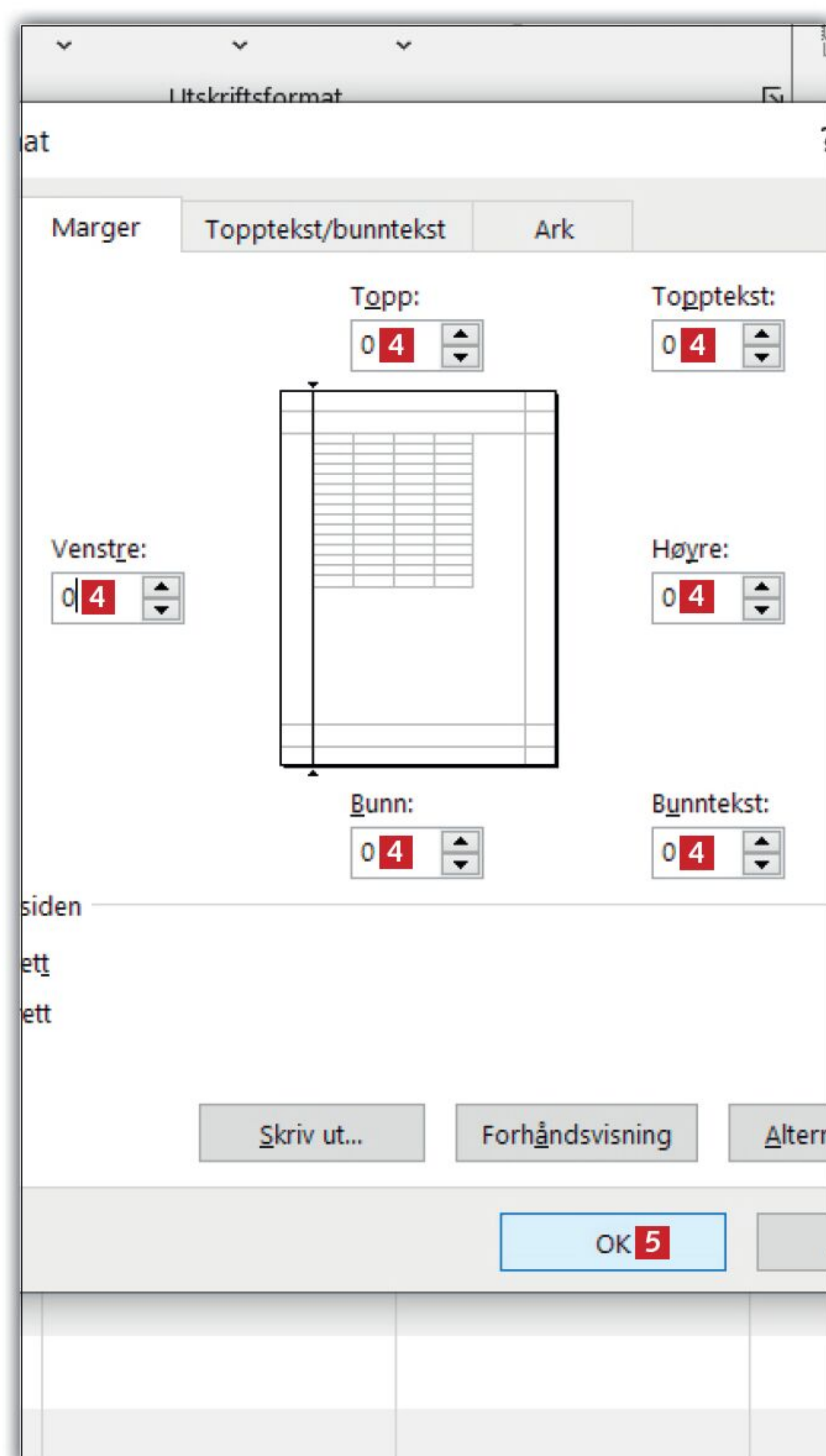
Hvordan utnytte arket bedre

Når jeg skriver ut fra Excel, ser jeg at en stor del av papiret er tomt. Er det ikke mulig å sette opp utskriften slik at hele arket utnyttes?

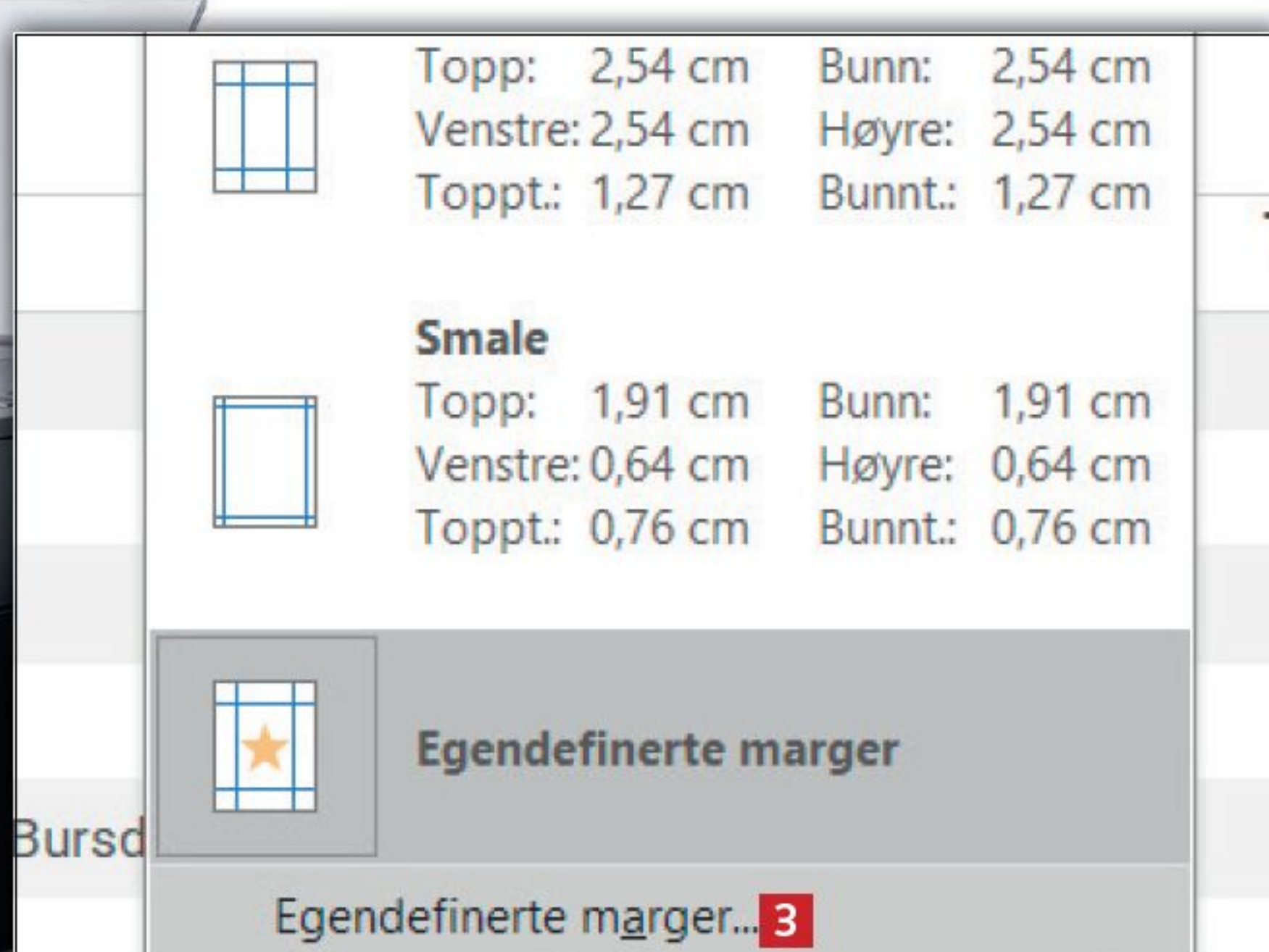
SVAR Jo, du kan sette margene i Excel til "0", slik at det skrives ut på hele arket. Her ser du hvordan.

1 I Excel velger du **Sideoppsett** **1** etterfulgt av **Marger** **2**.

3 Sett alle innstillinger til en marg på **0** **4**. Avslutt med **OK** **5**.

2 Velg **Egendefinerte marger...** **3**.

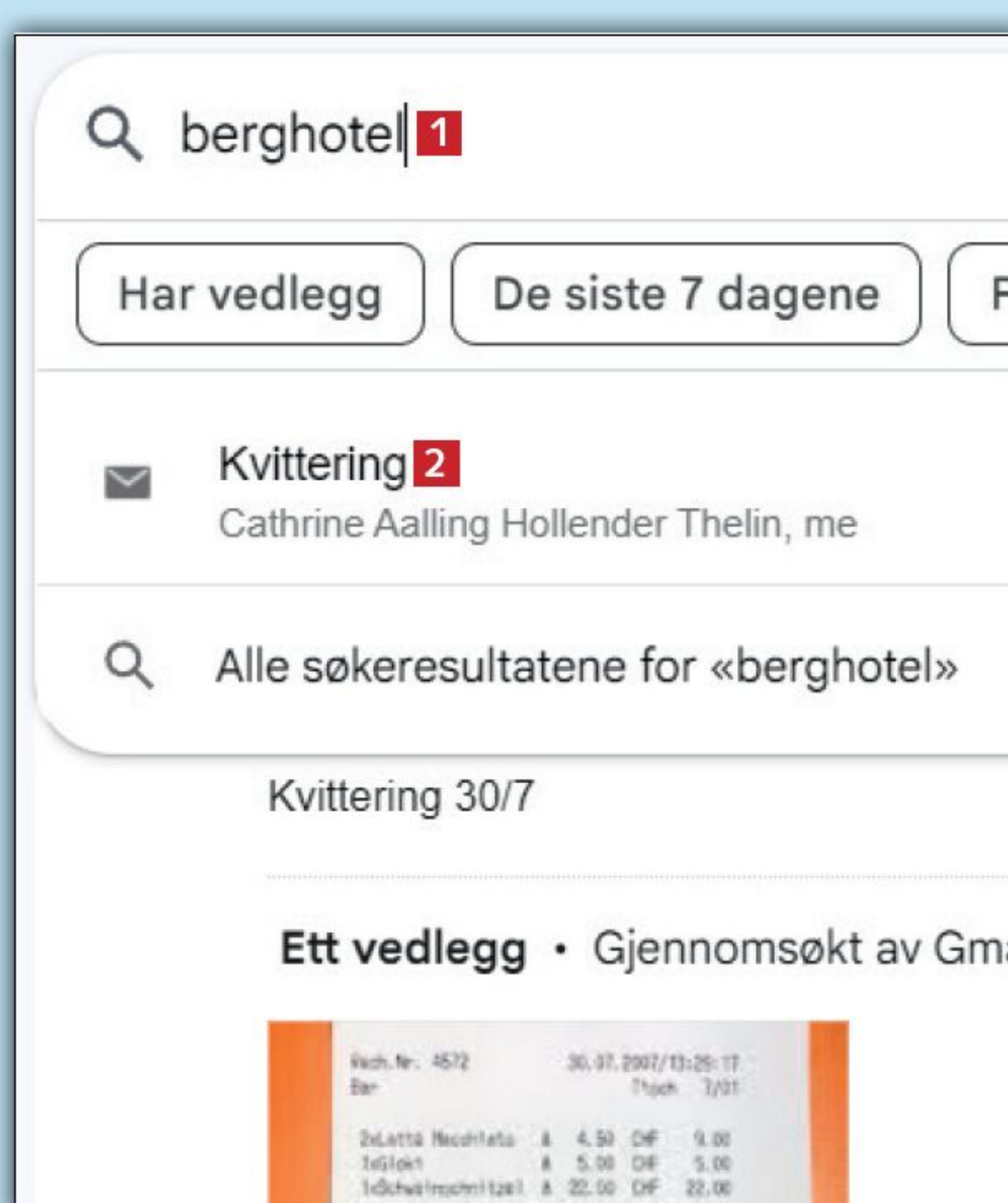
Gmail kan søke etter tekst i bilder

Ganske tilfeldig oppdaget jeg en overraskende mulighet i Gmail: Jeg ville søke etter en e-post med et bestemt ord, men i stedet viste søkeresultatene til en vedlagt bildefil. Det viser seg nemlig at Gmail også finner tekst i bilder. Det visste jeg ikke at var mulig. Kanskje kan også andre lesere ha nytte av å kjenne til dette?

Vennlig hilsen
Ole P. Gran

REDAKTØRENS KOMMENTAR

Det er definitivt overraskende at Gmail benytter tekstgjenkjenning til å la deg søke i tekst på bilder. Nå har også vi testet oppdagelsen, og du har helt rett: Gmail finner ord i bilder. Her ser du et eksempel på hvordan det foregår.

1 Vi søker etter et ord **1** for å se om det finnes i vedlagte bilde. I søkeresultatene klikker vi på en e-post med en vedlagt fil **2**.

2 Og ganske riktig: Søkeresultatet tar oss til en bildefil der ordet **Berghotel** **3** inngår.

LESERTIPS

Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset ditt i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien en USB-C-lader fra Sandberg.

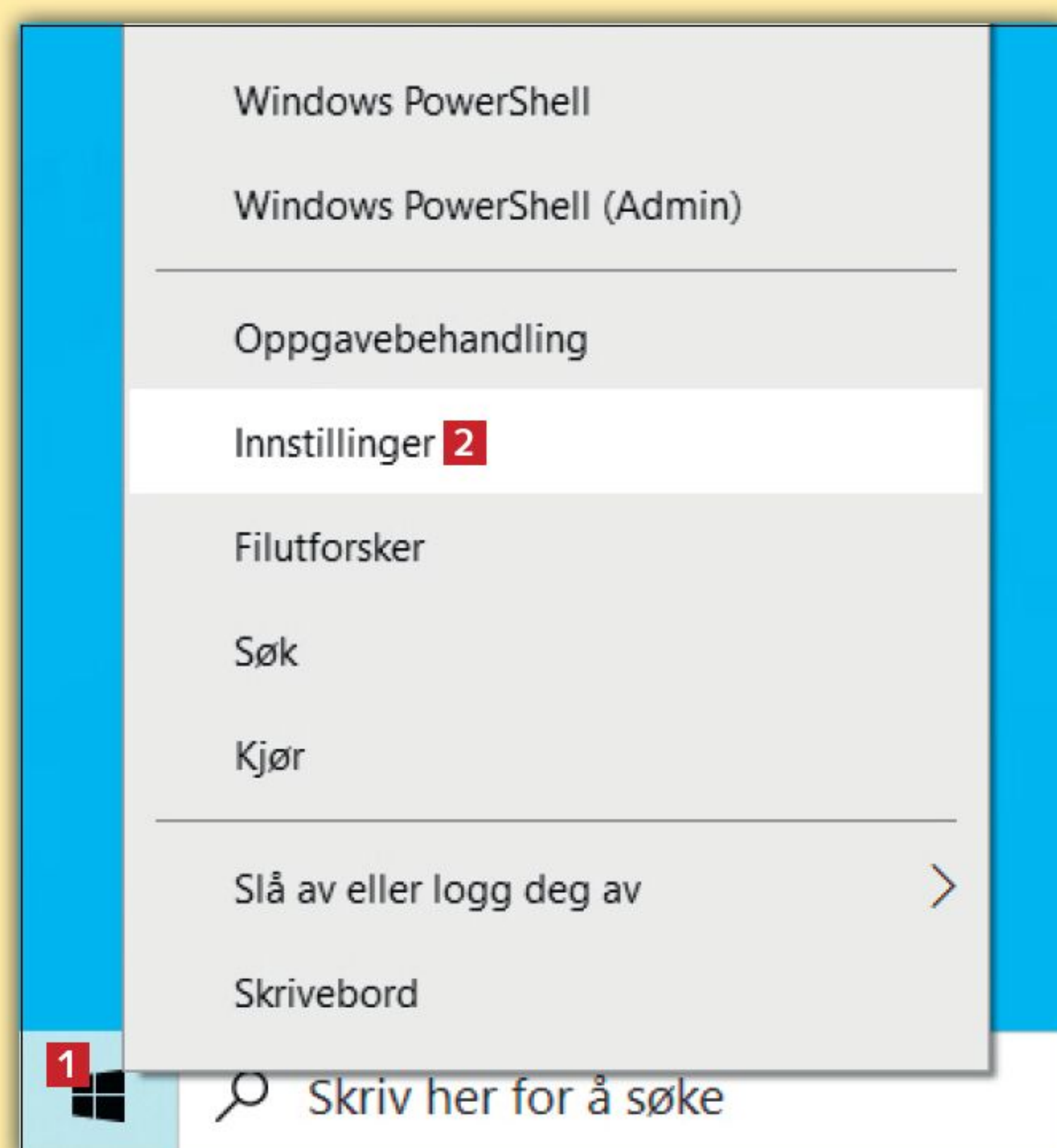

Søk overalt på maskinen

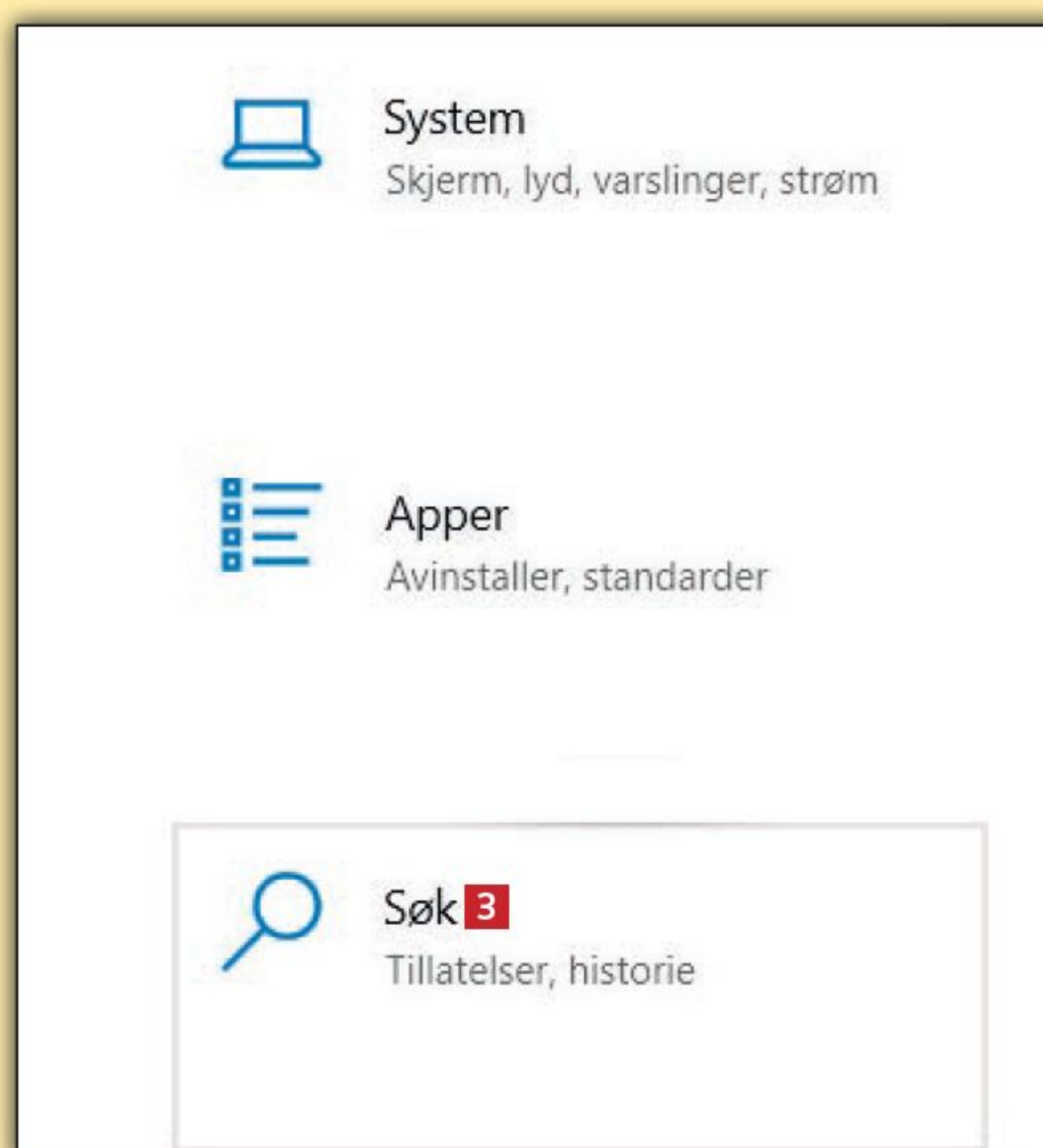

I Windows 10 har jeg valgt "Utvidet søk", som burde bety at alle filer på maskinen indekseres. Likevel har jeg oppdaget at noen filer (for eksempel fra mappen ProgramData) ikke vises i søkeresultatene. Hva kan jeg gjøre med det?

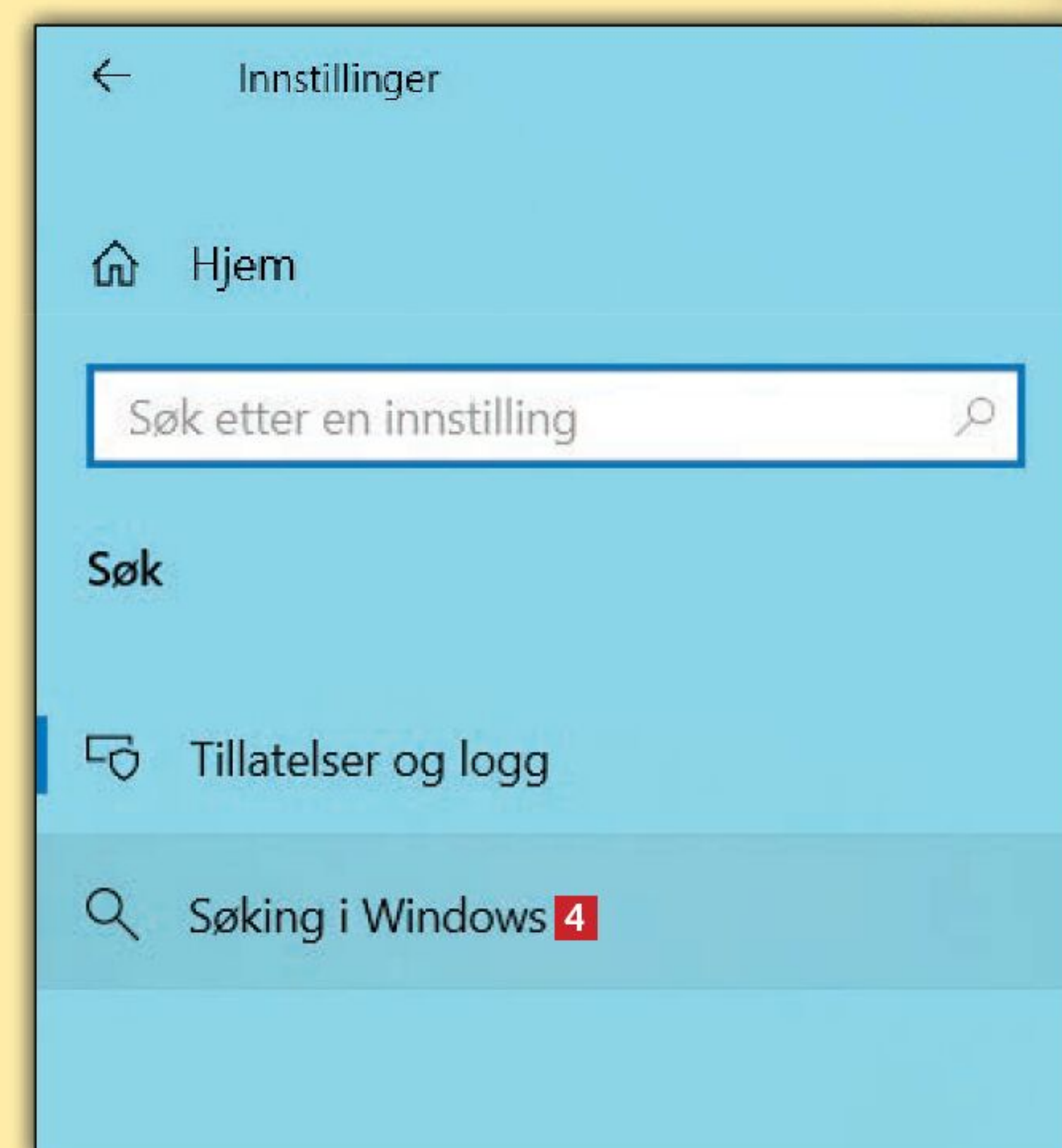
SVAR Windows utelater faktisk enkelte mapper i det utvidede søket. Vi viser hvordan du likevel kan sette opp Windows til å søke i alle mapper du måtte ønske.

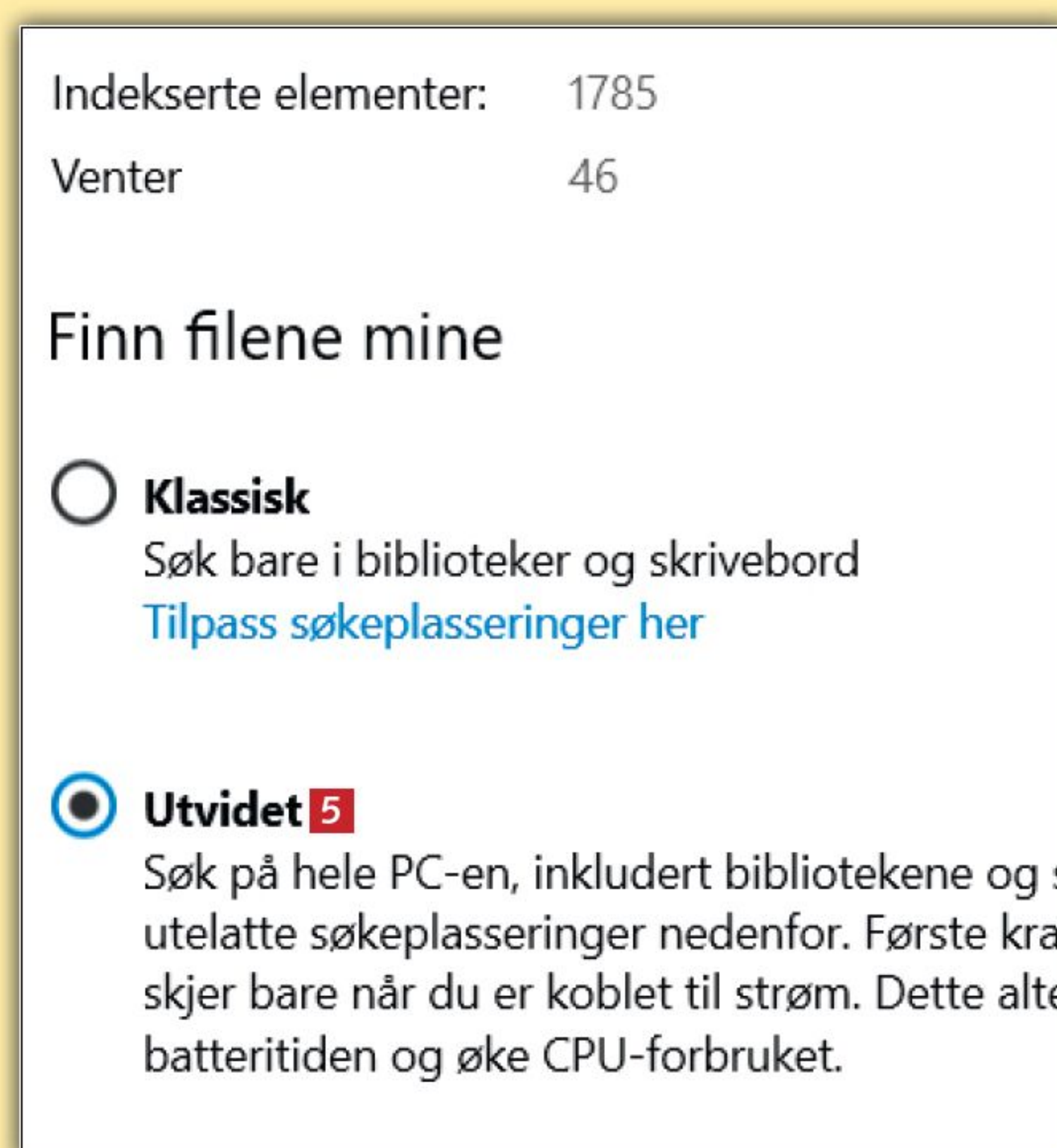
1 Høyreklikk på startknappen **1**, og velg **Innstillinger** **2**.

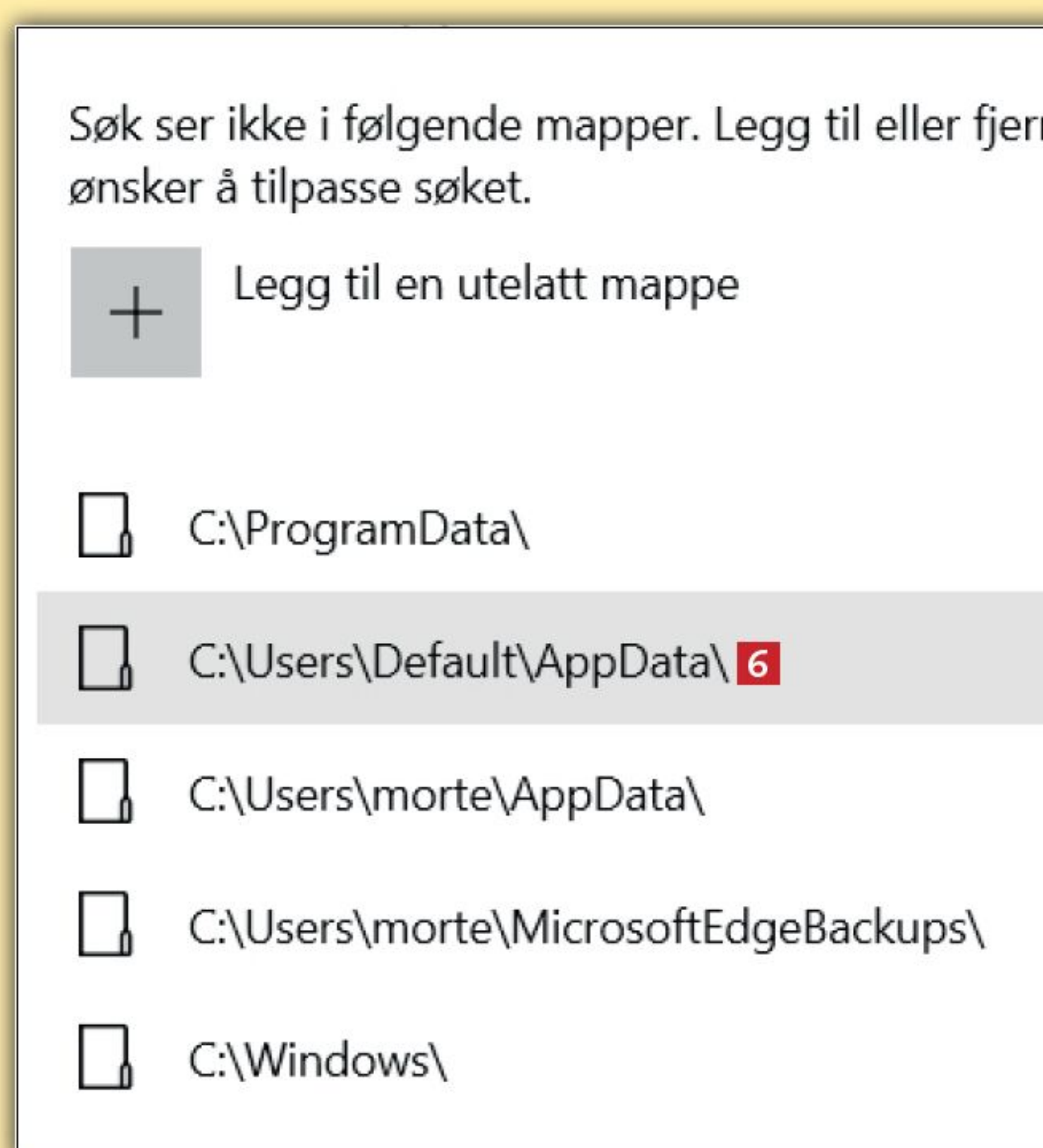
2 Deretter velger du kategorien **Søk** **3**.

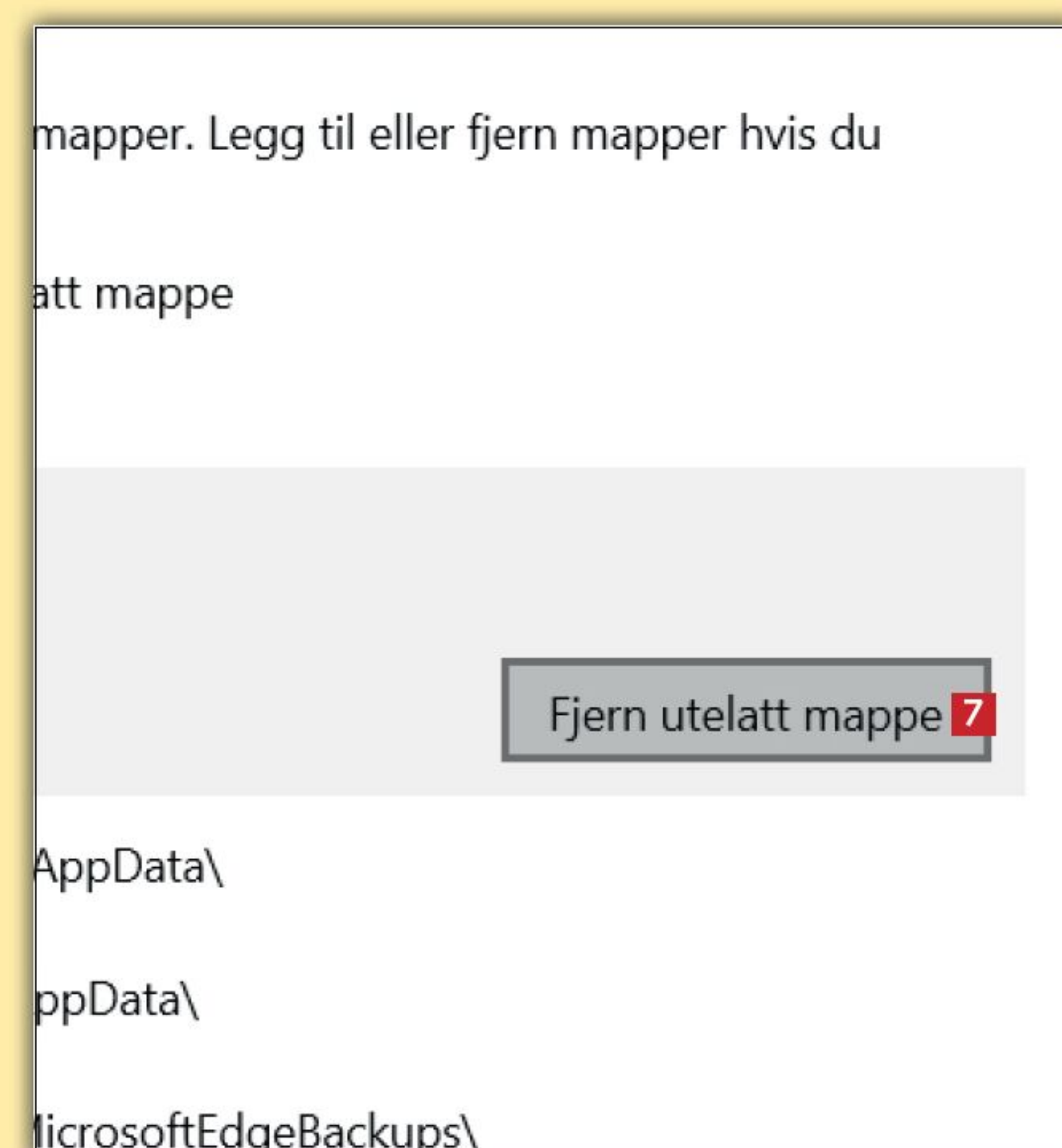
3 Til venstre velger du nå **Søking i Windows** **4**.

4 Klikk på feltet **Utvidet** **5**, slik at det markeres som vist her.

5 Bla nedover, og klikk på en mappe **6** som Windows har valgt bort, men som du ønsker å indeksere.

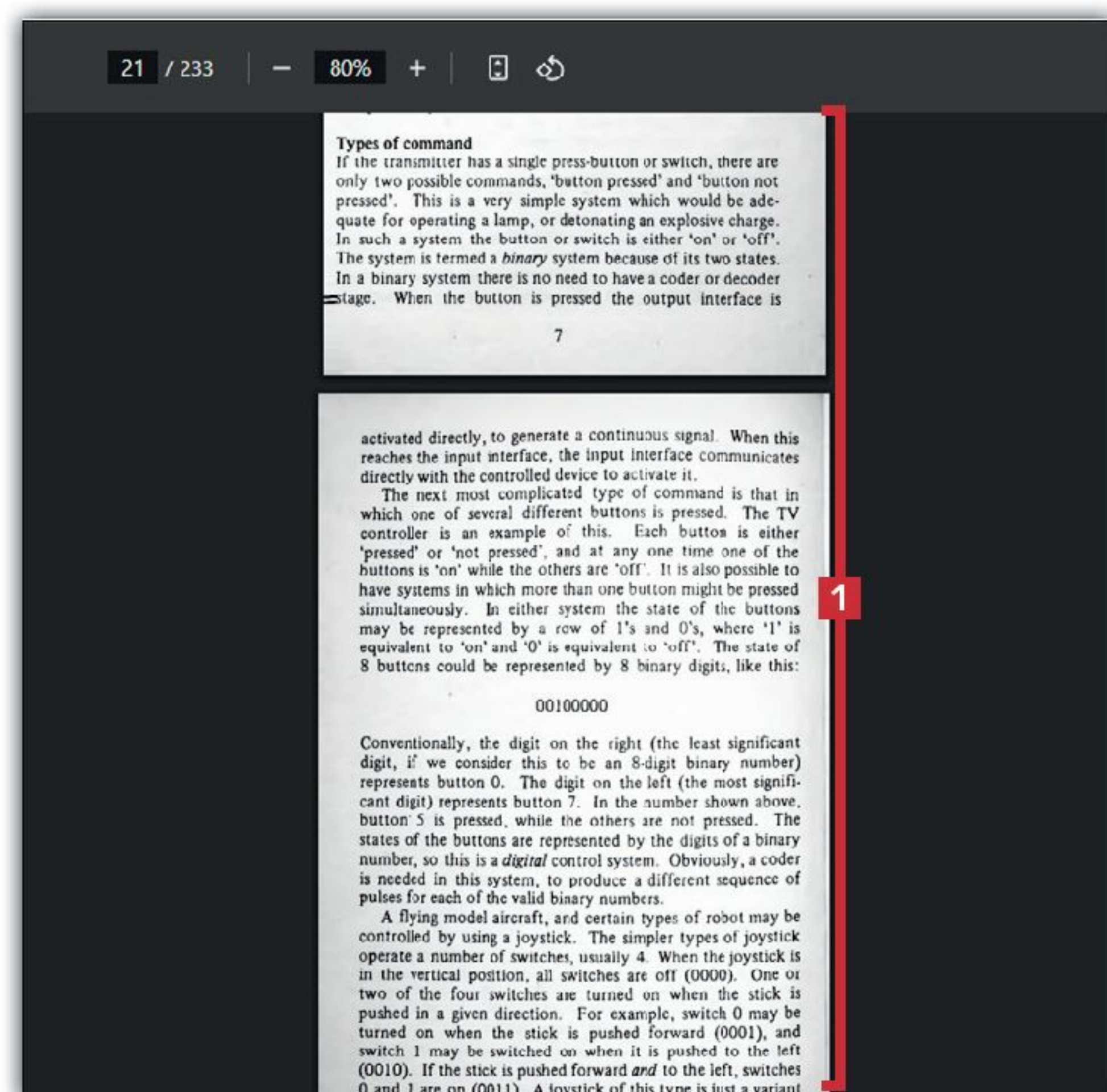

6 Til slutt klikker du på **Fjern utelatt mappe** **7**. Heretter kan du søke etter filer i mappen.

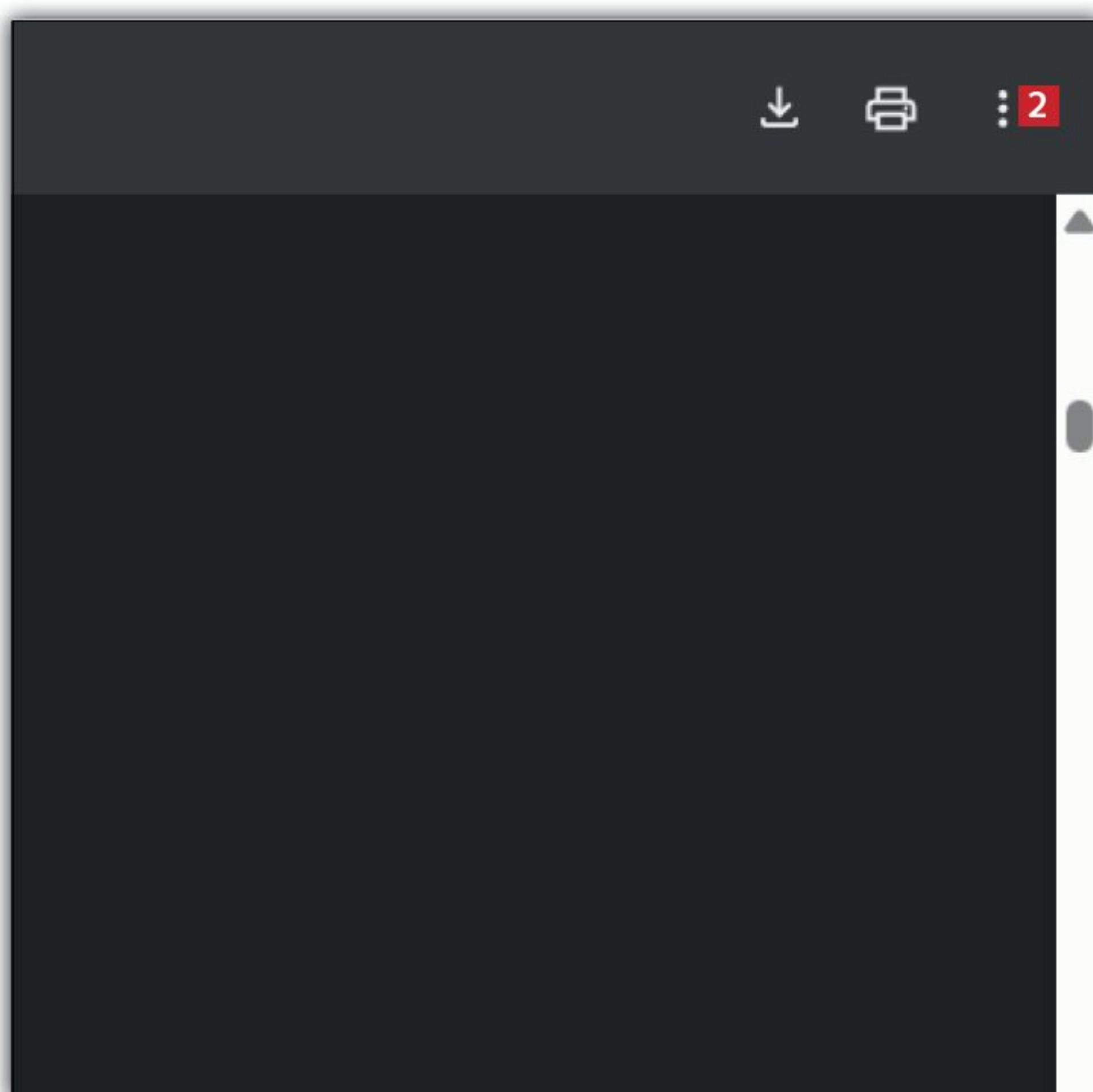
Hvordan ser jeg begge sider av en pdf?

Etter å ha lastet ned en pdf-veiledning fra nettet og åpnet den i Chrome, vises sidene enkeltvis under hverandre, ikke side om side som oppslaget i et blad. Kan dette endres?

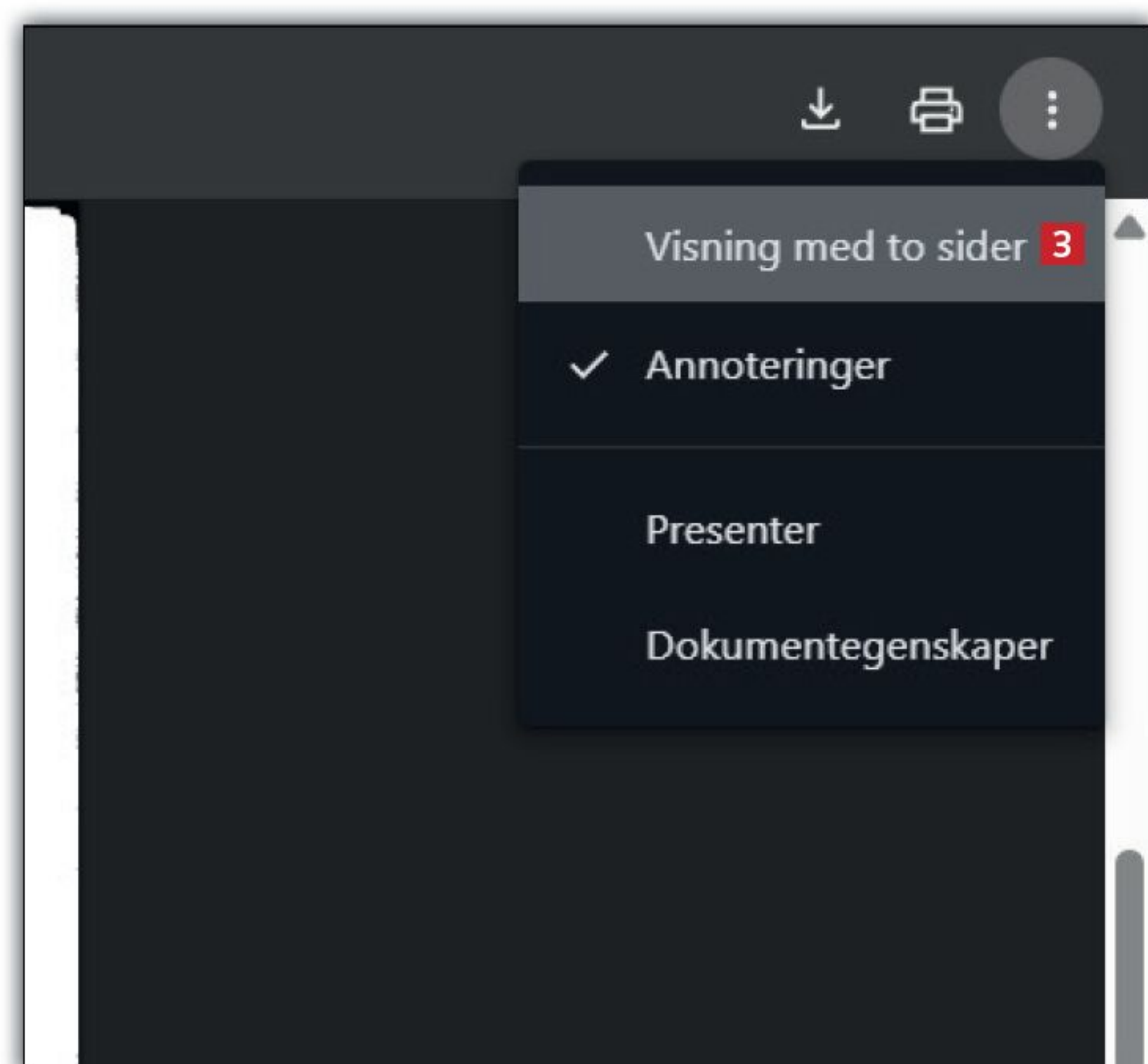
SVAR Ja, og det kan du faktisk gjøre i Chrome. Det er nemlig nettleseren som avgjør hvordan pdf-er vises. Her ser du hvordan innstillingen endres.

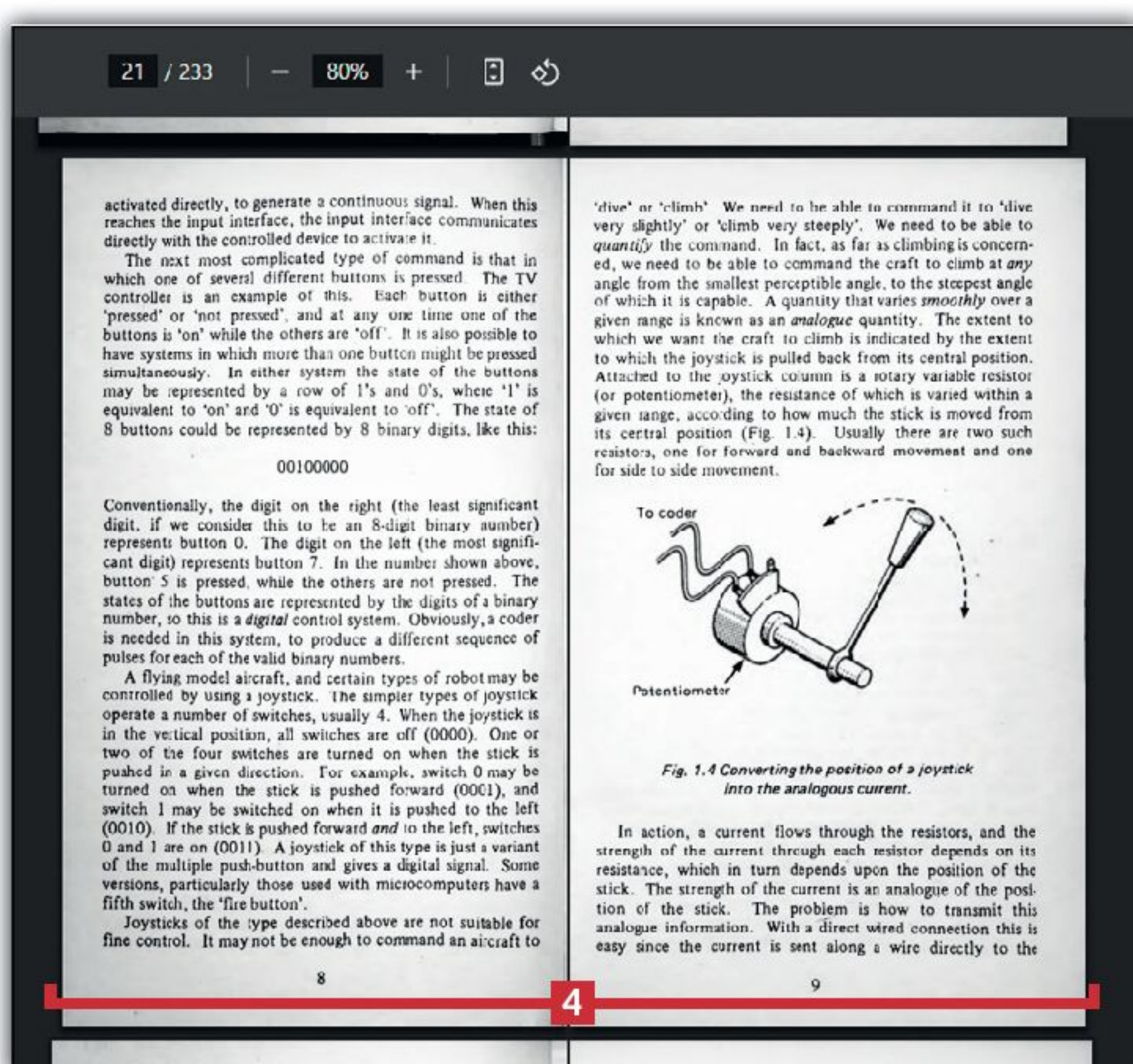
1 Som du ser **1**, blir denne pdf-en i utgangspunktet vist med én side om gangen i Chrome.

2 For å endre dette må du klikke på de tre prikkene **2** i hjørnet øverst til høyre.

3 Klikk på **Visning med to sider** **3** i menyen som åpnes.

4 Nå vises sidene i dokumentet **4** side om side.

2 RASKE

I blad 9/2025 beskrev dere hvordan man oppdaterer en Windows 11-pc fra versjon 22h2 til 23h2. Dere leverte også et program som hjalp meg med det. Men nå sitter jeg fast i 23h2 og får ikke oppdatert til 24h2. Finnes det et annet program som kan løse problemet?

SVAR Programmet til å oppdatere fra 22h2 til 23h2 var en nødløsning fra Microsofts side, fordi mange Windows-brukere hadde problemer med nettopp den oppdateringen. Det finnes ikke tilsvarende store problemer med oppdateringen til 24h2, og derfor finnes det dessverre heller ikke noe spesialprogram. Du kan likevel prøve med oppdateringsassistenten til Windows 11. Det kan hjelpe hvis ikke Windows Update klarer oppgaven. Den ligger på komputer.no/2514

Når dere anbefaler Hasleo Backup Suite til å administrere harddiskene, er det fordi det er bedre enn Disk Genius?

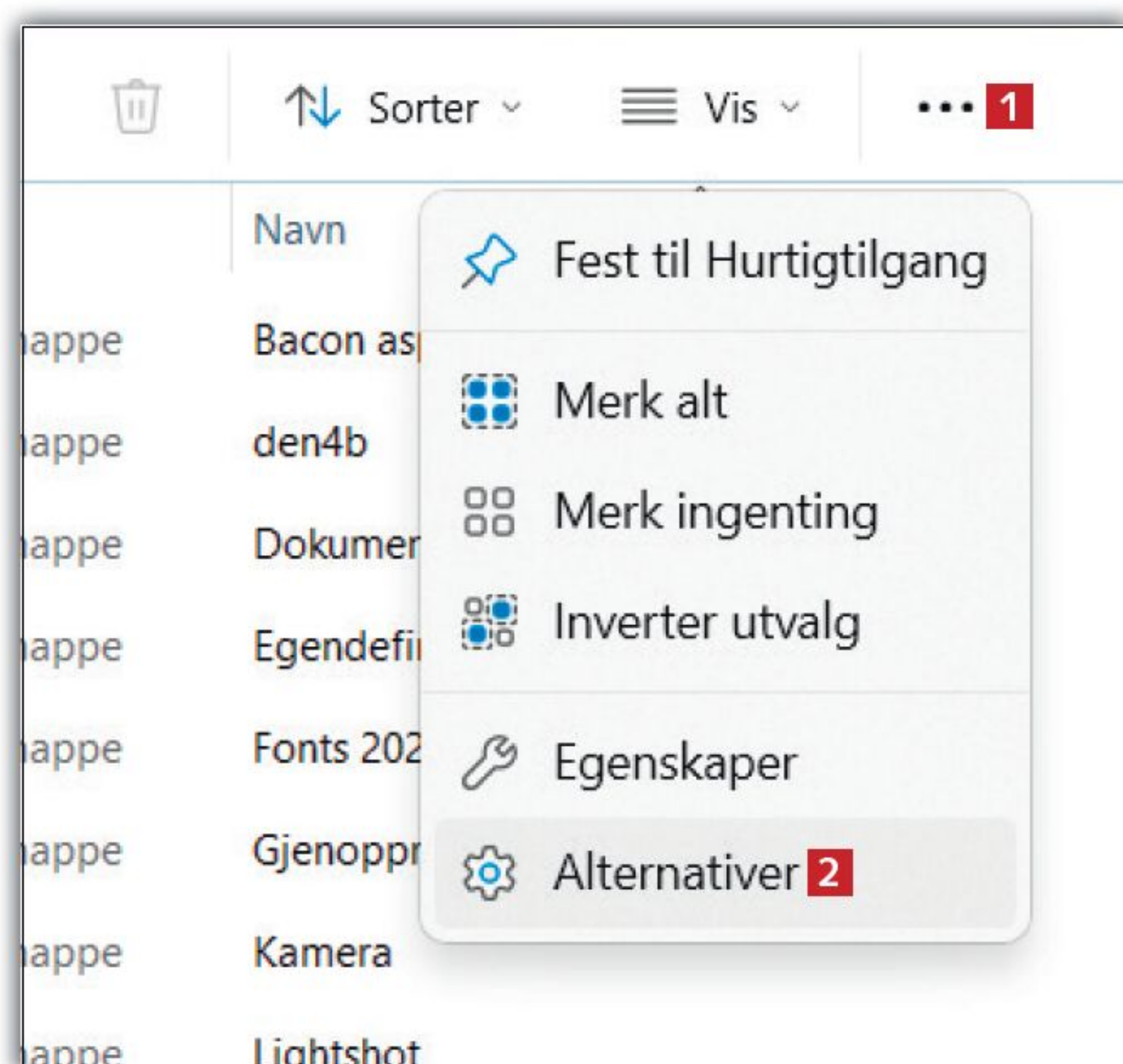
SVAR Disk Genius og Hasleo utfyller hverandre på en god måte. Bruk Hasleo til å sikkerhetskopiere harddisken, og Disk Genius til å administrere partisjoner og disker. Begge programmene ligger på: komputer.no/2514

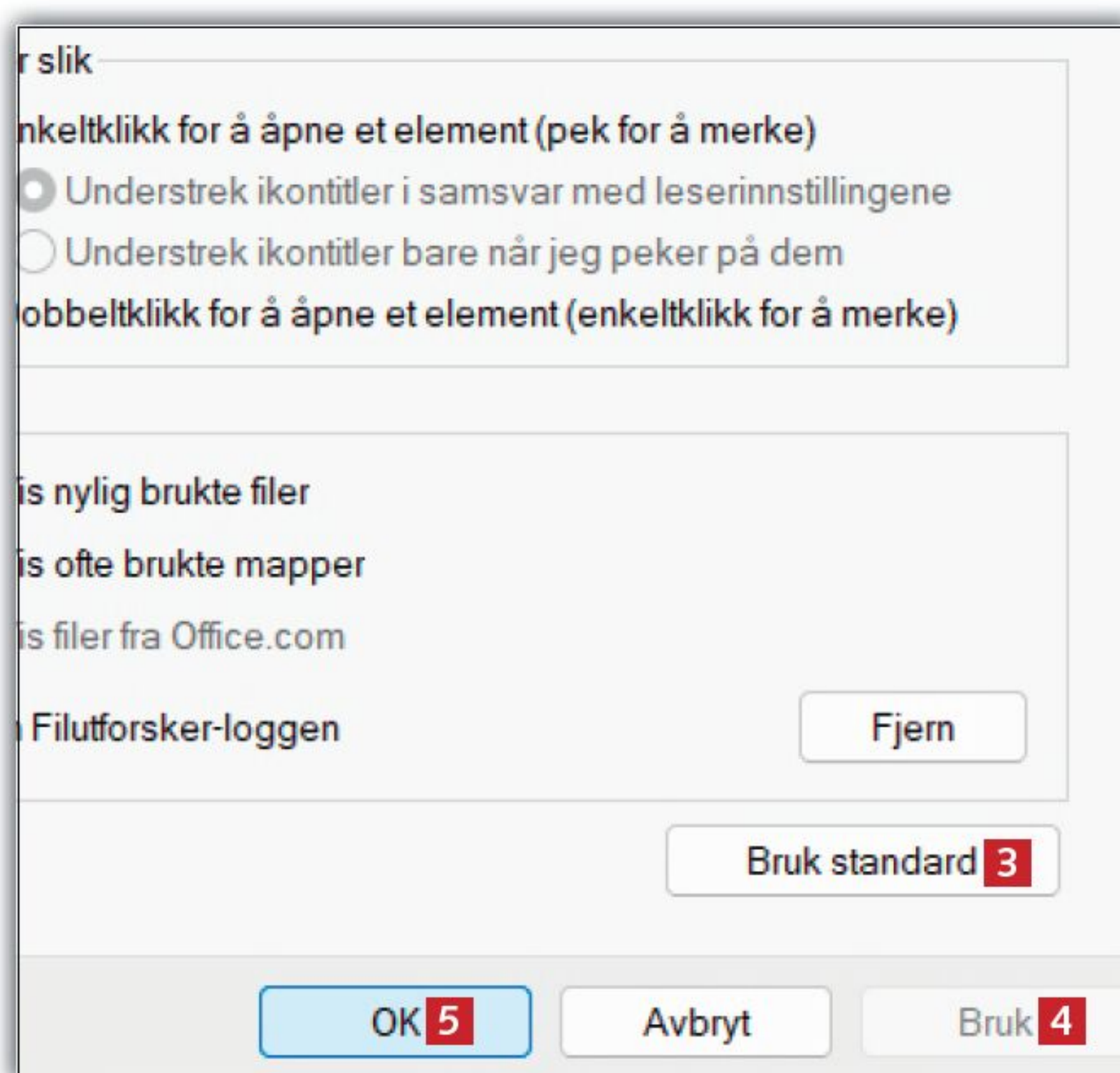
Hvor er galleriet?

I blad 6/2025 forklarte dere hvordan man kan bruke galleriverktøyet i Filutforsker til å få vist en tidslinje med alle bildene på maskinen. Men hvorfor finner jeg ikke galleriet i Windows 11?

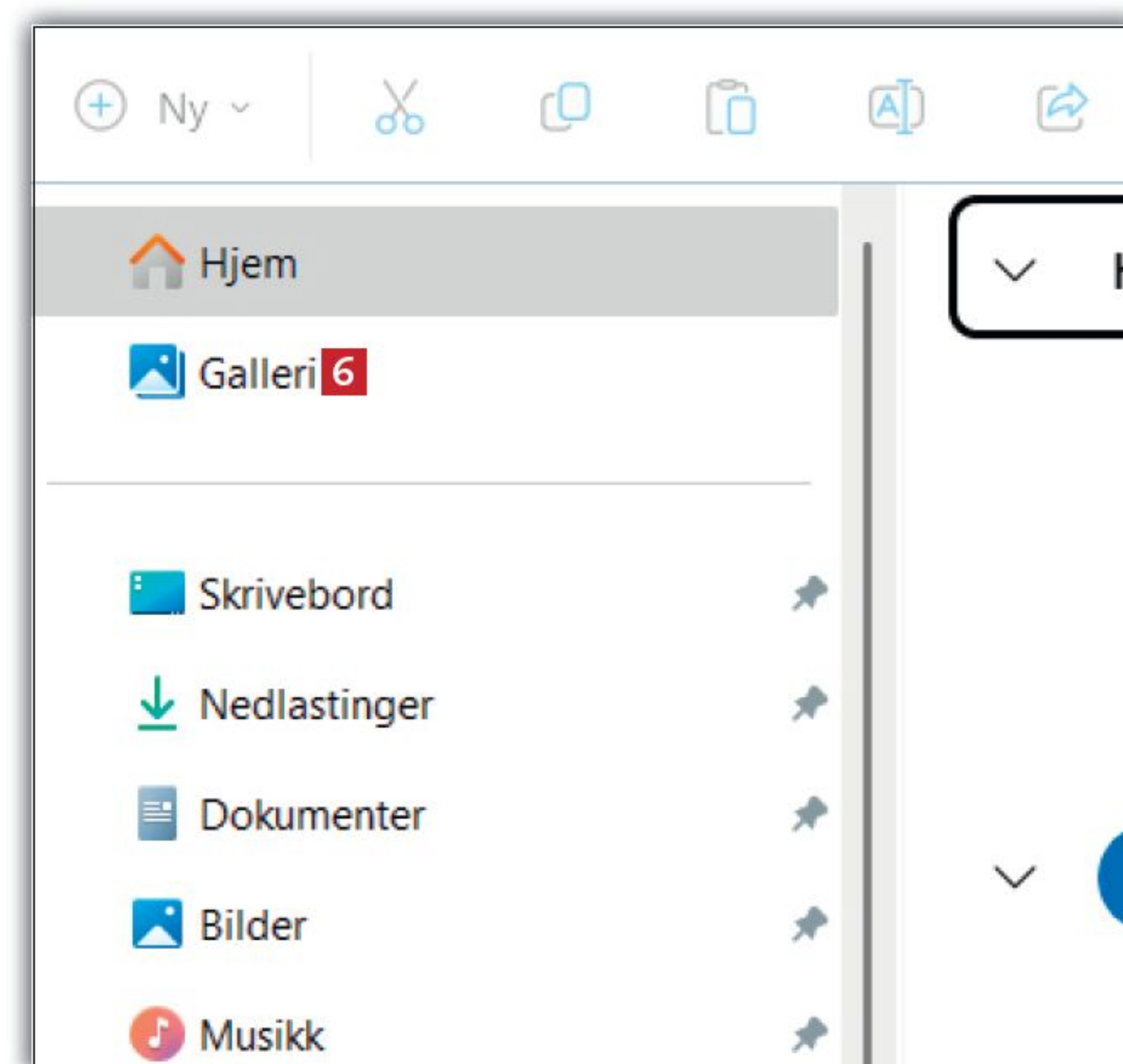
SVAR Galleri er en fast del av Windows 11, så vi antar at noe har gått galt i innstillingene for Filutforsker på maskinen din. Derfor foreslår vi at du tilbakestiller mappeinnstillingene for å få Galleri til å virke igjen.

1 Klikk på de tre prikkene øverst **1** i Filutforsker. Deretter velger du **Innstillinger** **2**.

2 Så trykker du på knappen **Bruk standard** **3** fulgt av **Bruk** **4** og til slutt **OK** **5**.

3 Dermed bør bildesamlingen igjen ligge som punktet **Galleri** **6** i panelet til venstre i Filutforsker.

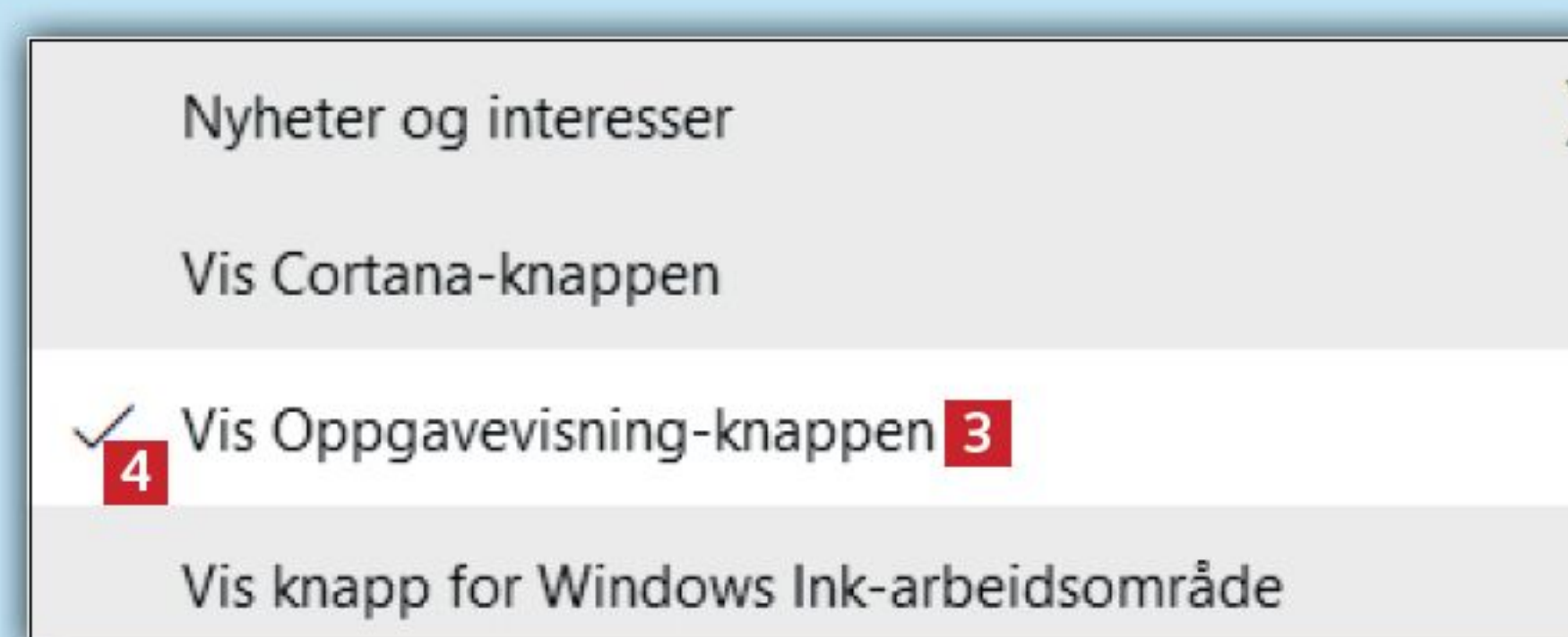
Slik ble jeg kvitt Oppgavevisning i Windows 10

Det er neppe mange som bruker verktøyet Oppgavevisning, og nå har jeg funnet ut hvordan man kan fjerne ikonet til verktøyet i Windows 10. Dermed har jeg mer plass på oppgavelinjen.

Vennlig hilsen
Jon-Olav Stensholt

1 Her ses ikonet **1** for Oppgavevisning, som vi vil fjerne. Høyreklikk et tomt sted på oppgavelinjen **2**.

2 Klikk på **Vis Oppgavevisning-knappen** **3**, slik at haken **4** blir borte.

REDAKTØRENS KOMMENTAR

Takk for tips. Det stemmer at Oppgavevisning – altså en oversikt over de siste aktivitetene i Windows – ikke har vært noen suksess. Og da kan man jo like godt bruke plassen på oppgavelinjen til noe mer matnyttig.

3 Dermed forsvinner ikonet **5** fra oppgavelinjen, og plassen kan brukes til andre ikoner.

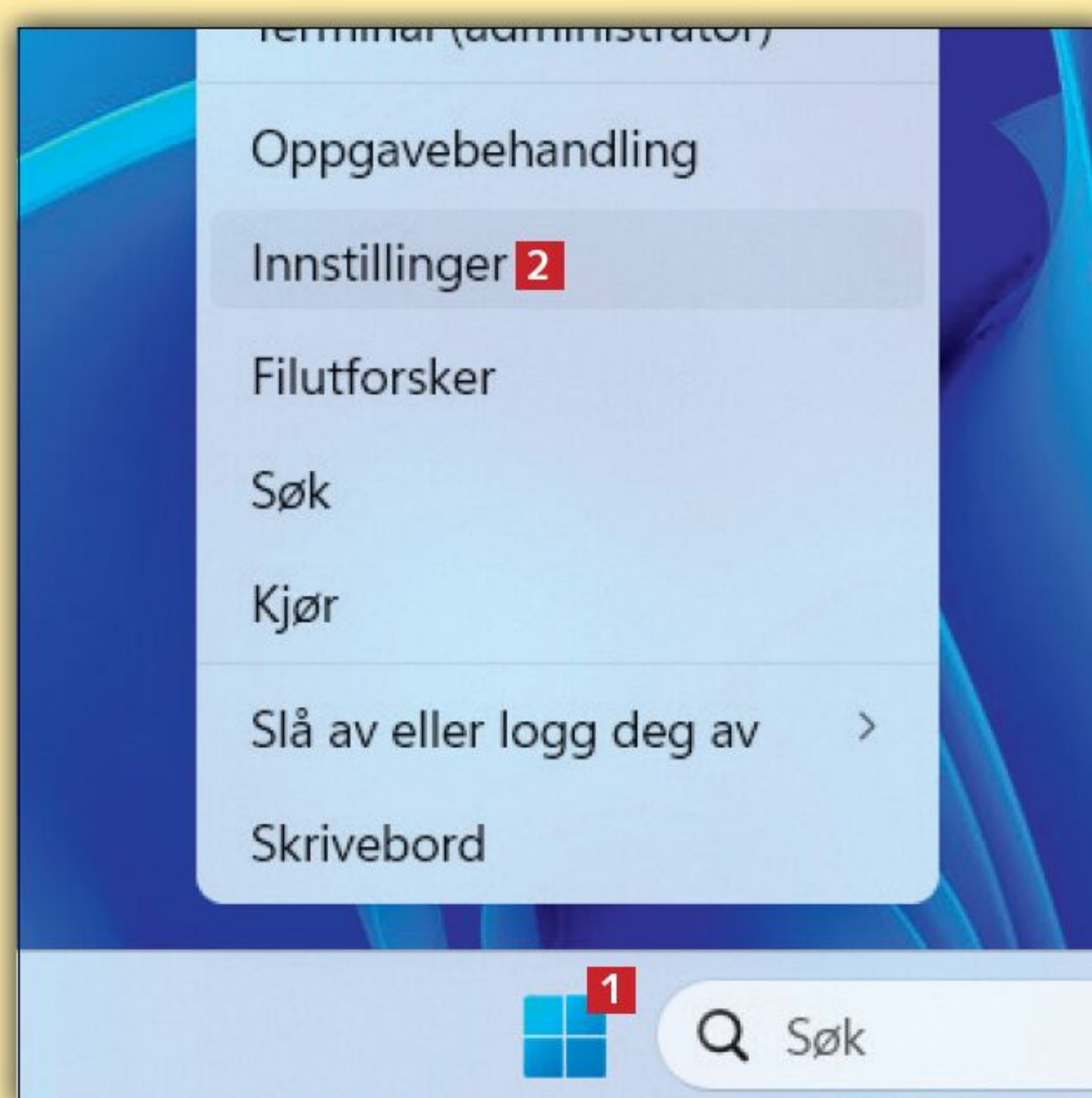
Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset ditt i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien talltastaturet Sandberg Bluetooth Numeric Keypad.

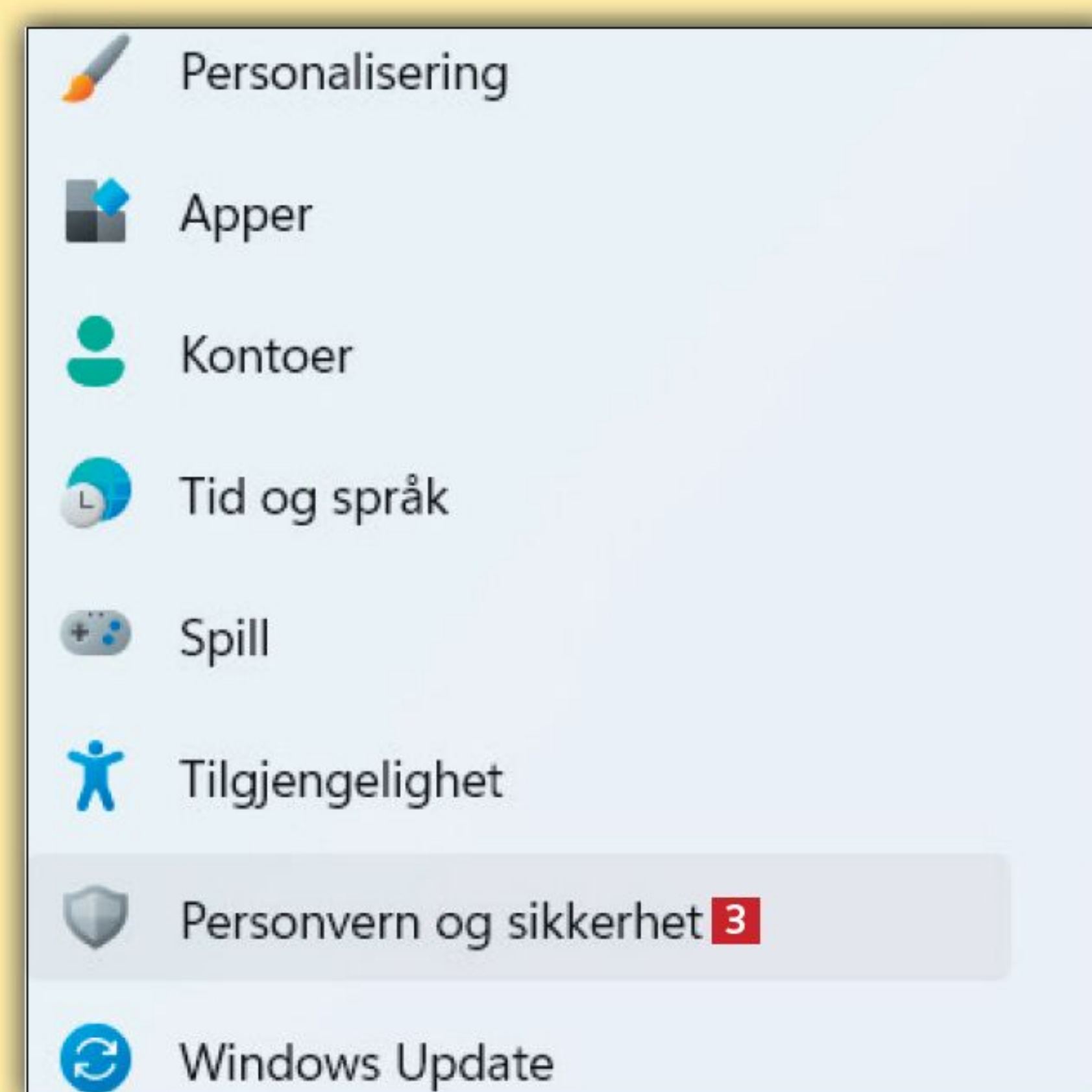
Edge blokkerer nedlasting av programmer

Omsider har jeg fått kjøpt meg en pc med Windows 11, men starten lover ikke godt: Jeg får nemlig ikke lov til å laste ned ufarlige programmer fra hjemmesiden deres. I Edge dukker det opp følgende varsel: "Microsoft Defender SmartScreen kan ikke bekrefte at filen er sikker". Men jeg er jo sikker på at filen er ufarlig, så hva gjør jeg nå?

SVAR SmartScreen er et sikkerhetsverktøy i Microsoft Edge som beskytter deg og maskinen mot usikre nettsider og skadelige filer. Det analyserer programmer du laster ned fra nettet og sjekker om de har et dårlig omdømme. SmartScreen kan imidlertid ta feil, og det har nok skjedd også i ditt tilfelle. Du kan imidlertid trygt slå av SmartScreen når du laster ned programmer fra nettsiden vår. Vi har nemlig sjekket dem grundig for deg. Her viser vi hvordan du deaktiverer SmartScreen, slik at ikke Edge advarer mot programmer du stoler på.

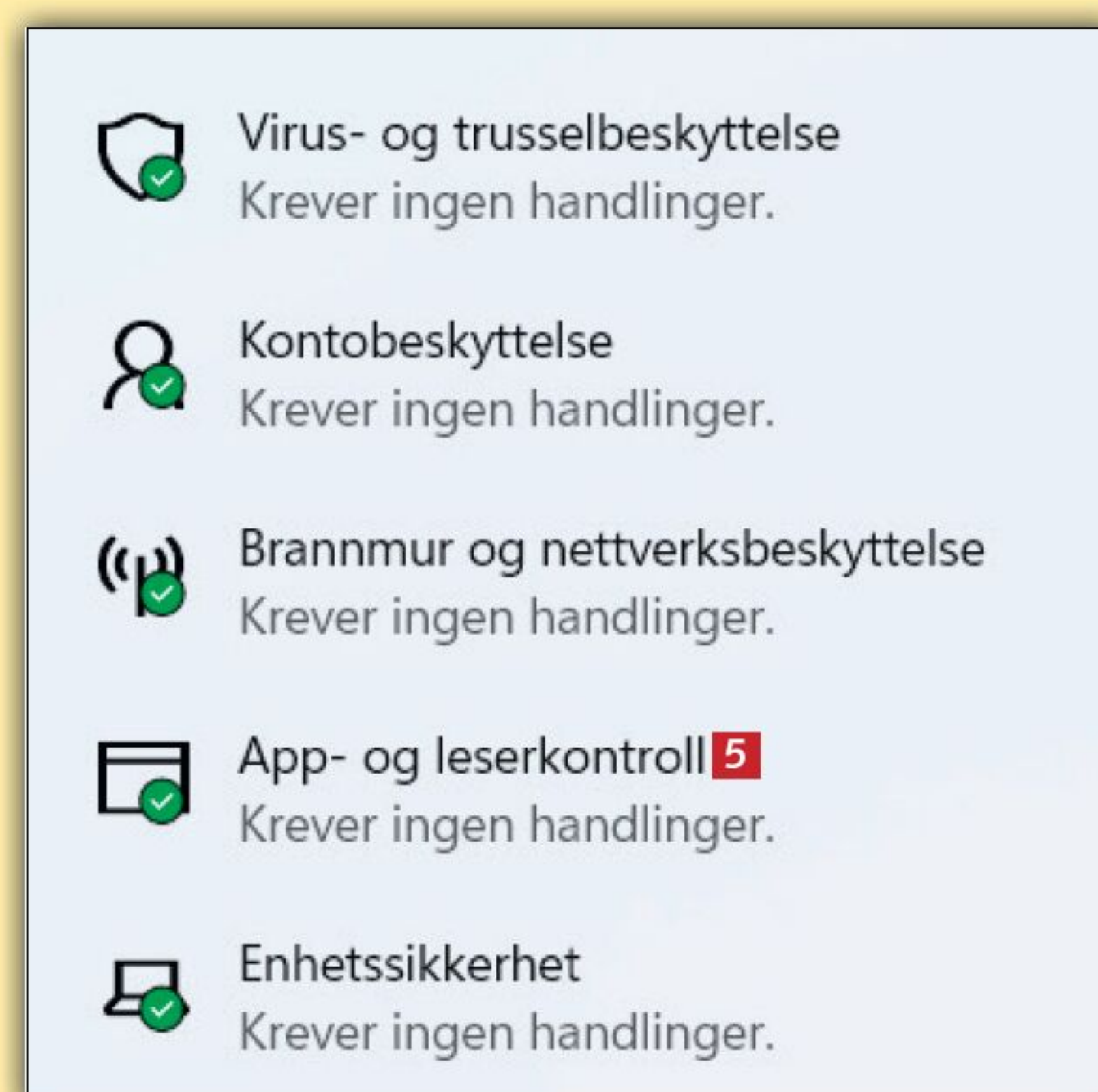
1 Først høyreklikker du på startknappen i Windows **1** og velger **Innstillinger** **2**.

2 Klikk på kategorien **Personvern og sikkerhet** **3**.

3 I dette vinduet velger du **Windows Sikkerhet** **4**.

4 Klikk deretter på feltet **App- og leserkontroll** **5**.

5 Under **Omdømmebasert beskyttelse** klikker du på **Innstillinger for omdømmebasert beskyttelse** **6**.

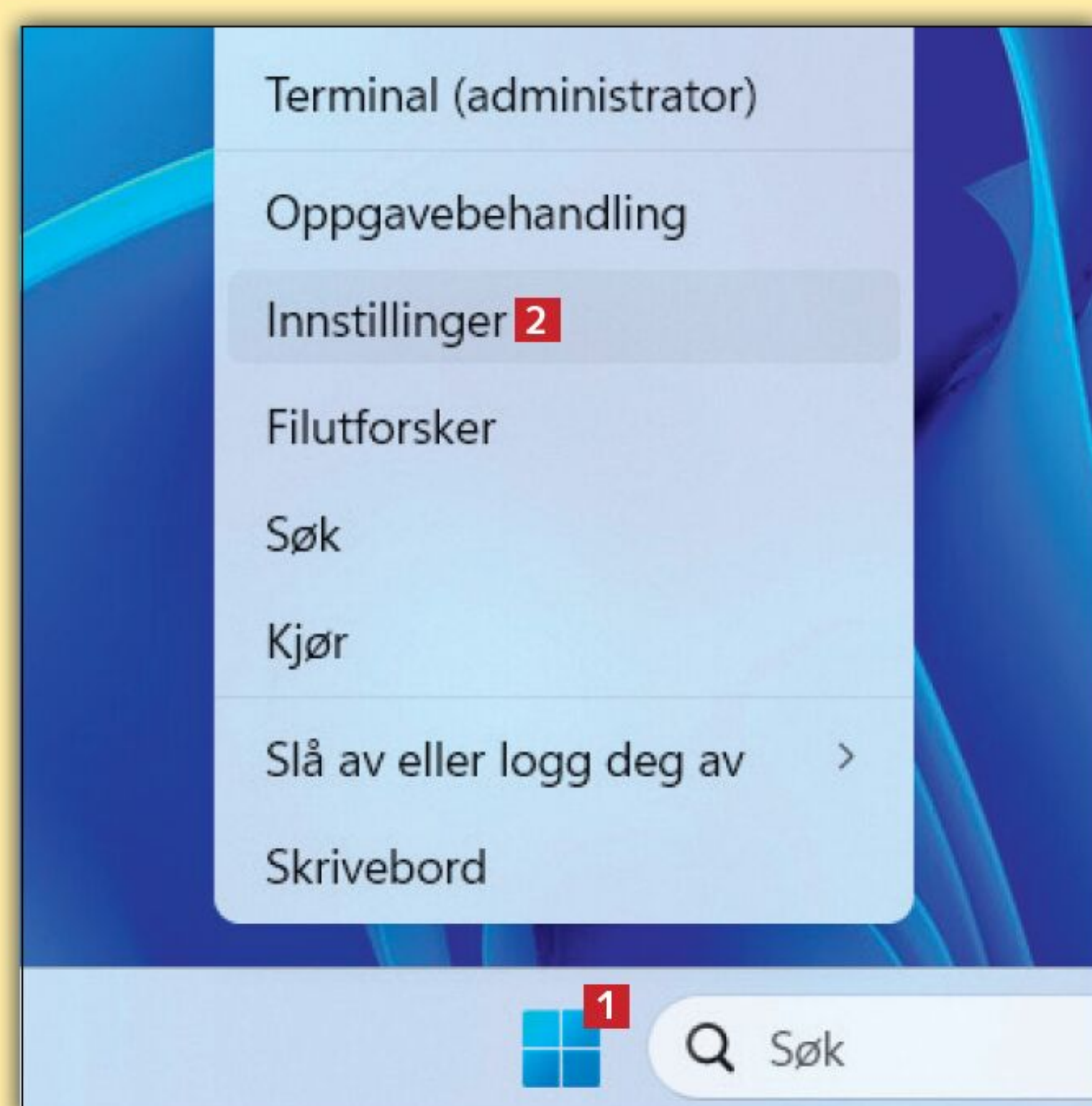
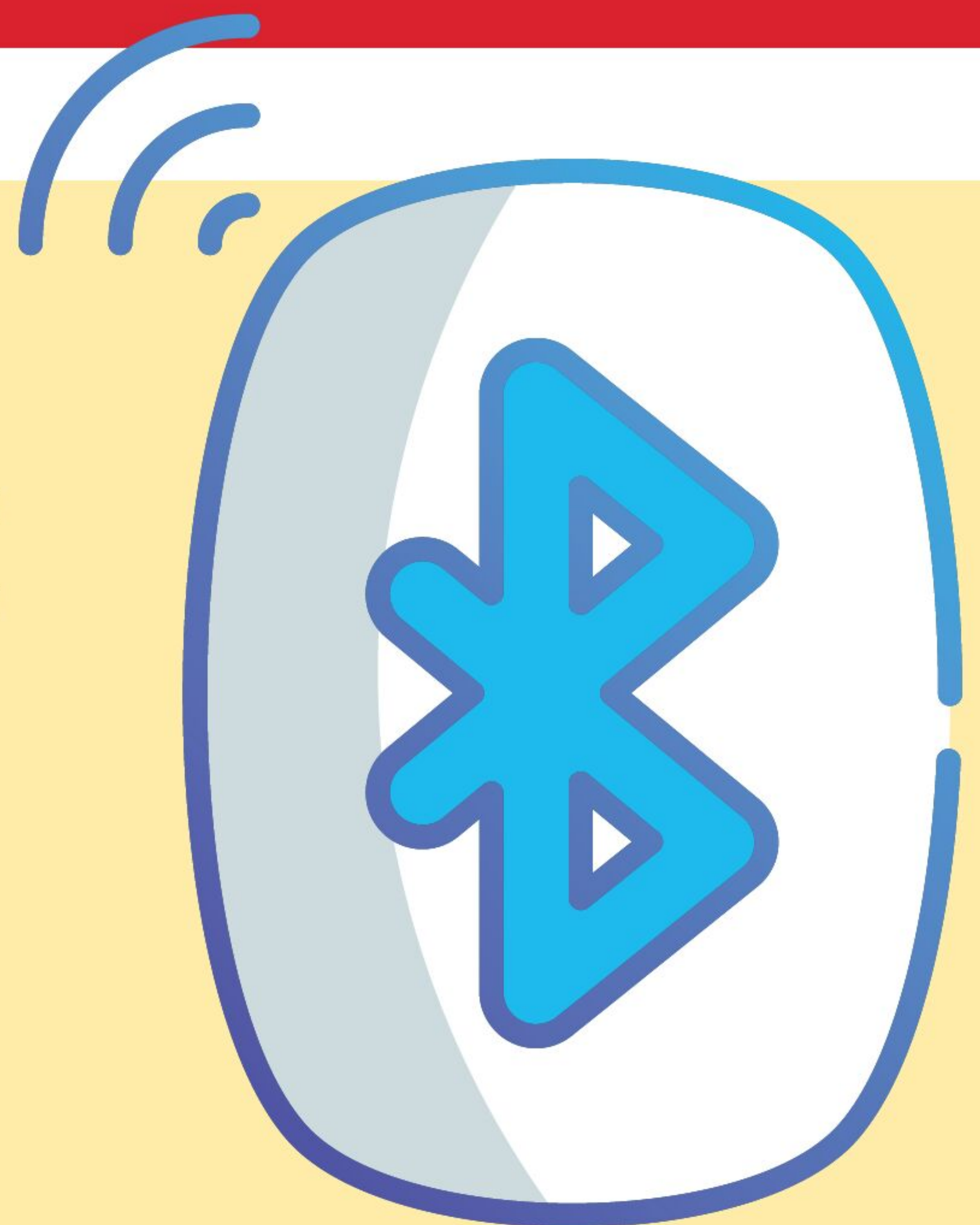

6 Klikk på skyveknappen under **SmartScreen for Microsoft Edge** **7**, slik at den er **Av** **8**. Du kan eventuelt slå den på igjen hvis du laster ned programmer fra andre hjemmesider.

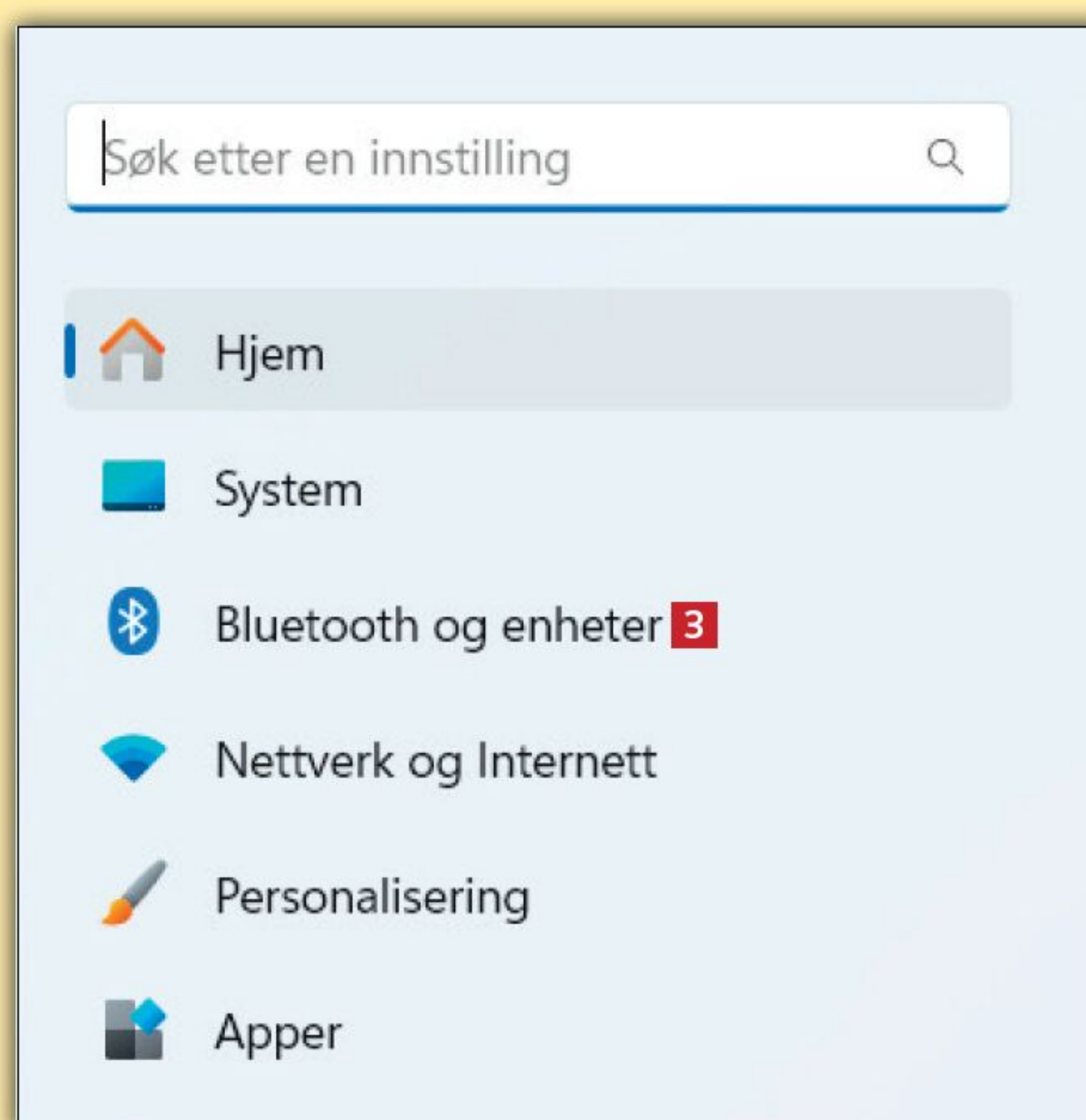
Bluetooth-ikonet som forsvant

På et eller annet vis har jeg klart å fjerne Bluetooth-ikonet i oppgavelinjen på Windows 11-maskinen. Hvordan får jeg det tilbake?

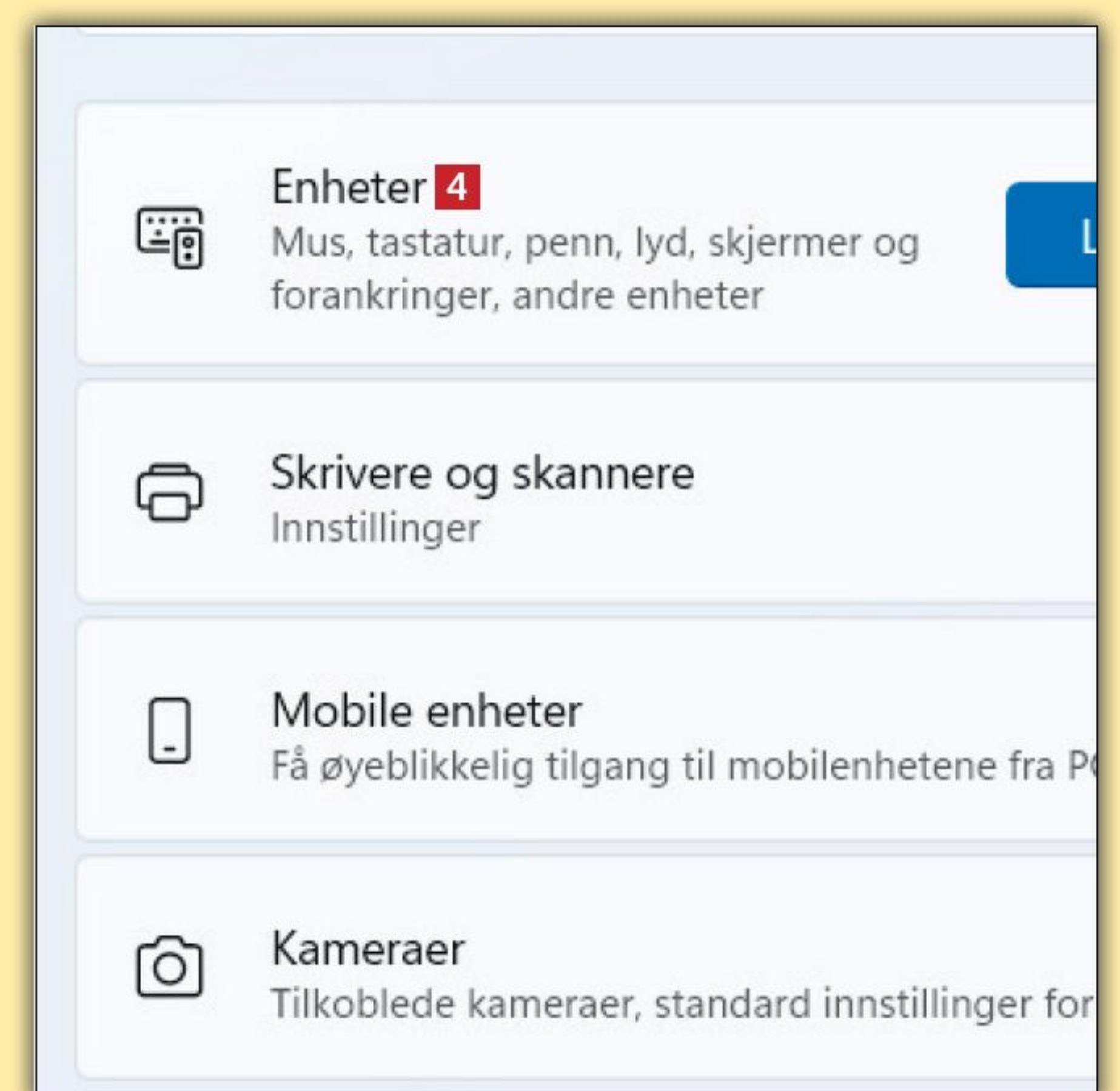
SVAR Det gjør du ved ganske enkelt å åpne Windows-innstillingene. Der kan du lett slå Bluetooth på og av etter behov.

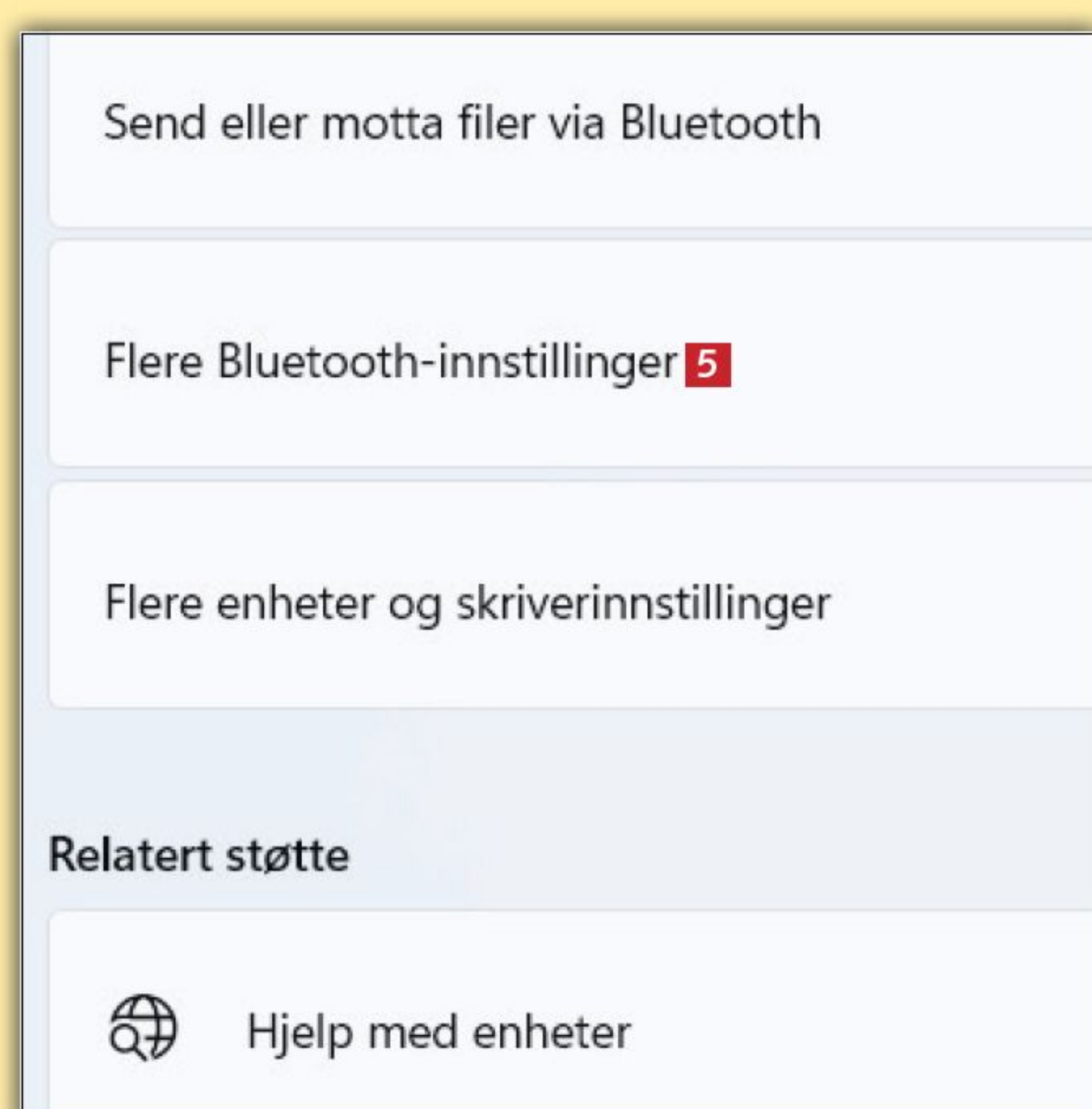
1 Høyreklikk på startknappen **1**, og klikk på **Innstillinger** **2**.

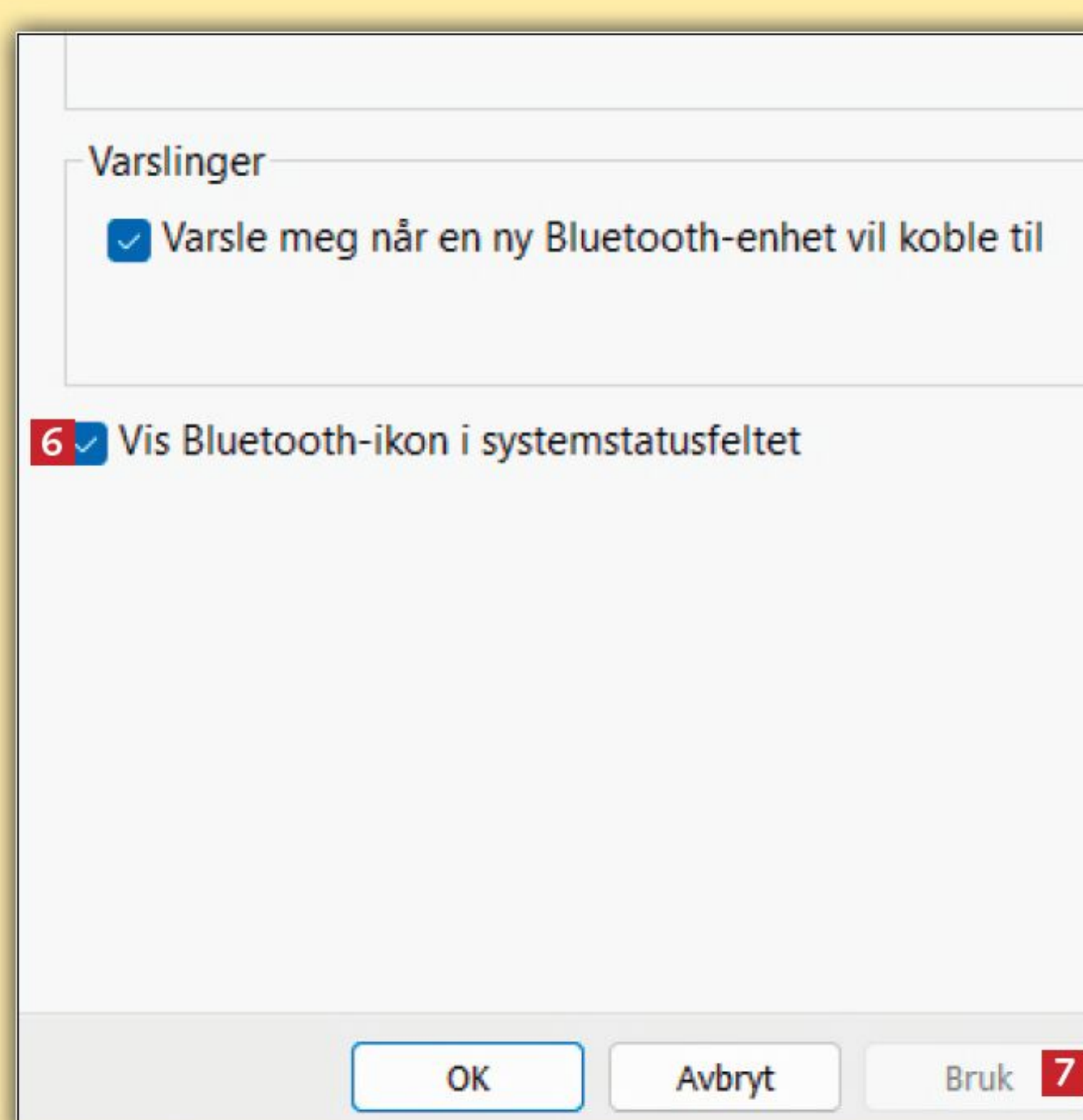
2 Deretter klikker du på **Bluetooth og enheter** **3** i menyen.

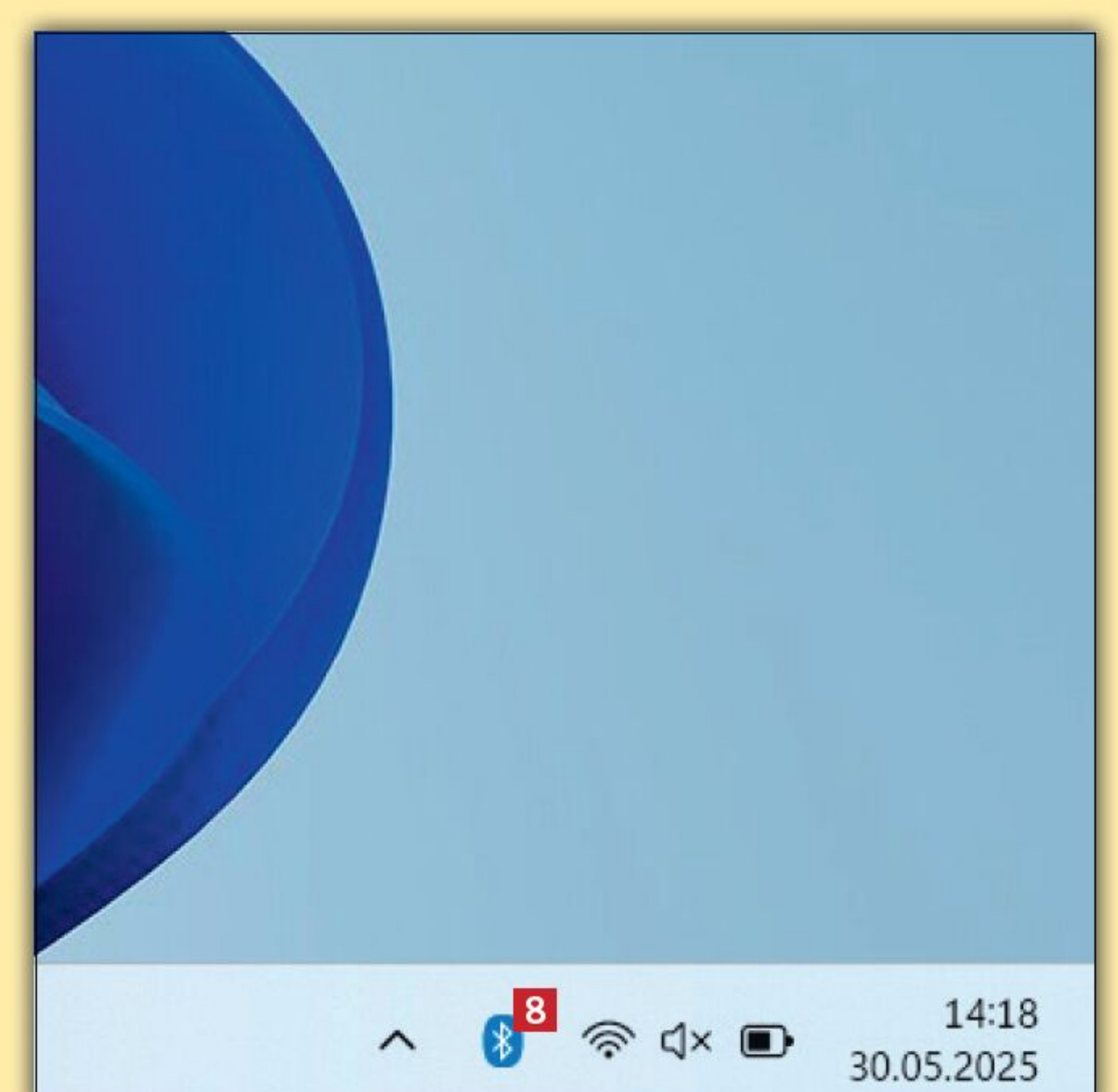
3 I neste vindu klikker du på **Enheter** **4**.

4 Bla nedover og klikk på **Flere Bluetooth-innstillinger** **5**.

5 Sørg for å sette hake ved **Vis Bluetooth-ikon i systemstatusfeltet** **6**. Til slutt klikker du på **Bruk** **7**.

6 Nå vises igjen Bluetooth-ikonet **8** i systemstatusfeltet.

Slik kobler jeg internt i et Word-dokument

Nå har jeg oppdaget at man kan legge til interne bokmerker i et Word-dokument! Deretter kan man opprette lenker til bokmerkene og på den måten bevege seg rundt i store dokumenter.

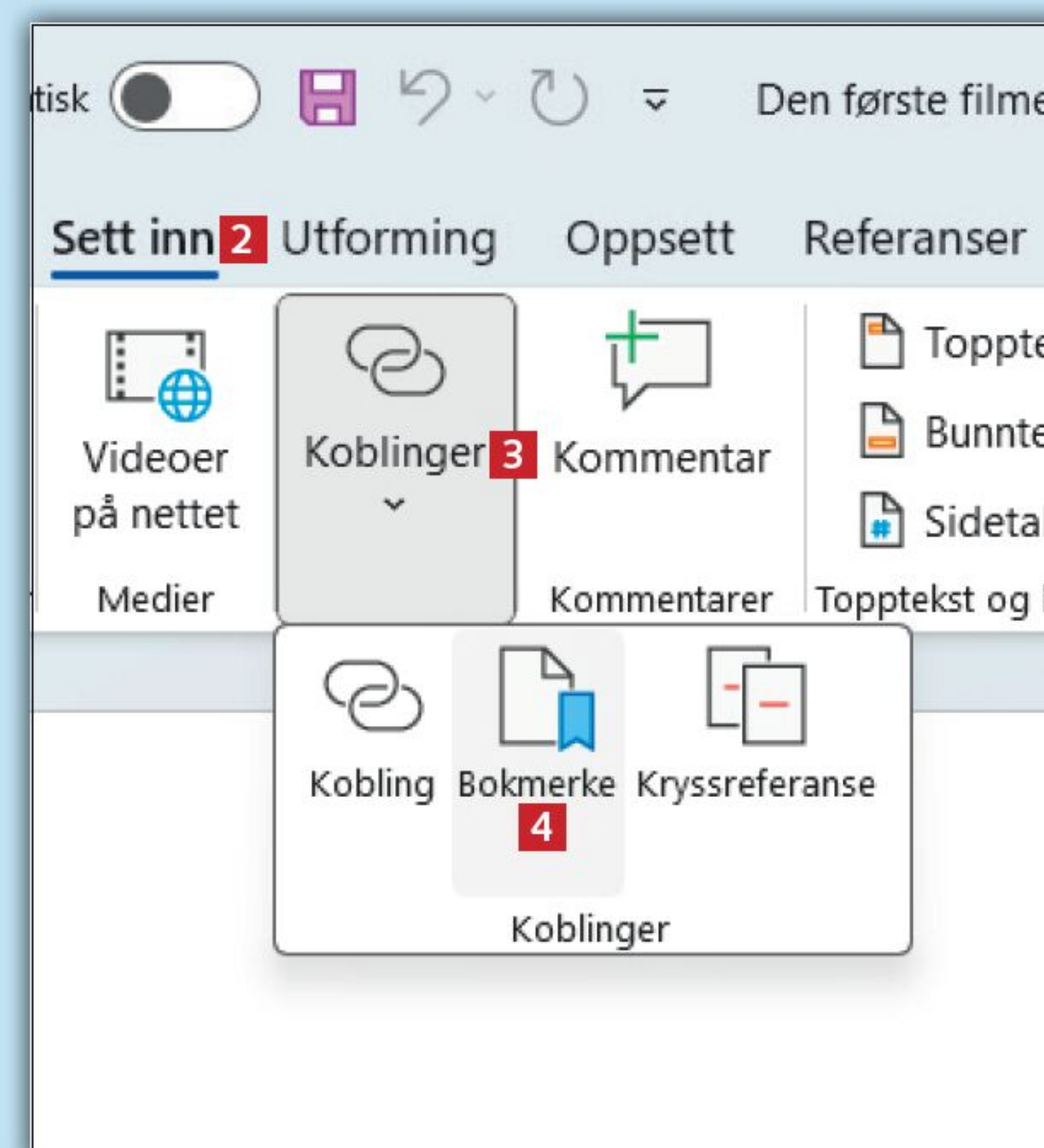
Vennlig hilsen
Morten Lauritsen

REDAKTØRENS KOMMENTAR

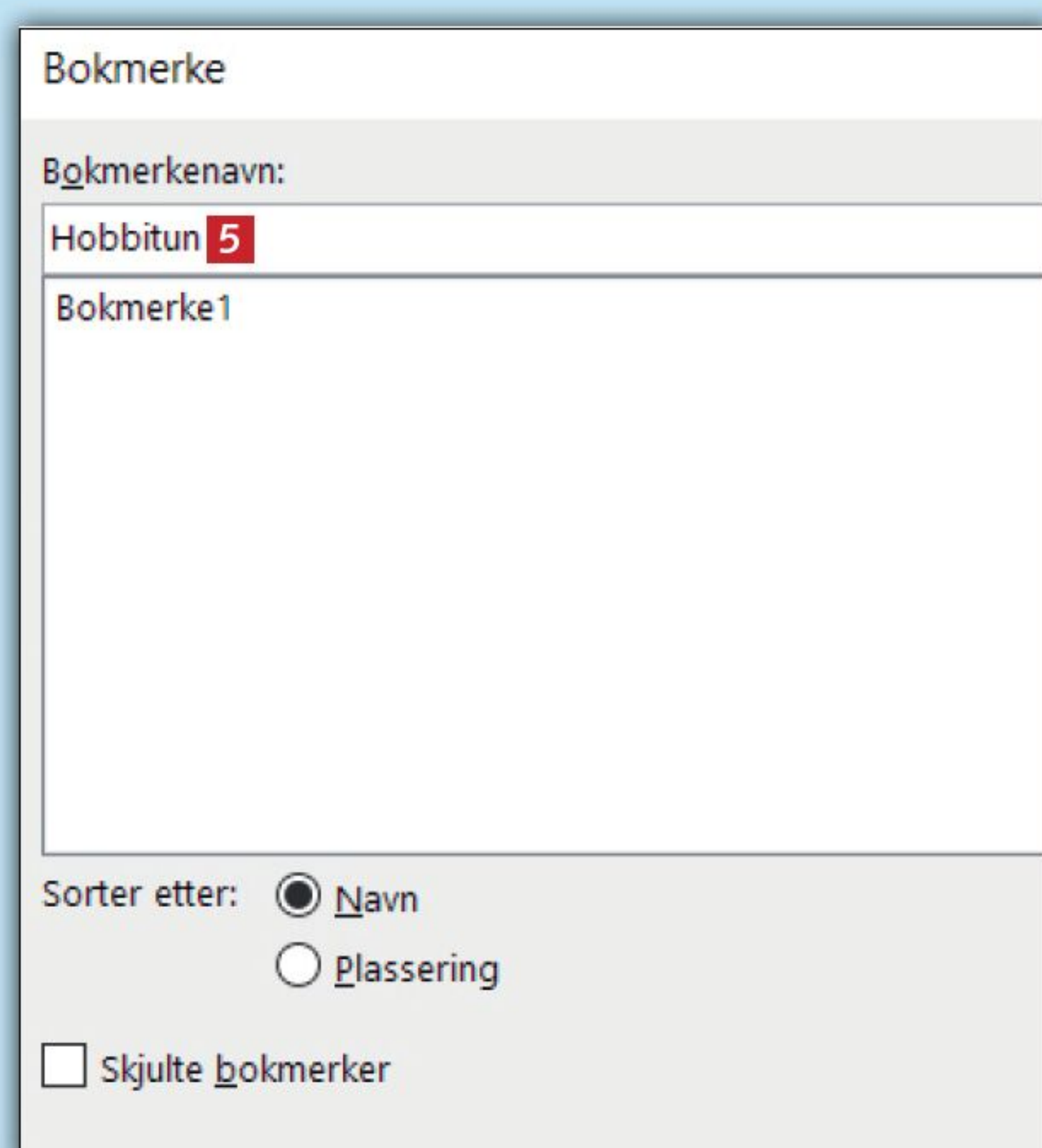
Takk for et svært nyttig tips! Legg merke til at man følger de opprettede koblingene ved å klikke på dem samtidig som man holder Ctrl-tasten nede. Her viser vi hvordan du oppretter bokmerker og konverterer dem til lenker.

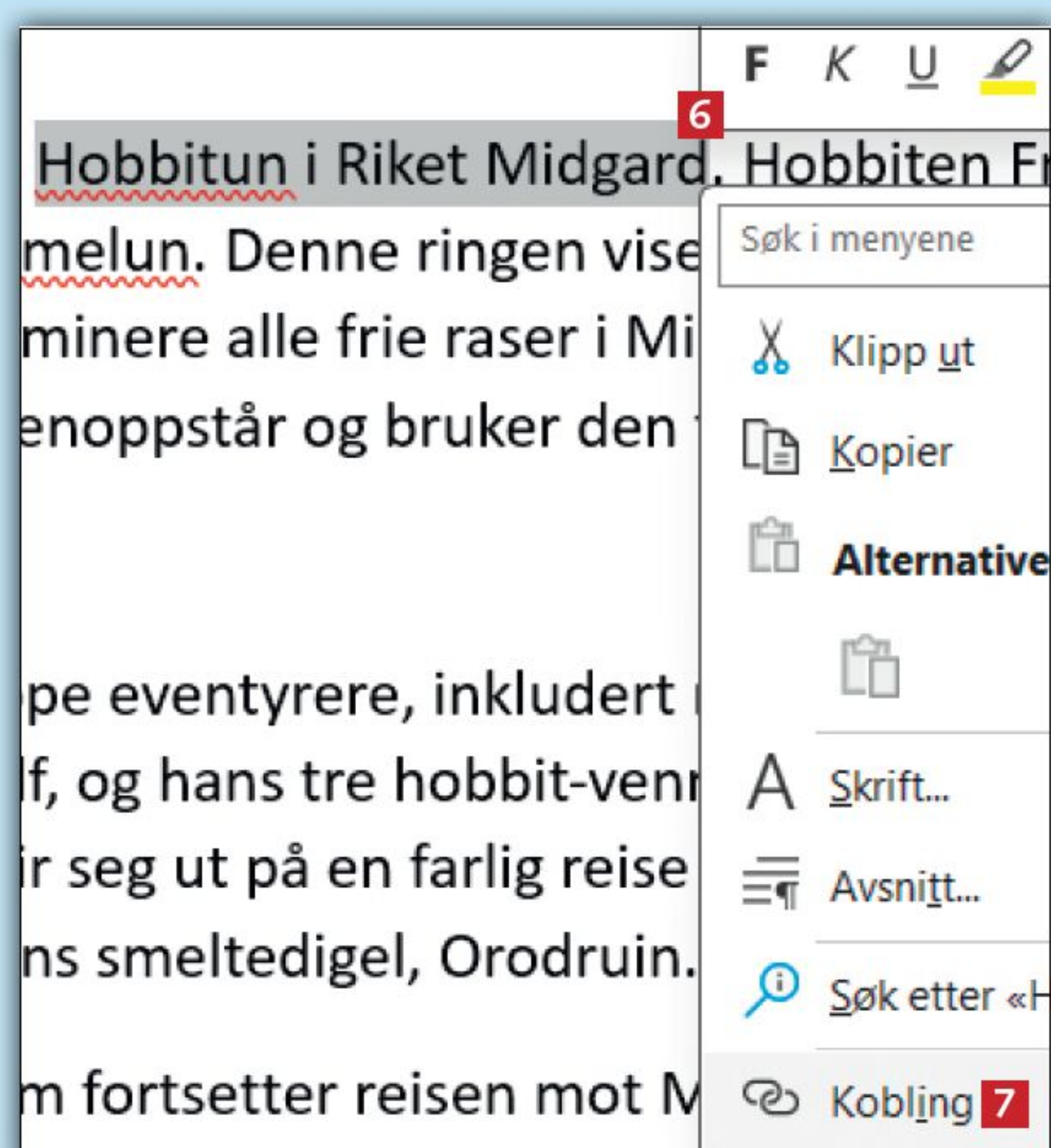
1 Marker først teksten **1** som bokmerket skal føre til.

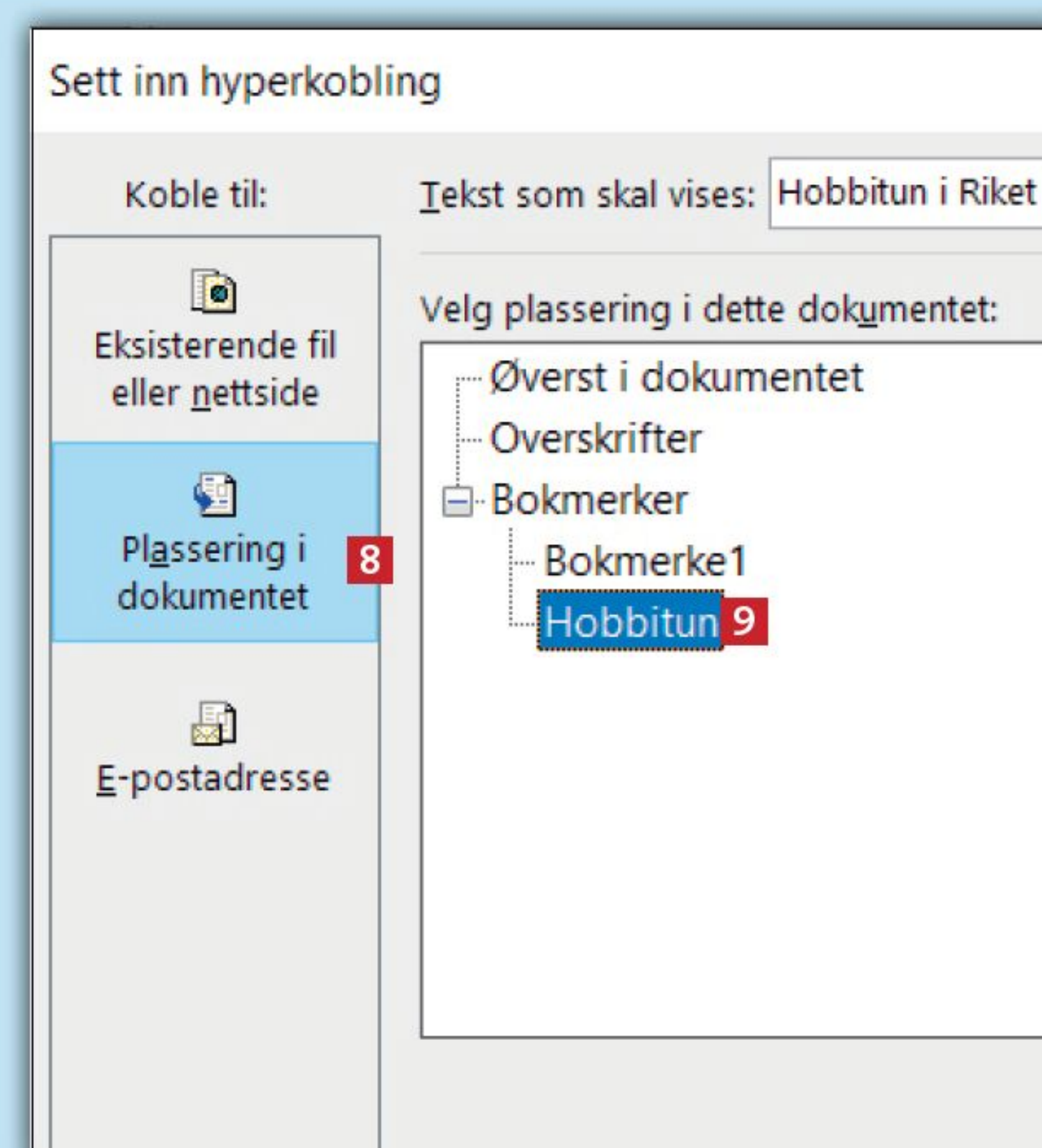
2 Velg **Sett inn** **2** fulgt av **Koblinger** **3** og deretter **Bokmerke** **4**.

3 Gi bokmerket et navn **5**, og klikk på **Legg til** nederst.

4 Høyreklikk deretter på den teksten **6** i dokumentet du vil koble fra, og velg **Kobling** **7**.

5 Velg **Plassering i dokumentet** **8**. Velg bokmerket **9** og klikk på **OK**. Koblingen settes inn.

LESERTIPS

Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset ditt i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien en Sandberg Motion Tracking Phone Mount.

I redaksjonen:

Klaus Nygaard, sjefredaktør.
Rasmus Udsholt, redaksjonssjef.
Henning Rasmussen, Niklas Ernst, Steffen Slumstrup Nielsen og Martin Lorentsen, journalister.
Søren Larsen og Cathrine Aalling Hollender Thelin, layout.

Nettredaktør: Louise Houmøller Olesen.

Norsk redaktør: Morten Wendel.

Redaksjonen påtar seg ikke ansvar for manuskripter og liknende som sendes inn uoppfordret. Det tas forbehold om at prisene og produktopplysningene i bladet kan ha blitt endret etter at bladet gikk i trykken. Redaksjonen påtar seg ikke ansvar for eventuelle feil i veiledninger og liknende. Innholdet i bladet er kun til privat bruk for Komputer for alles lesere. Stoff fra Komputer for alle kan bare brukes med tydelig kildehenvisning. Artikler og illustrasjoner er beskyttet av åndsverksloven og kan ikke brukes i ervervsøyemed uten skriftlig tillatelse. Utlån og utleie av Komputer for alle i ervervsøyemed – selve bladet eller deler av det – er ikke tillatt.

Komputer for alle produseres av Bonnier Publications A/S for Bonnier Publications International AS.

Komputer for alle utgis av:

© Bonnier Publications International AS,
PB 543, 1411 Kolbotn

Besøksadr.: Rosenholmveien 25,
1414 Trollåsen

ISSN: 0809-3474

Trykk: Poligråfijas grupa Mükusala Ltd.

Annonser:

Vidar Hovind
Medierådgiver: Salgsfabrikken AS
Tlf: 91 33 30 35
vidar@salgsfabrikken.no

Kundeservice:

Kundeservice kan kontaktes på følgende måter:

- www.kundeservice.com
– kun for abonnenter
- Tlf. 23 06 87 00,
mandag–fredag kl. 08.00–18.00.
Automatisk henvendelse for
abonnenter døgnet rundt.

Hvis du er abonnent, må du huske å ha abonnementsnummeret klart ved henvendelser til Kundeservice. Det 10-sifrede nummeret finner du på innbetalingskortet. Abonnementsprisen er kr 114,95 per utgave.

Behandling av personopplysninger

Personopplysninger som angis ved oppretting av abonnement, behandles i henhold til retningslinjene for personvern, som du kan lese på www.bonnierpublications.com/personvernpolitikk

Se www.kundeservice.com/abonnements-betingelser for ytterligere informasjon om abonnementet.

BONNIER
Publications International

Hvordan beskytte filene best mulig

Du får de beste programmene og en komplett guide til hvordan du beskytter filer med sikkerhetskopiering og kryptering. Da er verken krasj eller hackere noen trussel.

Den optimale sikkerhetskopien

NYTT PROGRAM

Hvordan samle oppskrifter på datamaskinen

Det delikate programmet RecipeSage gir full kontroll over oppskriftene i en oversiktlig og smakfull samling på pc-en.

ET LITE PUSTEROM

Små spill for korte pauser

Vi har samlet en pakke med tolv kjappe og underholdende spill – perfekt når du trenger en pause.

STOR VEILEDNING

Så hva velger jeg i stedet?

Stadig flere nordmenn vil helst handle fra andre land enn USA, men hvor realistisk er det når det gjelder programmer og utstyr? Vi ser på de beste alternativene.

SMART VERKTØY

Ta med pc-en overalt

Et program gjør det mulig å lagre hele Windows på en minnepinne og starte det på en hvilken som helst pc.

SPØR OSS

- *Hvordan sletter jeg Microsoft-kontoen?*
- *Hvorfor slår maskinen seg av?*
- *Kan jeg sløre bakgrunnen i et bilde?*

Svarene på disse og mange andre gode spørsmål får du i spørrespalten i neste utgave.

Bli 100 % fornøyd med abonnementet

Kjære abonnent

Du kan komme i kontakt med oss på:

www.kundeservice.com

Her kan du raskt og enkelt ordne de fleste ting som gjelder abonnementet ditt, f.eks.:

- få full oversikt over abonnementet
- registrere deg for automatisk kortbetaling
- betale regninger
- få informasjon om abonnementet og leveringer
- få status for levering av velkomstgaven
- se alle fordeler og gode tilbud
- se betalingshistorikk
- endre adressen
- få svar på spørsmål om abonnementet
- sende spørsmål på e-post til kundeservice
- lese de generelle abonnementsbetingelsene

Du logger inn med abonnementsnummeret.

Du er også velkommen til å ringe oss på:

Telefon: 23 06 87 00

Automatisk betjening:
døgnet rundt

Personlig betjening:
mandag-fredag 8.00-18.00

Husk å oppgi abonnementsnummeret ditt ved alle henvendelser.

BONNIER
Publications International

KOM HELT TETT PÅ HISTORIEN

BESTILL NÅ OG FÅ DET STORE JUBILEUMSNUMMERET!

Bli med på en fantastisk reise inn i verdenshistorien – fra dramatiske slag på slagmarken til ville oppdagelsesreiser og historiens største gåter.

Hvis du velger dette tilbudet, får du også vårt eksklusive 148-siders jubileumsnummer hjem til deg i september – en feiring av 20 fantastiske år med historie, som vi gleder oss til å dele med deg. Det kommer til å bli noe helt spesielt!

Bonnier Publications International AS, Kundeservice,
postboks 1188 Sentrum, 0107 OSLO, tlf. 23 06 87 00

Bestill senest 2. september på:

HISTORIENET.NO/JUBI

eller bruk QR-koden

